Preclarū Sūmi in Aſtrorū Scientia Principis Alchabitij Opus ad ſcrutanda Stellarū Magiſteria iſagogicū priſtino Candori nuperrime reſtitutū ab Excellentiſſimo Doctore Antonio de Fantis Taruiſino.

qui notabilē eiuſdē Auctoris Libellū de Planetaꝝ Cōiunctiōibus nuſq̄ʒ antea impreſſum addidit ꝛ pleraqʒ ſcitu digniſſima cuʒ caſtigatiſſimo Joānis de Saxonia Cōmentario.

*

1521

Uenetijs In edibus
Petri Liechtenſtein

*

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Index eorum que in

De diuiſione circuli ſignorum.	Differentia prima.	folio. 3
De domibus planetarum.	diffe. 1	3
De exaltationibus planetarum	diffe. 1	3
De triplicitatibus.	dffe. 1	3
Tabula domorum exaltationum Gaudiorũ caſuũ et Triplicitatũ planetarũ. diffe. 1.		4
De ſignis mobilibus fixis ⁊ cõmunibus	diffe. 1	4
De aſpectibus planetarum.	diffe. 1	4
De terminis planetarum.	diffe. 1	4
Ubi preponuntur triplicitates terminis.	diffe. 1	5
De faciebus ſignorũ et cui planetarum attribuunt.	diffe. 1	5
Tabula facierũ ſignorũ.	diffe. 1	5
De virtutibus planetarum.	diffe. 1	5
De eſſentijs ſignorũ et qd ſignificẽt in ſemetipſis.	diffe. 1	5
De ſignificationibus ſignorum.	diffe. 1	5
De ſignificatiõe planetarũ in ſignis ſm mẽbra hoĩs.	diffe. 1	6
Tabula de doloribus plãrũ in mẽbris hoĩs.	diffe. 1	6
De gradibus ſignorum maſculinis et femininis.	diffe. 1	6
De gradibus lucidis: tenebroſis ⁊ fumoſis ⁊ vacuis.	diffe. 1	6
De gradibus putealibus.	diffe. 1	6
De gradibus azemena. i. debilitatis corporis.	diffe. 1	7
De gradibus augmentantibus fortunã.	diffe. 1	7
De gradibus compotentibus.	diffe. 1	7
De eſſe circuli accidentali.	diffe. 1	7
De domibus et ſignificationibus earum.	diffe. 1	7
De coloribus duodecim domorum.	diffe. 1	8
De gaudijs planetarum in domibus.	diffe. 1	8
De fortitudine angulorum.	diffe. 1	8
De ſignificationibus dominorũ angulorum.	diffe. 1	8
Qualiter ſciatur quis planeta ſit dominator.	diffe. 1	9
De poteſtatibus accidentalibus planetarum.	diffe. 1	9
De naturis ſeptem planetarum et quid ſit illis proprium et quid ſignificent de eſſe rerum.	diffe. 2	9
De natura capitis draconis et caude.	diffe. 2	12
De horis diei et noctis quorum ſunt planetarum.	diffe. 2	12
De horis maſculinis et femininis.	diffe. 2	12
De his que accidunt planetis ſeptem in ſemetipſis et quid accidat eis ab inuicem differentia tertia.		13
De ductoria ideſt ſecuritate planete.	diffe. 3	13
De his que accidunt planetis ad ſe inuicem.	diffe. 3	13
De locis fortunatis et malis.	diffe. 3	14
De infortunio planetarum.	diffe. 3	14
De amicitia et odio planetarum.	diffe. 3	15
De expoſitione nominũ aſtrologorũ.	diffe. 4	15
De annimodar. i. gradus aſcẽdentis natiuitatũ inueſtigatione.	diffe. 4	15

De alcocboden.	diſſe.4	16
De profectione ſignorum.	diſſe.4	16
De directione ſignificatoris.	diſſe.4	17
De algebugthar.	diſſe.4	18
De duodenarijs planetarum et domorum.	diſſe.4	18
De nouenarijs eorundem.	diſſe.4	18
Modus inueniendi dominum decani.	diſſe.4	18
De dño orbis in natiuitatibus	diſſe.4	18
De fridarijs planetarum	diſſe.4	19
De almanar ideſt ſupereminentia planetarum	diſſe.4	19
De albuzic.i.horis luminarium	diſſe.4	19
ℭ De cõmemoratiõe vniuerſarũ partiũ.	diſſe.5	19
De partibus prime domus.	diſſe.5	19
De partibus ſecunde domus.	diſſe.5	19
De partibus tertie domus.	diſſe.5	20
De partibus quarte domus.	diſſe.5	20
De partibus quinte domus.	diſſe.5	20
De partibus ſexte domus.	diſſe.5	20
De partibus ſeptime domus.	diſſe.5	20
De partibus octaue domus.	diſſe.5	20
De partibus none domus.	diſſe.5	20
De partibus decime domus.	diſſe.5	20
De partibus vndecime domus.	diſſe.5	20
De partibus duodecime domus.	diſſe.5	20
De partibus reuolutionum in cauſis regnorum.	diſſe.5	21
Tabula amicitie et inimicie ſignorũ ad inuicẽ	diſſe.5	21
ℭ De cõiunctiõibus plarũ i duodeciȝ ſignis ⁊ earũ ꝓnoſticis i reuolutiõib⁹ annorũ.		22
De ſignificatione coniunctionis planetarum in Ariete.		22
De ſignificatione coniunctionis planetarum in Tauro.		22
De ſignificatione coniunctionis planetarum in Geminis.		22
De ſignificatione coniunctionis planetarum in Cancro.		22
De ſignificatione coniunctionis planetarum in Leone.		22
De coniunctione planetarum in Uirgine.		22
De ſignificatione coniunctionis planetarum in Libra.		22
De ſignificatione coniunctionis planetarum in Scorpione.		22
De ſignificatione coniunctionis planetarum in Sagittario.		22
De ſignificatione coniunctionis planetarum in Capricorno.		22
De ſignificatione coniunctionis planetarum in Aquario.		22
De ſignificatione coniunctionis planetarum in Piſcibus.		22
ℭ Cõmentũ Joannis de ſaxonia ſup textu alchabitij.	Incipit fo.	23

NOn me fugit Illuſtriſſ. Dux aurea illa ſūmi Peripateticoꝝ Pricipis au
ctoritas: q ꝑ ſue diuine Phie retulit oēs hoīes nā ſciāꝫ ↄſiderare: tāq̄ ſu
premū optimūq̄ Deoꝝ mun⁹ collatū mortalib⁹ ceteris ab aiantibus eos
diſiūgēs. nā (vt Inqt Criſpus) qd i nobis dēpta ṽtute eē pōt: qd ꝛ beluis
ēt cōe non ſit: ꝛ quātomagis altera fuerit ſcia ſubiecti nobilitate vel de
mōſtratiōis certitudie pſtātior: illa tātomagis erit ꝑ aliis expetēda. Qua
ex re quū oēs īter diſciplinas hūanitus inuētas nulla dignior: nulla cer
tior: nullaq̄ iucundior humano Ingenio ſuccurrat q̄ ea: q̄ de ſupceleſtiū corporum nā
ꝛ mirādis Aſtroꝝ influxibus ptractat: a qbus tota hec inferior machina mundialis re
gitur ac depēdet: Ariſtotele Meteorū ꝑ teſtāte neceſſario hūc mūdū īferiorē latiōibus
ſupioribus eē ↄtiguū: vt īde tota ṽtus guberneť. ꝛ i calce libri pigeneos ab orbe declini
oēs reꝝ giiatiōes ꝛ īterit⁹ effluere. Sol nāq̄ ꝛ lūa poſt deū oīꝫ viuētiū vita ſť. Inqt Her
mes. cui ēt Ptoleme⁹ nono ſuoꝝ fructuū ṽbo cōſenſit. Uult⁹ Inqt hui⁹ ſcli ſūt ſubiecti
vultib⁹ celeſtib⁹: Iccirco Aſtronomicā hāc pene diuinā Sapiāꝫ totis ai viribus expetē
dā: amplexādā fore nemo ē: q ambigit. qn̄gdē ea ſola ſit: q̄ fatales Parcaꝝ fuſos aiad
uertit: hūanoſq̄ mortaliū ritus: mores: Imperia: Magr̄atus: diuitias ꝛ his oppoſita iſa
libili Methodo pſcrutať futuros pſagiēs euētus tā pſperos q̄ ifelices: illāq̄ plurimū
cōferre cēſuit Ptoleme⁹ qnto ſuoꝝ Fructuū ṽbo. Optim⁹ īqt Aſtrologus multū ma
lū phibere poterit: qd ſ̄ꝫ Stellas ṽturū ē. cū illaꝝ nāꝫ pſciuerit. ꝛ verbo octauo Anima
īngt ſapiēs ita adiuuabit op⁹ Stellarū: queādmodū Seminator ṽtutes nāles ꝛ fortitu
dines. Sapiēs nāq̄ dn̄abiť aſtris. Hec eſt ꝑfecto illa admirabilis Aſtroꝝ ↄtēplatio: q̄
ſup̄ oēs mortaliū diſciplinas: i vni⁹ veri Dei notitiā pducit: ab effectib⁹ ad p̄mū reꝝ oīꝫ
Opificē pipatetico more diſcurrēs. Inuiſibilia nāq̄ Dei (vt diuus teſtať Paul⁹) p ea:
q̄ fcā ſūt: itellectu ↄſpiciūť. Neq̄ ō his aliter ſentiēdū opinor: q ethereas Influētias tāq̄
oio rōnis expertes abnegāt: dināq̄ Aſtroꝝ Sapiāꝫ floccipēdūt q̄ Pſalmograph⁹. Dixit
Inſipiēs i corde ſuo nō ē De⁹. Illoſq̄ ſūmis laudib⁹ efferēdos exiſtimo: q celebrē hāc
Stellaꝝ pitiā totis Ingenii virib⁹ nō ſolūmō nacti ſūt: veꝝ ēt pclara Laboꝝ ſuoꝝ monu
mēta poſteris tradiderūt. qb⁹ ꝛ imortalē ſibi glīā ↄpararēt: ꝛ inumeris huiu ſce archane
doctrine collatis bn̄ficiis ſtudioſos aīos ppetuo deuincirent. qn̄gdē iuxta tritū Diuini
Platonis adagiū: Deo: Prie: Parētib⁹ ꝛ Preceptorib⁹ ↄdignas referre grās poſſit ne
mo. De qrū laudabili nūero pitiſſim⁹ Alchabiti⁹ Aſtronomoꝝ oīꝫ ſue tēpeſtatis euaſit
facile monarca. q oia ſtellaꝝ archana ↄpēdioſo h' volumie adeo miꝝ i modū pſtrixit: vt
qdpiā ad ſcrutanda celeſtiū magr̄ia dignū ſcitu p̄ter ipi⁹ reſolutiſſima documēta nēo
ē: q repiat. Cui⁹ diuū pene Enchyridiō gēmis adeo pcioſis ē refertū: vt breuiſſima tpis
intercapedie facillim⁹ ad ſūma Aſtronomie Faſtigia pateat aditus. Qd quū paſſiꝫ circū
ferreref vndiq̄ laceſſitū vndiq̄ mutilatū: illō ſane ferre nō potui. qn p cōi Studioſoꝝ
fruge ab inūeris errorib⁹ eriperē; ereptūq̄ Singulari Mecenati dedicarē. Qualis tu p
fecto Dux Illuſtriſſime pcipu⁹ occurriſti Protector. q oī virtutū Splēdore iſignit⁹ hac i
nr̄a tēpeſtate haud aliter eluceſcis q̄ Splēdor apollineus iter celeſtia Sydera dn̄ať. Cu
ius imēſā Maioꝝ ḡuitatē; Religiōis Pietatē: Iuſtitie Moderamē: Sapie Magnitudinē
inatā clemētiā: rarāq̄ ai giioſi Liberalitatē ſi qs equo aīo pēſitauerit: taceo pclara Uar
rane Propaginis Facinora nūq̄ ſatis laudate: nullis eqdē pſce illius auree etatis viris
ſecūdus accedes. Elucubratiſſimas itaq̄ Uiri hui⁹ pitiſſimi vigilias Noī tuo dedicatas
hilari Fronte ſuſcipe: neq̄ hoc ſolūmō agas obſecro. Uerūetiā Antoniū Nois tui ſtu
dioſiſſimū. oibuſq̄ i votis tuis deditiſſimū Mancipiū ſuſcipere nō dedigneris. Uale.

¶ Clariſſimi Aſtronomorũ Principis Abdilazi ideſt Serui glorioſi Dei: qui dicitur Alchabitius Opus ad Stellarum Magiſteria Iſagogicum Incipit.

Poſtulata a domino pluritate vite ceyphadala .i. gladij regni ⁊ durabilitate ſui honoris cuſtodia quoq; operum eius ſiue bonorum atq; extenſione ſui imperij: exordiamur id quod volumus narrare. Cum vidiſſem cõuentum quorundã antiquorũ ex auctoribus magiſterij iudiciorum aſtrorum ediddiſſe libros quos vocauerunt introductorios huius magiſterij ideſt iudiciorũ aſtrorum: ſed quoſdam ex eis non fuiſſe ſcrutatos diligenter vniuerſa que neceſſaria ſunt ĩ eodẽ magiſterio de his que conueniunt introductorio. quoſdam vero ea que neceſſaria ſunt protuliſſe prolixe: ⁊ quia quod neceſſarium eſt in eo periſſe cernerem. Quoſdã quoq; in ordinatione eorum que protulerunt non inceſſiſſe itinere diſcipline conſpexiſſem cepi edere hũc librum: ⁊ poſui eum introductoriũ. atq; collegi in eo ex dictis antiquorũ q̃cquid neceſſarium eſt huic magiſterio ſecundum modũ introductoriũ: ⁊ non introduxi ratiocinationes diſputationi ſiue defenſioni eorũ que protulimus neceſſarias cũ ſint in libro Ptolemei qui appellatur alarbamacalet. id eſt quatuor tractatuũ: ⁊ in libro meo quẽ edidi in cõfirmatione magiſterij iudiciorũ aſtrorũ: ⁊ in deſtructione epiſtole haiſſebenhali ĩ annullatione eius ex ratiocinatiõe que ad hoc poſſint ſufficere: ⁊ diuiſi eũ in quinq; differentias. Prima differentia eſt in eſſe circuli ſignorũ eſſentiali ⁊ accidentali. Scḋa differentia in naturis planetarũ ſeptem: ⁊ quid eſt illis proprium: ⁊ quid ſignificent. Tertia differentia in his que accidunt planetis ſeptem in ſemetipſis: ⁊ quid accidat eis ad inuicem. Quarta differentia in expoſitione nominum aſtrologorum. Quinta differentia in vniuerſitate partium ⁊ expoſitione eſſe earum in gradibus.

¶ Differentia prima in eẽ circuli ſignorũ eẽntiali ⁊ accidẽtali.

¶ De diuiſione circuli ſignorum.

Nitach .i. circulus ſignorũ: diuidit̃ ĩ .12. partes eq̃les ſm diuiſionẽ circuli ſignorũ: ⁊ hee .12. ptes dicũt̃ ſigna ⁊ referunt̃ ad imagines q̃ ſũt ſub eodẽ zodiaco circulo: q̃ ſũt Aries Taurus Gemini Cãcer Leo Uirgo Libra Scorpius Sagittarius Capricornus Aq̃rius Piſces. Et vnũquodq; iſtorũ ſignorũ diuidit̃ in .30 ptes eq̃les: q̃ gradus vocant̃. Et g̃dus diuidit̃ ĩ .60. minuta: ⁊ minutũ in .60. ſcḋa: ⁊ ſm ĩ 60. tertia. Sil'r q̃ ſequũt̃ q̃rta. ſ. ⁊ q̃nta diuidẽdo p. 60 vſq; ad ĩfinita. ¶ Et ſex ex his ſignis ſũt ſeptẽtriõalia .i. ab initio arietis vſq; in finẽ v̄ginis q̃ ſũt ſeptẽtriõalia a linea eqnoctiali: ⁊ ſex meridiana .i. ab initio libre vſq; ĩ finẽ piſciũ. Et ſex ex illis dicũt̃ directe aſcẽdẽtia .i. ab initio cãcri vſq; ĩ finẽ ſagittarij. Et ſex tortuoſe aſcẽdẽtia dicũt̃ .i. ab initio capricorni vſq; ĩ finẽ geminorũ. Et tortuoſe aſcẽdẽtia obediũt directe aſcẽdẽtibus: hoc ẽ: duo ſigna q̃ fuerit vnius lõgitudis a capite cãcri obediũt ſibi vt gemini cãcro. Taurus leoni Aries v̄gini. Et piſces libre aq̃rius ſcorpioni. Et capricornus ſagittario. ¶ Et duo ſigna q̃ fuerit vni' lõgitudis a capite arietis dicũt̃ cõcordãtia ĩ itinere vt aries ⁊ piſces: Taurus ⁊ aq̃rius. Gemini ⁊ capricornus. Cãcer ⁊ ſagittari'. Leo ⁊ ſcorpio. Uirgo ⁊ libra. ¶ Et vocat̃ medietas circuli q̃ ẽ ab initio leõis vſq; ĩ finẽ capricorni medietas maxima: ⁊ eſt medietas ſolis: q2 ſol in oĩ hac medietate hʒ p̄ncipatũ ſicuti hñt planete ĩ ſuis

terminis. Et alia medietas q̃ ē ab initio aq̃rij vſq̧ i finē cācri vocat̃ minima: ⁊ ē medietas lune: q2 luna ſīr hȝ in oī hac medietate p̄ncipatū ſicut ſol i maxima ⁊ vocat̃ illa medietas q̃ eſt ab initio arietis vſq̧ i finē virginis medietas calida. ⁊ alia q̃ eſt ab initio libre vſq̧ i finē piſciū vocat̃ medietas frigida. Et vocat̃ illa q̃rta ps circuli q̃ ē ab initio Arietis vſq̧ in finē geminorū q̃rta calida humida vernalis puerilis ſanguinea. Et illa q̃ eſt ab initio cācri vſq̧ in finē virginis dr̄ q̃rta calida ſicca eſtiualis iuuenilis colerica Et illa q̃ ē ab initio libre vſq̧ i finē ſagittari dr̄ q̃rta frigida ſicca autūnalis melācholica: ⁊ ſignificat initiū diminutiōis mediocris etatis. Et illa q̃ eſt ab initio capricorni vſq̧ i finē piſciū dr̄ q̃rta frigida hūida defectiua ſenilis hyemalis flegmatica. Oibus āt planetis q fuerunt i his ſignis nō q2 ſint i eis: ſed q2 ferunt ſub eis h̄ eſt idirecto eor̄. Altior ⁊ ppīor circulo ſignor̄ ⁊ curſu tardior ē Saturn⁹: deide Jupiter. deinde Mars. deide Sol. deinde Uenus. deide Mercuri⁹. deinde Luna q̃ eſt terre ppior ⁊ curſus oibus velocior. Significātur aūt etiā per caput draconis ⁊ caudam cum planetis quedam ſignificationes ſicut exponemus in ſequentibus.

¶ De domibus planetarum.

Habent quoq̧ planete in his ſignis ptātes: quaſdā p naturā ⁊ quaſdā per accidens. ¶ Que ſunt p naturā ſūt hee domus. Exaltatio. Terminus. Triplicitas et Facies De illis aūt q̃ p accidēs ſunt loco cōuenieti tractabimus. ¶ Domus aūt ſunt hee Aries ⁊ ſcorpius. domus Martis Taurus ⁊ libra. domus Ueneris. Gemini ⁊ virgo. domus Mercurij Cācer domus Lune. Leo domus Solis. Sagittarius et Piſces domus Jouis. Capricornus et Aq̃rius. dom⁹ ſaturni. Septimū aūt ſignū a domo vniuſcuiuſq̧ plē dicit̃ eiuſdē fore detrimentū. Et ſi duo ſigna fuerint domus vnius plē: dr̄ concordātia in almantica: hoc eſt in circulo q latus eſt in medio et ligatura ſtrictus: et hȝ ſigare circulū zodiacum. ¶ Signa autem in que planete dum intrant dicunt̃ gratulari in eis et domini eorum ſecundum dorothiū ſunt hec. Saturnus dum intrat aquarium gaudere dicit̃. Jupiter i ſagittario. Mars i ſcorpione. Uenus i Tauro: et Mercurius i Uirgine.

¶ De exaltationibus planetarum.

Hec ſunt exaltationes planetarū. Sol exaltatur i ariete: hoc eſt in. 19. gradu eius. Luna in. 3. gradu. Tauri. Saturnus in. 21. libre. Jupiter in. 15. gradu Cācri. Mars in. 28. gradu Capricorni. Uenus in. 27. gradu Piſciū. Mercurius i. 15. Uirginis. Caput draconis i. 3. gradu geminorū. Et cauda in. 3. gradu ſagittarij. Jn ſeptimo aūt ſigno ab exaltatiōe vniuſcuiuſq̧ plē: i illi ḡdu erit ei⁹ deſcēſio et caſus: vbi gr̄a: ſicut ſol exaltat̃ in. 19. ḡdu arietis. ita i. 19. gradu libre cadit: et ſic de ceteris. Ptolemeus aūt ponit arietem totū eſſe exaltationem ſolis. Et taurum totū exaltationem Lune et cetera ſimiliter.

¶ De triplicitatibus.

Triplicitates vero ſic deſtinguimus. Oia enim tria ſigna que in vna natura videntur concordari faciunt triplicitatē. et eodem nomine vocantur. hoc eſt triplicitas. Aries ergo Leo et ſagittarius faciunt triplicitatem p̄mam: q2 vnūquodq̧ iſtorū ſignorū eſt igneum maſculinum. diurnū calidum. ſ. et ſiccum collericum: ſapore amarum. eſt quoq̧ et hec triplicitas orientalis. Cuius dn̄i ſunt in die ſol et in nocte Jupiter et eorū particeps in die ac nocte eſt ſaturnus. ¶ Triplicitas ſecunda eſt ex Tauro virgine et capricorno: quia hec ſunt ſigna feminina nocturna terrea frigida. ſ. et ſicca melancolica ſapore acria meridiana. ¶ Huius quoq̧ triplicitatis domini ſunt in die Uenus et in nocte luna quarum particeps in die ac nocte eſt Mars. ¶ Tertia triplicitas eſt ex geminis libra et aquario: q2 hec ſigna ſunt maſculina diurna ſanguinea. ſ. calida humida ae-

rea ſapore dulcia et occidentalia. Cuius triplicitatis domini ſunt in die Saturnus et in nocte Mercurius: eorum quoqꝫ particeps in die ac nocte eſt Jupiter. ¶ Quartam vero triplicitatem faciunt Cancer Scorpius et piſces: quia hec ſunt feminina nocturna ſeptentrionalia aquatica flegmatica frigida humida ſapore ſalſa. Cuius triplicitatis domini ſunt in die Venus: et in nocte Mars: quorum particeps in die ac nocte eſt Luna.

¶ Tabula domorū exaltationū Gaudiorū caſum et Triplicitatū planetarū.

	D	ex	G	C	T			
♈	♂ die	☉ 19 di.		♄ 21	☉ d.	♃ n	♄	a
♉	♀ no.	☽ 3	♀		♀	☽	♂	b
♊	☿ di.	☊ 3		☋ 3	♄	☿	♃	c
♋	☽ d.n.	♃ 15		♂ 28	♀	♂	☽	d
♌	☉ d.n.				☉	♃	♄	a
♍	☿ n.	☿ 15	☿	♀ 24	♀	☽	♂	b
♎	♀ d.	♄ 21		☉ 19	♄	☿	♃	c
♏	♂ n.		♂	☽ 3	♀	♂	☽	d
♐	♃ d.	☋ 3	♃	☊ 3	☉	♃	♄	a
♑	♄ n.	♂ 28		♃ 15	♀	☽	♂	b
♒	♄ d.		♄		♄	☿	♃	c
♓	♃ .	♀ 27		☿ 15	♀	♂	☽	d

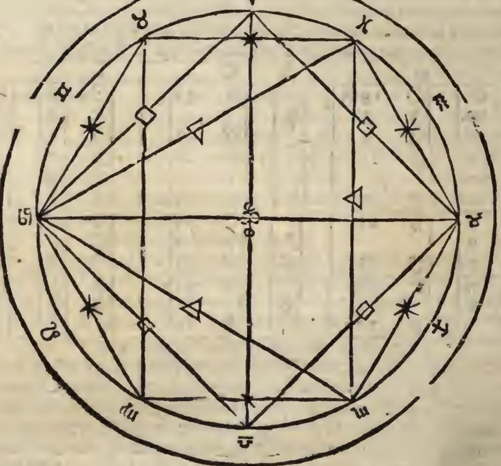
¶ De ſignis mobilibus fixis ꝛ cōmunibus.

Quatuor quoqꝫ ex his ſignis dicuntur eſſe mobilia. ſ. Aries Cācer Libra ꝛ Capricornus. Et quatuor fixa. ſ. Taurus Leo ſcorpius ꝛ aquarius. Reliqua vero quatuor. ſ. Gemini Uirgo Sagittarius ꝛ piſces ſunt cōmunia. Dicuntur autem mobilia fixa vel communia: quia quando Sol ingreditur aliquod iſtorum ſignorum mouetur. i. mutatur tempus vel figitur. i. in eodē ſtatu perſeuerat: aut fit cōmune. i. medietas illius vnius tēporis erit vt medietas alterius: verbi grā: qñ ſol ingredit̃ ſignū arietis tēpus mutat̃ ideſt vertit̃ hymes i ver. Et qñ intrat Taurū figit̃ idē tēpus verna le qñ vero ſol ingredit̃ geminos fit tp̄us cōe. i. dimidiū veris ꝛ dimidiū eſtatis ꝛ ſic de ceteris.

¶ De aſpectibus planetarum.

Dicuntur ēt ſigna ſe q̄druplicit̃ aſpicere: hoc eſt oē ſignū aſpicit tertiū añ ſe ꝛ tertiū poſt ſe qđ ē vndecimū. ꝛ hic aſpectus dicit̃ ſextilis ꝛ ē aſpectus dilectiōis ꝛ medie amicitie: ꝛ dicit̃ ēt ſextilis eo ꝙ teneat ſextā partē circuli. i. 60. gradus: verbi gratia: planeta qui fuerit in initio Arietis aſpicit eū q fuerit in geminis ante ſe ꝛ eū q fuerit i aq̄rio poſt ſe q ē aſpectus medie amicicie. Et aſpicit q̄rtū āte ſe ꝛ quartū poſt ſe. i. decimū ꝛ hic aſpectus vocat̃ tetragonus eo quod tenet quartā partem celi. i. 90. gradus: ꝛ eſt aſpectus diſcordie atqꝫ medie inimicicie. ꝛ aſpicit quoqꝫ quintū ſignum ante ſe ꝛ quintum poſt ſe quod eſt nonum: ꝛ hic aſpectus dicitur trigonus vel trigona radiatio eo ꝙ tertiam ꝑtem celi. i. 120. gradus teneat: ꝛ eſt aſpectus cōcordie ꝛ dilectiōis ꝑfecte. Aſpicit autem ſeptimum per oppoſitionē: ꝛ ē aſpectus inimicicie ꝑfecte. Et ſi i his ſignis ita ſe aſpiciētibus fuerint pl'e dicunt̃ ſe aſpicere aſpectu tali ꝛ hic ē aſpectus plarū: ꝛ ſi duo pl'e fuerint i vno ſigno dr̄ cōiuncti. Cū vero fuerit pla i aliquo ſigno erunt radij illi⁹ i ſignis illis: q̄ aſpiciūt ipſū ſignū i ſili gradu atqꝫ minuto: verbi grā: ſi fuerit mars i p̄mo gradu arietis ꝛ i p̄mo minuto eiuſdē ḡdus erūt radij ei⁹ in p̄mo gradu ſigni libre ꝛ in p̄mo minuto eiuſdē ḡdus: ꝛ ſic itellge đ ceteris aſpectib⁹ vt i hac figura patet euidētiſſime.

Figura aſpectuum.

ℭ De terminis planetarum.

SUnt quoqꝫ planetarũ i ſignis termini vel fines:qꝛ i vnoquoqꝫ ſigno hñt qnqꝫ pſe terminos ꝑ diuerſos gradus diſpoſitos:nã ab initio arietis vſqꝫ ad ſextũ gͣdũ eiuſdẽ arietis eſt terminus Jouis:ꝛ a ſexto vſqꝫ ad.12.terminus veneris:ꝛ a.12.vſqꝫ ad.20.terminus Mercurij.ꝛ a.20.in.25.terminꝰ martis ꝛ a.25.vſqꝫ ad finẽ ſigni eſt terminus Saturni:ꝛ ꝓpter diuerſitatẽ eoꝝ graduũ:ꝛ grauitatẽ eoꝝ memorie deſcripſimus eos in tabula vt leuius eſſet opus.Termini egyptioꝝ ꝛ dicunt eſſe hermetis.

♈	♃	6	♀	6	☿	8	♂	5	♄	5
♉	♀	8	☿	6	♃	8	♄	5	♂	3
♊	☿	6	♃	6	♀	5	♂	7	♄	6
♋	♂	7	♀	6	☿	6	♃	7	♄	4
♌	♃	6	♀	5	♄	7	☿	6	♂	6
♍	☿	7	♀	10	♃	4	♂	7	♄	2
♎	♄	6	☿	8	♃	7	♀	7	♂	2
♏	♂	7	♀	4	☿	8	♃	5	♄	6
♐	♃	12	♀	5	☿	4	♄	5	♂	4
♑	☿	7	♃	7	♀	7	♄	4	♂	4
♒	☿	7	♀	6	♃	8	♂	5	♄	5
♓	♀	12	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

¶ Ubi preponuntur triplicitates terminis.

Quidā autem preponunt triplicitates terminis eo quod domini triplicitatum ſunt fortiores in nutritione: q2 ſignificant nutritionem: ꝛ quia nulla diſcordia eſt in triplicitate: ſicut eſt in terminis cum preponuntur: ꝛ quidam preponunt terminos triplicitatibus: eo ꝙ domini terminorum ſunt fortiores in directione.

¶ De faciebus ſignorū ꝛ cui planetarū attribuuntur.

Facies aūt ſignorū ſunt he: vnūquodqꝫ ſignū diuidit' i tres partes equales: q̄libet pe cōſtat ex.10.gradibus ꝛ vocat' facies q̄rū initiū eſt a p̄mo gradu arietis. Pria ergo facies eſt a p̄mo gradu arietis vſqꝫ in.10.ꝛ dat' Marti. Scḋa vſqꝫ ad.20.ḡdū.ꝛ datur Soli q ſuccedit ei i ordine circuloꝝ. Tertia vſqꝫ ad finē p̄dicti ſigni.ꝛ ē Veneris: ſilr p̄ma facies Tauri eſt Mercurij q Veneri ſuccedit: ꝛ ita vſqꝫ i finē ſignoꝝ. ¶ Cū igit' habueris gradū i aliquo ſigno ꝛ volueris ſcire ex cuius planetarū facie ſit: ſume ab initio arietis ſigna integra vſqꝫ ad ſignū de quo volueris ſcire faciem ꝛ triplica ea ꝛ qḋ ſup fuerit adde ſup hoc qḋ p̄terijt ex faciebus illius ſigni de quo faciē ſcire volueris cū eadē facie cuius dn̄m ſcire volueris ꝛ p̄iice a planeta q eſt dn̄s p̄me faciei ſigni arietis q ē Mars ſm ſucceſſionē circulorū.7.et.7.ꝛ qḋ remāſerit īfra ſeptē numera a marte p ſucceſſionē planetarū: ꝛ quo finitus fuerit numerus erit prima facies illius ſigni vn̄ fuerit gradus vſqꝫ i.10.eiuſdē ſigni illius planete apud quē numerus erit finitus: ꝛ a.10.vſqꝫ in.20.alterius planete qui illi ſuccedit: ꝛ a.20.vſqꝫ in finē alterius ſigni qui ei ſuccedit: ꝛ in cuius decimo fuerit gradus ex ſigno erit facies illius planete. vocantur etiā domini facierum iſtarum a quibuſdam decani de quibus ſequitur tabula.

In ♈	♂	10	☉	10	♀	10
In ♉	☿	10	☽	10	♄	10
In ♊	♃	10	♂	10	☉	10
In ♋	♀	10	☿	10	☽	10
In ♌	♄	10	♃	10	♂	10
In ♍	☉	10	♀	10	☿	10
In ♎	☽	10	♄	10	♃	10
In ♏	♂	10	☉	10	♀	10
In ♐	☿	10	☽	10	♄	10
In ♑	♃	10	♂	10	☉	10
In ♒	♀	10	☿	10	☽	10
In ♓	♄	10	♃	10	♂	10

¶ De virtutibus planetarum.

Et q2 iā annuēte deo tractauimus de poteſtatibus planetaꝝ i ſignis q̄ ſunt domus exaltatio triplicitas terminus ꝛ facies. Nunc igitur tractemus de virtutibus ſeu fortitudinibus eoꝝ in ipſis. nā dn̄s domus hꝫ.5.fortitudines: ꝛ dn̄s exal.4.ꝛ dn̄s tripli.3.dn̄s termini duas: ꝛ dn̄s faciei vnā. Intellige ergo ex hoc numero fortitudines planetarū. q enī magis abundat in numero magis abūdat in fortitudine: ꝛ ipſe eſt fortior i loco rei ꝛ q̄dā p̄ponunt terminū triplicitati.i. volūt vt dn̄s termini ſit fortior dn̄o triplicitatis: ſed iam expoſuimus ſupius in quo valet vnuſqſqꝫ. Quidā etiā de hac re talem dederūt cōparationē dicētes qḋ planeta cū fuerit in domo ſua eſt ſimilis viro in domo atqꝫ in dn̄atione ſua: ꝛ cum fuerit in exaltatione ſua eſt ſimilis viro in regno ſuo ꝛ gloria: ꝛ cum fuerit in termino ſuo eſt ſicut vir inter parētes ꝛ cognatos ſuos atqꝫ gentes: ꝛ cū fuerit i triplicitate ſua erit ſicut vir i honore ſuo: ꝛ iter auxiliatores atqꝫ miſtros ſuos

ꝛ cum fuerit in facie ſua erit ſicut vir in magiſterio ſuo. Hec ſunt vniuerſe poteſtates planetarum: eſſentiales in ſignis ꝛ ſequuntur has figure ſignoꝛum.

¶ De eſſentijs ſignoꝛum ꝛ quid ſignificent in ſemetipſis.

Quia i ſignis ſunt q̄dā ſigna q̄ dñr rōnalia. ſ. Uirgo Gemini Libꝛa ꝛ Aq̄rius ꝛ pͥma medietas Sagittarij qꝛ eoꝝ imagines i circulo ad imagines hoīuꝫ figurant̄ hec q̄ꝗ dñr ſigna pulchꝛas voces hn̄tia hec q̄ꝗ vigēt cū fuerit i oriēte. Et q̄dā dñr alas hn̄tia .ſ. Gemini Uirgo ꝛ Piſces. Et q̄dā q̄drupedia: vt Leo et Sagittarius. Quedā eoꝝ ſūt domeſtica: vt Aries Taurus Capꝛicoꝛnus: ꝛ hec vigēt cū fuerint in meridie. Uirgo aūt et capꝛicoꝛnus et Aquarius vigēt cū fuerint in Septētrione. Et ex ſignis q̄dā ſunt toꝛtuoſa ꝛ vitioſa. ſ. Aries Taurus Cancer Scoꝛpio et Capꝛicoꝛnus. Et q̄dā ex eis dicunt̄ plures pꝛoles hn̄tia. ſ. Cancer Scoꝛpio et Piſces. Et hec vigent cū fuerint in occidente. Et q̄dam ex eis ſunt ſterilia: vt Gemini Leo ꝛ Uirgo. Et q̄dā ſunt paucos filios hn̄tia: vt Aries Taurus Libꝛa Sagittarius Capꝛicoꝛnus ꝛ Aquarius. Et q̄dā dicunt̄ multum luxurioſa. ſ. Aries Taurus Leo et Capꝛicoꝛnus. Et ex ſignis quedā dñr mediā vocē habentia q̄ foꝛmant̄ ad imagines aīaliū balātiū ꝛ mugientiū ꝛ rugientiū: vt Aries Taurus Leo et Capꝛicoꝛnus ꝛ vltima pars ſagittarij. Et quedam ſunt voce carentia. ſ. illa que foꝛmantur ad imagines animalium voce carentium. ſ. Cancer Scoꝛpius et Piſces.

¶ De ſignificationibus ſignoꝛum.

Et vnūquodq̄ ſignū hꝫ ꝓpꝛiam ſignificationē in his q̄ ſignificant ex creatione mēbꝛoꝝ ꝛ moꝛibus hoīum ꝛ regionū ꝛ ſeminū ꝛ arboꝝ ꝛ cetera. Aries hꝫ ex coꝛpe hoīs caput ꝛ faciē et ex regiōibus hebil: ꝛ ferim. i. babiloniā ꝛ pſidam et arabiā et falaſtim et paleſtinā. Taurus hꝫ arboꝛes q̄ plantant̄: ꝛ ex coꝛpe hoīs hꝫ collū ꝛ gutturis nodū: et ex regiōibus ezetimet ꝛ almechim ꝛ ſandē et araterad. Gemini eſt ſignū largū boni animi. et hꝫ ex coꝛpe hoīs humeros ꝛ bꝛachia et manus: et ex regiōibus vrgeti et armeniā nuthꝛabigē etelenimſtet. i. egyptū et bartha. Cancer hꝫ ex arboꝛibus eas que fuerint mediocris lōgitudinis: et ex coꝛpe hoīs pectus coꝛ ſtomachū coſtas ſplenē ꝛ pulmonem et ex regiōibus armeniā minoꝛē et oꝛientalē plagā huthabē et maſſem et acin: ꝛ hꝫ participationē in barach ꝛ atrabiſcen. Leo hꝫ arboꝛes ꝓceras. i. longas calidus et verſutus: ꝛ multe anguſtie atq̄ triſtitie: et ex coꝛpe hoīs ſtomachū coꝛ doꝛſum latus et ex regiōib⁹ artitri vſq̄ in finē regionis habitabilis. Uirgo hꝫ q̄cq̄d ſeminat̄ ex ſeminibus et eſt larga boni animi: et hꝫ ex coꝛpe hoīs ventrē ꝛ interioꝛa. ſ. telam. i. dyafragma et iteſtina: et ex regiōibus algamica ꝛ aſſem ideſt quedā regio circa hieruſalē et alfoꝛas ideſt eufraten ꝛ iſulā q̄ eſt hiſpania ꝛ feſtix vel afeū. Libꝛa hꝫ arboꝛes ꝓceras ꝛ eſt larga boni aī: et hꝫ ex coꝛpe hoīs lumbos ꝛ iferioꝛa ventris vmbilicū et pectinē ꝛ verēda anchas et ilia ꝛ nates: et ex regiōibus terrā romanoꝝ vel grecoꝝ et que ſuccedunt eis affines vſq̄ ad Africā: hꝫ etiā araffe vel azim vſq̄ in finē ethiopie et barthan: hēt et carmen et fegeſtez et thebis vel thebil et tabꝛaſten barah et ambarah: Scoꝛpius hꝫ arboꝛes lōgitudine eq̄les largus boni aī et habet ex hoīs coꝛpoꝛe verenda teſticulos veſicam anum et iferioꝛa et ex regiōibus belchiget et rura Arabū et fines eius vſq̄ in allegē: et habet in alchach participationē. Sagittarius ingenioſus et calidus hꝫ ex coꝛpe hoīs femoꝛa: et ex regiōibus ethiopiā et indiā ꝛ mabaraben ꝛ achiut vel accenit vel achichit q̄ eſt idia. Capꝛicoꝛnus eſt bone vite iracundus cautus et calidus: multe triſtitie hn̄s ex coꝛpe hoīs genua. et ex regiōibus ethiopiā annaban alcon et aculth et mahamen vſq̄ ad duo maria etahant et achuit q̄ eſt in india. Aquarius hꝫ ex coꝛpoꝛe hoīs crura vſq̄ ad inferioꝛa cauillarum .i. talloꝝ et ex regiōibus azenes. i. nigredinē et althupha et partes eius ꝛ terram elfies et

partem terre egypti et occidentalem plagaʒ et terre acbiut. Piſcis eſt calidus et cautus cōmixtus multi coloꝛis habens ex coꝛpoꝛe hominis pedes: et regionibus carabꝛarem ꝛ ſeptentrionalem plagam terre ſurgem et participationem in romanis vſqꝫ ad eſſen habet inſulam ꝛ egyptum ꝛ alexandriam ꝛ mare licium.

¶ De ſignificatione planetarum in ſignis ſm membꝛa hominis.

Et ſi quidē planete ſignificauerint doloꝛē habent in vnoquoqꝫ ſigno membꝛū ſibi pꝛopꝛiū. Tractemus ergo de doloꝛibus planetaruʒ in ſignis: ꝛ pꝛimū icipiamus ab Ariete Saturnꝰ i ariete hēt pectus. Jupiter ventrem. Mars caput. Sol femoꝛa. Uenꝰ pedes. Mercurius crura. Luna genua. Jn tauro. Saturnus hʒ ventrē. Jupiter doꝛſuʒ. Mars collum. Sol genua. Uenus caput. Mercurius pedes. Luna crura. Jn geminis Saturnus hʒ ventrē. Jupiter verenda et q̄ ſuccedunt. Mars pectus ꝛ q̄ ſuccedūt. Sol crura et cauillas. i. talos. Uenus collū Mercurius caput. Luna femoꝛa. in cācro Saturnus hēt virilia et oīa eis ſuccedentia. Jupiter femoꝛa. Mars pectus. Sol pedes. Uenus bꝛachia ꝛ humeros. Mercurius oculos et guttur. Luna caput. Jn leōe. Saturnus hēt verēda et eis ſuccedētia. Jupiter femoꝛa ꝛ genua. Mars ventrē. Sol caput. Uenꝰ coꝛ. Mercurius humeros et guttur. Luna collū. Jn virgine. Saturnus hēt pedes. Jupiter genua et eoꝛū ſuccedentia. Mars ventrē. Sol collū. Uenus ventrē. Mercurius coꝛ. Luna humeros. i libꝛa. Saturnus hēt genua ꝛ eoꝛū ſuccedētia. Jupiter oculos et eorū ſuccedentia ideſt partes capitis. Mars verenda ꝛ eoꝛuʒ ſuccedentia. Sol humeros. Uenus caput. Mercurius ventrē. Luna coꝛ. Jn ſcoꝛpione. Saturnus hēt cauillas. i. talos et eoꝛū ſuccedētia. Jupiter pedes. Mars caput bꝛachia ꝛ femoꝛa. Sol coꝛ. Uenus verenda ꝛ eoꝛū ſuccedentia. Mercurius doꝛſuʒ. Luna ventrē. ¶ Jn ſagittario. Saturnus hʒ pedes. Jupiter crura ꝛ caput. Mars pedes et manꝰ. Sol ventrē. Uenus femoꝛa et bꝛachia. Mercurius verēda et coꝛ. Luna doꝛſuʒ. ¶ Jn capꝛicoꝛno. Saturnus hʒ caput et pedes. Jupiter genua et oculos. Mars crura ꝛ humeros. Sol doꝛſuʒ. Uenꝰ femora et coꝛ Mercurius verēda ꝛ eoꝝ ſuccedētia. Luna femoꝛa. ¶ Jn aq̄rio. Saturnꝰ hʒ caput ꝛ collū. Jupiter humeros pectus ꝛ pedes. Mars cauillas ꝛ coꝛ. Sol verēda et eorū ſuccedētia. Uenus genua et eoꝝ ſuccedētia. Mercurius femoꝛa et coꝛ. Luna verenda. ¶ Jn piſce ſaturnus hʒ humeros et bꝛachia ꝛ collū. Jupiter coꝛ et caput. Mars cauillas et ventrem. Sol femoꝛa et coꝛum ſuccedentia. Uenus collum et doꝛſum. Mercurius crura et verenda. Luna femoꝛa.

¶ Tabula de doloꝛibus planetarum in membꝛis hominis.

	♄	♃	♂	☉	♀	☿	☽
♈	pectus	ventrē	caput	femoꝛa	pedes	crura	genua
♉	ventrē	doꝛſuʒ	collum	genua	caput	pedes	crura
♊	ventrē	verēda	pectus	cauillas	collum	caput	femoꝛa
♋	virilia	femoꝛa	pectus	pedes	bꝛachia	oculos	caput
♌	verēda	femoꝛa	ventrē	caput	coꝛ	hume.	colum
♍	pedes	genua	ventrē	colum	ventrē	coꝛ	hume.
♎	genua	oculos	verēda	hume.	caput	ventrē	coꝛ
♏	cauillas	pedes	caput	coꝛ	verēda	doꝛſum	ventrē
♐	pedes	cap. cru.	manus	ventrē	femoꝛa	verēda	doꝛſum
♑	caput	genua	crura	doꝛſum	femoꝛa	verēda	femoꝛa
♒	caput	hume.	coꝛ	verēda	genua	femoꝛa	verēda
♓	hume.	coꝛ	ventrē	femoꝛa	colum	crura	femoꝛa

¶ De gradibus ſignorum maſculinis ⁊ femininis.

Sunt quoqꝫ ī vnoquoqꝫ ſigno ḡdus ꝙ ꝓprie dnr maſculini atqꝫ feminini. Nam ab initio Arietis vſqꝫ ī. 8. ḡdū dnr eē maſculini: ⁊ ab. 8. ī. 9. feminini: ⁊ a. 9. ī. 15. maſculini: ⁊ a. 15. vſqꝫ ī. 22. feminini: ⁊ a. 22. vſqꝫ ī finē arietis maſculini q̄s decreuim᷒ d̄ſcribere ſic̄ deſcripſim᷒ termīos: ⁊ hic mō depigim᷒ tabulā vt leui᷒ redat̄ op᷒ do auxiliāte.

♈	maſ.	8	femi.	1	maſ.	6	femi.	7	maſ.	8				
♉	femi.	5	maſ.	6	femi.	6	maſ.	4	femi.	3	maſ.	6		
♊	femi.	5	maſ.	11	femi.	6	maſ.	4	femi.	4				
♋	maſ.	2	femi.	6	maſ.	2	femi.	2	maſ.	11	femi.	4	maſ.	3
♌	maſ.	5	femi.	3	maſ.	7	femi.	8	maſ.	7				
♍	femi.	8	maſ.	4	femi	8	maſ.	10						
♎	maſ.	5	femi.	10	maſ.	5	femi.	7	maſ.	3				
♏	maſ.	4	femi.	10	maſ.	3	femi.	8	maſ.	5				
♐	maſ.	2	femi.	3	maſ.	7	femi	12	maſ.	6				
♑	maſ.	11	femi.	8	maſ.	11								
♒	maſ.	5	femi.	10	maſ.	6	femi.	4	maſ.	2	femi.	3		
♓	maſ.	10	femi.	10	maſ.	3	femi.	5	maſ.	2				

¶ De gradibus lucidis: tenebroſis ⁊ fumoſis ⁊ vacuis.

Et in vnoquoqꝫ iſtorū ſignorū ſunt gradus ꝙ dnr lucidi: ⁊ gradus ꝙ dicunt̄ tenebroſi. ⁊ gradus ꝙ dicuntur fumoſi: ⁊ gradus ꝙ vocantur vacui. Dicunt eni ꝙdā q̄d ab initio arietis vſqꝫ in tertiū gradū ſunt tenebroſi: ⁊ a. 3. in. 8. lucidi: ⁊ ab. 8. in. 16. tenebroſi: ⁊ a. 16. in. 20. lucidi: ⁊ a. 20. vſqꝫ ad. 24. vacui. ⁊ a. 24. vſqꝫ in. 29. lucidi: ⁊ a. 29. in finem arietis vacui. de quibus faciemus tabulam ſi deus voluerit.

♈	te.	3	lu.	5	te.	8	lu.	4	va.	4	lu.	5	va.	1
♉	te.	3	lu.	4	va.	5	lu.	3	va.	5	lu.	8	te.	2
♊	lu.	4	te.	3	lu.	5	va.	4	lu.	6	te.	5	va.	3
♋	lu.	12	te.	2	va.	4	fu.	2	lu.	8	va.	2		
♌	te.	10	fu.	10	va.	5	lu.	5						
♍	te.	5	lu.	3	va.	2	lu.	6	fu.	6	va.	5	te.	3
♎	lu.	5	te.	5	lu.	8	te.	3	lu.	6	va.	3		
♏	te.	3	lu.	5	va.	6	lu.	6	fu.	2	va.	5	te.	3
♐	lu.	9	te.	3	lu.	7	fu.	4	lu.	7				
♑	te.	7	lu.	3	fu.	5	lu.	4	te.	3	va.	3	te.	5
♒	fu.	4	lu.	5	te.	4	lu.	8	va.	4	lu.	5		
♓	te.	6	lu.	6	te.	6	lu.	4	va.	3	lu.	3	te.	2

¶ De gradibus putealibus.

Et in ſignis ſunt quidā gradus qui vocant̄ putei: cū fuerit pl'a in aliquo eorum dicitur eē i puteo: vt ē ſextus gradus arietis ⁊ cetera. vt ī hac tabula ſeq̄nti oñdet̄.

♈	6	11	16	23	29		♎	1	7	20	30		
♉	5	12	24	24	25		♏	9	10	22	23	27	
♊	2	12	17	26	30		♐	7	12	15	24	27	30
♋	12	17	23	26	30		♑	2	7	17	22	24	28
♌	6	13	15	22	23	28	♒	1	12	17	24	29	
♍	8	13	16	21	25		♓	4	9	24	27	28	

De gradibus azemena ideſt debilitatis corporis.

Et ſūt i ſignis gdā gdus q dñr gradus azemena.i.gradus debilitatis corpis. Eſt.n. azemena qdā debilitatio corpis tpalis: vt ſurditas: cecitas: membri amiſſio: ꝛ cetera talia: q q̄zdiu vixerit hō: ſemꝑ hēbit: niſi miraculoſe ſanet. Cū ergo fuerit luna in his gradibus in natiuitate alicuius pueri: accidet ei ꝑdicta azemena ſm ſignificationē loci ꝛ aſpectus ſeu loca planetarū. Significat quoqꝫ azemena ꝑ aſtra diuerſis modis. ſicut in libris natiuitatum iuenies. gradus aūt azemene ſunt hi q deſcribunt hic in tabula.

In ♉	6	7	8	9	10			In ♏	19	29		
								In ♐	1	7	8	18	19
In ♋	9	10	11	12		14	15	In ♑	26	27	28	29
In ♌	18	27	28					In ♒	18	19		

De gradibus augmentantibus fortunam.

Et in hoc circulo ſunt quidam gradus qui dicuntur augentes fortunam: qui in iſta tabula deſcripti ſunt.

♈	19					♎	3	5	21	
♉	3	15	27			♏	7	18	20	
♊	11					♐	13	20		
♋	1	2	3	4	15	♑	12	13	14	20
♌	2	5	7	19		♒	7	16	17	20
♍	3	14	20			♓	13	20		

De gradibus compotentibus.

Et duo gradus q fuerit vnius lōgitudinis a capite ſignorū mobiliū: dñr cōpotētes .i.vni⁹ fortitudinis ꝛ cōſortes ſeu ꝑticipes i v̄tute. vt.20.gra.capri. vel cācri cū.10 gra.ſagi. vel geminoꝝ: ꝛ.20.g̃.arie. vł libre cū.10.g̃du piſciū vł v̄gis. ꝛ ita i religs ſignis

De eſſe circuli accidentali.

Sed qꝛ auxiliāte deo iā ꝑtulimus eē circuli ſignorū eēntiale: nūc ꝑferamus accidētale. Nā circulus figurat in oī hora tali figura: q diuidit i q̄tuor partes: q̄s diuidit circulus hemiſpherij: ꝛ circulus meridiei id eſt circulus medij celi: q facit mediū diē: et vnaq̄qꝫ pars iſtarū partiū diuidit i tres partes ineq̃les ſm aſcenſiōes ſigni aſcēdētis atqꝫ hoc mō diuidit circulus in duodeciꝫ partes q vocant domus. nominant quoqꝫ ꝛ cuſpides ꝛ turres: cuius opus expoſitū ē i libro Ezibi.i.in libro curſus ſyderū. Principiū ergo diuiſiōis eſt horoſcopus: hoc eſt aſcendēs. cuius initiū eſt ſuꝑ circulū hemiſpherij orietalis deide ſcða domus ſequit ꝛ tertia: ceterecꝫ dom⁹ vſqꝫ ad duodecimā. Quarta aūt pars q eſt ab aſcēdēte vſqꝫ ad mediū celi: q eſt domus duodecima vndecima ꝛ decima oī q̃rta pars orietalis maſculina: ꝛ adueniēs ſigat initiū vite: ꝛ vocat puerilis ſanguinea ꝛ vernalis. Et pars alia q eſt a medio celi vſqꝫ ad gradū occidētalis ſigni.i.ſeptime qui ē ſuꝑ circulū hemiſpherij occidētalis. q eſt domus nona octaua: ꝛ ſeptima: ꝛ eſt meridiana feminina recedens ſigat mediā etatē: ꝛ vocatur ꝑfectio iuuētutis eſtiualis ꝛ colerica. Tertia quoqꝫ ꝑs q eſt ab occidēte vſqꝫ ad gradū quarte domus que ē ſuꝑ circulum meridiei ſub terra que eſt domus ſexta quinta ꝛ quarta. eſt occidentalis maſculina aduenlēs ſignificat finē vite: ꝛ vocatur autūnalis melācolica ꝛ eſt ſenilis ꝛ mediocris etatis. Quarta vero pars que eſt a quarta domo vſqꝫ ad aſcendens que domus eſt tertia ſecunda atqꝫ aſcendens eſt ſeptentrionalis feminina recedens: ſignificat quod accidit homini poſt mortem eius et ad quid deueniet corpus eius vel eius diſpoſitio de dimiſſa ſubſtantia: aut quid dicetur de eo ſcilicet vtrum laudetur vel

vituperetur: ⁊ vocat hec pars ſenilis flegmatica defectiua hyemalis. Et ille due partes que ſunt a medio celi vſq; ad aſcendẽs: ⁊ ab aſcẽdẽte vſq; ad q̃rtã domũ: iſta medietas vocatur medietas aſcendens: ⁊ relique partes q̃ ſunt a quarta domo vſq; ad ſeptimã: ⁊ inde vſq; ad mediũ celi vocat medietas deſcendens. Et quicquid fuerit ſuper terram ex circulo ideſt illa pars circuli ſuperior dicitur dextra: ⁊ q̃ ſub terra ideſt illa pars inferior dicit ſiniſtra. Et aſcẽdẽs ⁊ quarta ⁊ ſeptima ⁊ decima dñr alamed id eſt quas nos angulos vocamus vt pulchrius ſonet. Et ſcd̃a domus octaua ⁊ q̃nta ⁊ vndecima ſuccedẽtes angulis vocant. Tertia aũt ⁊ .6. 9. ac. 12. cadentes ⁊ ab angulis dicuntur. Cũ ergo planeta in angulis vel in eorũ ſuccedẽtibus fuerit dicit ꝓficere: ⁊ ſi fuerit i cadẽtibꝰ ab angulis dicit deficere: ⁊ vnaqueq; iſtarũ domorũ ſignificat aliq̃d de eſſe hominũ.

De domibus et ſignificationibus earum.

PRima domus cuius initiũ orit i circulo hemiſpherij orientalis vocat athale.i. aſcẽdens: hec ſig̃at corpa ⁊ vitã ⁊ initia operũ ⁊ ſig̃at in iterrogatiõibus de orõne ⁊ locutiõe et rumoribus: ⁊ q̃cq̃d cogitat iterrogãs i aio ſuo: ⁊ ſig̃at initia vite et eſt fortior oibus alijs domibus ſiue locis circuli: ⁊ planeta q̃ fuerit i eo erit fortior oĩbus alijs planetis. maxime ſi fuerit i aliqua ſuarũ dignitatũ. Et dixit alendezgod in natiuitate: q dñs triplicitatis aſcendẽtis p̄mus ſig̃at vitã ⁊ naturam nati ſeu interrogantis ⁊ eius delectationem atq; voluntatem: ⁊ quid diligat: et quid odio habeat: et q̃d boni ſeu mali ei adueniat in initio vite eius: et dominus triplicitatis. ſecũdus ſignificat

109

vitam et corpus et virtutem ſeu fortitudinem et medietatē vite: ꝛ dñs triplicitatis ter tius ſignificat id qḋ ſocij eius ſignificauerunt:et ſignificat finem vite in morte.

S Ecunda domus eſt domus ſubſtātie ac vict⁹ et miniſtrorū et auxiliatorū:et ſignificat finē annorū vite ideſt finē iuuentutis. Et dixit alendezgod de dñis triplicitatis dom⁹ ſubſtātie: de pmo.ſ.ſcḋo ac de tertio vide qs eorū ſit fortior in eē ꝛ i loco.hūc facies merito auctorem ſubſtātie et ſignificatorē acqſitiōis eius: ꝙ ſi fuerit i medio celi ueniet hāc a rege:et ſi fuerit i domo fidei alias fiducie alicuius luminariū erit melius. Silr dñs triplicitatis.pm⁹ dat ſubſtātiā i initio vite: ꝛ ſs i medio vite:et terti⁹ i fine ei⁹.

T Ertia domus eſt fratrū et ſororū et ppinquorū ac dilectorū fidei atqꝫ religiōis mādatorū ac legatorū mutationū atqꝫ itinerū minorū: ꝛ ſignificat eſſe vite ante mortē. dixit alendezgod dñs triplicitatis domus fratrū.primus ſigat fratres maiores : ꝛ ſcḋs medios.tertius minores:eritqꝫ eorum dignitas ꝛ eorum eſſe ſecundū loca eorum.

Q Uarta domus eſt patrum hereditatum finis rerum ꝛ theſaurorum ꝛ omnium abſconditorum atqꝫ occultorū: ꝛ ſigat de eſſe vite hominum finē. dixit alendezgod quod dominus triplicitatis domus patrum.primus ſignificat patres.ſecundus ciuitates ꝛ terras.tertius fines rerum et carceres.

Q Uinta domus eſt filiorum et dilectionum legatorum atqꝫ donationum:et ſignificat quod futurum ſit poſt mortem ex laude ſcilicet et vituperio.dixit alendezgod quod dominus triplicitatis domus filiorum.primus ſignificat filios ꝛ vitam. ſecūdus dilectionem.tertius vero legatos.

S Exta domus eſt infirmitatū ꝛ ſeruorū: ꝛ ſigat finē vite: ꝛ qcqd futurū ſit ante ſenectutē.dixit alendezgod dominus triplicitatis domus īfirmitatū.primus ſignificat īfirmitates ꝛ valitudines ab īfirmitatib⁹ ꝛ a malis ꝛ deteriorationes.ſcḋs ſigat vernaculos ꝛ ſuos.tertius ſigat qd eueniet ex eis ꝛ eoꝝ vtilitatē atqꝫ opa: ꝛ ſigator eſt beſtiaꝝ ac pecorum: ꝛ omniū quadrupedū: ꝛ fortitudinis eorū multitudinis quoqꝫ eorū ac paucitatis more eorū in manu ei⁹ vel egreſſiōis eorū ab ea.ſ.māu:carceris qꝫ atqꝫ retētiōis.

S Eptima domus eſt mulierum:nuptiarum:contentionum quoqꝫ atqꝫ participationum ꝛ oppoſitionum: ꝛ ſignificat medietatem finis vite erga ſenectutem. Dixit alēdezgod quod dominus triplicitatis domus. 7.primus ſignificat mulieres.ſecundus cōtentiones.tertius commixtiones ꝛ participationes.

O Ctaua domus eſt mortis:ſignificat timorem ꝛ mortē atqꝫ almanerith.i.ſubſtātias vel hereditates mortuorum quas debēt heredes poſt mortē ipſorum poſſidere ꝛ ſignificat annorū vite finem poſt ſenectutem. dixit alendezgod qḋ dñs triplicitatis domus mortis.primus ſignificat mortem ſecūdus precepta ſeu res antiquas.tertius almanerith ideſt que hereditanda ſunt ex mortuis.

N Ona domus eſt pegrinationū itineꝝ fidei atqꝫ religiōis ſapiētie ꝛ pphetie ꝛ librorū epiſtolarū quoqꝫ ac legatorū narrationū ſeu rumorū atqꝫ ſomniorū: ꝛ initiū dimidie vite ſignificat. dixit alendezgod ꝙ dñs triplicitatis domus peregrinationis. primus ſigat pegrinatiōes et oē ꝙ accidit ei.ſecundus ſignificat fidem atqꝫ religionē ꝛ valitudinem harum atqꝫ modū earum.tertius ſignificator eſt ſapientie ſomniorum et ſtellarum ꝛ auguriorum et veritatis exercentium in eis atqꝫ mendacij.

D Ecima domus eſt regum ꝛ operū et ſublimatiōis:vel exaltationis regni quoqꝫ atqꝫ memorie et vocis.ſ.imperij et magiſteriorum atqꝫ matrū:et ſignificat dimidiū annorū vite. Dixit alendezgod ꝙ dñs triplicitatis domus regie.pmus ſignificat opus ꝛ exaltationem.ſ.ſedis ſublimationē et altiſſimam manſionē.ſecundus ſigat vocē iperij

⁊ audaciam in eodem. tertius ſignificat ſtabilitatē eius atq; durabilitatem.

Decima domus eſt fiducie ⁊ laudis atq; fortune: amicorum quoq; ⁊ mulierū miniſtrorū ac auxiliatorū: ⁊ ſignificat finem annorum medietatis vite poſt medietatē vite. Dixit alendezgod quod dominus triplicitatis domus fiducie. primus ſignificat fiduciā. ſecundus amicos. tertius vtilitatem ſeu profectus eorum.

Duodecima domus eſt inimicorum ⁊ laboris atq; triſtitie īuidie pigritie ⁊ ſuſurrationis calliditatis igeniorum atq; beſtiarum: ⁊ ſignificat finem vite ⁊ quod contingit matribus in conceptiōe ſua ex bono vel malo. Dixit alendezgod dominus triplicitatis domus inimicorum. primus ſignificat inimicos. ſecundus labores. tertius vero beſtias ⁊ pecora. Hec ſunt que ſignificant. 12. domus.

¶ De coloribus duodecim domorum.

Significant etiā. 12 domus colores: ⁊ hi ſūt: nam dom⁹ aſcendens vel prima ⁊. 7. ſunt albe. 2. ⁊. 12. virides. 3. ⁊. 11. crocee. 4. ⁊. 10. rubee. 5. ⁊. 9. mellite. i. habent mellis colorem. 6. vero. ⁊. 8. nigre ſunt.

¶ De gaudijs planetarum in domibus.

Et vnuſquiſq; pl'a habet ī vnaqq; iſtarū domorū quandā poteſtatē ex poteſtatibus. ſ. accidentalibus que dicitur gaudiū: q2 mercurius gaudet in aſcendente. Luna in domo. 3. Uenus quoq; in. 5. ⁊ mars in. 6. Sol in. 9. Jupiter in. 11. Saturnus ī. 12

¶ De fortitudine angulorum.

Et dicitur in ſignificatione domorū ꝙ anguli ſignificāt fortitudinē ⁊ pfectionē. Cadentes vero ab angulis debilitatē ⁊ detrimentū: niſi ꝙ. 9. ⁊. 3. ſignificāt rē aptam ⁊ detectā cū fama. 12. ⁊. 6. ſignificāt occultationē ⁊ retentiōem ⁊ vilitatē rerū. Anguli aūt ⁊ dn̄i angulorū ſignificāt magnitudinē bonoꝝ precij atq; fortune: fortitudinē exaltationē ⁊ exercitatiōem ⁊ elongationē a caſu: ⁊ preſentia eoꝝ in cadētibus ē cōtraria fortune. i. dedecus ⁊ caſus. De ſuccedētibus vero angulorꝝ domus q̄ ſuccedit decime. i. vndecima ſignificat fortitudinē ⁊ fortunā mediam amicoꝝ: ⁊ ex ea parte in qua erat fiducia. ⁊ illa q̄ ſequit̄ q̄rtam. i. 5. ſignificat fortunā mediā p donatiōes ⁊ veneratiōes ⁊ cā filioꝝ cū veneratōe leticia ⁊ gaudio: q̄ aūt ſuccedit aſcēdēti que eſt ſc̄da: ſignificat ſimilit̄ fortunā mediam ex cā ſubſtātie ⁊ miniſtroꝝ q̄ vero ſuccedit ſeptime. i. octaua ſigat ſimilit̄ fortunā mediā, ex almaueritb. i. ex ſubſtātia q̄ hereditat̄ a mortuis ⁊ rebus occultis.

¶ De ſignificationibus dominorum angulorum.

Hec quoq; ſūt ſigatiōes dominorū angulorū dū fuerint pn̄tes ī angulis. Pn̄tia domini aſcēdētis in aſcēdēte ſignificat eius fortunā p ſemetipſū: ⁊ p eius acqſitionē: ⁊ ſignificat pn̄tia ei⁹. in. 10. p regē ⁊ magiſteria altiora: ⁊ cū fuerit ī. 7. p cōuentiōes ⁊ factores atq; vxores p p̄ſentiā quoq; ei⁹ ī q̄rta ſigat fortunā p hereditates ⁊ cās patrū ⁊ p pductiōes aq̄rū ⁊ populatiōes vel plātatiōes. i. edificatiōes ⁊ ex reb⁹ antiqs ⁊ radicalibus. ¶ Significat quoq; dn̄s decime per pn̄tiam ſuā ī eadē decima fortunā vel p regē vel p regnū magnū ⁊ magr̄ia altiora: ⁊ ſigat p pn̄tiā ſuā ī ſeptia regnū p victoriā cōtentionū ⁊ ex cauſis vxorū: ⁊ p pn̄tiā eius ī q̄rta ſigat regnū p amicitiā nobiliū ⁊ regis eius ⁊ p cauſas tribunorū ⁊ p diſpēſatores regū ⁊ cultus terrarū ⁊ edificationes ciuitatū ⁊ p diuiſiōes fluminū ⁊ cuſtodias ciuitatū ⁊ ex rebus antiqs: ⁊ p pn̄tiā ſuā ī aſcēdēte ſigat regnū p igenia ⁊ p ppinqtatē regis rebus vulgi. ¶ Pn̄tia aūt dn̄i ſeptie ī ſeptima ſigat fortunā p negociatiōes ⁊ p cōuentiōes: ⁊ p nutritiōes q̄q; ⁊ mulieres: ⁊ p ſatores: ⁊ ſigat p pn̄tiā eius ī quarta per cōuentiōes mulierū: ⁊ per negociatiōes: ⁊ p cās patrū ⁊ hereditatū ⁊ cult⁹ terre ⁊ pn̄tia ſua ī aſcēdēte p cōuentiōes ⁊ negociationes per cauſas

medicine

medicine atq̄ aſtronomie: ⁊ ꝑ opera ſpūalia atq̄ ingenia et ꝯſimilia: ⁊ ſigat ꝑ p̄ſentiam ſuā in 10 fortunā per ꝯuentiões ⁊ negociatiões ⁊ ꝑ vxores ⁊ ꝑ cauſas regis. ¶ Preſentia vero dñi quarte in quarta ſigat fortunā ex cultu terre: ⁊ fructu ꝑ cauſas patrum atq̄ res antiquas: ⁊ ꝑ p̄ſentiaꝫ eius in aſcēdente ſigat fortunā ex cultu terre ⁊ fructu per ingeniū ⁊ ꝯſilij ꝓfunditatē: ⁊ p̄ſentia ſua in 10 ſignificat ꝓfectū ex cultu terre et fructu ꝑ cauſas regis ⁊ magiſterioꝝ. Et p̄ſentia ſua in ſeptima ſigat fortunā ex cultu terre ⁊ fructu ꝑ cauſas vxoꝝ ⁊ ſatoꝝ: ⁊ ꝑ negociationes. Hec ſignificant dñi anguloꝝ per p̄ſentiam ſuam in angulis ſuis. Similiter ergo facies de preſentia dñoꝝ ceterarum domorum: et ideo introduximus tm̄ dominos angulorum vt eſſent exemplar in ceteris.

¶ Qualiter ſciatur quis planeta ſit dominator.

Et cū volueris ſcire planetā dñatorem rei aſpicias quis planetaꝝ ſit pluris auctoritatis in domo rei: ⁊ planetaꝫ ꝗ ſignificat naturā illius rei: ſicut dicemus in naturis planetaꝝ. vide ergo quis planetarū ſit fortior in domo rei: ⁊ in parte eius ex fortitudinibus quas prediximus ideſt ex numero queꝫ prediximus dum de fortitudine planetarū ⁊ poteſtate tractauimus ⁊ qui fortior oībus fuerit in loco rei: ipſe erit dñator eius: verbi gratia: ſi interrogatio fuerit de ſubſtantia ⁊ volueris ſcire quis ſit dñator eius et fuerit ſecunda domus que ſignificat ſubſtantiā ſcilicet quintus gradus ſigni arietis: qꝛ domus eſt Martis: hꝫ in hoc loco mars quinq̄ fortitudines: exaltatio quoq̄ eſt Solis. ⁊ habet in eo quatuor fortitudines. eſt etiā ipſius ſolis triplicitas: ⁊ habet in eo tres fortitudines. habet ergo Sol ibi ſeptē fortitudines. ⁊ eſt terminus Jouis. ⁊ hꝫ ibi duas fortitudines: ⁊ eſt etiā facies Martis: ⁊ habet ibi vnā fortitudinē ergo mars habet ibi ſex fortitudines: quīq̄ ex domo ⁊ vnā ex facie: ⁊ Sol ſeptē: ⁊ talis planeta vocaƭ almubta idest vincēs. Sol ergo accipit ibi principatū: qꝛ habet ibi ſeptē fortitudines ⁊ ipſe dñatur ibi in domo ſubſtātie. Similiter aſpicies in loco partis ſubſtantie ⁊ partis fortune et participem illorum facies Jouem. qui eſt ſignificator ſubſtantie naturaliter et commiſcebis partium et planetarum teſtimonia: et facies hoc idem de omnibus domibus: ⁊ ſcies dominatorem earum.

¶ De poteſtatibus accidentalibus planetarum.

Ex ptātibus quoq̄ planetaꝝ accidētalibus ex albais. i. ſimilitudo: ⁊ hoc eſt cū fuerit planeta diurnus in die ſuꝑ terrā ⁊ in nocte ſub terra ⁊ planeta nocturnus in nocte ſuꝑ terrā: ⁊ in die ſub terra ⁊ ſi cuꝫ hoc fuerit maſculinus planeta in ſigno maſculino: ⁊ planeta femininus in ſigno feminino diciƭ eſſe in ſua ſimilitudine. i. in ſuo albais. Et erit fortitudo eius vt viri fortitudo in loco eius ꝓfectus. i. acquiſitiōis atq̄ fortune.

¶ Differentia ſecunda in naturis planetarum ſeptem ⁊ quid ſit illis proprium ⁊ quid ſignificent de eſſe rerum.

Et qꝛ auxiliante deo iam peregimus quod propoſuimus tractare de circulo ſignorum ⁊ eius accidentibus. proſequamur nunc intentionem ſeptem planetarum ⁊ naturas eorum: eſſe quoq̄ eorum ⁊ quid ſignificent.

Saturnus eſt maſculinus malus diurnus. ⁊ eſt ſignificator patrū ſi fuerit pueri natiuitas in nocte: ⁊ ſigat ſenectutē vltimā/ſi fuerit occidētalis: ⁊ initiū ſenectutis ſi fuerit oriētalis: ⁊ ſignificat grauitatē frigoris ⁊ ſiccitatis: ⁊ ex cōplexiōe corpoꝝ melancolicam: ⁊ augmentum eius atq̄ diſtillationem. Et fortaſſis erit quādoq̄ cōplexio frigida humida ponderoſa ⁊ fetidi eſt odoris: ⁊ multe comeſtionis ⁊ vere dilectionis: ⁊ ſigat

pꝛofunditatẽ cõſilij: ⁊ multitudinẽ ſilẽtij: ⁊ ex magiſterijs res antiquas ⁊ ꝑcioſas: ⁊ ſignificat cultus agroꝝ ⁊ populationẽ terraꝝ ⁊ fluminũ ſi fuerit foꝛtunatus: ⁊ res viles ⁊ laboꝛioſas ſi fuerit malus: vt ↄfricationes in balneis: ⁊ fullones ⁊ nautas. Et ſi fuerit foꝛtunatus erit vere dilectionis ſpacioſus ⁊ patiẽs. Et ſi fuerit malus erit idiſcretus iſtabilis triſtis ⁊ merẽs male ſuſpitiõis multũ ſuſpicãs ⁊ mouẽs hoĩes in ſuſurratiõibus. Et ſi fuerit foꝛtunatus ſignificat de ſubſtãtia res antiquas ⁊ durabiles ⁊ hereditates ⁊ terre cult⁹: ⁊ ſi fuerit malus ſigĩat aq̃s ſoꝛdidas ⁊ mali ſapoꝛis veteres atq; ↄuertibiles. Et ex ĩfirmitatib⁹ ſignificat moꝛbos flegmaticos ⁊ melãcolicos ⁊ viſcoſos ⁊ ↄgelatos acutos: vt leprã moꝛpheã podagrã ⁊ cãcros ⁊ cetera huiuſmodi: ⁊ ſignificat peregriatiões lõginquas carceres ⁊ vincula laboꝛẽ quoq; ac tarditatẽ ⁊ afflictionẽ ⁊ almaueritb ideſt ſubſtãtias moꝛtuoꝝ: pr̃es etiã ⁊ auos et fr̃es maioꝛes eunuchos ſeruos ⁊ viles hoĩes: et ſignificat ex operibus opa coꝛioꝝ ſi fuerit ſolus ſignificatoꝛ abſq; cõplexiõe alicuius planetaꝝ. ꝙ ſi cõplectit̃ ei Jupiter ſignificat opus ꝑgameni in quo ſcribunt̃ diuini libꝛi. Et ſi cõplectit̃ ſibi mars ſignificat ſoleas ſotulariũ ⁊ ꝑparatiões carũ. Et ſi cõplectit̃ ſibi ſol ſignificat opus cõſutoꝝ coꝛioꝝ feraꝝ aĩaliũ. Et ſi cõplectit̃ ei ven⁹ ſignificat opus coꝛioꝝ ex q̃bus fiũt timpana et alia inſtrã q̃bus vtimur in ludis. Et ſi cõplectit̃ ei mercurius ſignificat opus coꝛioꝝ in q̃bus ſcribunt̃ teſtamẽta et numeri ſtipẽdioꝝ. Et ſi cõplectit̃ ei luna ſignificat ꝑparationẽ coꝛioꝝ feraꝝ ⁊ mõtanoꝝ aĩaliũ et huiuſmodi ſimilia: et ſignificat de ſectis eã que vnitatẽ cõfitet̃: ſi fuerit foꝛtunatus: ⁊ ſi fuerit malus ſignificat credulitatẽ vnitatis cũ multa trñ heſitatione. i. dubitatiõe. Et dixit meſſehala. i. queȝ voluit deus exaltari: q̃ fuit vnus aſtrologus in ſciã ꝑſpicuus iudicijs: quare ſic dictus eſt ꝙ ſignificat fidẽ iudaicã: ideo q2 eſt ex antiq̃oꝛibus: et oẽs ↄfitent̃ eã et ipſa nullã aliã: ſicut Saturnus cui oẽs iungunt̃ et ipſe nulli: ſig̃at quoq; idumẽta nigra. Et dixerũt q̃dã alij ꝙ Saturnus ſig̃at iteriora auris et ſplenẽ: ac ſtomachũ: et hȝ ex coloꝛibus nigredinẽ: et de ſapoꝛibus ſtipticos et acetoſos. Et ex diebus ſabbatũ: et ex noctibus eam que ꝑcedit quartã feriã. Et quãtitas oꝛbis eius eſt nouẽ graduũ. Et anni fridarie eius ſũt 11 maximi vero 465 et maioꝛes 57 et medij 43 et dimidiũ: minoꝛes 30. Scito ꝙ anni maiores Saturni ſumunt̃ ſm numerũ graduũ terminoꝝ eius quos hȝ in zodiaco vt patet in tabula terminoꝝ planetaꝝ: et q2 ibi Saturnus hȝ 57 gradus terminoꝝ in zodiaco ideo ſunt anni eius maioꝛes 57 anni v̾o minoꝛes ſunt ſm numeꝝ annoꝝ curſus eius. ſ. 30. q2 ſaturnus curſuȝ ſuũ ꝑficit in 30 annis. Anni aũt medij ſunt ſȝ diuiſionẽ ſupꝛadictoꝝ maioꝝ. ſ. et minoꝝ ſimul iũctoꝝ q̃ ſunt 87 quos diuide ꝑ mediũ et ſunt 43 anni cũ dimidio. et hoc idẽ intellige in alijs planetis. Foꝛtitudo eius in plagis circuli eſt in dextra ſeptentrionis. Et dixit meſſehala ꝙ ſig̃t de figuris hoĩum hoĩem inter nigrũ et croceũ: q̃ cum ambulauerit vergit oculos ſuos in terrã põderoſus inceſſu adiungẽs pedes. et macer recuruus habẽs paruos oculos: et ſiccã cutẽ: venoſus rarã habẽs barbã in maxillis labia groſſa callidus ingenioſus seductoꝛ iterfectoꝛ. Et dixit Dozothius hic ſignificat hominem coꝛpoꝛe valde piloſum iunctis ſupercilijs: et habet ex regionibus Aſcine et indiam et omnem terram nigroꝝ. Et ex partibus habet partem foꝛtitudinis et ſtabilitatis: et ſignificat terras vel res terrarum et hereditatum: et eos qui pꝛeſunt operibus ⁊ audaciam et laboꝛem ingenia et cauſas moꝛtis: et habet ex partibus mundi achiud et alchiut et eoꝛum confinia et terras nigroꝛum et montes eoꝛum.

Jupiter foꝛtuna maſculinus diurnus: ⁊ eſt ſignificatoꝛ ſubſtãtie ⁊ opat̃ caloꝛẽ ⁊ humiditatẽ tẽperatã aereã ⁊ ex cõplexione coꝛpoꝛũ ſignificat ſanguineã ⁊ de etatib⁹ ſignificat iuuentutẽ vſq; ad ꝑfectionẽ etatis: ⁊ ex magiſterijs ea q̃ ꝑtinent ad leges: vt in

ſta iudicia iudicare: ꝛ pacē inter hoīes mittere ꝛ in bonis ſtudere et ſubſtantie ſignificat abūdantiā: ꝛ ex negocijs illa q̄ fiūt abſq̧ ſeductione ꝛ ſignificat aīaꝫ ꝛ vitā letitiā ꝛ veritatē ꝛ religionē ꝛ patientiā ꝛ omne p̄ceptū pulchꝛū ꝛ p̄cioſuꝫ ꝛ abūdantiā veneris: et ex infirmitatib⁹ q̄ fiūt ex ſanguine p augmētū quātitatis q̄nō fuerit ſupflua extra naturā: nec ex ſanguine vſto et ↄuertibili: ꝛ eſt planeta ſapiētie et itellectus et vſus. Cui ſi cōplectit̄ ſaturnus ſignificat nigromantiā ꝛ icātationes et exoꝛciſmos ꝛc̄. Et ſi cōplectitur ei Mars ſignificat ſcientiā medicine. Et ſi cōplectit̄ ei ſol ſignificat ſciētiā ſectarū et pꝛudentiā in ↄtētionibus et diſputatiōibus. Et ſi cōplectit̄ ei Uenus ſignificat cōpoſitiōeꝫ ſonoꝝ et aliaꝝ ſcientiaꝝ delectabiliū. Et ſi cōplectit̄ ei Mercurius ſignificat ſcientiam arithmetice et ſcribēdi: aſtronomiā quoq̧ et phiam et geometriā. Et ſi cōplectit̄ ei luna ſignificat ſciam diſpoſitiōis aquaꝝ et mēſure eaꝝ necnō terraꝝ: et ex qualitate animi ſignificat largitatē et verecūdiā atq̧ iuſticiā et ex ſectis pluralitatē atq̧ ſimulationem. Quidā aūt dixerūt ꝙ ſignificat epar et ſtomachū et aurē ſiniſtrā et bꝛachia atq̧ vētreꝫ: inferioꝛa quoq̧ pectinis et iteſtina et ex coloꝛib⁹ coloꝛē cineritiū et viridē et hoꝝ ſiles: et ex ſapoꝛibus hꝫ dulcē: et quātitas oꝛbis eius eſt graduū. 9. et ex diebus hꝫ diē Jouis: et ex noctib⁹ noctē diei lune: et anni fridarie eius. i. dn̄ationis eius ſūt. 12. et anni maximi ſūt. 428. maioꝛes. 79. medij. 45. et dimidiū. minoꝛes vero. 12. et foꝛtitudo eius ex plagis circuli eſt in occidēte. Et dixit meſſeala ꝙ ex ſignis in hoībus ſignificat hoīem albū habentē ruboꝛē in facie: habentē oculos nō pꝛoꝛſus nigros: nares nō equales et bꝛeues caluū: in aliquo dentiū habentē nigredinē: pulchꝛe ſtature boni animi bonis moꝛibus: pulchꝛi coꝛpoꝛis. Et dixit Doꝛothius ꝙ ſignificat hoīem dn̄teꝫ magnos oculos: et pupillā latā barbā criſpā et hꝫ ex regionibus alchirath et babyloniā et aſen et pſidem: et alaoꝛmes et archadiā. ꝛ ex partibus hꝫ partē habitudinis pfectus et ſignificat fidem ꝛ appetitum in bonis: et ex operibus ſalubꝛitatem ſecuritatem et participationem.

Mars maſculinus eſt nocturnus et malus operat̄ caloꝛē et ſiccitatē et eſt ſignificatoꝛ fratrū et peregrinationū: et habet ex etatibus iuuentutē vſq̧ in finē iuuētutis: et natura eius in cōplexiōe coꝛpoꝝ eſt colerica amari ſapoꝛis: et ex magiſterijs hꝫ oē magiſteriū igneū et qđ fit p ferrū et ignē: ſicut eſt pcuſſio gladioꝝ cū martellis. Cūq̧ ei cōplectit̄ Saturnus ſignificat pcuſſionem ferri. Si Jupiter ſignificat pcuſſionem eris Si Sol ſignificat pcuſſionem nūmoꝝ aureoꝛum. Si Uenus ſignificat magiſterium oꝛnamentoꝝ. Si mercuri⁹ pcuſſionē acuū. Si luna ſignificat pcuſſionē lāciū et libꝛoꝝ: ſigat ēt cū ſolus ſuſcipit ſignificationē: opus medicine. Si nullus planeta ei cōplectit̄ ſignificat minutionē: et vulnerationē et aptionē et hoꝝ ſilia. Et ſi cōplectit̄ ei Saturnus ſigat opus medicine i vulnerib⁹ et vulneꝝ. Et ſi iupiter ſigt opus naturaꝝ cū ituitu oculoꝝ. Et ſi ſol ſigat opus ſplenis curā oculoꝝ. Si venus ſignificat opus oꝛnamēti: vt tōſurā criniū et barbaꝝ et abſciſionē vngularū: et ſi mercuri⁹ ſigt abſciſionē venaꝝ. Si luna ſigat eradicationē dētiū et purgatiōeꝫ auriū. Et p ſe ſigat iniurias miſoꝝ et effuſionē ſanguinis et oppꝛeſſiōes p viꝫ et abſciſſiones viaꝝ et iracūdiā et ducatū exercit⁹ et feſtinatiōeꝫ et iuerecūdiā lenitatē et inuidiā et peregrinationē extra patriā: et feditatē coitus: et caſus pueroꝝ ideſt aboꝛtiuoꝝ: et fratres medios atq̧ ſoꝛoꝛes: ſcientiā ac diſcretionē cure beſtiaꝝ. Et ex ifirmitatibus febꝛes calidas et ſanguineas et freneſim et puſtulas ſanguineas alabꝛaba q̄ eſt rubedo coꝛpoꝛis cū aſperitate et feditate et cōmeſtiōe carniū cū putredine: et dimidij capitis doloꝛē: et ignē ſacrū et pauoꝛē et cogitatiōes hoꝛribiles q̄ inquietāt hoīes ꝛ cōmouēt et ipediūt atq̧ inanes reddūt: et qcqd fuerit cū inflāmatiōe coꝛpoꝛis. Et ex qualitate animi cōmotionē. ſ. animi et ↄturbationē. Si aſpexerit eū Satur

nus ſigat odiũ ⁊ maximã inuidiã: ⁊ ex ſectis eã in qua bellũ fuerit ⁊ vnitatẽ ⁊ celeritatẽ mutatiõis a fide: ⁊ multitudinẽ heſitatiõis ⁊ mutationẽ de teſtamẽto in teſtamẽtũ: erũt tñ hec oia ſub vnitate. Dixerũt qdã ꝙ hʒ ex mẽbris fel renes ⁊ venas ⁊ ↄcurſuʒ ſpermatis ⁊ dorſuʒ: ⁊ hʒ ex colorib⁹ rubedinẽ: ⁊ ex ſaporibus amarꝫ: ⁊ quãtitas orbis eius eſt 8 grad. ⁊ ex dieb⁹ hʒ diẽ martis: ⁊ ex noctib⁹ noctẽ ſabbati: ⁊ anni fridarie eius ſũt ſeptẽ: ⁊ anni ei⁹ maximi ſũt 264 maiores ſũt 66 medij aũt 40 ⁊ dimidiũ: ⁊ minores 15 ⁊ fortitudo ei⁹ in plagis circuli eſt in meridie. Et dixit meſceala ꝙ ſigt de imaginibus hõiuʒ hoiem rubeũ hñteʒ capillos ruffos ⁊ faciẽ rotũdaʒ leuiter hoies dehoneſtatẽ hñtẽ oculos croceos horribilis aſpectus audacẽ et velocẽ hñteʒ in pede ſignũ vel maculã. Et dixit Dorothi⁹ ꝙ ſigt hñtẽ acutũ aſpectũ: et ex partib⁹ partẽ audacie et ſigt pſeuerãtiã calliditatẽ et ſupbiã et leuitatẽ et mobilitatẽ et audaciã ⁊ negociatiõeʒ acuitatẽ ⁊ feſtinationẽ i oib⁹ reb⁹: et hʒ ex partib⁹ mũdi Aſce et ẽras romanoꝝ vſqꝫ i occidẽtẽ: ⁊ ẽras tuſcoꝝ.

Sol p aſpectũ fortunatus eſt: ⁊ malus p ↄiũctionẽ in vno ſigno. ⁊ eſt maſculus diurnus opat caliditatẽ et ſiccitatẽ: et eſt ſignificator patrũ ſi fuerit natiuitas in die ſigt regnũ maximũ et aiaʒ vitalẽ et lumen et ſplẽdorẽ et itellectũ et pulchritudinẽ et mũdiciã atqꝫ fidẽ. Et ex etate finẽ iuuẽtutis. Et participat vniuerſis planetis in diſpoſitione annoꝝ. Et ex magiſterijs regimen et pncipatũ: et ſigt iaculationẽ iaculoꝝ et venationem purgationẽ cũ oi ſpecie purgãdi qua corpa iterius et exterius purgant. Et ex infirmitatibus ſigat ifirmitates calidas ⁊ ſiccas in corpibus apparẽtes. Et ex ſubſtãtia aurũ plurimũ et vniuerſas ſpecies ſubſtãtie. Et ex qualitate ipſius animi ſublimitatẽ prudentiã et q̃ ſequunt honeſtatẽ. ſ. largitatẽ et gloriã: et ꝓlixitatẽ mẽtis. Et ex ſectis culturã bonã ⁊ eis ſiliã. Et ſigat iperiũ vocis et fortitudinẽ et celeritates. Si cõplectit ei Saturnus ſigat villicationẽ et hmõi pncipatũ. Si Jupiter ſigat in fide pncipatũ et religionẽ et ẽt judicẽ inter hoies iudicantẽ opa oppreſſoꝝ vel iniuriaꝝ ⁊c. Si Mars ſignat ducatũ exercitus et iueſtigationẽ belloꝝ. Si Uenus ſigat regnũ p mulieres et p obſeqũ potẽtũ. Si Mercuri⁹ ſignat ↄſultores regũ et opus libroꝝ et hereditatũ et maioꝝ opeꝝ. Si Luna ſignat opus legatoꝝ et detectionẽ ↄſilioꝝ et hmõi ſimilia. Et dixerũt qdã ꝙ Sol ſigat imaginẽ vultus hoïs. et ꝓprie ex viris oculũ dextrũ: et ex mulieribus oculũ ſiniſtruʒ: et dixerunt qdam ꝙ habet cor et medullã et femora. Et ex infirmitatibus comeſtionẽ carniũ in ore: et detrimentũ oris ꝓprie et deſcẽſionẽ aque in oculũ: poteſtas eius eſt in capite. Et dixerũt indi ꝙ cũ fuerit in aſcẽdente erit cõburẽs et habebit ſignũ in facie. Et hʒ ex colorib⁹ qcqd videt peregrino colore: et ex ſaporibus acrẽ. Et quãtitas orbis eius eſt 15 grad. Et ex diebus diẽ hʒ dñicam: et ex noctibus noctẽ Jouis Anni fridarie eius ſũt decẽ. Et anni eius maiores ſunt 120 maximi ſunt 1460 medij 39 et dimidium vel ſecundum quoſdam 69 et dimidium: minores vero 19. Fortitudo eius ex plagis circuli eſt in oriente. Et dixit in meſceala ꝙ ſignificat de figuris hominum eum qui habet colorem inter croceum et nigrum: ideſt fuſcum tectum cum rubore breuis ſtature criſpum caluum pulchri corporis: et habet ex ſaporibus acutũ. Et dixit Dorothius ꝙ figura ſolis et lune eſt figura planetaꝝ q fuerint cũ eis: et eius q̃ dignior fuerit in loco eoꝝ. Si ergo velis ſcire figurã ſolis ſcito ꝙ ſit crocea hñs partẽ ruboris capilloꝝ oculi eius aliquãtulum croceï. Et ex partibus hʒ partẽ futuroꝝ. i. partẽ diuinationis ⁊ eſt ſignificator naturarũ et ſpũs ſapiẽtie eleuationis et pfectionis fidei quoqꝫ ſcientiaꝝ et laudũ. Et ex partibus mũdi habet ʒamarach et cura et ferit et eius terminos et terras romanorum.

Uenus eſt fortuna feminina nocturna et eſt ſignificatrix mulierũ et vxoꝝ ac matrũ ſi fuerit natiuitas diurna et operat frigus et humiditatẽ temperatã: et ex etate ha-

bet iuuentutē vel adoleſcentiā: et ex magiſterijs inſtrumenta ludoꝝ ornamenta quoqꝫ ⁊ figuras pulchras ⁊ ludos alearū ⁊ ſchacoꝝ ⁊ ſaltationes ⁊ ocia ⁊ fornicatiões ac fornificatores ⁊ filios fornicationis ⁊ multitudinē coitus: ⁊ vniuerſa genera luxurie ⁊ compoſitiones coronaꝝ ⁊ vſus earū: ⁊ pulchritudinē ac mundiciā veſtiměta etiā ⁊ ornaměta. Aurū ⁊ argentū ⁊ dilectionē ludos riſus ⁊ gaudiū ⁊ vnguētis diuerſiſqꝫ ſpeciebus vti potationes ⁊ ebrietates: ſeqꝫ credit oibus: largitatē quoqꝫ ſigꝫ: ⁊ dilectionē diligentiā ⁊ amorē iuſticiā ⁊ domos orationis/ retinet quoqꝫ fidē: ⁊ ſigꝫ magiſteriū oium ſonorū velati muſicam ⁊c. ꝙ ſi cōplectiť ei Saturnus ſignificat ſonū cantationū qbus defleñť aliqñ mortui: vel quas cantāt edificatores qñ edificant edificia. Et ſi cōplectitur ei Jupiter ſigꝫ ſonum lectionū vel cantationū quibus vtunť dñi ſectaꝝ in altaribus ⁊ locis orationis eoꝝ in laudē dei oipotentis. Et ſi Mars ſignificat ſonos qbus vtunť ſeculares ⁊ cātus vulgi in qbus fit mentio blaſphemie vel prelioꝝ: vel in quo fit mentio carceris vel laboris ⁊ hoꝝ ſilia: vt cantus in quo fit mentio captionis ⁊ alligationis ⁊ ꝑcuſſionis flagelloꝝ. Si Sol ſignificat ſonū ligni quo cantať corā regibus ⁊ nobilibus. Si Mercurius ſonū q exerceť in cōpoſitione verſuū. Et ſi Luna ſignificat cātus nautarū in nauibus. Et ex infirmitatibus morbos hꝫ frigidos ⁊ humidos q accidunt ꝓprie ⁊ multotiens in mēbris genitalibus. Et ex ſubſtātia ſigꝫat eā que acgriť ꝓpter pulchritudinē: vt ſunt ornaměta mulierū: ⁊ veſtiměta eaꝝ margaritas atqꝫ picturas. Et ex qualitate animi ſuauitatē ⁊ amicitiā ⁊ cōmeſtionē ⁊ hiſ ſilia: ⁊ cupiditates potiōis ⁊ cōmeſtionis ac coitus. Et ex ſectis culturā idoloꝝ: ⁊ eos in qbus maxime exerceñť comeſtiones atqꝫ potationes. Et dixerūt qdaꝫ ꝙ ſignificat anchas ⁊ ſpinā dorſi ⁊ ſperma. Et alij dixerūt ꝙ hꝫ ſignificare pinguedinē ⁊ carnes ⁊ renes ⁊ vuluā matricē ventrē pectineꝫ ⁊ vmbilicū. Et habet ex coloribus albedinē: ⁊ ex ſaporibus vnctuoſum. Et quātitas orbis eius eſt 7 graduū. Et habet ex diebus diē Veneris: ⁊ ex noctibus noctē martis. Et anni fridarie eius ſūt octo. Et anni eius maiores 82 maximi 151 ⁊ medij 45 minores vero ſunt 8. Fortitudo eius in plagis circuli eſt in dextra orientis. Et dixit Meſcealla ꝙ ſignificat de figuris hoium hoiem albū trahentē ad nigredinē pulchri corporis et capilloꝝ: faciem hñtem rotūdaꝫ: ⁊ paruā hñteꝫ maxillā pulchros oculos: ⁊ eius nigredo oculoꝝ eſt pluſqꝫ oportet. Et dixit Dorothius ſignificat hoiem pulchrā faciē hñtem pulchros oculos ⁊ multos capillos ⁊ plus albū confectū rubore craſſum oſtendentem beniuolentiam. Et habet ex partibus partem deſiderij ⁊ ſignifiat amicitiam ⁊ ludum et dilectionem ⁊ patientiam ⁊ coniunctiones maſculorum. Et habet ex partibus mundi al biget ⁊ aliemen ⁊ terras arabum.

Mercurius eſt cōmixtus maſculinus diurnus inclinať per naturā ſuā ad euꝫ cui complectiť ex planetis ⁊ ex ſignis: ⁊ ē ſignificator fratrū minoꝝ: ⁊ ſignificat ſeruos ⁊ dilectionē cōcubinarū ſignificat ēt deitatē ⁊ oracula ꝓphetarum ⁊ credulitateꝫ ⁊ opus ⁊ honorem vel orōneꝫ. Qui ſi in natura ſua fuerit ⁊ nullus planeta ei cōplectiť ſignificat res terreas ⁊ reꝝ augmentationē creſcendo: ⁊ ex etate iuuentutē: et ꝓfectum in ea: ⁊ ex operibus opa que generāt cogitationē predicationē et rhetoricam et negociationes ⁊ extimationē et geometriā: ⁊ diſpoſitionē rei ⁊ philoſophiā et auguria ⁊ puerbia et ſcripturā: et verſificādi ſcientiā et opus numeri maxime. Cui ſi complectitur Saturnus ſignificat ex opere numeri opus menſure terrarū ⁊ hereditatū ⁊ numerū edificiorum atqꝫ telaꝝ. Si Jupiter ſignificat numerū pſallendi et numerū libroꝝ diuinoruꝫ. Si Mars ſignificat numerū qui fit in donatiuis exercituū et pugnantiū et numerum percuſſionum flagelloꝝ atqꝫ clauoꝝ. Si Sol ſignificat preeſſe numero regum et ſubſtā

tie domorum. Si Venus ſignat numerum chordarum lignorum ſeu cytbararũ nume-
rum ſonorum atqꝫ fiſtularum. Si Luna ſignat numerum ferculorum que fiunt ad cõ-
meſtiones itinerantium extra domum. Et ſignificat de infirmitatibus infirmitates
ſpirituales anime ideſt cogitationes horribiles: ⁊ inquietudinem mentis atqꝫ dubita-
tiones ⁊ cetera ſimilia. Significat etiam animi qualitatem ⁊ ſimilia ſm complexionem
ſuam ⁊ cõiunctionem cum alijs quia cum fuerit fortunatus erũt bonitates ſecundum
genus fortune que facit eum fortunatum: ⁊ ſecundum locum in quo fuerit fortunatus: ⁊
cũ fuerit malus erũt iniqtates ſm malũ: ꝙ eũ facit malũ ⁊ ſm locũ in quo factus eſt ma
lus. Et ſignificat ex ſectis culturam vnitatis ⁊ horum ſimilia: ⁊ hoc ſecreto cum hypocri
ſia ⁊ ſimulatione. Et dixerunt quidam quod ſignificat femora vmbilicum et pectinem
⁊ crura neruos atqꝫ venas ⁊ ex coloribus habet omnem colorem commixtum atqꝫ va-
riatum: ⁊ alem menium qui eſt color floris lilij agreſtis: et ex ſaporibus acetoſum. Et
quantitas orbis eius eſt. 7. graduum: ⁊ habet ex diebus diem mercurij: et ex noctibus
noctem diei dominice. Anni fridarie eius ſunt. 13. ⁊ anni eius maiores. 76. maximi.
460. medij. 48. minores vero. 20 fortitudo eius in plagis circuli eſt in ſeptentrione. Et
dixerunt quidam quod mercurius a medio retrogradationis eius vſqꝫ ad ſtationem
ſecundam ſignificat pueritiam: ⁊ a ſtatione ſecunda vſqꝫ ad coniunctionem ſolis iuuen
tutem: ⁊ a coniunctione ſolis vſqꝫ ad ſtationem primam mediam etatẽ: ⁊ a ſtatiõe ſua
prima vſqꝫ ad medium retrogradationis ſignificat ſenectutem ⁊ contrarietatem: et
in coniuntione ſua per directionem vſqꝫ ad ſtationem primam ſignificat dilectionem
⁊ amicitiam ⁊ amoris imitationem: ⁊ ex ſtatione ſua ſecunda ad coniunctionem iens ſi
gnificat inquiſitionem dilectionis ⁊ concordiam: ⁊ a ſtatione ſua prima iens iterum ad
retrogradationem ſignificat inquiſitionem contrarietatis et diſſimilationis tardi-
tatem ⁊ verecundiã paruam ⁊ occupationẽ ⁊ ſtuporem in rebus: ⁊ in medio retrogra-
dationis ſignificat celeritatẽ temperatam ꝓpter ingenij debilitatem. ⁊ apud ſtationẽ ſe-
cundã ſignificat ſtuporẽ ⁊ occupationẽ ingenij ⁊ tarditatẽ ⁊ egreſſus ab hac celeritatẽ ⁊
apertionẽ ingeniorũ: ⁊ ex cõiunctione ſua ſoli per directionẽ ſignificat celeritatẽ ⁊ expã-
ſionem ingeniorũ ⁊ latitudinẽ vel augmentationẽ eorum. Similiter Veneri accidit in
his locis ⁊ planetis altioribus. Et dixit meſceala mercurius ſignificat ex figuris hominẽ
non multum album neqꝫ nigrum habentẽ colorẽ: frontem habentẽ eleuatam ⁊ longaꝫ:
in facie longitudinẽ ⁊ naſuꝫ longũ: rarã habẽtẽ barbã in maxillis ⁊ oculos pulchros nõ
ex toto nigros: longos quoqꝫ habentẽ digitos. Et ex partibus habet parteꝫ negociatio-
nis: ⁊ ſignificat timorem ⁊ infeſtationẽ ⁊ bellũ ⁊ inimicitias ⁊ ſeductiones ⁊ cõtrarieta
tes: ſignificat quoqꝫ ꝑfectum magiſterium ⁊ ſubtilitatem in opere ⁊ inquiſitione: ⁊ in ce
teris que fiunt in hominibus ex dictis ⁊ contentionibus. Et ex terris habet adelech
alcuidem ⁊ maxime in meridie: ⁊ terras indorum.

Luna fortuna feminina nocturna operat̃ frigiditatem ⁊ humiditatem: ⁊ eſt ſignifi
catrix matrũ: ſi fuerit natiuitas nocturna ⁊ eſt in ea flegma temperatum ⁊ ſignifi-
cat etatem puerilẽ ⁊ initium creſcendi. ¶ Et ex operibus habet legationes ⁊ mandata:
⁊ opera aquarum atqꝫ terrarum ſm quantitatẽ fortunij eius vel infortunij vel mali ꝙ ſi
fuerit bona ſignificat bonum ⁊ econuerſo. Significat etiam principatum ſi prefuerit vel
fuerit domina aliquibus rebus ad regem pertinentibus ſi fuerit fortunata a ſole in bo
no aſpectu ⁊ in bono loco. ¶ Et de ſubſtantia ſignificat argentum ⁊ terre cultum ſi ha
buerit auctoritatem in quarta ⁊ ex fide religionem. Et ex infirmitatibus epilenſiam pa
raliſim guttam callidam ⁊ vultus torſionem enodationem membrorum ⁊ commotio-

nem: ⁊ quicquid fuerit in ſimilitudine frigoris ⁊ humiditatis. Et qualitatem animi ſm coniunctionem ſuam cum planetis. ℂ Cui ſi complectitur fortuna: ⁊ fuerit fortuna ipſa Uenus ſignificat curialitatem ⁊ benignitatem: ⁊ animi ſuauitatem: ⁊ morum boneſtatem: ⁊ motus celeritatem: ⁊ diuinum obſequium. Si fuerit Jupiter ſignificat boneſtatem cautelam ⁊ ſocietatem ⁊ benignitatem ⁊ vite pulchritudinem. Et ſi complexa fuerit malis ⁊ fuerit mars ſignificat ſtudium ſuſurrationis inter homines ⁊ vſum in talibus. Si Saturnus odium ſimulationem ac inuidiam. Si fuerit ſol ab aſpectu laudabili ſignificat diſpoſitionem regalem. Et ſi fuerit Mercurius ſignificat rhetoricam id eſt facundiam ⁊ bonitatem lingue ⁊ ſcripturam. Et dixerunt quidam ꝙ ſignificat cogitationem ⁊ nouitatem animi ⁊ debilitatem ſenſus et grauitatem lingue: et mulieres boneſtas: ⁊ nutritiones paruulorum: ⁊ matres ⁊ materteras. ⁊ preparationes ciborum. Et dixerunt alij ꝙ ſignificat cerebrum proprie ⁊ pulmonem. ℂ Et ex coloribus habet croceum: et ex saporibus ſalſum. Et quantitas orbis eius eſt. 12. graduū. ℂ Et ſignificat ex viris oculum ſiniſtrum: ⁊ ex mulieribus dextrum. Et ex diebus habet diem lune: et ex noctibus noctem veneris. Anni fridarie eius ſunt nouem. maiores autem. 108. maximi. 520. ⁊ medij. 66. et dimidium: et ſm quoſdam. 39. ⁊ dimidium: et minores vero. 25. Et fortitudo eius ex plagis circuli eſt in dextra occidentis. Et dixit Meſceala ꝙ ſignificat de figuris hominum hominem album confectum rubore iunctis ſupercilijs: beniuolum habentem oculos non ex toto nigros: faciem rotundam pulchram ſtaturam: et in facie eius ſignum. Et ex terrijs habet arcoch ⁊ timanam ⁊ aldeilam. Et quidā dixerūt ꝙ ſignificat pueritiaꝫ ab initio menſis vſqꝫ ad. 7. dies: et a. 7. diebus vſqꝫ ad. 14. dies iuuentutem: ⁊ ſignificat etatem perfectionis. ideſt medie etatis vſqꝫ ad. 21. dies et noctes: ⁊ ſenectutem vſqꝫ ad coniunctionem: ideſt vſqꝫ in finem menſis quando coniungitur ſoli. Et cum fuerit ſub radijs Solis ſignificat ſecreta ⁊ res occultas: ⁊ ſimiliter omnis planeta: ⁊ in initio menſis quando creſcit ſignificat omne quod faciendum eſt: et in impletione ſua quod deſtruendum eſt: quia decreſcit: et in initio menſis ipſa et Sol ſignificat accuſatores: et in fine menſis accuſatos: ⁊ ſignificat in initio menſis lucrum et continentiam: in fine menſis ſtipendia et diſperſiones. et ſignificat in oppoſitione contrarietatem. et in initio mutationis ad oppoſitionem ideſt cum fuerint inter eam ⁊ oppoſitionem. 15. gradus ſignificat initium contrarietatis ⁊ eius cauſam: ⁊ cum ſeparata fuerit ab oppoſitione ſignificat cauſas exceptionis a contrarietate: et in exitu ſuo de ſubradijs Solis ſignificat exitum ab occultatione et his ſimilia: ⁊ in introitu ſub radijs ſignificat aptationem ad occultandum: et hora diuiſionis a Sole ſignificat aparitionem exitus ſui ab occultatione: et hora exitus ſui de ſubradijs ſignificat apparitionem ⁊ aduentum ab abſentia: ⁊ dum fuerit in quarto aſpectu Solis ſignificat diminutionem rei ſeu deſcenſionem ab alto in infimum. Similiter in quarto aſpectu ſecundo ſed in quarto aſpectu primo ſignificat apparitionem rerum ⁊ lucrum ⁊ augmentum continentie: ⁊ in quarto aſpectu Solis ſecundo ſignificat horum oppoſita. Et dixerunt quidam quod Luna a coniunctione quidem vſqꝫ ad dimidium luminis ſui primum erit natura eius humida ⁊ a medietate luminis ſui vſqꝫ ad impletionem erit natura eius calor: ⁊ ab impletione vſqꝫ ad dimidium ſui luminis ſecundum erit natura eius ſiccitas: ⁊ a dimidio luminis ſui ſecundi vſqꝫ ad coniunctionem erit natura eius frigus. Reliqui vero planete ab ortu ſuo vſqꝫ ad ſtationem ſuam primam in natura humiditatis erunt ⁊ ſignificant pueritiam: ⁊ a ſtatione ſua prima vſqꝫ ad oppoſitionem ſolis erit natura eorum calor: et ſignificat iuuentutem: et ab hoc loco vſqꝫ

ad ſtationem ſecundam erit natura eoꝝ ſiccitas: ⁊ ſignificat perfectā etatem: ⁊ a ſtatiōe
ſua ſecunda vſqꝫ ad occultationē ſuam primā erit natura eoꝝ frigus: ⁊ ſignificat ſene
ctutē frigidā. Et dixerūt quidā ꝙ ſol ſignificat ſpiritū.i.animam vitalē. Luna cogitatio
nē ⁊ ſenſum. Saturnus merorē ⁊ triſtitiā vilitatem ⁊ malum. Jupiter ſapientiā ⁊ ratio
nē. Mars iram furiā ⁊ celeritatē. Uenus ludū ⁊ gaudiū. Mercurius rationalitatem
ſeu dialeticā diſciplinā. Et qꝫ diximus i hoc capitulo de ſignificatiōe planelarū dū cōple
ctunt alteri planete. Similiter etiā eſt cōſiderandū i ceteris rebus q̄s ſignificāt planete.

DE ordine vero planetarū ſeu principatu eoꝝ in cōceptiōe puerorū: ⁊ q̄diu fuerint
in ventre matris. Sciendū eſt ꝙ primus menſis ab hora.ſ.cōceptiōis eſt Saturni.
Secūdus Jouis. Tertius Martis. Quartus Solis. Quintus Ueneris. Sextus Mer
curij. Septimus Lune. Octauus Saturni: ⁊ ideo nō viuit qui naſcitur in octauo menſe
eo ꝙ ſub poteſtate Saturni naſcitur: ⁊ nonus Jouis. Principatus quoqꝫ ſiue ordinatio
planetarū in vita humana.i.q̄liter diſponāt vitā nati ita diuidit. Luna incipit ab egreſ
ſu nati ideſt a natiuitate pueri: ⁊ diſponit ſm quantitatē annoꝝ nutritiuoꝝ q ſūt qua
tuor anni. Deinde Mercurius poſt decem. deinde Uenus octo. poſtea Sol. 19. poſtea
Mars q̄decim. poſtea Jupiter duodeci. deīde Saturnus. 30. āniſ vel vſqꝫ i finē vite.

¶ De natura capitis draconis ⁊ caude.

CApud draconis eſt maſculinus. Similiter etiaꝫ eſt fortuna ⁊ natura eius eſt compo
ſita ex natura Jouis ⁊ Ueneris: ⁊ hoc ſignificat regnum ⁊ fortunam atqꝫ ſubſtan
tiam. Et dixerunt quidam ꝙ natura eius eſt augmentatio: quia cum fuerit cum fortuna
auget fortunam eorum: ⁊ cum fuerit cum malis auget malitiam eorum: ⁊ anni fridarie
eius ſunt tres. ¶ Cauda vero draconis eſt mala: ⁊ natura eius eſt compoſita ex natura
Saturni ⁊ Martis: ⁊ Significat deiectionem ⁊ caſum atqꝫ paupertatem. Et dixerunt
quidam ꝙ natura eius ſignificat diminutionem que cum fuerit cum fortunis diminuit
fortunam eoꝝ: ⁊ cum fuerit cum malis diminuit malitiam eorum: ideoqꝫ dictum eſt. ca
put eſt fortuna cum eſt cum fortunis: ⁊ malum cum malis: ⁊ cauda mala cuꝫ bonis ⁊ bo
na cum malis: ⁊ anni eius fridarie eius ſunt duo.

¶ De horis diei ⁊ noctis quorum ſunt planetarum.

SI fuerit aliqua dies vel nox alicuius planetarum erit prima hora ipſius planete ⁊
ſecūda hora alterius planete qui ei ſuccedit: ceteroꝝq; ſm ordinem circuloꝝ pari
ratione eſt ſucceſſio verbi gratia. dies veneris eſt tota veneris ⁊ prima hora eſt ipſius
veneris ſecunda mercurij. tertia lune. quarta ſaturni. quinta Jouis. ſexta martis. ſepti
ma ſolis. octaua iterum veneris. nona mercurij. decima lune. vndecima Saturni. duo
decima Jouis. ecce habes. 12. horas diei inequales. Item de horis noctis. Prima hora
ſequentis noctis eſt martis cuius eſt ⁊ tota nox. Secūda Solis. Tertia Ueneris. Quar
ta Mercurij. quinta Lune. ſexta ſaturni. Septima Jouis. octaua iterum martis. nona
ſolis. decima veneris. vndecima mercurij. duodecima lune. ⁊ ſic habes etiam. 12. ho
ras noctis inequales. Et incipit dies ſabbati poſtea cuius prima hora eſt ſaturni: ⁊ ipſi
us eſt tota dies ſic per ordinem numerando inuenies horas dierum ⁊ noctium ⁊ diui
ſiones earum ſuper planetas ſingulos ſi deus voluerit.

¶ De horis maſculinis ⁊ femininis.

DIcuntur etiaꝫ hore eſſe maſculine ⁊ feminine: quia hora prima. vniuſcuiuſqꝫ diei
⁊ noctis eſt maſculina. ſecunda feminina. tertia maſculina. quarta feminina. ſicqꝫ
ſuccedunt per ordinem. vna.ſ. feminina. alia maſculina. vſqꝫ in finē diei ⁊ noctis. ⁊ ſem
per impares ſunt maſculine.

¶ Differentia tertia in his que accidunt planetis ſeptẽ in ſemetipſis ⁊ quid accidat eis ab inuicem.

Et quia annuente deo iam peregimus eſſe planetarum in ſemetipſis: ⁊ quid ſignificent in natura a figuris hominum proſequamur nunc narrando quid eis accidat in ſemetipſis ⁊ ab inuicem id eſt a quibuſdam ergo quoſdam.

Significatio planetarũ in ſemetipſis eſt vt ſit planeta aſcendẽs in circulo augis ſue minor lumine ⁊ magnitudine atq; curſu ideſt cum fuerit inter ipſum ⁊ ſuã augem minus. 90. gradibus ante vel retro ⁊ tũc erit fortior ſi autẽ fuerint inter ipſum ⁊ augẽ. 90. gradus equales erit equalis in lumine ⁊ magnitudine atq; curſu ⁊ dicitur fortis ſi vero fuerit extra hec duo loca. i. plus. 90. erit deſcendẽs de circulo augis ⁊ apparebit maior lumine ⁊ magnitudine ac curſu velocior: ⁊ ſi fuerit portio eius equata minus. 180. gra. erit augẽs numerũ. ⁊ ſi fuerit plus erit minuẽs numerũ: ⁊ ſi fuerit portio eius equata ex. 180. gra. vel. 360. erit nec augens nec minuens: ⁊ ſi addatur equatio equata ſuper mediũ curſum dicitur augens curſum vel numerũ: ⁊ ſi minuitur eius equatio dicitur minuens numerũ. Et quando aliqs planetarũ altiorũ triũ vadit plus medio curſu ſuo dicitur augere curſum: ⁊ ſi minus vadit dicitur minuere curſuz: ⁊ ſi vadit tantũ dicitur curſu equalis. ⁊ quando aliquis planetarũ inferiorũ vadit plus medio curſu ſolis erit augens curſum. quando vadit minus dicitur minuens curſum: ⁊ quãdo vadit tantũ erit curſu equalis. Luminariũ autem eſſe in curſu eſt ſicut eſſe triũ altiorũ planetaruz. Fit quoq; planeta ſeptẽtrionalis cũ tranſierit genzabar ſuuz. i. cũ tranſierit. per viam Solis iens a meridie in ſeptentrionem ille trãſitus. i. illa abſciſio circulorũ dicitur genzabar. cum ergo planeta trãſierit ipſam abſciſionẽ ⁊ fuerit inter planetaz ⁊ ipſam abſciſionẽ minus. 90. gra. erit planeta ſeptẽtrionalis aſcendẽs: ⁊ cum fuerit a. 90. vſq; ad. 180. erit ſeptẽtrionalis deſcendẽs: ⁊ cũ tranſierit hunc numerũ ideſt cum habuerit plus iens ad. 270. erit meridianus deſcendẽs: ⁊ cũ tranſierit hunc numeruz iens ad. 360. erit meridianus aſcẽdens. hoc eſt eſſe planetarum in ſemetipſis.

De eſſe aũt planetarũ ad inuicẽ tractemus. ſ. qd accidat. 5. planetis erga luminaria: ⁊ dicamus ex hoc qđ dixit Ptolemeus de almugea hoc eſt de viſione inuicem faciei ad faciẽ. hoc eſt cum fuerit inter planetã ⁊ ſolem: dum fuerit planeta a ſole occidẽtalis. i. dũ ſequitur ſolem tm̃ quantũ eſt inter domũ illius planete ⁊ domũ ſolis de ſignis: aut cũ fuerit inter ipſum planetã ⁊ lunã cum fuerit orientalis a luna. i. dum ſuccedit luna tantũ quantũ eſt inter domũ planete ⁊ domũ lune ex ſignis. i. cũ fuerit planeta tm̃ diſtans a ſole poſt quantũ diſtat domus eius a domo ſolis: ſimiliter de luna dicitur: q2 cum planeta ſucceſſerit ſoli ⁊ fuerit a ſole ſaturnus. ſ. in. 6. ſigno: ⁊ iupiter in. 5. mars in. 4. venus in. 3. mercurius in. 2. tunc dicitur eſſe in almugea ſolis. Similiter cum fuerit inter vnumquẽq; planetam ⁊ lunam ſuccedentem hic numerus ſignorum vniuſcuiuſq; planete tunc ille planeta dicitur eſſe in almugea lune.

¶ De ductoria. i. ſecuritate planete.

Ex hoc ductoria planete. i. vt ſit planeta in ſuo haim. i. in parte ſibi ꝓpria ⁊ i aliquo angulorũ aſcendẽtis: ⁊ aliquod luminariũ: ſimiliter in loco ſibi cõſimili in quadrãte videlicet in aliquo angulo. ita ꝙ ſit planeta in die orientalis a ſole: in nocte occidentalis a luna ⁊ ois planeta dicitur eſſe in ſua ductoria ſm quoſdã cuz fuerit inter planetã oriẽtalẽ ⁊ ſolẽ. 60. gra. Et ois planeta ex quo tegitur a radijs ſolis donec appareat de ſubra

diis vocat̃ cõbuſtus: ⁊ dũ incipit intrare radios dicit̃ incepiſſe cõburi: ⁊ dum abſcõdit̃
ſub radiis ⁊ fuerit ꝓpe ſolem per 12 grad. dicit̃ oppreſſus ⁊ cũ fuerit cum ſole in vno
gradu fuerintq̄ inter eos 16 minuta: vel infra et latitudo eius ſimiliter 16 minutoꝝ vo
cat̃ vnitus: ⁊ cũ tranſierit eãdẽ vnionẽ petẽs exitum donec videat̃ vocat̃ euaſus. Et ex
quo apparẽt tres altiores de ſubradiis ⁊ incipiũt oriri ideſt apparere mane ante ſolẽ:
hoc eſt cũ fuerint ꝓpinquiores circulo hemiſperii oriẽtalis donec veniãt ad oppoſitio
nẽ vocant̃ oriẽtales dextri: ⁊ ex quo trãſierint oppoſitionẽ donec iũgant̃ iterũ ſoli vo
cant̃ occidẽtales ſiniſtri. Uenus vero ⁊ Mercurius ex quo ſeparat̃ aliqs eoꝝ a gradu
ſolis in medio retrogradatiõis ſue: ⁊ apparẽt eũtes donec comburant̃ a ſole ĩ ſua dire-
ctione vocant̃ oriẽtales: ⁊ ex quo ſeparant̃ a ſole in medio directionis ſue donec iteꝝ cõ
burant̃ in retrogradatiõe ſua vocant̃ occidẽtales: et cũ fuerit in ortu ſuo: ideſt cum fue
rint oriẽtales vocant̃ dextri: ⁊ dicunt̃ eſſe maſculi. ⁊ in occiduo ſuo: ideſt cũ fuerit occi
dẽtales vocant̃ ſiniſtri feminei: ⁊ tũc ſũt fortiores. ¶ Tres vero altiores poſtq̄ exeunt
d ſubradiis ſolis vocant̃ oriẽtales ⁊ dicunt̃ augmẽtari in fortitudine vſq̄ ad 30 grad.
a ſole ⁊ vocant̃ poſt hoc vſq̄ ad 30 grad. alios oriẽtales fortes vel fortiores: ⁊ cũ tran-
ſierint ſolẽ 60 grad. vocant̃ planete oriẽtales eũtes ad debilitatẽ donec veniant ad re-
trogradatiõẽ ⁊ tũc noĩnãt̃ oriẽtales retrogradi: donec ſint et veniãt ĩ oppoſitiõe: ⁊ poſt
hoc erũt occidẽtales retrogradi cũ trãſierint oppoſitionẽ: donec ꝑueniãt ad directionẽ:
deinde a directione vſq̄ ad 60 grad. poſt directionẽ donec ſit lõgitudo eoꝝ a ſole 30
grad. dicunt̃ occidẽtales fortes: deinde a lõgitudine 60 grad. poſt directionẽ dñr oc-
cidẽtales eũtes ad debilitatẽ deinde fiũt occidẽtales debiles donec intrẽt ſub radiis ſo-
lis. ¶ Inferiores quoq̄ ex quo ſeparant̃ a ſole: ⁊ ipſi ſunt retrogradi vocant̃ orienta
les debiles: ſicq̄ eſſe nõ deſiſtũt donec veniãt ad directionẽ ſuam: ⁊ tũc fiunt orienta-
les fortes: donec longitudo eoꝝ ſit a ſole ſicut lõgitudo ſolis ab eis fuit dũ ceperãt debi
litari eũtes ad retrogradationẽ: deĩde fiũt oriẽtales debiles donec ſupponant̃ radiis ſo
lis poſt hoc ſunt ꝯiuncti: deĩde cõbuſti euntes ad apparitionẽ donec videant̃: et ex quo
ſeparant̃ a ſole in directione vſq̄ ad 60 gradus ſunt fortiores: et a 60 vſq̄ ad horam
ſue retrogradationis erũt occidentales fortes: donec fuerint cum ſole et tunc erunt de-
biles: et planeta cũ exierit de ſubradiis ſolis: et nulli planete iunctus fuerit dicitur ꝙ ſit
in lumine ſuo: et hoc eſt eſſe planetarum cum luminaribus.

¶ De his que accidunt planetis ad ſeinuicem.

Eſſe autem illoꝝ erga ſeinuicẽ hec ſunt: ſcilicet cõiunctio: ideſt cũ fuerint duo pla-
nete in duobus ſignis aſpiciẽtibus ſe ⁊ fuerit leuior in ſigno ſuo minus gradibus
q̄ fuerit põderoſior in ſigno ſuo: fuerintq̄ iter eos 6 grad. vel infra: tunc dr̃ ꝙ leuior
eat ad ꝯiunctionẽ põderoſioris: ⁊ cũ gradus eoꝝ fuerint equales ꝑficit̃ ꝯiunctio eoꝝ: ⁊
cũ trãſierit eũ erit ab eo ſeparatus ⁊ ꝯiunctio hec dicit̃ ꝯiunctio lõgitudinis. ¶ Cõiun
ctio vero latitudinis eſt: vt duo planete iũgant̃ per latitudinẽ: Et ſi fuerit applicatio cõ-
iũctionis oportet: vt ſit latitudo eoꝝ equalis in vna parte: ⁊ ſi fuerit ꝯiũctio ex oppoſi-
tiõe oportet vt ſint latitudines eoꝝ eq̃les: ita vt latitudo vnius ſit aſcẽdẽs in ſeptẽtriõe:
⁊ alterius deſcẽdẽs in ſeptẽtrione vel vnius aſcẽdẽs in meridie: ⁊ alterius deſcẽdẽs ĩ
meridie: aut ſi fuerit applicatio ex aliquo alioꝝ aſpectuũ: hoc eſt ꝙ ſit latitudo vnius
ſeptẽtrionalis aſcẽdẽs: ⁊ alterius meridiana deſcẽdẽs: ⁊ ecõuerſo ĩ meridie: ⁊ hec ẽ ap
plicatio latitudinis que dicta eſt. ¶ Et cũ ſeparat̃ vnus planeta ab alio ⁊ nulli planeta-
rũ iungit̃ quãdiu in eodẽ ſigno fuerit dicit̃ curſu vacuus. ¶ Et cũ fuerit planeta in ali-
quo ſigno: ⁊ aliqs planeta nõ aſpexerit hoc ſignũ alter planeta quãdiu in eodẽ fuerit di

it̃ feralis vel ſilueſtris. ¶ Et cũ ſeparat̃ planeta leuis a planeta pōderoſiori ⁊ iunctus
uerit alteri. trāſfert naturā p̄mi ad ſm. Trāſfert etiā planeta naturā alio mō hoc eſt vt
laneta leuis iūgat̃ planete pōderoſiori ſe: ⁊ ipſe pōderoſior iteꝝ alteri ſe pōderoſiori:
ūc medius trāſfert naturā leuioris ad pōderoſiorē. ¶ Si aūt nō iungit̃ vnus iſtoꝝ al-
eri: ſed iungit̃ vterqꝫ alteri: tūc ſi aſpexerit ille tertius planeta aliquē locoꝝ circuli red-
dit lumen eoꝝ ad locū ipſuꝫ. ⁊ hoc vocat̃ redditus luminis. Iterū ſi vnus planeta nō iū
git̃ alteri: ſed alter planeta tertius in vtroſqꝫ tranſtulerit lumen: tūc hec ꝯiunctio dicit̃
tiā redditus luminis. ¶ Sequit̃ ꝓhibitio ⁊ fit duobus modis. Uno ſcilicet ex ꝯiūctio
ne hoc eſt cū fuerint tres planete in vno ſigno: ſed in diuerſis gradibus: ⁊ fuerit pōde-
roſior plus gradibus: tūc ille qui eſt medius ꝓhibet priorē illū: ſcilicet qui eſt minus gra
dibus ne iungat̃ ponderoſiori donec ꝑtrāſeat eum. Scđo modo vt duo planete ſint in
vno ſigno: ⁊ leuior iungat̃ pōderoſiori: alter quoqꝫ iungat̃ eidem pōderoſiori per aſpe-
ctū: ille ergo qui eſt cū eo in vno ſigno aſpicientē ꝓhibet a ponderoſioris ꝯiunctione: ſi
fuerint tñ gradus illius qui iungit̃: ⁊ ipſius qui aſpicit equales: ideſt vnius numeri. Si
vero ille qui aſpicit fuerit ꝓpior gradui ponderoſioris erit ꝯiunctio aſpicientis. Et ſi
ꝯiungit̃ planeta dño illius ſigni in quo fuerit: vel dño exaltationis ſeu dño ceterarum
dignitatū in qbus fuerit: dicit̃ pulſare ideſt mittere naturam illius planete dñi: ſcilicet
eiuſdem dignitatis ad eum. ¶ Et ſi fuerit planeta in aliqua dignitatū ſuarū ⁊ fuerit iū-
ctus alij planete q̄ habeat etiā partē dignitatis in eodē loco mittit ei etiā vtrāqꝫ naturā
ſuā: ſcilicet et illius cui iungitur: et hec miſſio cōmuniter vocat̃ alcobol ideſt receptio.

NUnc ſequit̃ redditus. i. quādo iungit̃ planeta alicui planete q̄ cōburit̃. i. q̄ fuerit
ſub radijs ſolis vel fuerit retrogradus redditqꝫ ei virtutē ꝑꝑ debilitatē ſuā quaꝫ
nō valet retinere: tūc ſi fuerint vtriqꝫ planete in angulo vel ſuccedētibus anguloꝝ erit
redditus cū ꝓficuo. ſimiliter ſi fuerit q̄ cōiungit̃ ei tantū in angulo: et ille cui ꝯiungit̃ re
ceperit eū. Si aūt fuerit planeta q̄ iungit̃ cadens ab angulo et ille cui ꝯiungit̃ in angulo
vel in ſequēti anguloꝝ: aut ſi vtriqꝫ fuerint cadentes erit redditus cū detrimento.

INde ſequit̃ almenē. i. refrenatio que fit qñ planeta vult cōiungi alteri: ſed anteqꝫ
iungat̃ accidit ei retrogradatio et ſic deſtruit̃ eius ꝯiūctio. ¶ Hāc ſequit̃ alicho-
rad. i. cōtrarietas accidēs vel iterpoſitio: et hec fit cū aliqs planeta leuis fuerit multoꝝ
graduū in ſigno et alter illo pōderoſior minus gradibus. tertius quoqꝫ leuiori p̄mo vo
lēs ꝯiungi pōderoſiori: ſed anteqꝫ ei ꝯiungat̃ fit retrogradus ille leuior qui habet plu-
res gradus et iungitur et applicatur illi ponderoſo: et tranſiens illuꝫ iungitur etiam al-
teri planete leuiori: et ſic deſtruit̃ coniunctio illius prioris cum ponderoſo.

SEquitur alfazim. i. fruſtratio. h̄ quoqꝫ fit cū aliquis planeta petit ꝯiunctionem al-
terius planete. ſed anteqꝫ perueniat ad eum mutatur iſte in aliud ſignum et erit ali
quis planeta in paucis gradibus aſpiciens ipſum ſignum et erunt radij eius in initio ſi-
gni. Cumqꝫ exierit ſequens planeta de primo ſigno iungitur iſti aſpicienti et annullatur
coniunctio quam habebat cum illo ſcilicet cum primo.

HInc ſequit̃ abſciſio luminis hoc eſt qñ aliqs planeta petit ꝯiunctionē alterius et
fuerit in ſecūdo ſigno a ſigno illius cui iungit̃ alter planeta: ſed anteqꝫ iungatur ei
prius fit ille qui eſt in ſecūdo ſigno retrogradus. coniungiturqꝫ ei et abſcindit lumen ſu
um a planeta qui volebat ꝯiungi ei: ſimiliter ſi fuerit planeta iens ad ꝯiunctionem alte-
rius planete: et ipſe alter planeta cui vult iungi petat coniunctionem alterius planete
ſe pōderoſioris: ſed anteqꝫ ꝑueniat leuis ad gradus pōderoſioris iungit̃ ipſe pondero
ſus alteri ſeipſo pōderoſiori: et abſcindit lumen illius a planeta p̄mo leuiori.

¶ De locis fortunatis ⁊ malis.

SUnt quoq; his planetis loca in quibus ꝯfortant̄ et in quibus debilitant̄: et loca in quibus fiūt fortune: et loca in quibus fiūt mali. Sed loca in quibus fiūt fortune ſūt h: vt. ſ. ſint in aſpectibus bonoꝝ. i. in aliquo aſpectu vtili: ſcilicet ſextili: aut in trino aſpectu qui a quibuſdā ita nominat̄ exagona radiatio quoq; ac trigona: et vt ſint mali cadentes ab eis ſintq; ſeparati ab īfortuna: et iuncti fortune: aut ſint obſeſſi a fortunis vel radijs eoꝝ: ideſt vt ſint īter duas fortunas vel īter radios fortunaꝝ. ¶ Hec eſt enim obſeſſio vt habeat planeta fortunā vel radios eius ante ſe ⁊ aliam fortunam: vel eius radios poſt ſe. Et quidā vocant hoc altifert ideſt veneratio: aut ſint vniti cū ſole in vno gradu: aut ſint in aſpectu eius ſextili: ſiue trino vel ꝯſimili aſpectu lune et luna tūc ſit fortunata: ⁊ vt curſu ſint veloces aucti lumine et numero: aut ſint ī dignitatibus ſuis vel in ſuo haim: ideſt in ſua ſimilitudine vt ſit videlicet planeta maſculinus in ſigno maſculino: et femininus in ſigno feminino et diurnus in die ſup terram et in nocte ſub terra et nocturnus in nocte ſup terrā: et in die ſub terra et reliqua et vt ſint ī ſignis ī quibus habuerint dignitates ſeu poteſtates ſuas: vel in gaudijs ſuis vel in gradibus lucidis receptis: et ex fortitudine eoꝝ eſt vt ſint aſcēdētes in ſeptētrione: aut ſint ſeptētrionales: vel ſint aſcēdentes in circulo augis ſue: aut in ſtatione ſecūda. hoc eſt qn̄ fuerint in ſtatione vbi dirigant̄ a retrogradatiōe: aut ſint exeūtes de ſubradijs ſolis: aut ſint in angulo: vel in ſequēti eius: aut ſint tres altiores oriētales a ſole: ꝙ ſi eū aſpexerint ſextili: aut trino aſpectu: erit illis hoc augmentū fortitudinis: aut fuerint in quartis maſculinis ⁊ ſol cū fuerit in illis quartis maſculinis: aut in ſignis maſculinis erit fortis etiā niſi ſit in libra: qꝛ ibi cadit. Et ex fortitudine trium inferioꝝ eſt vt ſint occidētales a ſole: aut in quartis femininis. ⁊ ex fortitudine lune eſt vt ſit in nocte ſuper terram et in die ſub terra in loco feminino: vel in ſigno feminino: et cum fuerit in exaltatione ſolis.

¶ De infortunio planetarum.

EX infortunio vero planetarū et deſtructione eoꝝ eſt vt ſint in ꝯiunctione maloꝝ: aut in oppoſitione eoꝝ: vel in eoꝝ tetragona: aut trigona: aut exagona radiatione: aut ſi fuerit inter eos et corpus mali vel radios eius minus termino planete: vnius aut fuerint in terminis maloꝝ: aut domibus eoꝝ: aut ſint mali eleuati ſuper eos a 10 vel 11 a locis eoꝝ: et multo deterius ſi ſol non receperit eos. Aut fuerint in ꝯiunctione ſolis: vel oppoſitione eius: vel in tetragona radiatione: aut fuerit in capitibus ſuoꝝ genzabar: aut cum caudis ſuis: aut cū capite draconis vel cauda ſintq; inter eos et inter aliquem iſtoꝝ ſcilicet locoꝝ genzaar 12 gradus vel infra: et maxime ſi fuerit Luna in aliquo eoꝝ: ſimiliter et Sol tūc magis īpedit̄ ab eis. i. a capite vel cauda cū fuerint inter ipſum et vnū eoꝝ etiam 4 grad̄. ante vel retro: aut cum fuerint planete obſeſſi inter duos malos: hoc eſt vt ſit planeta in ſigno aliquo et cum eo malus: vel radij eius ante ſe: et malus vel radij eius poſt ſe: aut ſeparetur a malo per ꝯiunctionem vel per aſpectum: et iungatur tali modo alteri malo: aut fuerit malus: vel radij eius in ſigno quod eſt ante eum: ideſt in ſecundo ab eo: et in ſigno quod eſt poſt eum: ideſt in 12 ab eo fuerit alter malus: vel radij eius. Similiter dicitur de ſignis ꝙ ſint obſeſſa. Qd̄ ſi aſpexerit fortuna vel ſol eundem planetā obſeſſum: vel ſignum obſeſſum a trino: vel a ſextili aſpectu ſueritq; inter eū et ꝯiunctionē minus ſeptem gradibus ſoluet̄ ipſa malitia vel obſeſſio.

¶ Et ex hoc etiā eſt vt ſit planeta retrogradus: vel ſub radijs ſolis cōbuſtus: aut cadēs ab aſcendente: et ex debilitate eorum eſt: vt ſint tardi curſu: aut in ſtatione prima: hoc eſt qn̄ ſtant: vt retrogradi ſiant aut ſint in gradib⁹ tenebroſis: aut ſint maſculini ī ſignis

femininis: ⁊ gradibus femininis in die ſub terra: ⁊ in nocte ſup terrā: aut ſint feminini in ſignis maſculinis: ⁊ in gradibus maſculinis i nocte ſub terra: ⁊ in die ſup terram: aut ſint in oppoſitione dignitatū ſuarum: ſeu poteſtatum: aut deſcendentes in meridie vel meridiani: aut cadentes ab angulis: vel a ſuccedentibus angulorū: aut in domibus cadētibus: aut ſint in via combuſta q̄ eſ medietas vltima libre: ⁊ p̄ma medietas ſcorpionis: aut iungantur planete retrogrado vel impedito ſeu cadenti ab angulis: aut non ſint recepti. Aut ſint tres altiores a ſole occidentales: aut in quartis femininis: ⁊ debilitas ſolis eſt: vt ſit in ſignis femininis: aut in quartis femininis: niſi ſit in domo nona: ⁊ debilitas trium inferiorum eſt vt ſint orientales: aut in quartis maſculinis.

¶ De amicitia ⁊ odio planetarum.

Et dicitur in planetis ꝙ ſint q̄dam eorum ſe inuicē diligentes ⁊ odientes: nā de diligentibus quidā antiquorū dixerunt ꝙ Jupiter diligit oēs planetas ⁊ ſit amicus eorū ⁊ ipſi illius preter martem. Ueneris amici ſunt omnes planete ⁊ omnes diligunt eū preter ſaturnū. ¶ Saturni aūt amici ſunt Jupiter Sol et Luna: ⁊ inimici eius Mars ⁊ Uenus ⁊ ipſa plus habet eū odio. ¶ Et amica martis eſt Uenus ⁊ ceteri planete odio habent eū ⁊ plus Jupiter ⁊ Sol. ¶ Solis vero amici ſunt Jupiter ⁊ Uenus ⁊ inimici Mars Mercurius ⁊ Luna. ¶ Mercurij amici ſunt Jupiter Uenus: ⁊ Saturnus tantū: ⁊ inimici eius ſunt Sol ⁊ Luna ⁊ Mars. Lune aūt amici ſunt Jupiter et Uenus ⁊ Saturnus: ⁊ inimici Mars ⁊ Mercurius. Capitis draconis amici ſunt Jupiter ⁊ Uenus: ⁊ inimici Saturnus ⁊ Mars. Caude vero amici Saturnus ⁊ Mars: inimici Sol ⁊ Luna Jupiter ⁊ Uenus. Et ſunt alie ſpecies inimicitie. cum fuerint duo planete habentes domos ſuas oppoſitas: vt Mars ⁊ Uenus: ⁊ cū cōiunguntur dicitur apertio portarū. Tertia quoq ſpecies inimicitie eſt vt ſint duorum planetarū exaltationes oppoſite. Fortior aūt planetarū amicitia eſt: vt concordet planeta cū planeta in natura ⁊ in qualitate atq ſubſtantia ⁊ poteſtate ſicut concordat Mars cū ſole: quia vterq cōcordat in caliditate ⁊ ſiccitate ⁊ acuitiōe ⁊ celeritate: ⁊ eſt dominus exaltatiōis eius in qua apparet eius fortitudo: ⁊ vti concordat Luna et Uenus in frigore ⁊ humiditate: ⁊ eſt domina exaltationis eius. Cum autem concordauerint duo planete in natura et ſubſtantia: vt Jupiter ⁊ Uenus ſunt amici.

¶ Differentia quarta in expoſitione nominū aſtrologorum.

Et proſequamur nūc expoſitionē nominū aſtrologorū q̄bus vtuntur aſtrologi: ⁊ Jnitiū horū eſt. Coniunctio ⁊ res ſignificantes deſtructiones ſeu mutationes q̄ fiunt in hoc ſeculo ex cōiunctionibus: quarū numerus eſt ſex: maior aūt omnibus cōiunctiōibus eſt cōiunctio ſaturni ⁊ iouis in initio arietis ⁊ hic fit in. 960. annis. ¶ Secūda aūt eorū cōiunctio eſt in initio vniuſcuiuſq triplicitatis ⁊ hic fit in. 240. annis. Junguntꝰ aūt i vnaquaq triplicitate duodecies: ⁊ forſſis faciunt in vnaquaq triplicitate. 13. cōiunctiones: deinde mutatꝰ eorū coniunctio ad triplicitatē q̄ huic ſuccedit. ¶ Tertia aūt cōiunctio ſaturni ⁊ martis in initio cancri q̄ fit i oībus. 30. annis. ¶ Quarta quoq eſt cōiunctio iouis ⁊ ſaturni i vnoquoq ſigno q̄ fit i oībus 20 annis. ¶ Quinta eſt deſcēſio luminaris maioris i punctū equinoctij vernalis tp̄is. ſ. igreſſus ſolis in capite arietis q̄ fit in oī anno. ¶ Sexta eſt cōiunctio luminariū ⁊ oppoſitio eorū que fit in dimidio cuiuſq menſis lunaris. Et qñ dicitur aſcendēs cōiunctionis dicitꝰ vel ſignificatꝰ aſcendens mundi. i. ſignū quod aſcendit hora introitus ſolis i p̄dictū punctum equinoctij vernalis in initio. ſ. illius anni in quo debet fieri cōiunctio predicta.

¶ De annimodar.i.gradus aſcendentis natiuitatum inueſtigatione.

ET poſt hoc eſt annimodar qđ eſt inueſtigatio gradus aſcendentis alicuius natiuitatis: ꝛ putāt multi aſtrologoꝝ ꝙ inueniat̃ p eū verus gradus aſcēdētis natiuitatis alicuius: ſed hoc falſum eſt: ꝛ hoc iā patefeci in libro meo quē feci de annimodar: ſꝫ inuenit̃ p eundē digniorꝫ oībus gradibus circuli poſt gradū aſcendentis in eadem hora ſm curſum naturalem: ꝛ concordat multotiens .i. accidit aliquādo ꝙ inueniatur per eū verus gradus aſcendentis. Cuius rei cognitio eſt vt cōſideretur gradus coniunctionis vel gradus preuentionis q̄ fuerit ante ipſaꝫ natiuitatē: ꝛ ſi fuerit cōiunctio illi natiuitati ꝓpior vocat̃ ipſa natiuitas ꝯiunctionalis: ꝛ ſi fuerit ꝑuētio illi ꝓpior dicit̃ ꝑuētionalis .i. i q̄licūqꝫ earū fuerit natiuitas in cōiunctiōe.ſ. vel preuentione eodē modo ꝛ noīe natiuitas ꝑdicta nūcupat̃: ꝛ qꝛ gradus cōiunctiōis eſt idē gradus i quo iungunt̃ luminaria ideo nulla ē ingſtio: nec īdiget expoſitiōe: i ꝑuētiōe aūt qꝛ vnūqđqꝫ luminariū ē i gradu ſuo.i.i diuerſis gradib⁹ oppoſitis ideo. Neceſſe ē nobis ſcire quē hoꝝ graduū velit itelligi gradū ꝑuentionis: ꝛ iaꝫ dixit Ptolomeus: qꝛ gradus illius luminaris qđ fuerit ſuper terrā eſt gradus preuentiōis: ꝛ qdā ſapientū dixerūt ꝙ ſi euenerit i ꝑuentiōe ꝙ vnū luminariū ſit in gradu orientis ꝛ alterum in gradu occidētis: tunc gradus orientis erit gradus ꝑuentionis. Et dixit Uellius: ꝙ gradus preuentiōis eſt gradus i quo ſit impletio volēs intelligi gradū lune: ſed quia hoc eſt opus Ptolomei oportet in hoc nos redire ad eius ſententiā. cum ergo gradus cōiunctionis vel gradus preuentionis certiſſime patuerit conſtitues gra. aſcendentē p extimationē hore natiuitatis ꝛ quatuor angulos ꝛ reliquas domos: deinde aſpicies gra. cōiunctionis: vel gradū ꝑuentionis que fuerit ante natiuitatem: ꝛ qs planetarū in eo fuerit dignior vel fortior in eadem hora cōiunctiōis vel ꝑuentionis per multitudinē dignitatū ſeu poteſtatum.i.cōſiderabis qs planetaruꝫ habeat maius dominiū in eodē loco. Hunc ergo planetā equabis ad horā opinatā natiuitatis. deinde aſpicies vtrū ſit gradus illius planete in ſigno in quo ē ꝓpior gradui. 10 domus aut gradui aſcendētis ꝛ cui horū ꝓpior fuerit ſm numerū facies hunc angulūꝫ in figura ad iſtar gradus ipſius planete ꝛ eius minuti: ꝛ diuides. 12. domus p eū. Dixit Ptolomeus ſi planete plures cōuenerint in dñio eiuſdē loci ꝛ fuerint equales in fortitudine cōſtitues dominū loci illum qui fuerit dñs hore: vel q fuerit dñs haim: ꝙ ſi in hoc etiam cōuenerint cōſtitues eum qui velocius oꝫ mutari ab eſſe ſuo ad id qđ fuerit melius.i. eum qui voluerit exire de aliquo ſigno in quo fuerit: ꝛ intrare aliud in quo habuerit plures dignitates: vel ſi fuerint tres ſuperiores orientales a ſole eliges eum qui ſoli fuerit propinquior ꝛ non fuerit ſub radijs. Si vero in angulo fuerit ille eſt eligendus q gradui eiuſdem anguli fuerit quo ad numerū propinquior: ꝛ hoc intellige.

ET ex hoc ſequit̃ hylech.i. locus vite i natiuitatibus cuius ſcientia eſt: vt primo aſpicias horā natiuitatis: que ſi fuerit i die accipies a ſole: qui ſi fuerit ante gradū ſigni aſcendentis p. 5. gradus aut infra: aut fuerit in decima vel vndecima ſiue maſculinum fuerit ipſum ſignū ſeu femininū aptus erit: vt ſit hylech. Si aūt fuerit in his tribus locis .ſ. in ſeptima vel octaua vel nona in ſigno maſ. ſimiliter aptus erit: vt ſit hylech. Si vero fuerit in his tribus locis in ſigno feminino non erit aptus: vt ſit hylech. Hinc aſpicies ad Lunam que ſi fuerit in aſcendente vel in ſecūda vel tertia: aut in ſeptima vel octaua erit apta vt ſit hylech. ſiue maſculinū ſiue femininū fuerit ſignū. Et ſi fuerit ante gradūꝫ ſigni aſcendētis p. 5. gradus vel infra: aut fuerit in decima vel vndecima aut in quarta vel qnta vel in ſeptima in ſigno feminino aptet̃ hylech. Si aūt fuerit in aliquo iſtorum decorū in ſigno maſculino non erit apta vt ſit hylech ſi fuerit i die natiuitatis. ¶ Si ve

ro natiuitas fuerit nocturna incipiamus a luna. que ſi fuerit in aliquo pdictorū locorū: ſm pdiximus erit apta vt ſit hylech. Si aūt luna nō fuerit in eis aſpicies poſt hoc ad ſolē. q ſi fuerit ante gra. ſeptime p. 5. gra. vel infra: aut ſi fuerit in quarta vel ī qnta erit aptus vt ſit hylech ſiue ſignū fuerit maſculinū ſiue femininū. ſi vero fuerit ante aſcendentē. 5. gradibus vel infra: aut in aſcendēte: vel in ſecūda in ſigno maſ. aptabit etiam hylech. Si aūt fuerit in aliquo iſtorū locorū in ſigno femi. non erit aptus vt ſit hylech.
¶ Quod ſi luminarium aliqd non fuerit aptū hylech. Aſpice poſt hoc natiuitatē: vtrū ſit cōiunctionalis aut preuentionalis. i. vtrum ſit poſt cōiunctionem vel preuentionem. Quod ſi fuerit natiuitas cōiunctionalis & fuerit gradus cōiunctionis in aliquo angulorum: vel in ſuccedenti angulo. erit in loco apto vt ſit hylech. Si vero predictus gradus fuerit cadēs ab his octo locis. i. ab angulis & a ſuccedentibus angulis non erit hylech. Aſpicies tūc gradū partis fortune: q ſi fuerit in aliquo angulorū vel in ſuccedētibus angulis: erit in loco apto vt ſit hylech. Si vero cadēs fuerit ab his. 8. locis non erit aptus vt ſit hylech. Aſpicies poſt hoc gradū aſcendētis & cōſtitues eū hylech. ¶ Si vero natiuitas pūentionalis fuerit: incipies a gradu pūentionis. Aſpiciesq eū ſicut prius feciſti in gradu cōiunctionis: & poſt ipſum gradū partis fortune: poſt ipſum gra. aſcēdentis eo ordine quo pdiximus in gradu cōiunctionis. De ſexu aūt ſignorū nō curabis. i. nō aſpicies vtrū ſint ſigna illa maſ. vel femi. niſi tm̄modo in luminaribus. hoc eſt gradu cōiunctiōis vel preuentiōis & aſcendētis & partis fortune nō cōſideres vtrū ſint in maſ. ſignis vel femi. tam in angulis q in ſuccedētibus angulorū: ſed hec quatuor tm̄ erunt tūc apta hylech cū fuerint in his octo locis. i. in angulis vel ſuccedentibus eorū: ſi vero fuerint ī locis recedētibus. i. cadētibus ab angulis non erunt apta vt ſit hylech. Apparet itaq ſol ſit hylech aptus in die & nocte ſup terrā & ſub terra in vndecim locis: ſup terrā in. 6. locis & ſub terra in. 5. Luna quoq apta erit vt ſit hylech in die & nocte ſup terrā & ſub terra ſimiliter in vndecim locis ſup terrā in. 5. & ſub terra in. 6. ſed ſi fuerit luna ī his locis. ſub radijs ſolis nō erit apta vt ſit hylech. Aſpicies aūt hylech in angulis & ſuccedētibus eorū ſcdm equātur. 12. domus circuli per gradus horarū aſcēdentis ſcdm exponit eius opus in canone planetarū: ideſt in libro curſuū planetarū. Cūq equaueris domos hoc modo: omnis planeta qui fuerit ante gradū ſigni aſcendētis vel cuiuſlibet domus p. 5. gradus vel ifra erit fortitudo eius valida in domo q̄ ei ſuccedit: & oīs loc⁹ ex locis que prediximus eſt aptus vt ſit hylech: ſi aſpexerit eum aliquis dominorum illius qui ſit dominus domus: aut dominus exaltationis: aut dominus termini: aut triplicitatis: aut domin⁹ faciei: & ſi non: non erit aptus vt ſit hylech.

¶ De alcochoden.

Et ex hoc ſequit alcochoden qui eſt ſignificator vite: ideſt dn̄s annorum: vel dans annos quē cum volueris ſcire & iam prenoſti hylech eo ordine quo predixi: aſpicies dominū domus hylech: aut dominū exaltationis eius: aut dominum termini eius: aut dominū triplicitatis: aut faciei eius quis horum fortior fuerit & autentior in loco hylech: & ſi aſpexerit hylech erit dignior alcochoden. ſi nō aſpexerit hylech q fuerit pluris auctoritatis aſpicias eum qui fuerit auctoritatis minoris donec inuenias aliquē ex illis qui aſpiciat: ſi nō aſpexerit hylech nō poterit ille locus eſſe hylech: & tunc queres ab alio hylech & iterū queres ab eodē ſecūdo hylech alcochoden eo ordine quo prediximus: ſi equales fuerint duo planete vel tres in auctoritate gradus hylech: & aſpexerit vterq erit dignior alcochoden qui fuerit fortior ex loco. Si vero fuerint equales in fortitudine loci. ſ. vbi fuerint ipſi planete erit ille dignior alcochoden qui ppior fuerit

gradui hylech. ¶ Quibuſdam autē videbatur melius incipere a domino domus qui ſi aſpexerit hylech ponebant eū alcochoden ⁊ nō cōſiderabant alterū: ⁊ ſi nō inueniſſent dn̄m domus aſpicientem hylech accipiebant dn̄m exaltationis que ſi aſpicere videret hylech ponebant alcochoden eū ⁊ nō conſiderabant alium pręter eū: ſimiliter faciebant de domino triplicitatis termini atq̧ faciei per ordinē: ⁊ erat Dorothius preponēs dn̄m termini in hoc domino domus: Et quidā dixerūt q̄ ſi equales fuerint duo planete vel tres vel plures in dignitate: ⁊ in ꝓpinquitate aſpectus gradui hylech ille erit alcochoden qui erit in loco laudabili a ſole: ideſt qui fuerit cum ſole in vno gra. ꝑ. 16. minuta: aut infra: vel propinquior gradui anguli: aut in initio ortus ſui: ideſt cū mane apparuerit: aut fuerit in ſtatione ſua ſcda: vel i aliquo eius eſſe ſcilicet laudabili a ſole ſicut ꝓdiximus ipſe erit alcochoden. Quod verū eſt de tribus ſupioribus quū ꝓceſſerit eos ſol ſicut euadūt de cōbuſtione. inferiores vero meliores ſunt occidētales q: velociores ſunt a ſole ⁊ ſic fugiunt cōbuſtiones. Si vero gradus Solis fuerit hylech: ⁊ fuerit in Ariete vel in Leone erit Sol hylech: ⁊ alcochoden ſimul ⁊ nō cōſiderabiť alius alcochoden ꝑter eū: ſimiliter ſi fuerit gradus Lune hylech: ⁊ luna fuerit in Tauro vel in Cancro habeto eā pro hylech ⁊ alcochoden: ſimul ⁊ nō cōſiderabis alcochoden alium preter eam.

Almutam vero eſt qui preeſt natiuitati: ab eo ſignificať eſſe nati poſt hylech ⁊ alcochoden: ⁊ ipſe planetis ceteris eſt pluris auctoritatis: i aſcēdente in locis luminariū atq̧ in loco partis fortune in loco quoq̧ cōiunctiōis vel ꝓuentionis que eſt ante natiuitatē. Quod ſi prefuerit aliquis planeta duobus locis aut tribus aut quatuor aut pluribus pre multitudine poteſtatis ſue erit ipſe almutā. i. auctor vel ſignificator vite poſt hylech: ⁊ alcochodē ⁊ ꝑ eū ſignificať eſſe nati: ⁊ qdā habēt eū ꝓ alcochodē ad dandū vitā.

¶ De profectione ſignorum.

Et ex hoc ſequiť ſignū ꝓfectiōis in annis natiuitatū atq̧ mundi. Nā in annis natiuitatū ſcientia eſt: vt aſpicias quot anni trāſierūt nato ex annis ſolaribus perfectis accipies eoſq̧ dando oī anno ſignū vnū ⁊ incipies a b aſcēdente nati per ſucceſſionē ſignorū quouſq̧ finitus fuerit numerus ⁊ ſignū quod ſuccedit: eſt ſignū ꝓfectiōis ab aſcēdente ſignū videlicet anni intrātis quē nō miſiſti in numero. ⁊ hoc ſignū ꝓfectionis erit in tali gradu ſicut fuit in aſcēdente natiuitatis: ⁊ dn̄s eiuſdē dicitur alcochoden cuius interpretatio eſt dominus anni. Similiter numerabis a ſigno ſolis vnicuiq̧ anno ſignū vnū: ⁊ exibit per hoc ſignū profectiōis a ſole. Similiter a ſigno Lune ⁊ a medio celi: ⁊ a parte fortune in ſimilitudinē gradus radicis. i. puncti natiuitatis. Cuius rei exemplar ē q̄ quidam natus eſt oriente capricorno. ſ. 17. gradu eius: ⁊ ſol erat in piſcibus. 15. gradu: ⁊ medium celi ſcorpionis. octo gra. ⁊ luna in libra. 15. gra. ⁊ pars fortune i leone. 17 gra. ⁊ iam tranſierūt nato tres anni perfecti ꝓuenitq̧ quartus annus ab aſcēdēte in ariete qui eſt quartus a capricorno vſq̧ ad. 17. gradū eiuſdem arietis. ⁊ erit mars alcochodem: ⁊ peruenit locus ſolis ad geminos vſq̧ ad. 15. gra. eiuſdē ſigni ⁊ peruenit luna ad capricornū. ad. 15. gra. ⁊ profectus a medio celi ad octo gradū aquarij. ⁊ ꝓfectus a parte fortune peruenit vſq̧ ad. 17. gradū ſcorpij. Cūq̧ peruenerit annus ad gradū ꝓfectionis: vt ad. 17. gradum arietis in hoc exemplo: ⁊ fuerit inter ipſum ⁊ ſimilē gradū ſuccedentis ſigni ad quē debet ꝓuenire annus ſequēs in eadē domo planeta vel radij eius: ⁊ volueris ſcire quādo ꝓuenerit profectio ad ipſum planetā vel ad radios eius aſpicies qd ſit iter gradū ad quem ꝓueniet annus profectiōis: ⁊ planetā vel radios eius ex gradibus ⁊ minutiis: ⁊ multiplicabis illud per. 12. ⁊ ſextam illius numeri quē multiplicas vel in. 12. gradus ⁊. 6. vnius gradus ⁊ quot prouenerint erūt dies ex anno illo in quo

fueris in quibus ꝑueniet profectio a gradu in quo incipit vſqꝫ ad gradū ad quē nume
raſti poſt fiet ꝓfectio ipſius planete. ℭ Profectio aūt ex annis mūdi dixit alkindus eſt
qđ fuerūt inter annū cōiunctionis que ſignificauit ſarracenorū ſectā ⁊ inter annū albe
gerat in quo cepit primū ꝑdicare mahometus qui fuit primus annorū arabū. 52. anni
ſolares ⁊. 57. dies ⁊ fuit aſcendēs anni illius cōiunctionis ꝑdicte ſecte ſignū geminoꝝ:
⁊ ꝑuenit ꝓfectio eiuſdē anni ad virginē: ⁊ inter ipſū primū annorū arabū: ⁊ ꝑmū ānoꝝ
iezdagird regis perſarū fuerunt. 3624. dies ſcilicet ꝑfecti. Cum ergo volueris habere
notitiā ꝓfectionis huius rei accipe annos iezdagird ⁊ verte eos in dies ſicut iā expoſituꝫ
eſt in azig. i. in libro curſuū planetarū: ⁊ adde deſuper dies qui ſunt inter primū annoruꝫ
arabū ⁊ iezdagird: ⁊ diuide hoc per. 365. dies ⁊ quartā parteꝫ diei ⁊ quot diuiſiones
exierint tot erunt anni ſolares: ⁊ qđ remanſerit ex menſibus ⁊ diebus erit ex anno iper
fecto: qđ cū ita collectum fuerit ex annis ipſi ſunt anni ſolares ab initio annorū arabuꝫ
proijce ergo omni āno ſignū vnū ⁊ incipe a virgine ⁊ ad quodcūqꝫ ſignū te ꝑduxerit nu
merus cōiunctionis ipſum erit ſignū ad qđ ꝑuenit annus mūdi ab aſcenſione cōiunctio
nis predicte ſecte. ℭ Alijs aūt extra alkindū viſum eſt vt adderent ſuper annos iezda-
gird perfectos. 61. annos ⁊. 11. menſes ⁊. 12. dies ⁊. 16. horas: ex annis perſidū q ſunt
ſine fractione ideſt ſine quarta diei ⁊ extenderent hos annos in dies ac verterēt dies i
annos ſolares ſicut prediximus ⁊ inciperent proijcere abinitio libre: ꝙ ſi volueris profe
ctionem a ſigno cōiunctionis ſecte fit proiectio a ſcorpione. ſi vero volueris profectio
nē ab aſcendēte regni minue ex annis iezdagird annos illos. 317. perſidos ⁊ verte eos
in annos ſolares ſicut ꝑdiximus: ⁊ incipe proijcere a virgine. ℭ Rurſus ſi volueris ꝓ-
fectionē ab aſcēſione profectionis mutationis coniunctionis a triplicitate equatica ad
triplicitatem igneam minue ex annis iezdagird perfectis. 176. annos ⁊ verte illos qui
remanent in annos ſolares. ⁊ incipe proijcere a leone ⁊ quo peruenerit numerus in eo-
dem ſigno erit profectio vniuſcuiuſqꝫ initij eorum que diximus.

ℭ De directione ſignificatoris.

Et ex hoc ſequit̄ atazir. i. directio: hoc eſt vt dirigas ſignificatorē aliquē ad aquilē
locum ſignorū ⁊ ſcias qđ ſit inter eos ex gradibus directiōis accipieſqꝫ dādo vni-
cuiqꝫ gradui annū vnū. Cum ergo volueris ſcire hoc ⁊ fuerit ille ſignificator in aſcen-
dente quēuis dirigere ad aliquē partē circuli minue aſcenſiones gradus in quo fuerit
ſignificator quē volueris dirigere per aſcēſiōes regionis de aſcenſiōibus gradus illius
ad quē volueris dirigere eū: ⁊ ꝙ remanſerit erit gradus directionis: ꝙ ſi fuerit ſignifi-
cator in gradu ſeptime minues aſcenſiōes nadir. i. oppoſiti gradus in quo eſt ſignifica-
tor de aſcenſiōibus nadir illius gradus ad quē volueris ipſum dirigere in illa regione
Si vero fuerit ſignificator in medio celi vel in angulo terre: minues aſcēſiones gradus
ſignificatoris de aſcenſionibus illius gradus ad queꝫ volueris eū dirigere ꝑ aſcēſiones
circuli directi: ⁊ qđ remāſerit erit gradus directiōis. Si vero fuerit ille ſignificator quē
volueris dirigere in aliquo loco extra quatuor angulos. Aſpicies longitudinem eius ab
aliquo horū angulorū qui ſunt angulus medij celi atqꝫ angulus terre: hoc eſt vt aſpicis
ſignificatorē qui ſi fuerit inter aſcendens ⁊ mediū celi: minues aſcēſiones gradus medii
celi ꝑ circulū directū de aſcenſionibus gradus ſignificatoris: ⁊ ſi fuerit inter. 7. ⁊ mediū
celi: minues aſcēſiones gradus ſignificatoris de aſcenſionibus gradus medij celi per cir
culū directū: ⁊ qđ remāſerit: ex q̄licūqꝫ horū locorū fuerit: illud diuides ꝑ partes hora-
rū illius diei gradus in quo fuerit ſignificator: ⁊ qđ exierit erūt hore lōgitudinis ab an-
gulo. Et ſi fuerit inter aſcendēs ⁊ angulū terre minues aſcēſiōes gradus ſignificatoris

ꝑ circulũ directũ de aſcẽſiõibus gradus anguli terre. Rurſus ſi fuerit ſigãtoꝛ ĩter ãgulũ
terre ⁊.7.minues aſcẽſiões gradus anguli terre ꝑ circulũ directũ de aſcẽſiõib⁹ gradus
ſigãtoꝛis: ⁊ qđ remãſerit ex ꝗlicũq₃ hoꝛũ locoꝝ diuides ꝑ tẽpoꝛa hoꝛarũ diei nadir id eſt
oppoſiti gra d⁹ ſigãtoꝛis: ⁊ ꝙ exierit ipſe erũt hoꝛe lõgitudinis ab angulo. ¶ Cũq₃ ſciue
ris lõgitudĩs hoꝛas ab ãgulo ⁊ volueris dirigere ſigãtoꝛẽ ad aliquẽ locũ circuli ſignoꝝ:
⁊ fuerit ſigãtoꝛ ĩ medio circuli oꝛiẽtalis ꝗ ẽ a medio celi vſq₃ ad angulũ terre ꝺ eis ꝗ̃ ſuc
cedũt aſcedẽs: minue aſcẽſiões gradus illius ĩ quo fuerit ſigãtoꝛ de aſcẽſiõibus gradus
illius ad quẽ volueris dirigere ꝑ circulũ directũ: ⁊ qđ remãſerit erit ſigãtoꝛ circuli dire
cti: ſrua eũ. Poſt hoc minues aſcẽſiões illius gradus ĩ quo fuerit ſigãtoꝛ ꝑ aſcẽſiones re-
giõis de aſcẽſiõibus illi⁹ gradus ad quẽ volueris eũ dirigere: ⁊ ꝙ remãſerit erit ſigãtoꝛ
regiõis: poſt h̓ aſpice reſiduũ ꝙ fuerit ĩter ſigãtoꝛẽ circuli directi: ⁊ ſigãtoꝛẽ regiõis: acci
pieſq₃ ſextã partẽ ei⁹ ⁊ multiplicabis ĩ hoꝛis lõgitudinis ab angulo: ⁊ ꝙ fuerit erit eq̃tioꝛ
⁊ ſi fuerit ſigãtoꝛ circuli directi minoꝛ ſigãtoꝛe regiõis: addes eq̃tionẽ ſuꝑ ſigãtoꝛẽ circu
li directi. Et ſi fuerit ſigãtoꝛ circuli directi plus minues eq̃tionẽ ex eo: ⁊ ꝙ remãſerit erit
gradus directiõis. ¶ Itẽ ſi fuerit ſigãtoꝛ quẽ volueris dirigere ĩ medietate circuli occi
dẽtalis ꝗ̃ ẽ ab ãgulo terre vſq₃ ad mediũ celi de eo ꝙ ſuccedit ſeptime minues aſcẽſiões
nadir gradus ſigãtoꝛis quẽ volueris dirigere de aſcẽſiõibus nadir gradus illi⁹ ad quẽ
volueris dirigere cũ ꝑ circulũ directũ ⁊ qđ remãſerit erit ſigãtoꝛ circuli directi. Poſt
hoc minues aſcẽſiões nadir gradus ſigãtoꝛis ꝑ aſcẽſiones regiõis de aſcẽſiõibus nadir
gradus illius ad quẽ volueris eũ dirigere: ⁊ ꝙ remãſerit erit ſigãtoꝛ regiõis: deinde ac
cipies reſiduũ ꝙ fuerit ĩter ſigãtoꝛẽ circuli directi ⁊ ſigãtoꝛẽ regiõis accipieſq₃ ſextam
partẽ ei⁹: ⁊ multiplicabis ĩ hoꝛis lõgitudĩs ab ãgulo: ⁊ ꝙ fuerit erit eq̃tio. poſt hoc aſpi
cies ſigãtoꝛẽ circuli directi ſi fuerit minoꝛ ſigãtoꝛe regiõis addes equationẽ ſuꝑ ſigãto-
rẽ circuli directi: ⁊ ſi fuerit ſignificatoꝛ circuli directi plus ſignificatoꝛe regiõis minues
equationẽ de ſignificatoꝛe circuli directi: ⁊ quod ex eo exierit erit gradus directionis.
¶ Qđ ſi fuerit ſignificatoꝛ in aliq̃ q̃rta: ⁊ locus ad quẽ diriges eũ in alia q̃rta diriges ſi
gnificatoꝛẽ ad ãgulũ ꝗ ei ſuccedit: poſt hoc diriges ab angulo ad locũ queãdmodũ oſtẽ-
di tibi directionẽ ab angulo ⁊ iũges vtraſq₃ directiões. ¶ Qđ cũ ſciueris ſignificatoꝛẽ
⁊ volueris ſcire quo ꝑueniet directio de circulo ſignoꝝ ĩ aliquo annoꝛũ: fueritq₃ ſignifi
catoꝛ in aſcẽdẽte: addes numerũ annoꝛũ: ſuꝑ aſcẽſiões gradus aſcendẽtis: ⁊ facies eum
arcũ ĩ aſcenſiõe regiõis: ⁊ quo exiuerit arcus gradus. de circulo ſignoꝛũ ibi ꝑueniet dire
ctio ĩ eodẽ anno. Si vero fuerit ſignificatoꝛ ĩ ſeptima addes numerũ annoꝛũ ſuꝑ aſcen
ſiões nadir gradus ſignificatoꝛis: ⁊ arcuabis eũ etiã ĩ aſcenſionibus regionis: ⁊ ꝙ exie
rit de circulo ſignoꝛũ: ad eius nadir ꝑueniet directio eodẽ anno. ¶ Qđ ſi fuerit ſignifi-
catoꝛ ĩ decima vel q̃rta addes ſuꝑ aſcẽſiones gra. ſignificatoꝛis ĩ circulo directo numeꝝ
annoꝛũ: ⁊ arcuabis eũ ĩ aſcenſiõibus ſignificatoꝛis circuli directi: ⁊ ꝙ exierit de circulo
ſignoꝛũ ibidẽ ꝑueniet ĩ eodẽ anno directio. ¶ Si vero fuerit ſignificatoꝛ extra hec qua
tuoꝛ loca ꝗ̃ ſunt anguli ſcias hoꝛas longitudinis ab angulo ſicut ꝑdixi: qđ ſi fuerit ſigni-
ficatoꝛ ĩ medietate oꝛientali: addes ſuꝑ aſcẽſiones gra. ſignificatoꝛis ꝑ circulũ directum
numerũ annoꝛũ quos volueris ⁊ arcubis hoc ĩ aſcenſiõibus circuli directi: ⁊ qđ exierit
erit ſignificatoꝛ circuli directi: ſerua eũ. poſt hoc addes numerũ annoꝛũ etiã ſuꝑ aſcẽſio
nes gra. ſignificatoꝛis ĩ regiõe: ⁊ arcuabis hoc ĩ aſcẽſione regionis: ⁊ ꝙ fuerit erit ſigni-
ficatoꝛ regiõis. poſt hoc accipies ſextã partẽ reſidui ĩter ſignificatoꝛẽ circuli directi: ⁊ ſi-
gnificatoꝛẽ regiõis: ⁊ multiplicabis eã ĩ hoꝛis lõgitudinis ab angulo ⁊ ꝙ fuerit erit eq-
tio. ¶ Qđ ſi fuerit ſignificatoꝛ circuli directi minoꝛ ſignificatoꝛe regiõis addes eq̃tionẽ

ſup ſignificatorē circuli directi: ꝛ ſi fuerit plus minues eā de eo: ꝛ ꝙ remānſerit ibi pueniet directio ex circulo ſignoꝝ eodē anno. ¶ Qđ ſi fuerit ſignificator i medietate occidētali facies cū nadir gra. ſignificatoris ſicut feciſti cū gradu ſignificatoris i ope ꝙ ē añ eū: ꝛ qđ fuerit ibidē pueniet directio ex circulo ſignorū i eodē āno: ꝛ locus ad quē pueniet directio dī locus diuiſiōis ꝛ dñs termini illius loci dī diuiſor: ꝙ ſi fuerit i gradu diuiſionis planeta alius aut radij eius aut ꝓpe locū añ eū dī hic planeta dñs radiorū aut particeps diuiſoris i diuiſiōe. ¶ Significatores vō q dirigunt ſūt qnqꝫ loca. i. gra. aſcēdētis ꝛ gra. Solis ꝛ gra. Lune. gra. quoqꝫ partis fortune ac gradus medii celi. Gradus nāqꝫ aſcēdētis dirigit ad accidētia dignoſcēda q̄ accidūt i corpe: ꝛ gra. ſolis ad dignitatis et exaltatiōis cās: honoris quoqꝫ atqꝫ regni: ꝛ Luna ꝓpter eē aīe ꝛ corpis atqꝫ coniugij: ꝛ pars fortune ꝓpter acqſitiones ꝛ ꝑfectus exiguitatē ꝛ largitatē: ꝛ mediū celi ꝓpter magiſteriū ꝛ ceteras diſpoſitiōes particulares ꝛ eſſe earū. ¶ Si aūt fuerit aſcēdens reuolutiōis alicuius annorū mūdi vel natiuitatū dirigunt ſignificatores eius ſm hāc directionē dādo vnicuiqꝫ. ſ. gradui diē vnū ꝛ hoc eſt qñ ſol itrat. v. vel aliquam q̄rtā. Quibuſdā aūt videtur vt dirigant ſignificatores anni hoc modo dando oībus: ſcilicet. 59. minutis: ꝛ. 8. ſcđis vnum diē: nā directio regū ꝛ principū ſic dirigit eis a gradu medij celi per aſcenſiones circuli direeti dādo oibus. 59. minutis: ꝛ octo ſcđis vnū diē: donec pueniat ad bonos vel malos planetas. Et dirigit ēt eē regū i icolumitate: aut ifirmitate ex gradu aſcēdētis ad bonos vel malos planetas dādo oibus. 59. minutis: ꝛ octo ſcđis diē vnū p aſcēſiōes regiōis: ꝛ directio i reuolutiōe annoꝝ mūdi ad ꝑnoſcēdū eē vulgi vel ruſticoꝝ a gradu aſcēdētis ſūmit ſilr ꝛ ad ꝑnoſcēdū eſſe regis a gradu medij celi: ꝛ in reuolutiōe annorū natiuitatū ad prenoſcendū eſſe nati: a gradu aſcendētis reuolutionis dando oibus. 59. minutis ꝛ octo ſecundis per aſcenſiones regionis diem vnum.

¶ De algebugthar.

Et ex hoc ſequit algebugthar i natiuitatibꝰ ꝛ ē directio gradus aſcēdētis: hoc ē vt aſpicias gradū aſcēdētis i termino cuius ſit planete ꝛ minuas aſcēſiōes aſcēdētis de aſcēſiōibus q̄ ſūt indirecto finis termini planete p aſcēſiōes regiōis: ꝛ ꝙ remāſerit accipies dādo vnicuiqꝫ gradui vnū ānū ꝛ oībꝰ qnqꝫ minutis mēſez: ꝛ oī minuto. 6. dies ꝛ erit dñs termini diſpoſitor ānoꝝ q dī diuiſor. Poſt h̄ accipies gradꝰ termini q eū ſuccedit ꝛ vertes eos ēt i gra. aſcēſionū ꝛ ꝙ fuerit accipies dādo vnicuiqꝫ gradui ānū vnū: ꝛ oībꝰ. 5. mi. mēſez: ꝛ oī minuto ſex dies: eritqꝫ dñs termini diuiſor ꝛ diſpoſitor illoꝝ annoꝝ. Silr itrabis cū oī termino dñi p ſucceſſionē vſqꝫ i finē vite: ꝛ ſi fuerit i termino alicuiꝰ planete: planeta aut radij eiꝰ erūt participes i diuiſiōe: ꝛ h̄ diuiſio dī algebugthar.

¶ De duodenarijs planetarum ꝛ domorum.

Et ex hoc duodenarie planetarū ꝛ domoꝝ: hoc eſt vt aſpicias quātū ambulauerit planeta i ſigno ſuo in quocūqꝫ fuerit aut gra. domꝰ quē volueris ex gradibꝰ ꝛ minutis multiplicabiſqꝫ hoc i. 12. poſt hoc addes deſup ipos gra. atqꝫ minuta q̄ multiplicaſti in. 12. ꝛ ꝙ collectū fuerit ex eo ꝓiſce ab initio gra. eiuſdem ſigni dans vnicuiqꝫ ſigno 30. gra. ꝛ quo fuerit finitus numerus ibi erit duodenaria planetarum ac domorum.

¶ De nouenarijs eorundem.

Et ex hoc amābabarat q̄ ſūt nouēarie. Cuiꝰ ſciētia ē vt ſcias quātū ābulauerit planeta i ſigno ſuo ex gradibꝰ ꝛ minutis: aut gra. domꝰ cuiꝰ volueris ſcire dñi nouēarie. poſt h̄ diuide ſignū i nouē diuiſiōes ꝛ vnaq̄qꝫ diuiſio eſt ex tribus gradibus ꝛ tertia parte vniꝰ gradus. Poſt hoc aſpicies i quo nouenario ex nouenarijs ceciderit gradus planete aut domꝰ. ¶ Poſt h̄ dabis ꝑmū nouēariū ex ſignis dño ſigni mobilis eiuſdē tri

plicitatis ꝛ ſm nouenariũ domino ſigni cuius eſt ipſum ſignũ quod ſuccedit donec venias ad aliquẽ nouenarium ex quo eſt gradus: eritq; planeta dñs eius nouenarij: verbi gratia: ſignũ ex quo fuerit gradus ille erat ex triplicitate arietis: erit ergo p̄mũ nouenariũ eiuſdẽ ſigni martis dñi arietis: ꝛ ſm nouenariũ Ueneris dñe tauri ꝛ nouenariuꝫ tertiũ mercurij dñi geminorũ. Similiter vſq; ad nouenariũ nonũ. Et ſi fuerit ſignũ ex triplicitate cancri erit p̄mũ nouenariũ eius lune. ꝛ ſm nouenariũ ſolis domini leonis: et tertiũ mercurij domini virginis. Et ſi fuerit ſignũ ex triplicitate libre erit primũ nouenariũ eius Ueneris domini libre: ꝛ ſcõm martis domini ſcorpionis: ꝛ tertiũ iouis domini ſagittarij. Similiter in triplicitate capricorni primũ nouenariũ eius eſt ſaturni domini capricorni: ꝛ ſm ſimiliter ſaturni domini aquarij: ꝛ tertiũ iouis domini piſciũ. deide que ſequunť ſm ordinẽ ſucceſſionis ſignorũ: verbi gratia: planeta vel aliqua domus ex domibus. 12. erat in. 19. gradu aquarij ſi diuidať ſignũ p nouẽ diuiſiões erit gradus 19. in diuiſione ſexta ꝛ q2 ſignũ aquarij eſt in triplicitate libre poniť primũ nouenariũ eius Ueneris domini libre ſecũdum martis domini ſcorpionis: ꝛ tertiuꝫ iouis domini ſagittarij: ꝛ quartum ſaturni domini capricorni: ꝛ quintum etiam ſaturni domini aquarij: ꝛ ſextũ iouis domini piſciũ. eritq; naubabar ideſt nouenariũ. 19. gra. aquarij iouis.

¶ Modus inueniendi dominum decani.

ET ex hoc adorogen hoc eſt vt diuidas aſcendẽs in tres partes ꝛ ſit oĩs diuiſio. 10 graduũ: dabiſq; diuiſionẽ p̄mã dño aſcendentis ꝛ ſcdam domino quinti ſigni ab eo: et tertiã dño noni: nam aſcendens. 5. et. 9. vna ſemper ſunt triplicitas: verbi gratia. Aries erat aſcẽdens tũc: ab initio arietis vſq; in decimum gradum eius eſt dorongen. i. decanus eſt mars dominus arietis. Et ſi fuerit aſcendens ex. 10. gradu vſq;. 20. graduꝫ erit eius dorogen ſol dominus leonis. Et ſi fuerit aſcendens a. 20. vſq; in finẽ eius erit dorongen iupiter dominus ſagittarij.

ET ex hoc ſequiť dñs orbis in natiuitatibus qđ eſt vt aſpicias dñm hore in qua oritur natus dabiſq; aſcendẽs ꝛ dominũ hore anno primo natiuitatis eius ꝛ ſignificabiť p eſſe eius ideſt dominũ hore ſanitas vel infirmitas corporis nati ſicut ſignificať per dñm aſcendẽtis radicis. i. natiuitatis: ꝛ dabis dominũ ſecũde hore ab ea ſecunde domui ab aſcendẽte in ſecũdo anno ꝛ ſignificabiť per eſſe ſuũ in eodẽ anno eſſe ſubſtãtie ꝛc. ſicut ſignificať per eſſe dñi domus ſubſtãtie: ꝛ dabis dñm tertie hore ab ea tertie domui ab aſcendẽte tertio anno ꝛ ſignificabiť per eſſe illius in eodẽ anno eſſe fratrũ ꝛ ſororũ ꝛ ceterorum ſicut ſignificabiť per eſſe domini tertie domus. ꝛ dabis dominũ hore quarte domui quarte ab aſcendẽte in anno quarto: ꝛ ſignificabitur per eſſe ſuum in eodẽ anno eſſe patrũ ꝛ eorũ que ſignificanť per domum quartam. Similiter facies de dominis aliarũ horarũ p ſucceſſionẽ ꝛ dabis. ſ. dñm vniuſcuiuſq; hore domui ex domib⁹ radicalibus dabiturq; domino hore. 12. ab hora natiuitatis domus. 12. ab aſcẽdẽte radicis. ꝛ annus. 12. et dñs prime hore a natiuitate erit dñs aſcẽdentis radicis ꝛ etiã dñs anni decimi tertij ꝛ dñs ſcđe hore ab ea erit domus ſubſtãtie ꝛ anni decimi quarti dñs ꝛ ſic p ordinẽ de alijs. Et nominať dominus hore prime dñs aſcẽdẽtis hore. ꝛ dñs ſcđe hore dominus hore domus ſubſtantie ꝛ dominus hore tertie dñs hore domus fratruꝫ ꝛ ſic de alijs. Similiter dominus vniuſcuiuſq; harum horarum nominatur nomine domus: ꝛ nominatur etiam orbis dominus ꝛ ſignificatur per eum omni anno ſicut ſignificatur per alcochoden: hoc eſt per dominum anni: ꝛ quidam aſtrologorum ponũt dominum orbis ſcilicet aſcendentis radicis anno primo ꝛ. 2. anno planetam qui huic ſuccedit. ꝛ in tertio anno planetam qui huic ſuccedit ſicut dictum eſt in domino hore.

ET ex hoc ſequit̃ alfridarie diſpoſitio: hoc eſt cũ natiuitas fuerit diurna preerit in initio vite diſpoſitioni eius fridarie ſol ſm quãtitatem annoꝝ fridarie eius q̃ ſunt decem: poſt hoc planeta q̃ ſuccedit ſoli q̃ eſt venus cuius fridarie anni ſunt octo. ⁊ poſt venerẽ planeta q̃ ſuccedit ei ⁊ eſt mercurius: ⁊ anni eius ſunt tredecim deinde luna: et anni fridarie eius ſũt nouẽ: deinde ſaturnꝰ ⁊ anni fridarie eiꝰ ſunt 11. deinde iupiter ⁊ anni fridarie eius ſunt 12. deinde mars ⁊ anni fridarie eius ſunt 7. deinde caput draco nis et anni fridarie eius ſunt tres: poſt hoc cauda: et anni eius. fridarie ſunt duo fiũt aũt anni collecti ſimul 75 anni. poſt hoc reuertit̃ diſpoſitio ad ſolẽ: et ſilr̃ vſq; ad vltimum planetaꝝ. ❡ Si aũt fuerit natiuitas nocturna incipiet diſpoſitio vite nati a luna diſponetq; annos fridarie eius q̃ ſunt nouẽ. ſilr̃ planeta poſt planetam ſicut prediximus in ſo le. Cũq; diſpoſuerit planeta annos fridarie ſue diſponet ꝓprie p̃ma; ſeptimã ſolũ. i. ſeꝯ ptimam partẽ fridarie ſue: deinde participat̃ ei in ſcd̃a ſeptima: planeta qui eũ ſuccedit: poſt hoc participat̃ ei in tertia ſeptima planeta tertius qui ſuccedit ſcd̃;: ⁊ ita donec par ticipat̃ ei planeta qui eſt ante eũ in vltima ſeptima ex annis fridarie eius: ⁊ eſt vnicuiq; iudiciũ cũ participat̃ alteri ſuꝑ natiuitate: verbi gratia q̃uis ſol diſponat p̃ decẽ annos oẽs tñ iſti decẽ diuidunt̃ in ſeptẽ partes: quaꝝ primã ſeptimã diſponat ipſe ſol: ſcd̃am vero ſeptimã diſponet alius planeta q̃ ſuccedit ſoli. ſ. venus. deinde alius planeta q̃ ſeq tur venerẽ q̃ eſt mercurius diſponet tertiã ſeptimã partẽ et ſic de alijs ſucceſſiue. et idẽ de luna dicendum eſt in nocturna genitura.

ET ex hoc ſequit̃ almanar. i. ſuꝑeminentia qua dicit̃ ꝙ planeta vadit ſuꝑ planetã: hoc eſt vt aſpicias curſu; planete mediũ et locũ eius equatũ: et ſi fuerit locus eius equatus minus medio curſu eius erit aſcendens a medio circuli ſui vſq; ad ſumitate; circuli: et ſi fuerit locus eius equatus plus medio curſu erit deſcendẽs a medio circuli ſui vſq; ad infimum eius: et ſi fuerit locus eius equatus equalis medio curſui erit in me dio circuli ſui deinde locum planete minues de medio curſu ſuo poſtq̃ hoc certiſſime cognoueris. i. locũ equatũ: vel econuerſo minorem de maiori eoꝝ ſubtrahendo et mul tiplicabis qd̃ remãſerit per ſeptẽ et diuides per 22 et qd̃ de diuiſione exierit erit hoc oĩ planete ꝓ quantitate eius aſcẽſionis vel deſcẽſionis. De venere et mercurio accipimus qd̃ eſt inter vtraq; loca ideſt ꝙ eſt inter locum ſolis et veneris et mercurij et facimus vt ſupra: q̃ per hoc ſcimus q̃s eoꝝ fortior ſit in circulo augis: ſed venus et mercurius cũ fuerit aliquis eorum orientalis et fuerit locus eius equatus minus loco ſolis accipies re ſiduũ qd̃ eſt inter locũ ſolis et locum eius: faciesq; cũ eo quẽadmodũ feceris vt dictum eſt in planetis altioribus ex multiplicatione et diuiſione. ❡ Et ꝓprior ac fortior ſit ſigni ficatio planetaꝝ dũ abierint ſuper ſeinuicem. i. dum abierit alter ſuper alterum in con iũctione. ❡ In oppoſitione autem et in quarto aſpectu erit ſignificatio eoꝝ minus appa rens et debilior. ❡ Et tñ cum vnus illoꝝ fuerit aſcendens et alter deſcendẽs tunc aſcẽ dens eoꝝ vadit ſupra deſcendentem. ❡ Cum vero ambo fuerint deſcendentes: ille qui fuerit minoris deſcenſionis vadit ſuper illũ qui fuerit maioris vel pluris deſcenſionis. ❡ Si autem ambo fuerint aſcendentes ille qui eſt maioris aſcenſionis vadit ſuper il lum qui fuerit minoris aſcenſionis. ❡ Dicit̃ quoq; et alio modo ideſt vt ſcias latitudi nem vtroruq; planetaꝝ: q̃ ſeptẽtrionalis eoꝝ vadit ſuꝑ meridianum. Et ſi fuerint am bo ſeptẽtrionales ille q̃ fuerit pluris latitudinis vadit ſuꝑ eũ qui fuerit minoris latitu dinis. ❡ Si aũt fuerint vtriq; meridiani ille q̃ fuerit minoris latitudinis vadit ſuꝑ eu; q̃ fuerit maioris latitudinis ideoq; dicit̃ ꝙ luna vadit ſuꝑ iouem in his duobus opibꝰ. Similiter ſi fuerit aliq̃s duoꝝ planetaru; in medio circuli ſui et nullam latitudinẽ hñs

tūc aſcendens ī circulo ſuo ⁊ ſeptentrionalis vadit ſup eū q caret latitudine ⁊ vadit ipe q ſine latitudine eſt ſup deſcendentē ⁊ meridianū. Et ex hoc apertio portarū dicitur cū iungitur planeta inferior planete ſuperiori ⁊ fuerint cum hoc domus eorum oppoſite.

¶ Que ſpecialiter fit quando eſt introitus ſolis in libra.

ET ex hoc ſequit albuʒic ⁊ eſt res q̄ꝫ valde ſuabāt idi. Nā ipſi numerāt poſt cōiunctionē ſolis ⁊ lūe. 12. horas ⁊ applicāt eas ſoli ⁊ diuidūt. 12. horas trinas. i. ī tres partes. ſ. in haim ſolis. ⁊ iudicāt ſup oēs quatuor horas ſm iudiciū dñorū triplicitatis ſolis hora cōiunctiōis: deinde dant veneri poſt. 12. horas cōiunctiōis ſolis etiā duodecim ⁊ diuidūt eas iterū trinas ⁊ iudicāt ſup omnē trinā diuiſionem ſm dños triplicitatis veneris hora cōiunctionis: poſt hoc faciunt ſilr cū mercurio ⁊ alijs planetis p ſucceſſionē eorū donec reuertiſ orbis ad ſolē poſt. 84. horas ⁊ nō ceſſant ſic facere frequēter donec venerit cōiunctio ſcḋa. Et qdā dicūt q albuʒic ſit hoc q poſt cōiunctionē ſint. 12. hore inequales q̄ vocanſ cōbuſte: ⁊ nō oportet aliquē in his incipere aliqḋ opus: ⁊ poſt horas. 12. ſunt. 72. hore incōbuſte in qbus eſt vtilis operū inceptio ⁊ poſt has. 72. horas incōbuſtas ſunt. 12. cōbuſte ſimiliter vſq ad cōiunctionē q̄ ſuccedit. poſt hoc diuidunt has horas. 12. in tres diuiſiōes ideſt i partes. Dixeruntq cum qs incepit in q̄tuor horis pmis deambulare vel bellare timenda erit pditio aīe ſue: ⁊ cū in quatuor horis ſecundis incepit timendū erit detrimentū corpis ſui ſine amiſſione anime: ⁊ ſi in quatuor horis vltimis timendū eſt detrimentū ſubſtantie ſue ⁊ ſuorum ⁊ omīnū que poſſidet.

¶ Differentia quinta in cōmemoratione vniuerſariū partium.

ET quia explenimus expoſitiōes eorū que ſequnſ ex noībus aſtrologorū. Exequamur nūc cōmemorationē vniuerſarū partiū. Et cū notauerimus in loco partiū accipe a loco illo in locū illū ⁊ proijce hoc ab aſcēdente vel de alio loco: dicimus vt addas ſup illud q fuerit iter vtraq loca gradus aſcēdētis: ⁊ pijce ab aſcēdēte vel ab initio ſigni a quo pijcis quouſq finiaſ numerus ⁊ gradus ī quo finitur numerus erit gradus partis queſite. Cuius exemplar eſt opus partis fortune q₂ accipies qcqd ē iter ſolē ⁊ lunā ī die ex gradibꝰ. ⁊ addes ſup eos gradus aſcēdētis ſigni: ⁊ q collectū fuerit pijcies illud a. 30. in. 30. gradus ⁊ icipies pijcere ab initio aſcēdētis ſigni ⁊ quo finiſ numerus ibi ē ps fortune: ⁊ ī nocte facies ecōtra a lūa ī ſolē ⁊ addes gradus deſup ſigni aſcēdētis ⁊ pijce h de. 30. in. 30. ⁊ icipe pijcere ab initio ſigni aſcēdētis ſic pus. ¶ Incipiamꝰ h itaq poſt ptē fortune ptes. 12. domoꝝ. ⁊ icipiamꝰ ab aſcēdēte.

¶ De partibus prime domus.

PRima domus eſt pars vite ⁊ accipiſ in die a ioue in ſaturnū ⁊ in nocte econtra ⁊ proijciſ ab aſcendēte. ¶ Pars hyleg accipiſ a gradu cōiunctiōis ſeu preuentiōis que fuerit ante natiuitatē vſq in gradum lune: ⁊ proijcitur ab aſcendēte. ¶ Pars futurorū ideſt pars ſolis accipitur in die a luna in ſolem ⁊ in nocte ecōtra. ⁊ proijciſ ab aſcēdente. ¶ Pars dilectionis ⁊ cōcordie. i. pars veneris accipitur in die a parte fortune in partem futurorū: ⁊ in nocte econtra ⁊ proijciſ ab aſcendēte. ¶ Pars ſtabilitatis ⁊ fiducie aſcendentis durationis nati eſt ſicut pars concordie ⁊ dilectiōis ⁊ proijcitur ad aſcēdente. ¶ Pars animoſitatis ⁊ audacie ideſt pars martis accipitur in die a marte ī gradum partis fortune ⁊ in nocte ecōuerſo. ⁊ proijcitur ab aſcendente.

¶ De partibus ſecunda domus.

SEcunda domus eſt pars ſubſtātie ⁊ accipitur in die ⁊ nocte a dño domus ſubſtantie in gradū atq minutū domus ſubſtantie ⁊ proijcitur ab aſcendēte. ¶ Pars pars

pertatis ⁊ paruitatis ingenij ideſt pars mercurij accipitur in die a parte futurorum in partē fortune: ⁊ in nocte ecōuerſo. ⁊ ꝓijcitur ab aſcendēte. ¶ Pars beatitudinis ⁊ triū phi atq; victorie ideſt pars iouis accipitur in die a parte futurorum in iouem ⁊ in nocte econuerſo ⁊ proicitur ab aſcendente.

¶ De partibus tertie domus.

Tertia domus eſt pars fratrū ⁊ accipit̄ in die a ſaturno in iouem ⁊ in nocte ecōuerſo. ⁊ proijcit̄ ab aſcēdente. ¶ Pars mortis ⁊ beniuolentie fratruꝫ accipit̄ in die a ſole in ſaturnū ⁊ in nocte ecōuerſo. ⁊ ꝓijcitur ab aſcendēte. q̄ ſi fuerit ſaturnus ſub radijs accipit̄ i die a ſole in iouem ⁊ in nocte ecōuerſo. ⁊ ꝓijcitur ab aſcendente.

¶ De partibus quarte domus.

Quarta domus pars patrū eſt. ⁊ accipit̄ in die a ſole in ſaturnū: ⁊ in nocte econuerſo: ⁊ proijcit̄ ab aſcendente. ¶ Pars mortis patris accipit̄ in die a ſaturno in iouē ⁊ in nocte ecōuerſo: ⁊ proijcit̄ ab aſcendente. ¶ Pars auorū accipit̄ i die a dn̄o domus ſolis in ſaturnū: ⁊ in nocte ecōuerſo: ⁊ proijcitur ab aſcendente. Et ſi fuerit in domo ſua ſol vel aliqua domoꝝ ſaturni accipe in die a ſole in ſaturnū: ⁊ in nocte ecōuerſo: ⁊ ꝓijce ab aſcendente ⁊ nō cōſideres vtrū ſaturnus ſit apparens vel ſub radijs. ¶ Pars hereditatū ⁊ poſſeſſionū accipit̄ in die ac nocte a ſaturno in lunam: ⁊ proijcitur ab aſcendēte. ¶ Pars nobilitatis nati: ⁊ eius de quo ſit dubitatio vtrū ſit filius illius patris cui ipo nit̄: an alterius accipit̄ in die a gradu ſolis in gradū exaltationis ſue: ⁊ proijcit̄ ab aſcēdente. ¶ Qd̄ ſi ſol fuerit in gradu exaltatiōis ſue in die ⁊ luna in nocte in gradu exaltatiōis ſue erit pars in gradu aſcēdentis: ⁊ erit ſignificator gradus aſcēdētis. ¶ Pars finis rerū accipitur in die ⁊ nocte a ſaturno vſq; ad dominū domus cōiunctionis: aut ꝑuentionis: ⁊ additur deſuper gradus aſcendentis: ⁊ proijcitur ab aſcendente.

¶ De partibus quinte domus.

Quinta domus eſt pars filiorū: ⁊ accipitur in die a Joue in Saturnū ⁊ in nocte ecōuerſo: ⁊ ꝓijcitur ab aſcendente. ¶ Pars que ſignificat tp̄s in quo debet filius fieri: ⁊ numerū eorū ſeu maſculorū ſeu feminarū ⁊ q̄d mulier pariet accipit̄ in die ac nocte a marte in Jouē: ⁊ ꝓijcitur ab aſcendēte. ¶ Pars ſcientie filij maſculi ⁊ femine accipitur in die ⁊ nocte a Luna in Jouē: ⁊ proijcit̄ ab aſcendēte. ¶ Pars per quā ſcitur natus de quo ſit iterrogatio vtrū ſit maſculus vel femina accipit̄ in die a dn̄o domus lune in Lunā: ⁊ in nocte ecōuerſo: ⁊ ꝓijcitur ab aſcendēte. ¶ Pars ſignificās filiū cū peruenerit iupiter ad eū: ideſt ad gradū partis ſignificātis filium accipitur in die ac nocte a marte in iouem ⁊ proijcitur ab aſcendente. ¶ Pars dilectionis ⁊ gaudij accipitur in die ac nocte a venere in ſaturnum: ⁊ proijcitur ab aſcendente. ¶ Pars ſcientie eſſe filiorum accipitur in die ac nocte a luna in venerem ⁊ proijcitur ab aſcendente.

¶ De partibus ſexte domus.

Sexta domus eſt pars infirmitatis ⁊ azemena. i. debilitatis inſeparabilis alicuius membrorū accipitur in die a ſaturno in martem in nocte ecōuerſo: ⁊ proijcitur ab aſcendēte. ¶ Pars ſeruorū accipitur in die a mercurio in lunā: ⁊ in nocte econuerſo: et proijcitur ab aſcendente. Et dixit alendezgod accipitur in die a mercurio in partem fortune: ⁊ in nocte econuerſo. Et dixit: oportet vt vtamur vtriſq; partibus inſimul.

¶ De partibus ſeptime domus.

Septima domus eſt pars deſpōſationis virorū ſeu coniugij: ⁊ accipitur in die ac nocte a ſole in venerē: ⁊ proijcitur ab aſcēndente. Et hec pars ſimilis eſt parti mandatorum ⁊ rumoruꝫ. Et pars deſponſationis mulierum vel cōiugij ab hermete accipitur

in die ac nocte a venere in ſaturnū: ꝛ ꝓijcit ab aſcendente. Et hec pars congruit parti cultus terre. ¶ Itē pars deſponſatiōis mulierum ſm vellium accipitur in die ac nocte a ſole im martē: ꝛ ꝓijcit ab aſcendente. ¶ Pars delectationis ac voluptatis accipit i die ac nocte a venere in gradū ſeptime: ꝛ ꝓijcit ab aſcendēte. ¶ Pars nuptiarum accipitur in die ac nocte a ſaturno in venerem: ꝛ ꝓijcitur ab aſcendente. ¶ Pars meretricij ꝛ fornicationis mulierum eſt ſicut pars coniugij ꝛ mulierum.

¶ De partibus octaue domus.

Octaua domus eſt pars mortis ꝛ accipit in die ac nocte a luna in gradū ꝛ minutū domus octaue: ꝛ additur deſup ꝙ ambulauerit ſaturnus in ſigno ſuo ꝛ ꝓijcitur ab initio ſigni ſaturni. ¶ Pars planete q interficit accipit in die a dño gradus aſcēdētis in gradū lune: ꝛ in nocte ecōuerſo ꝛ ꝓijcitur ab aſcēdente. ¶ Pars anni i quo timet nato mors: ꝛ paupertas impedimentū ac deſtructio accipit in die ac nocte a ſaturno in gradum dñi domus cōiunctionis vel preuentiōis que fuit ante natiuitatem ꝛ ꝓijcitur ab aſcendēte. ¶ Pars ligationis ꝛ carceris: ꝛ vtrū liberetur ab eo vel non accipitur in die a ſaturno in partem fortune ꝛ in nocte econuerſo. ꝛ ꝓijcitur ab aſcendente.

¶ De partibus none domus.

Nona domus ē pars pegrinatiōis accipit i die ac nocte a dño dom⁹ none i gradū ꝛ minutū dom⁹ none: ꝛ ꝓijcit ab aſcēdēte. ¶ Pars itineris p aquā accipit i die a ſaturno i. 15. gradū ſigni cancri ꝛ i nocte ecōuerſo ꝛ ꝓijcit ab aſcēdēte. Qđ ſi fuerit ſaturnus i. 15. gradu cancri erit gradus partis gradus aſcēdētis. ¶ Pars religionis accipitur in die a luna in mercurium ꝛ in nocte econuerſo: ꝛ ꝓijcitur ab aſcendente.

¶ De partibus decime domus.

Domus decima pars regiōis ꝛ regni: ꝛ qd operis faciat natus ꝛ accipitur in die ac nocte a ſaturno in lunā ꝛ ꝓijcit ab aſcēdente. ¶ Pars regis atqꝫ regni accipit i die a marte in lunā: ꝛ in nocte econuerſo: ꝛ ꝓijcitur ab aſcen. ꝛ eſt alia pars ſimilis parti patrū. ¶ Pars principatuū ꝛ operis ꝛ regni ſm Velliū accipit in die ac nocte a ſole in gradū medij celi: ꝛ ꝓijcit ab aſcen. ¶ Pars ſignificās cām vtrū ſit cauſa regū ꝛ regni aut nō accipit in die ac nocte a ſole in gradu medij celi: ꝛ ꝓijcit a ioue. ¶ Pars matris accipit in die a venere in lunā: ꝛ in nocte ecōuerſo: ꝛ ꝓijcit ab aſcēdente. ¶ Pars mortis matris accipit in die a venere i ſaturnū ꝛ in nocte ecōuerſo ꝛ ꝓijcit ab aſcendente.

¶ De partibus vndecime domus.

Vndecima domus eſt pars amicorū ꝛ accipit in die ac nocte a luna in mercuriū: et ꝓijcit ab aſcen. Et dixit alendezgod accipit in nocte econuerſo. ¶ Pars ſignificans effectum amicorum ꝛ amicitie accipitur in die a parte fortune in partem futurorum: ꝛ in nocte econuerſo ꝛ ꝓijcitur ab aſcendente.

¶ De partibus duodecime domus.

Duodecima domus ē pars inimicorum ſm hermetē ꝛ accipit in die ac nocte a dño domus inimicorū vſqꝫ in graduꝫ ꝛ minutū domus inimicorū: ꝛ ꝓijcit ab aſcen. Et ſm quoſdā antiquorum accipitur in die ꝛ in nocte a ſaturno in martē. ꝛ ſcdm alios accipit in die a parte fortune i partē futurorū ꝛ in nocte ecōuerſo ꝛ ꝓijcit ab aſcēdēte ꝛ he ſunt partes. 12. domorū ꝛc̄. ¶ Et preter has etiā ſunt alie partes quibus vtuntur magiſtri iudiciorū aſtrorū multū. Ex qbus eſt pars q̄ ſignificat mendaciū rumorū quando ceciderit in ſignuꝫ tortuoſum vel mobile: aut dominus domus eius fuerit retrogradus vel impeditus: aut aſpexerint eū mali vel ei ſunt coniuncti. Et ſignificat veritatem rumorum eorū ſi ceciderit cum fortunis aut in domibus ſeu terminis earum vel aſpexe

rint eum aut fuerit in ſigno directo aſcenſionis ꝛ accipitur in die a mercurio in venerē: in nocte ecōuerſo ꝛ proijcitur ab aſcendente. Et ſm albumaſar accipitur in die a mercurio in lunā ꝛ in nocte ecōuerſo ꝛ proijcitur ab aſcendente. ¶ Pars rationis ꝛ profunditatis ſenſus accipitur in die a ſaturno in lunā ꝛ in nocte ecōuerſo ꝛ proijcit̄ ab aſcendēte. ¶ Pars ſapientie ꝛ diſcipline accipitur in die ac nocte a ſaturno in iouē ꝛ proijcitur ab aſcendente. ¶ Pars guerre ꝛ preliorum accipitur in die ac nocte a ſaturno in lunā: ꝛ proijcit̄ ab aſcendēte. ¶ Pars pacis ꝛ cōcordie exercituū accipit̄ i die ac nocte a luna in mercuriū ꝛ proijcitur ab aſcendēte. ¶ Pars ſcientie accipitur in die a luna in iouem ꝛ in nocte ecōuerſo ꝛ proijcitur ab aſcendente. ¶ Pars aſpiciendi in reuolutione anni accipitur in die a luna in venerem ꝛ in nocte ecōuerſo ꝛ proijcitur a ſole.

¶ De partibus reuolutionum in cauſis regnorum.

ET quia auxiliāte deo introduximus has partes q̄ cōueniunt in rebus particularibus proſequemur partes q̄ cōueniunt in reuolutiōe annorū mundi ꝛ cōiunctionū ſignificantiū cauſas regni ꝛ ſtabilitatē ſeu durationē ei⁹. Ex qbus ē pars que dicit̄ pars regni ſeu iperij que exercetur in reuolutiōe annorū mūdi: accipiturq̄ a marte in lunā et proijcit̄ ab aſcendēte cōiunctionis q̄ ſignificat mutationē regni. Sic quoq̄ alio modo accipitur .ſ. a gradu aſcendētis cōiunctionis in gradū cōiunctionis et proijcitur a gradu aſcendētis reuolutionis. Itē fit alio modo accipitur a gradu medij celi reuolutionis vſq̄ ad ſolē ꝛ proijcit̄ a ioue .i. a gradu iouis. ¶ Pars tēporis regis idest q̄diu debet durare: accipit̄ in die hora electiōis regis a ſole in .15. gradū ſigni leonis ꝛ ꝓijcitur a luna ꝛ in nocte accipit̄ a luna in .15. gradū ſigni cancri ꝛ proijcit̄ a ſole. Alia pars de tp̄e electiōis regis accipit̄ hora electionis regis in die a ioue in ſaturnū ꝛ in nocte econuerſo ꝛ proijcitur ab aſcendente reuolutionis anni in quo ſurrexerit rex q̄ ſi fuerit iupiter in ſigno cōi ꝛ fuerit reuolutio diurna: fueritq̄ iupiter cadēs ab angulis tunc accipit̄ a ſaturno in iouē: ꝛ adduntur deſuper .30. gradus ꝛ proijcit̄ ab aſcendente reuolutionis anni in quo ſurrexerit rex. Si vero ſaturnus et iupiter fuerint ſibi oppoſiti et fuerint ambo cadentes ab aſcendente mediatur q̄ exierit in eos idest accipiat̄ medietas graduū qui ſunt inter eos: ꝛ proijcitur ab aſcendente. Et ſi fuerit iupiter in exaltatione ſua: et fuerit reuolutio in nocte numeratur ab eo in ſaturnum ꝛ proijcitur ab aſcendente.

QUe partes maxime ſūt ex qbus extrahit̄ tempus electiōis regis ꝛ eius duratiōis. ¶ Prima earū eſt vt aſpicias horā electionis regis qua ꝑuenit ꝓfectus anni a cōiunctione triplicitatis que ſignificauit ſectam ex numero quo datur omnibus .30. gradibus annus et omnibus gradibus duobus cum dimidio menſis vnus: et cum ſciueris in quo gradu vel ſigno ſit hic ſerua eum: quia hic eſt locus a quo equabis primam partem: et cum volueris aptare eum aptabis aſcendens reuolutionis anni in quo ſurrexit ipſe electus: poſt hoc aſpice a planeta orientali a ſole ex ſaturno et ioue in ipſo anno vſq̄ ad gradum equationis partis prime q̄ ſeruaſti et proijce ab aſcendente reuolutionis anni et quo peruenerit numerus ipſe eſt locus prime partis. ¶ Pars ſecunda ſic inuenitur aſpice in coniunctione in qua ſurrexerit rex vel inceperit regnum ad quod ſignū vel gradum peruenerit profectio anni ex numero quo datur omnibus. 30. gradibus vnus annus et duobus gradibus cum dimidio menſis vnus vſq̄ ad diē quo ſurrexerit rex: et ipſe erit locus eq̄tionis ſecunde partis: ſerua quoq̄ eū: poſt hoc aſpice a planeta occidentali a ſole ex ſaturno et ioue vſq̄ ad locum equationis partis ſecunde quam ſeruaſti: et proijce eū ab aſcendente reuolutionis: et quo peruenerit ipſe erit locus partis ſecunde. he igitur ſunt partes que ſignificant fortitudinem regis et eius duratione͂.

Item ſunt hic alie partes quibus vtimur in reuolutionibus annoꝝ mundi: ⁊ ſci/tur per eas quid graue de rebus in foro: ⁊ quid erit leue in precio: quidue precio/ſum ſeu vile: multum ſeu parum: hoc eſt vt aſpicias vbi ceciderit pars ideſt in cuius pla nete domo exaltatione termino vel triplicitate: qui planeta ſi fuerit retrogradus vel cō/buſtus vel in malo loco aut cadens ab angulo vileſcet illa res ⁊ erit parui precij. Si ve/ro fuerit in loco fortitudinis aut in angulo ⁊ maxime in medio celi grauabit illa res ⁊ erit magni precij: ⁊ ſi peruenerit dn̄s illius domus ad locum deſceſionis ſue vileſcet illa res ⁊ aſpice aſpectus fortunarū ⁊ planetarū maloꝝ ad ea necnon ⁊ ad lunaȝ ⁊ dn̄m eius: ⁊ vide quo modo ⁊ quis aſpiciat ipſam partē q2 ſi fortuna ⁊ luna aſpexerint illam par/tem multiplicabitur illa res: ⁊ ſi aſpexerint eam mali detrimentū patietur. ¶ Pars di/ſpoſitionis anni a luna in mercurium. ¶ Pars pluuie ſm Albumaſar accipitur in die a luna in venerem: et in nocte econuerſo ⁊ proijcitur a gradu ſolis. ¶ Pars aque a lu/na in venerē. ¶ Pars ordei a luna in iouem. ¶ Pars ciceris ꝙ eſt quoddam genus le/guminis a venere in ſolem. ¶ Pars lentis a marte in ſaturnum. ¶ Pars fabarum a ſaturno in martem. ¶ Pars almuſi: ideſt milij a ſaturno in martem. ¶ Pars ceparuȝ a ſaturno in martem. ¶ Pars tritici a ſole in martem. ¶ Pars nucum a mercurio in martem. ¶ Pars zucari a mercurio in venerem. ¶ Pars dactilorū a ſole in venerē. ¶ Pars mellis a luna in ſolem. ¶ Pars alroz: ideſt ris ꝙ eſt genus farris a ioue in ſa/turnum. ¶ Pars oliuaruȝ a mercurio in lunam. ¶ Pars vuarum a ſaturno in vene/rem. ¶ Pars bombicis a mercurio in venerem. ¶ Pars alonicem: ideſt ſiſami quod/dam genus ſeminis albi in ſimilitudine ſeminis lini: ⁊ vtuntur eo medici. fit auteȝ ex eo vnguentum vtile a mercurio in iouem vel a ſaturno in venerem. ¶ Pars que ſunt al buceſtex ideſt mellones qui ſunt magni ⁊ crocei a mercurio in ſaturnum. ¶ Pars cibo rum acrium a ſaturno in martem. ¶ Pars ciborum dulcium a ſole in venerē. ¶ Pars ciborum ſaporis apij vel huiuſmodi herbarum ſaporem habentium a marte in ſatur/num. ¶ Pars ciborum amarorum a mercurio in ſaturnum. ¶ Pars medicaminum acrium a ſaturno in iouem. ¶ Pars medicaminum aggregantium ⁊ purgantium a ſo/le in lunam. ¶ Pars medicaminum ſalſorum a marte in lunam. ¶ Pars medicami/num venenatorum a genzahar: ideſt a capite draconis in ſaturnum: ⁊ proijciantur vni uerſa hec ab aſcendente reuolutionis anni. Hec ſunt vniuerſa que ceciderunt nobis ex partibus: introduximus quoqȝ has partes nouiſſimas: ⁊ ſi ſit in eis narratio debilis: ne dimitteremus aliquid ꝙ poſſet eſſe introductorium ad magiſterium iudiciorum aſtro/rum quin protulerimus illud.

¶ Tabula amicitie ⁊ inimicitie ſignoꝝ adinuicē

♓	♊	♉	♈	♋	♊	♉	♈	♏	♎	♍	♌	Amici ꝑfecti cum medijs ſignis
♏	♎	♍	♌	♓	♒	♑	♐	♓	♒	♑	♐	
♍	♌	♋	♊	♉	♈	♓	♒	♑	♐	♏	♎	Inimici ꝑfecti cuȝ medijs ſignis

¶ Explicit ſubtiliſſimum opus Iſagogicum ad iudicia aſtrorum et magiſte/ria cognoſcenda ſtellarum ſerui dei glorioſi abdilazi qui dicitur Alcha/bitius de Arabico in latinum a Ioanne hyſpalenſi interpretatum nuperimeqȝ ab innumeris erroribus abſolutuȝ ab eximio doctore. Antonio de ſantis Taruiſino

123

¶ Incipit tractatus notabilis Alchabitij de ɔiunctiōibus planetarū i duodeciz ſignis et eaꝝ ꝓnoſticis i reuolutiōib⁹ annoꝝ.

SI in quolibet anno q̄ res chare aut viles ſiue mediocres eē debeāt ſcire deſideras. videto cū ſol ꝑmū minutū arietis igredit̄: qḋ ſignū oriat̄ ⁊ aſcēdat i horizōte i quo es: nā planeta tūc exiſtēs ī eo dicet̄ dn̄s ipſi⁹ āni: fiat igit̄ figura i q̄ ordinent̄ duodeciz dom⁹ ſic: ⁊ in q̄ ordinent̄ ſigna duodeciz: ⁊ ordinēt̄ planete ſeptē in ſingulis domib⁹ veluti erūt tūc in celo facta v̄a ipſoꝝ eq̄tiōe: ⁊ tūc aſpice ⁊ bene cōſidera v̄tutes ſignoꝝ ⁊ ſtellaꝝ exn̄tiū in ipſis: ⁊ iudica in reb⁹ illi⁹ anni: vt on̄dā ⁊ vt ꝑ ſolertiā tui ingenij poteris idagare: tūc eniz de vēturis in illo anno veꝝ poteris iudicare.

SI igit̄ Saturnus fuerit i aſcēdēte in ꝑma domo vel ſigno aut i ðcima. tūc oēs res q̄ graues ſūt ⁊ nigre erūt valde chare i illo āno. vt Azur: ferrū: plūbū ⁊ ſilia: ⁊ pani nigri lanei: vt ſūt veſtes monachoꝝ ⁊ iudicū. Qꝫ ſi fuerit i q̄rta vl' ſeptima domo. chare vtiqꝫ erūt: ſꝫ nō multū. Si v̄o fuerit i cadētib⁹. neqꝫ viles neqꝫ chare: ſꝫ mediocres erūt: ⁊ idē ð ceteris planetis dicim⁹. ſigāta quoꝝ vt breui⁹ dicā ſūt h̄. Jupiter ſiḡt oleū: cottonē: mel ⁊ argētū. Mars aūt ſiḡt piper: ſcuta ⁊ oīa arma. Sol v̄o ſiḡt auꝝ rude. i. nō laboratū. Ven⁹ aūt ſiḡt oēz adipem: vnguēta: ſpēs: ⁊ ligna alba atqꝫ odorifera: ⁊ margaritas ⁊ muliebria ornamēta. Mercurius ſigāt grana minuta ⁊ opera de ſeta tam texta q̄ꝫ non texta: et nuces et his ſimilia. Luna vero ſignificat incenſum: lac: caſeum ⁊ ſimilia.

¶ De ſignificatione coniunctionis planetarum in Ariete.

CUm aūt figurā feceris videriſqꝫ ſaturnū ⁊ iouē ɔiūctos eē ſimul in ariete aut ꝓpē exn̄tes ſigabūt ſectā nouā futurā. Sꝫ ſi i eodē fuerit iupiter ven⁹ mercuri⁹ ſol ⁊ luna aut tres ad min⁹ erit fertilitas: ⁊ erūt hoīes bōi: pluuia multa ⁊ grādo. Scriptores lucrū faciēt. Beſtie vili p̄cio hēbūt̄: ⁊ aq̄ dulces icremētū hēbūt. Sꝫ ſi iupiter ⁊ luna fuerit i vno ⁊ eodē gradu eiuſdē ſigni i oriēte. tūc ſigabit̄ ꝙ rex iuſtitiā faciet ⁊ rectū iudiciū: eritqꝫ magiſteriū ei⁹ bonū. Si v̄o ſaturn⁹ ⁊ mars/ vel mars ⁊ iupiter: vel mars et mercurius: vel mars ⁊ venus ibidez fuerint in oriēte ſiet bellū: ⁊ multus ſanguis arabū effūdetur in tēplis: ⁊ ipſi ſubuertent̄ ⁊ eoꝝ milites capient̄ et diſtrahentur.

¶ De ſignificatione ɔiunctionis planetarum in Tauro.

SI ven⁹ ⁊ mars i vno ḡdu tauri ɔiūcti fuerit ɔ̄ viros mulieres ſeditiōes mouebūt: ab eis ſtupꝝ expectātes: ⁊ aīalia morieͭ. qn̄ aūt mars i tauro fuerit fiet bellū v̄ſus meridiē: magnuſqꝫ vēt⁹. ita ꝙ arboꝝ fruct⁹ i t̄rā cadēt: ⁊ maior ps eoꝝ ꝑibit ⁊ exſiccabit̄. Si āt mars ⁊ iupiter ven⁹ ⁊ luna vel hoꝝ tres ibidē fuerit erūt hoīes mēdaciſſimi: ⁊ fiet iter ipſos ēt maxim⁹ tumult⁹: morieͭ ēt i illo āno g pulchriores erūt: q2 iupiter ⁊ venus pulchros ſigant. Mars v̄o iterficiet iūct⁹ cū ipſis i eodē ḡdu vel ſigno ꝑmanēs. fiet pluuia multa ⁊ aq̄ maris ⁊ fōtiū abūdabit. Egredieͭ hoīes a latere meridiano dn̄z ſuū iterficere cupiētes: nec illud aſſeq poterūt. Si v̄o ſaturn⁹ iupiter et mars i eodē gradu tauri fuerit: tūc ipatores ⁊ reges ipia ſua ⁊ regna amittēt vel timore nimio ꝑterriti morieͭ: ⁊ monaci ⁊ canonici religionis habitū deſerēt: vel morient̄. Si v̄o ſaturn⁹ ⁊ Mars ibi ſteterit ifirmabūt̄ mulieres i mamillis ⁊ gutture vel iguine ⁊ hoīes i teſticulis ⁊ veſica.

¶ De ſignificatione ɔiunctionis planetarum in Geminis.

SI ſol ⁊ mercuri⁹ ven⁹ ⁊ luna fuerit ſimul i geminis ſcriptores paꝝ lucrabunt̄: ⁊ ſerui dn̄is obedire dedignabūt̄. frumētū multū erit i terra: vieqꝫ latronib⁹ moleſtabūt̄. Si v̄o mars ⁊ ſaturn⁹: ſiue mars ⁊ iupiter ibi fuerint/ bellū erit i terra armenie. Jnimici enī ſup eos irruēt: ⁊ moabite bellū mouētes p̄ſbyteros ſuos interficient: ibūtqꝫ ad mōtana in vatū diuinationibus ɔfidentes. vētuſqꝫ a parte orientis magnus irruet.

¶ De ſignificatione coniunctionis planetaꝝ in cancro.

SI ſaturnꝰ iupiter mars ſol ⁊ lūa ī cācro fuerit pauoꝛ ⁊ timoꝛ gētes circūuenīēt ꝙ oſtēſiōibꝰ īcitabūt. ⁊ hoīꝫ alij alios moleſtijs īfeſtabūt. ⁊ tūc ēt ſigna ī celo videbunt: vt comete et faces ī aere volātes. terremotꝰ erit. nō multū aq̄. fructꝰ vaſtabūt. naute ī mari ꝑiclitabūt: ⁊ ciuitates ⁊ caſtra ⁊ ville ī littoꝛe maris edificate hoꝛribili timoꝛe turbabūtur. ⁊ boꝛeas ī illo āno multū nocebit. ¶ De ſiḡatiōe ꝯiūctiōis plāꝝ ī Leone.

SI ſaturnꝰ iupiter mars ⁊ luna ī leone fuerit. oꝛiētales īter ſe bellū faciēt. ⁊ hoīes vētris ⁊ ſtomaci ⁊ ilioꝝ doloꝛibꝰ vexabūt. Si vō iupiter mars ⁊ ſol ibi fuerit. mercatoꝛes timebūt ne dñi faciāt eis iniuſtitiā. Uētꝰ veniēs ab oꝛiēte irruet. ⁊ arabes timebūt.

¶ De coniunctione planetarum in virgine.

SI ſaturnꝰ ⁊ mars ⁊ mercuriꝰ ī v̄gie fuerit ꝯiūcti oē fere ſemē terre vaſtatū locuſtis ꝑibit. Si vō ſaturnꝰ ⁊ ſol ibi fuerit obſcurati: caudaq; ⁊ mars ibi fuerit. tūc ī terra nubioꝝ ⁊ ī meridie bellū ⁊ ſeditio oꝛiet īter paupes ⁊ diuites. Si vō ſaturnꝰ ⁊ iupiter ibi fuerit. tūc erit pluuia multa. ⁊ vētꝰ ab auſtro veniet. res oēs fere ⁊ potiꝰ frumētū ⁊ vinū cara erunt. ¶ De ſignificatiōe ꝯiūctiōis planetaꝝ in libꝛa.

SI mars ⁊ iupiter in libꝛa fuerit celū erit rubeū. qḋ ē ſignū īfirmitatis hoīꝫ ⁊ effuſiōis ſanguinis. Si vō ſol ⁊ iupiter ⁊ luna ibi fuerint moꝛient mulieres. eritq; pluuia multa. Si autem mars ⁊ ſaturnus illic fuerit bellū erit ⁊ latrones vias obſidebunt.

¶ De ſignificatione ꝯiunctionis planetarum in Scoꝛpione.

SI ſaturnꝰ ⁊ mars ⁊ venꝰ ī ſcoꝛpiōe iūcti fuerit. ſignificabūt ꝙ rex veneno īterficit. ⁊ dñoꝝ alij alijs ꝯtrabēt. atq; ad īuicē malā gerent volūtatē. ⁊ ſi luna cū aliquo boꝝ fuerit. fiet tāta pluuia ꝙ mūdus fere imbꝛibꝰ deucalioneis obꝛui videbit. Si iupiter ⁊ ſaturnꝰ ī aliquo gradu iſtiꝰ ſigni fuerit. hac ꝑ oīa gn̄aliter ītellige. qꝛ pſeudo ꝓphete vēturi ſūt nouā ſectā ſeminātes. ¶ De ſignōe ꝯiūctiōis plāꝝ in ſagittario.

SI mars ⁊ iupiter fuerit in ſagitario fiet bellū iuxta mare. ſꝫ ſi ſaturnꝰ iupiter et mercuriꝰ ⁊ luna ibi fuerint. fere diluuio ſeculū ꝑibit. ⁊ flumina ⁊ maria ꝑꝑ aq̄rū inūdatiōes īcremētū ſuſcipiēt. ⁊ ſcribe: medici: aſtrologi ⁊ ſacerdotes multiplicabunt in oꝛbe ⁊ a ꝑplīs honoꝛabūt. Si vō ſaturnꝰ ⁊ mars ibi fuerit. Latrones p̄dabunt ruſticos ⁊ villas ⁊ pirate naues moleſtabunt in mari. Sed ſi mars ⁊ venus illic fuerit. meretrices diripient pueros ⁊ puellas in captiuitatem eos deducentes.

¶ De ſignificatione coniunctionis planetarum in capꝛicoꝛno.

SI ſol mars ⁊ mercuriꝰ ī capcoꝛno fuerit multi moꝛiēt dñi: ⁊ erit tūc īfirmitas multa: ⁊ hoīes īcēdēt meſſes ⁊ domos: eritq; vētꝰ nimiꝰ. paꝝ frumēti recoliget. Qḋ ſi ſaturnꝰ ⁊ mars ibi fuerit: nō erit tātū mali. bellū erit nimiuꝫ genuſq; hoīuꝫ deū timebit.

¶ De ſignificatione coniunctionis planetarum in Aquario.

SI ſaturnꝰ ⁊ mars et luna ī aq̄rio fuerit: pauca fiet pluuia: ſiccabūt oīa: ſꝫ aque fōtiū ſufficiēter abūdabūt: ⁊ vie latronibꝰ moleſtabūt: celū nubibꝰ turbabit: nō tn̄ dabit pluuiā: homo tūc naſcet d quo gaudiū erit magnū in ꝑplo cui gētes plurime ſubicient: omne monaſteriū abundabit. ⁊ erūt monaci multi et erūt homines deum timentes.

¶ De ſignificatione coniunctionis planetarum in piſcibus.

SI in piſcibꝰ iupiter fuerit: religio multa erit in hoībus: qcūq; igit de aliquo anno qd in illo futuꝝ ſit veꝝ dare iudiciū volueris ſubtilr planetaꝝ ꝯiūctiōes ꝯplexiōes ⁊ ſiḡationes tā ꝑ hec q̄ ſcripta ſūt q̄ꝫ ꝑ ingenij tui ſolertiā examines: ſignoꝝ ſilr naturis. ī qbꝰ planete fuerint īſpectis. ⁊ ſic certa iudicia d vēturis facere poteris: ſi deꝰ voluerit.

¶ Explicit Alchabitius de ſignificationibus ꝯiunctionis planetaꝝ in vno quoq; ſignoꝝ in reuolutionibus annoꝝ mundi interpretatus a Joanne hyſpalenſi.

Ir ſapiens dn̄abit̄ aſtris. Dicit Ptholemeus in ſapiētijs almage
ſti. Et poteſt declarari ſic. Ille dominabit̄ aſtris qui effectus pro
uenientes ex ipſis aſtris poteſt impedire vel ꝓhibere: ſed hoc po
teſt facere vir ſapiēs quare ꝛc̄. Maioꝛ eſt manifeſta: qꝛ ille domi
natur alteri qui pōt ſibi dicere fac hoc ꝛ facit: ꝛ dimitte hoc ꝛ di
mittit. Minoꝛ ꝓbat̄ auctoꝛitate Ptolemei in q̄nta ꝓpoſitione cē
tiloquij vbi dicit. Optimus aſtrologus multū maluȝ ꝓhibere pōt
qđ ſm ſtellas venturū eſt cū eius naturā pſciuerit. ſic enim pꝛemu
niet eum cui malum venturum eſt vt cuȝ venerit poſſit illud pati.
Et confirmatur auctoꝛitate eiuſdem in pꝛopoſitione octaua eiuſdem vbi dicit. Anima
ſapiens ita adiuuabit opus ſtellaꝝ quēadmodum ſeminatoꝛ foꝛtitudines naturales.
¶ Sed aduertendū eſt de modo per quē ſapiēs pōt ipedire vel adiuuare opus ſtellaꝝ
Certū eſt ꝙ nos nō poſſumus ſimplr̄ ipedire influentiā celeſtem ſicut nec cōbuſtionem
ignis: ſed poſſumus diſponere paſſuȝ ad recipiendū alio vel alio modo influentiā cele
ſtem. Uidemus eniȝ ꝙ idē caloꝛ ſolis glatiē diſſoluit ꝛ ↄſtringit lutū. Ponit haly de hoc
familiare exemplū in cōmento p̄allegate ꝓpoſitionis. Optimus aſtrologus ꝛc̄. Dicens
ſi ſciuerimus ꝙ debeat alicui euenire egritudo calida et ſicca de natura martis: poteri
mus ipſuȝ ante aduentū illius influētie mutare ad oppoſitū. ſ. ad frigiditatē ꝛ humidita
tē: ꝛ ſic influētia que deberet ſibi facere egritudinē reduc ꝛ ipſum ad tēperamentum.
¶ Patet etiā cuilibet ꝙ poſſumus ipedire actioneȝ ignis ne cōburat aliqđ combuſtibi
le determinatū: ſcilicet remouendo ipſum ab igne vel ꝓijciendo aquam ſuper ipſum.
¶ Cū igit̄ ſcientie diuidant̄ ſm diuiſionem reꝝ de q̄bus ſunt: et q̄libet dicat̄ ſapiens in
ſcientia ſua accipiendo large ſapientiā ꝓ ſcientia ſicut accipit Albumaſar in multis lo
cis ſui introductoꝛij: vt videamus de quibus ſapientibus ſint dicta verba pꝛopoſita
poſſumus diſtinguere inter ſapientes ꝛ ſapientes modo quodam vniuerſali. ¶ De nu
mero igitur ſapientum quidam ſunt ſapientes veraciter: quidam apparēter. Hanc di
ſtinctionē tāgit Ariſtoteles in p̄mo elenchoꝝ vbi dicit. Quidā ſunt pulchꝛi ꝓpter deco
rē: q̄daȝ aūt ſingūt cōponētes ſe. Et iſti: ſcilicet apparēter ſapiētes ſūt bipartiti. qm̄ qui
dā eoꝝ apparent ſapiētes ſolū ſm eſtimationē vulgi ſicut diuites huius mundi. et qui
dam apud ꝓuectos ſicut ſophiſte. Pꝛimi ſūt hn̄tes diuitias huius mundi de q̄bus di
cit Albumaſar in introductoꝛio ſuo magno vbi loquit̄ de ſectis ↄtradicētibus aſtrono
mie. Et ſunt illi de noua ſecta. Dicit ibi Albumaſar. Dignioꝛ apud vniuerſitatē vulgi eſt
cui fuerit plus ſubſtātie. ſicq; ſit qꝛ dignitas ſubſtātie apud ipſos eſt plus dignitate ſciē
tie. Et dicūt ꝙ cū fuerit homo hn̄s ſubſtātiā nō ipedit eū ſi fuerit iperitus i ſciētia aſtro
rū: ꝛ medicine ꝛ ceteraꝝ ſcientiaꝝ ꝓbātes ꝓbatione falſiſſima: qꝛ ꝓbant ſciam ꝑ ſubſtā
tiam. Et hec ꝓbatio erroꝛis eſt ꝓbatio falſiſſima: qꝛ res ꝓbant̄ ꝑ genus ſuū: ideſt per cō
ſimile. i. ſapiētia per ſapientiā. ſubſtātia ꝑ ſubſtantiā: ꝛ nō ꝓbant̄ ꝑ nō ↄſimile ſibi ergo
nō ꝓbat̄ ſapiētia per ſubſtātiā. Alij apparēt ſciētes vel ſapiētes apud aliqualr̄ ꝓuectos
ſicut ſophiſte. De q̄bus dicit Ariſto. in p̄mo elenchoꝝ. q̄buſdā magis opere p̄ciū eſt vi
deri ꝛ nō exiſtere q̄ȝ exiſtere ꝛ nō videri: ꝛ magiſter Alanus de inſula loquēs de eis di
cit. Huius ſcolas vſitāt pauperes legiſte: veras lites agitāt: ſiūt agoniſte. Hic ꝓbat hic
ipꝛobat: huic ↄcludit iſte. Atq; duo centū ↄclamāt oꝛe ſophiſte. Uere ſciētes differūt ſm
magis et minus certū: vt dicit Cōmentatoꝛ ſcđo metaphiſice. Sciētie mathematice ſūt
i pꝛimo gradu certitudinis. Naturales vero ſequunt̄ eas. Iſti minus certi. ſ. logici ꝛ na
turales nō trāſferētes ſe ad alias ſcias nō hn̄t de phia niſi verba: de iſtis etiā dicit ma

giſter Alanus. Iſte ſemꝑ clamitat ꝛ argumẽtaᷓ: dũ Ariſtotelicas latebras rimaᷓ. Sed ſi q̃ras qualr aut qd epulaᷓ mẽs ſtudio viuit: ſed vẽter phyloſophaᷓ. Magis certi ſũt mathematici. Et illi ſũt bipartiti qm̃ qdã eoꝝ ſtudẽt in motibus tm̃ ꝛ nõ curãt de iudicijs: vel negãt ea. Et iſti ſũt de qbus dicit Albumaſar in quarta ꝛ q̈nta ſecta ꝯtradicẽtiũ iudicijs ſm ꝙ videbitur poſtea. Secundi autem ſtudent in motibus ꝛ ĩ iudicijs: de quibus dicit Alanus loquens de ipſo Albumaſar. Illic aſtra polos celum ſeptemqꝫ planetas conſulit Albumaſar terriſqꝫ repoꝛtat eoꝛum. Cõſiliũ armãs terras firmãſqꝫ caduca. Cõtra celeſtes iras ſuperũqꝫ furoꝛẽ. ℂ De iſtis ergo Ptolemeꝰ dicit ṽba ꝓpoſita. Uir ſapiẽs dñabiᷓ aſtris. In qbꝰ ṽbis Ptolemeus tãgit tres ꝓprietates vel ꝯditiões quas debet verus phs habere: ꝛ maxime aſtronomus ſm quas tria genera hoĩuꝫ ab aſtronomia repellunᷓ. Prima ꝯditio eſt ſtabilitas ĩtẽtiõis. Scḋa eſt habilitas diſpoſitiõis. Tertia eſt abdicatio terrene poſſeſſiõis. Primã tãgit cũ dicit vir. Scḋa cũ dicit: ſapiẽs. Tertiã cũ dicit: dñabiᷓ aſtris. ℂ Quãtũ ad p̄mã ꝯditionẽ dicit Ptolemeus in p̄ma ꝓpoſitione cẽtiloquij. Scia ſtellaꝝ ex te ꝛ ex illis eſt. Et haly in cõmẽto eiuſdem dicit. Qui res futuras ſcire deſiderat duabus vijs opoꝛtet ĩcedere. Una vt accipiat motũ ſtellarũ ꝛ opa q̃ ſiũt in rebus ſm motũ eaꝝ. Et aſpiciat libꝛos quos antiq̈ ſcripſerũt de ſignificatione motuũ ipſaꝝ: ꝛ adiũgat his q̈cũqꝫ ꝓbauit in tp̄e ſuo. Cũ ergo magnus ſit laboꝛ in aſpiciẽdo motus ſtellaꝝ nõ põt aſtronomus eſſe effeminatus nec remiſſus. Et cũ multũ tẽpus req̈raᷓ ad reſpiciẽdũ libꝛos antiquoꝝ nõ põt eſſe vagabũdus. Opꝫ ergo vt aſtronomus ſit firmus ꝛ ſtabilis in meditatiõe. Et ſic effeminati ꝛ remiſſi ab aſtronomia ſũt repulſi. ℂ Quantũ ad ſcḋaꝫ ꝯditionẽ dicit Ptolemeus in ſeptima ꝓpoſitiõe cẽtiloquij. Nemo poterit dare certa iudicia ſm ſtellaꝝ cõplexionẽ: niſi homo qui vim anime ꝛ cõplexionẽ naturalẽ bene cognouerit. vult ꝙ homo naturaliter debet eſſe diſpoſitus ad iſtã ſcientiam qui dꝫ ꝓficere in ea. Hoc ſm ꝙ mihi vr̄ hꝫ iſta ſcia p̄e oĩbus ſciẽtijs. Uidi eniꝫ bonos clericos in logica ꝛ in nãli phia q̈ nullo modo poterãt aliqd cape ĩ aſtronomia: imo nec algoꝛiſmũ. Patet ergo ꝙ nãliter indiſpoſiti repulſi ſũt ab aſtronomia. de qbus Albumaſar facit ſectã ſm ꝙ videbiᷓ ſtatiꝫ. ℂ Quantũ ad tertiã ꝯditionẽ dicit Haly in cõmẽto p̄me ꝓpoſitionis cẽtiloquij. Quia opoꝛtet nos ſollicitos eſſe circa mundana: auferᷓ a nobis futuroꝝ cognitio: ſꝫ ſi a mũdanis oĩbus ſeparemur poſſemus futura p̄cognoſcere. ſicut videmus eremitaꝝ q̈ꝫ plures qui futura p̄dicũt. Et epilenticoꝝ quidam dum epilẽtia toꝛquenᷓ futura p̄dicunt: qꝛ tũc coꝛpoꝛeis ſenſibus nõ vtunᷓ ſed ſola vi anime. Patet ergo ꝙ phs non debet eſſe diues teſte pho ꝛ politice. Non opoꝛtet phm̄ eſſe dñm terre ꝛ maris: ſed ſufficit vt habeat famulũ miniſtrãtẽ ſibi olera. Et ſic habentes diuitias huius mũdi ab aſtronomia ſũt repulſi. Quod aduertẽs Socrates aurum ꝓiecit in mari ſicut narrat Ualerius. Iſta aũt ꝯditio non placet multis: nec ẽt mihi. ℂ Quantũ ad iſtas ꝯditiones ꝯſolatur nos Albumaſar in itroductoꝛio: ꝛ ſpãliter quãtum ad vltimã: qꝛ mutat eam ad oppoſitũ. Dicit ſic. Et foꝛtaſſis non ſufficiunt aliqui ad ſapientiã huius magiſterij dũ aſpiciũt in qbuſdam rebus ꝯuenire ex veritate ꝛ cõprehẽſione earum ad hoc vt poſſint erroꝛẽ a ſe repellere ꝓpter breuitatem exercitij eoꝛum in cognitione oĩuꝫ rerum. quarũ cognitio neceſſaria eſt illis in illa eadẽ intentione: quãtum ad p̄maꝫ ꝯditionẽ. Et paucis ĩterpoſitis dicit. Et hoĩes ſubtiles ꝛ ꝓfunde ſapientie foꝛſitan nõ ſufficiũt multi eoꝝ qui vtunᷓ eis cõprehendere eas: cũqꝫ fuerit ſcientia huius magiſterij ceteroꝛũqꝫ magiſterioꝝ que neceſſaria ſunt in p̄ſentia rerũ p̄e ꝓfunditate quam diximus a ſenſibus longinqua quãtum ad ſcḋam ꝯditionem. Tunc conſolatur nos ꝛ dicit. Non debet annullari quod ex eius ſcientia poteſt pertingi ꝓpter illud

qȯ non pōt pertingi. Et paucis interpoſitis dicit q2 modicū ſapiētie multi profectus. Et in hoc mutat tertiā ↄditionē ad oppoſitū. Et ꝓbat ꝙ maior vtilitas ſit in aſtronomia ꝙ̄ in aliq̄ alia ſcīa. Et ſi ↄtingat in ea error tolerabilior eſt ⁊ minus nocet ꝙ̄ in ceteris ſciētijs Et dicit ſic. Uidemus nāq3 medicos errare in p̄ſcia īfirmitatū ⁊ morboꝝ dū p̄dicūt q̄accidūt īfirmo ex grauitate morbi ⁊ eius leuitate ⁊ ex celeritate ſanitatis ⁊ eius tarditate: eius quoq3 ſanitate vel morte: ſed illud modicū erroris medicoꝝ nō īpedit eos ab appetitu ſui magiſterij ⁊ ab eius diſpoſitione ⁊ exercitio: nec generat̃ reprehēſio vel odiū hoīuꝫ erga eos q viderūt ex modico erroris in ſuo magiſterio querere vtilitatem ⁊ ꝓfectū per eoꝝ curationē et acquieſcere eoꝝ medicaminibus. Similiter ⁊ diſpoſitores nauiū nō dimittūt magiſteriū ſuū nec dimittūt hoīes curſum maris ꝓpter modicū erroris nautarū. Similiter ceteraꝝ ſapientiaꝝ ⁊ magiſteriorū auctores vix poſſunt euadere accidentia erroris ſeu aduentū alicuius īpedimenti qȯ euenit eis: ſed ꝓpter hoc non annullat̃ eoꝝ magiſteriū. Et hoꝝ oīum que diximus error īpedimenti plus eſt ꝙ̄ error aſtrologoꝝ: q2 medicus cum errauerit in p̄ſcientia infirmitatū: aut curatione: aut in medicaminibus fortaſſis erit hoc cauſa perditionis aīarū. ⸿ Et cū errauerint naute fortaſſis erit hoc cauſa ꝑditionis nauiū ⁊ earū naufragium ⁊ eoꝝ q in eis ſunt interitus. Et ſi errauerint paſtores ⁊ ↄceptionis aīaliū auctores erit hoc fortaſis ꝓuocatio perditionis eiuſdeꝫ generis aīaliū. At vō ſi aſtrologi errauerint hoc magis aſcribit̃ ignorātie aſtrologi in p̄ſcientia rei: omittit eniꝫ inq̄ſitor p̄cauere horribilia anteq̄ veniāt ⁊ ꝓpter hoc fortaſſis erit illis dimiſſio cautele ꝓuocatio eorūdeꝫ horribiliū aduenientiū ⁊ fortaſſis erit in eis ꝑditio ⁊ fortaſſis nō. In ceteris aūt magiſterijs nō eſt ita: q2 maxima pars erroris eoꝝ auctorū eſt ꝑditio ⁊ īpedimentū abſq3 dubio. Et in hoc quoq3 qȯ diximus dignitas ⁊ dignitatibus ſcīe aſtrorū: ſi ergo eſt magiſteriū aſtrorū dignius ac nobilius ceteris magiſterijs: ⁊ ſemita eiꝰ magiſterij: ⁊ errore i q̄buſdā horis eſt īfra ſemitā ceteroꝝ magiſterioꝝ ⁊ eoꝝ errore ſanior ⁊ minus īpedimenti eoꝝ veritas eſt maioris ꝓficui: q̄re equū eſt quantū decet oēs hoīes intellectuales ⁊ ſapiētes recipe aſtrologos ⁊ vti eis ⁊ acq̄eſcere veritati eorū in his q̄ dn̄t. Hec aūt ſcīa maxime illa pars q̄ eſt ð iudicijs multos hꝫ emulos ⁊ aduerſarios. Qȯ aduertēs Ptolemeus in quadripartito ſuo cōfirmat iudicia aſtrorū: ⁊ Albumaſar in magno ītroductorio ſuo: ⁊ ↄueniūt ambo in modo confirmandi: niſi ꝙ Albumaſar plura ponit ꝙ̄ Ptolemeus et pluribus vtit̃ rōnibus. Ambo in ↄfirmādo iudicia incipiūt ab opere ſolis. Dicit enim Ptolemeus in tredecima ꝓpoſitione p̄me partis. Qm̄ ſol cum aere operat̃ in rebus oībus exiſtentibus in terra. Et Haly in cōmento exponēs verba Ptolemei dicit Ptolemeus vult nobis oſtendere ꝙ ſphera ignis ⁊ aeris q̄ mutant̃ ꝑ corpora celeſtia mutāt res oēs q̄ ſūt in terris. Et Haly in cōmento ſcd̄e ꝓpoſitiōis eiuſdē dicit ꝙ radices huius ſciētie ſunt adeo manifeſte ꝙ populares nihil ſciētes ſciūt et intelligūt eas īnſpiciendo et experiendo ipſas. Et Ptolemeus in 21 in propoſitione dicit ꝙ neſcij populares ſciūt res anteq̄ accidāt. Et ꝙ magis eſt dicit ipſe ꝙ aīalia muta ſciunt res anteꝙ̄ accidant. Albumaſar ēt ↄfirmat ſcīam iudiciorū ꝑ multas rōnes quas nūc oēs narrare eſſet valde lōgū. Specialr̄ aūt Albumaſar diſputat ↄtra negātes iudicia aſtrorū ⁊ diuidit ipſos in 10 ſectas. Et tangā breuiter de qualibet ſecta duo aūt tria verba. ⸿ Prima ſecta dicit ꝙ planetis nō eēt aliq̄ ſignificatio ſup res q̄ ſiūt in hoc mūdo q eſt ſub circulo lune. Quibus dicit Albumaſar ꝙ oēs ph̄i ↄcordati ſūt ꝙ oīs ſubſtātia q̄ mouet̃ motu nālī efficit in eſſentijs rerū ſibi ↄiunctarū per nām ↄuerſiones nāles: ⁊ hoc declarat in actiōe ignis. Sed corpora celeſtia mouent̃ motu nālī: ideo efficiūt in quatuor elemētis ſibi ↄiunctis per nām ↄuerſiones na

turales. Hãc rõnem inuit Albumaſar in multis verbis. Poſſet et̃ aſſumi ↄ illã ſectã dictũ Ariſtotelis pmo metheoꝝ. Neceſſe eſt mũdũ iferiorẽ ↄtiguũ eſſe lationib⁹ ſupioribus: vt tota eius v̾tus ide gubernet̃. ¶ Scd̃a ſecta eſt eoꝝ q dixerũt q̄ planetis eſſent ſignificatiões tantũ ſup res vniuerſales: vt ſũt quatuor elemẽta: ꝛ ſũt genera ꝛ ſpẽs. Cõtra quos Albumaſar ponit iter alia talẽ rõnẽ. Totũ nõ eſt totũ: niſi p partes ſuas: ergo ſi ſignificãt ſup totũ. ſ. ſup ſpẽm oportet q̄ ſignificẽt ſup idiuidua q̃ ſũt partes ſpecieꝝ. ¶ Tertia ſecta eſt quorũdã diſputãtiũ q dixerũt qũo planetis nõ eſſet ſignificatio ſup poſſibile: ſed ſolũ ſup neceſſariũ ꝛ ipoſſibile. Et dicit Albumaſar q̄ diſſoluit rõnes iſtorũ pb̃us: ꝛ affirmauit poſſibile p multas rõnes. Et iter alias ponit illã quã ponit Ariſtoteles i pmo piarmenias. ſ. qd̃ nõ oporteret ↄſiliari vel auxiliari. ¶ Quarta ſecta ẽ quorũdã q aſpexerũt i ſcia toti⁹ q̃ eſt ſcia circuloꝝ ꝛ eſſe eoꝝ. Iſti dixerũt q̄ planetis nõ eſſet ſignificatio ſup res q̃ fiũt ꝛ eueniũt i hoc mũdo ex idiuiduis aĩaliũ ꝛ ſeminũ ac metallorũ. Et q̄ eoꝝ ſignificatio eſſet ſup corruptionẽ vel mutationẽ tẽpoꝝ tãtũ. Et dicit Albumaſar q̄ iſti nequerũt negare hãc quãtitatẽ. ſ. mutationẽ tẽpoꝝ eſſe ex fortitudine opis planetaꝝ q: hoc ex eoꝝ ope iuenit̃ ꝛ apparet ꝛ eius repulſio eſt dedecus. Et poſtea arguit ↄtra eos ex ↄceſſis. ¶ Quĩta ſecta eſt eoꝝ q aſpexerũt in ſcia totius ꝛ annulauerũt ſciẽtiã iudicioꝝ ex parte expimẽtoꝝ. Et dixerũt q̄ iudicia aſtronomie nõ ſũt vera/ q: res ptingunt̃ p experimẽta ꝛ minus q̄ põt pcipi veritas rei p experimenta eſt dũ iuenit̃ bis in vno eſſe. Et hoc eſt ipoſſibile in planetis: q: planeta cũ fuerit in aliquo loco ex ſignis ꝛ fuerint ceteri planete aſpiciẽtes ipſuꝫ vel ↄiũcti ei nõ reuertunt̃ ad ipſuꝫ eſſe ex ſignis niſi poſt multa milia annoꝝ ꝛ nõ puenit vita vnius hominis ad tantã quãtitatẽ annoꝝ qũo ergo eſt poſſibile hoi vt iueniat planetas bis ſup vnũ eſſe quatenus pbet ex reditiõe eoꝝ ad loca eoꝝ qd ſignificẽt. Quibus dicit Albumaſar q̄ antiq nouerũt planetarũ naturas ꝛ eoꝝ ſignificatiões ex multis rebus ꝛ diuerſis q̃rũ q̃dã ſũt particulares apparẽtes: q̃dã v̾o vniuerſales. Particulares apparẽtes ſũt queadmodũ iuenit̃ ex opatiõe ſolis i calefactiõe et lune: i humiditate ꝛ putredine: ꝛ ex opibus planetaꝝ i corruptiõe ꝛ mutatiõe aeris in oĩ die ac nocte. Uniuerſales vero queadmodũ iuenit̃ ex eoꝝ ſignificatione in reuolutiõe annoꝝ mũdi ꝛ natiuitatũ. Et breuiter virtus v̾boꝝ eſt q̄ hõ in modico tpe põt experiri illa q̃ cõiter occurrũt: ſꝫ quãtũ ad alia q̃ raro fiũt: ſicut ſũt ↄiũctiones magne debẽt nobis ſufficere dicta pdeceſſoꝝ nroꝝ. ¶ Sexta ſecta eſt quorũdã aritmethicoꝝ q̃ pigritabãt aſpicere numeꝝ ſtellaꝝ ꝛ equationẽ ipſaꝝ ex libro in quo eſt ſcia toti⁹ certiſſime. i. almageſti quẽ ptolemeus edidit. ſꝫ q̃ſiuerũt loca planetarũ p diuerſas tabulas ꝛ iuenerũt tabulas differre quãtũ ad loca planetaꝝ. iõ dixerũt q̄ iudicia nõ ſũt vera ex quo nõ hñtur vera loca planetaꝝ. Quibus dicit Albumaſar q̄ aſtronomus cũ de aliqua re voluerit iudicare in hoc dꝫ ↄſidere vt aſpiciat naturas planetaꝝ ac proprietates eoꝝ ꝛ dñꝫ ſigni vniuſcuiuſq̄ eoꝝ ꝛ ſue exaltatiõis atq̄ dños triplicitatis ſue. locũ quoq̄ eius ex angulo ꝛ ſuccedẽtibus eius ꝛ caſu eius ab angulo ꝛ pñtia eius in domo ſubſtãtie ꝛ domo fratrũ ꝛ ceteris domibus circuli ꝛ poſtea iudicet. Gradibus v̾o ſignoꝝ eſt ſignificatio particularis qua vtunt̃ aſtrologi in qbuſdã rebus pprijs. Si aũt fuerit in loco planete error ex minutis vel gradu vno nõ ipedit hoc magiſteriũ iudicioꝝ. Et oportet eũ q exercet magiſteriũ iudicioꝝ cũ dederit ei calculator loca planetaꝝ ex ſignis in qbuſdã tpibus vt iudicet p ipſa loca in qbus ſunt planete ſi ſignificẽt illud vel illud. Certitudo vero gradus in quo loco ſint: ex ſignis ſuis ſm veritatẽ erit ſup calculatores et ab eis exiget̃. Et ponit exẽplũ de medicis dicẽs: q̄ medicus tenetur iudicare naturam vniuſcuiuſq̄ medicaminis ꝛ cui rei ſit vtilis et qbus ifirmitatibus pficiat. Inq̄ſitio v̾o

ſpecierū in regionibus ⁊ earū tritura a medicis nō eſt exigēda: ſed ab auctoꝛibus ſpecierū. Ita eſt dicit ipſe de iudicijs aſtroꝛū. Ad illū ꝗ exercet iudicia pertinet ſolū defendere ꝙ planete ſignificāt ſuꝑ res huius mūdi: ⁊ qd ſignificent: ⁊ pertinet ad ipſum ſcire ꝓprietas ⁊ naturas ipſoꝛū. Ad calculatoꝛē vero ꝑtinet verificare gradus eoꝛū. ¶ Septima ſecta eſt eoꝝ ꝗ repulerūt hāc ſcientiā eo ꝙ aſpexiſſent in ea ⁊ ipoſſibile fuit eos ꝑuenire ad id qđ voluerūt. Suntq̄ʒ inuidentes huius magiſterij ſectatoꝛes ſuꝑ ſciētia eoꝛū in ipſa: ⁊ repellūt ſcientiā magiſterij iudicioꝛū ꝓpter inuidiā. Iſtis nō eſt cōtradicendū vt dicit Albumaſar cū ſit eoꝛū negatio ad hoc magiſteriū. Nā negatoꝛ nō debet cōſtringi: niſi ꝑ qđ vincatur ⁊ cogat̄ venire ad veritatē cōſtantē. ¶ Octaua ſecta eſt quoꝛūdā qui ſe iactāt de medicinali ſcientia: vt acgrāt per eā. nō aūt medici ꝓbi ⁊ ſapiētes i magiſterio medicine ꝗ iam legerūt libꝛos antiquoꝛū in ſcientia medicine ac ſciuerunt radices magiſterij eoꝛū ⁊ diuerſitatē elementoꝛū ſeu tēpoꝛū ac naturarū: coꝛruptionē quoq̄ʒ eoꝝ ⁊ cetera q̄ ſunt eis neceſſaria in magiſterio eoꝝ ex rebus ſingularibus ⁊ rebus compoſitis. Iſti nouerūt dignitates ſciētie iudicioꝛū aſtroꝛū. Et ſciunt ꝙ ſcientia aſtroꝛū ſit pꝛincipiū ſcientie medicine. Et vtunt̄ magiſterio iudicioꝛū in magiſterio medicine vſu frequēti in cognitiōe moꝛboꝛū ⁊ augmentatiōe eoꝛū ⁊ diminutiōe ⁊ in tēpoꝛibus curatiōis. Multiplicaturq̄ʒ eoꝛū recta intentio in magiſterio eoꝛū: ⁊ liberant̄ infirmi ꝑ manus eoꝛū: ac multiplicant̄ ꝓfectus hominū ꝑ eos. Quidā vero ex medicis ex his videlicet quoꝛū iperitia abundat: ratio aūt abbꝛeuiat̄ in ſcientia quoꝛūdā que neceſſaria ſunt illis ad hoc cōtendūt in magiſterio ſuo vt pꝛeponāt acquiſitionē ⁊ poſtponāt ſcientiam deniq̄ʒ cōtradixerūt ſcientie iudicioꝛū: ⁊ dixerūt ꝙ nō ſit motibus planetarū in hoc mūdo foꝛtitudo. Cōtra quos Albumaſar allegat dictū Hipocratis dicēs. Et iā dixit Hipocras in libꝛo aeris dū mentionē faceret de diuerſitate aeris ⁊ elementoꝛū ſeu naturarū ꝙ res quas diximus de diuerſitate aeris ſunt in ſcientia aſtroꝛū. Et ꝙ ſcientia aſtroꝛum nō eſt modica pars ſcientie medicine. ¶ Nona ſecta eſt vniuerſitatis vulgi. Et iſti diuidunt̄ in duas ſectas: q̄rū vna eſt eoꝛū ꝗ neſciunt dignitatē iudicioꝛū ceterarūq̄ʒ ſcientiarū neq̄ʒ dignitatē pꝛeſcientie rerū. digniorq̄ʒ hoībus apud eos eſt cui fuerit plus ſubſtātie. De iſtis fuit pꝛius dictū. Cōtra quos dicit Albumaſar ꝙ ſubſtātia ⁊ foꝛtuna aptant̄ ſapienti ⁊ inſipiēti: foꝛti quoq̄ʒ ⁊ debili: ⁊ hō non eſt laudabilis ſuꝑ hoc qđ aptat̄ ei ex hoc: qꝛ hoc nō eſt aptatū ei ꝑ ſciētiā ſuā neq̄ʒ ꝑ inſipientiā: neq̄ʒ per foꝛtitudinē ſeu debilitatē ſuā: ſed laudat̄ ſuꝑ ſapiētia ⁊ cōgnitiōe: qꝛ dignitas hominis ſuꝑ cetera animalia nō ſit niſi ꝑ ſapientiā ⁊ cognitionē ⁊ ꝑ cognitionē rerū que fuerūt ⁊ que future ſūt. Et ꝗbuſdā interpoſitis dicit ꝙ dignius rerū in hoīe eſt futuroꝛum ſcientia. ¶ Decima ſecta eſt etiā vniuerſalis vulgi. Et iſti repulerūt ſcientiam huius magiſterij ꝓpter hoc ꝙ viderunt de multitudine erroꝛis eoꝛū ꝗ ſe iactāt de ea: eo ꝙ vulgus recipit res ꝑ cognitionē apparentie. Cūq̄ʒ vidiſſent multitudinē erroꝛis eoꝛū qui ſe iactant de hac ſciētia in his que interrogant̄ ex ſcientia iudicioꝛum aſtroꝛum mendaceʒ eam putantes repulerunt: ⁊ referūt magiſtros huius ſciētie ad inſipientiā ⁊ dixerūt ꝙ eſt ſcīa caſſa. Dicit Albumaſar ꝙ iſti nō ſunt culpandi in cōtraditione magiſterioꝛū huius ſcientie: qꝛ plurimi eoꝝ qui ſe iactāt de ea ſunt hoīes inſipientes ⁊ iperiti atq̄ʒ caduci. Et quibuſdā interpoſitis dicit ꝙ iſti exercent ſub nōīe huius magiſterij varias ſedutiones ꝗbus ſeducunt hoīes debiles vult dicere ꝙ quidā operant̄ geomanticā: vel ꝑ ſoꝛtilegia ſub noīe huius ſcientie. Iſti nō q̄runt niſi lucrū. Et dicit cū iſti interrogant̄ de aliq̄ re tendūt in reſponſioneʒ ad rē qua gratulat̄ querēs: ⁊ ſibi cōgruit volētes eū letificare cā cupiditatis ſue. Hec ſufficiāt de decē ſectis q̄s ponit Albumaſar. ¶ Et poſſet addi vndecima ſecta. Et ſūt illi ꝗ

dicũt q̄ iſta ſciētia ſit cõtra fidē. Quibus dico q̄ ipſi nõ legerũt libꝛos ſapientiũ antiquorũ: quos ſi legiſſent ſcirent q̄ hec ſciētia nõ eſt cõtra fidē: imo ꝓ fide. Ponunt enim doctores huius ſciētie mundũ creatũ qḋ eſt pꝛimũ fundamentũ fidei. Dicit eni. Hay Albēragel in pͥma parte ſui libꝛi i capitulo de natura Iouis: q̄ tēpoꝛe quo deus incepit creare mundũ poſuit Iouē i aſcendēte. Et Albumaſar i itroductoꝛio ſuo dicit. Et dicamus pͥmũ q̄ motus circuli ſit a virtute pͥme cauſe. Et quibuſdã interpoſitis dicit. Ecce qualiter ꝓximimus creatoꝛē ex rebus apparētibus ⁊ notis q̄ ꝯtingunt ſenſibus q̄ ſit ſempiternus hñs virtutē abſq̄ eſſentia finis imobilis ⁊ incoꝛruptibilis altiſſimus ſit nomen eius bñdictum ⁊ exaltatum exaltatiõe maxima. ¶ De diuiſiõe aſtronomie expedio me breuiter ⁊ pono diuiſionē quã ponit Albumaſar i itroductoꝛio ſuo magno. Due ſũt ſpecies aſtronomie: q̄rum vna eſt ſciētia totius. ſ. de circulis ⁊ motibus eoꝝ. Scḋa eſt ars iudicioꝝ aſtronomie. Hãc diuiſionē ponit etiã Ptolemeus in pꝛincipio quadripartiti ſui. Et Haly in cõmento idē. Pꝛima ſpecies eſt tradita ꝑfecte ⁊ cõplete quantũ ad pͥncipia ⁊ cõcluſiones a Ptolemeo in almageſti. Uel poſſet pͥma ſpecies ſubdiuidi. Scientia de motibus eſt duplex: quedã eſt inſtrumētalis: quedã tabularis. Illa inſtrumentalis eſt duplex: qm̄ quedã ſunt inſtrumēta ad obſeruandũ ſiue inueſtigandũ motus: ſicut ſũt regule Ptolemei armille ⁊ cõſimilia. Alia ſunt inſtrumēta ꝓ opationibus quotidianis exercēdis ſicut aſtrolabiũ ſphaera ſolida ⁊ cõſimilia. Scḋa ſpecies. ſ. ars iudicioꝝ aſtrologie hȝ q̄tuoꝛ partes pͥncipales. Quarũ pͥma eſt de iterrogatiõibus. Scḋa de natiuitatibus. Tertia de reuolutiõibus annoꝝ: ⁊ hec eſt duplex. ſ. de reuolutiõibus annoꝝ mũdi: ⁊ de reuolutiõibus annoꝝ natiuitatũ. Quarta de electiõibus. De iſtis quatuoꝛ partibus Haly Abēragel fecit vnũ libꝛum cõpletũ. Ptolemeus aũt in quadripartito omiſit duas partes. ſ. de iterrogatiõibus ⁊ hoꝛarũ electiõib⁹ ſed Haly qui cõmentauit ipſuȝ: excuſat ipſum dicēs: q̄ ſatis pñt haberi iſte due partes ex his q̄ Ptolemus dicit ibidē. ꝑter iſtas ſunt q̄dã alie partes iudicioꝝ. ſ. de cõiunctiõibus magnis: de imaginibus: de ſigillis: de q̄bus paꝝ vel nihil habemus. Aduertētes aũt plurimi antiquoꝝ ⁊ ēt modernoꝝ: q̄ iſte partes eēnt difficiles ad itelligendũ debētibus pͥmo adiſcere illã ſciam fecerũt libꝛos introductoꝛios i q̄bus poſuerunt pͥncipia ⁊ expoſuerũt terminos q̄bus vtunt̄ magiſtri iudicioꝝ. Inter aũt alios itroductoꝛios liber Alchabitij eſt magis appꝛobatus apud modernos. Ideo dimiſſis alijs de ipſo ad p̄ñs intēdimus. His viſis ad lr̄am deſcēdamus.

Poſtulata a domino. In pꝛincipio iſtius libꝛi ſeptē poſſunt queri. Pꝛimo q̄ ſit itentio libꝛi. Scḋo que ſit vtilitas. Tertio q̄s ſit titulus libꝛi. Quarto cui parti phie ſupponat̄. Quinto q̄n debet legi. Sexto de ſubiecto libꝛi. Septimo de diuiſiõe libꝛi. ¶ Intentio libꝛi ē pate facere ſciētiã vniuſcuiuſq̄ rei cui⁹ ſcia neceſſaria eſt icipiēti adiſcere ſciētiã iudicioꝝ aſtroꝝ. Utilitas ei⁹ patet: qm̄ ois q̄ vult ſciã iudicioꝝ icipere doctria hui⁹ libꝛi ſufficiēs erit ei: quã ſi bñ itellexerit poterit oēs libꝛos iudicioꝝ p ſe itelligere. Titul⁹ huius libꝛi talis ē. Incipiũt iſagoge Alchabitij ad ſciētiã iudicioꝝ aſtroꝝ. Et dȝ legi añ oēȝ libꝛũ iudicioꝝ aſtroꝝ. De q̄ parte ſit patet ex p̄cedētibus. Eſt eni de parte ſciētie iudiciorũ aſtroꝝ. Subiectũ eius ē illud q̄ ē ſubiectũ i tota aſtronomia iudiciali. ſ. coꝛp⁹ celeſte l quãtũ p motũ ⁊ lumē cauſat generationē ⁊ coꝛruptionē in rebus exiſtentibus ſub oꝛbe lune. Diuiſio libꝛi patebit in ꝓceſſu. Diuiditur autem iſte liber pꝛima diuiſione in duas partes ſcilicet in partem pꝛoemialem: ⁊ executiuã. Pars executiua incipit ibi. In nomine domini zodiacus ⁊ cetera. Pars executiua diuidit̄ in quinq̄ partes ſecunduȝ q̄ diuidit auctoꝛ in littera quas vocat grec̄ differentias ſm̄ q̄ patebit ſtatī. Pars pꝛoemialis

poteſt diuidi in q̃tuor partes q̃m in p̃ma inuocat diuinū auxiliū pro cõpletione operis ſui: ⁊ cū hoc captat beniuolentiā regis ſui ad cuius inſtantiā forte hunc librū cõpoſuit. In ſcda parte oſtendit cauſam ſui libri ſiue motus qui mouit eum ad faciendum hunc librum. In tertia parte excuſat ſe de ratiocinationibus. In q̃rta parte ponit diuiſionem ſui libri. Secunda pars incipit ibi: cum vidiſſem. Tertia pars incipit ibi: ⁊ nõ introduxi Quarta pars incipit ibi. Et diuiſi eū in quinq̧ differẽtias. Primo breuiter ſicut homo fidelis petit a deo prolixitatẽ vite: vt poſſit opus ſuum complere. Et petit durabilitatem honoris gladij regis ⁊ cuſtodiam operum ſuorum ⁊ ampliationem ſui imperij.

Cum vidiſſem. In iſta parte ponit cauſam q̃ mouit ipſū ad faciendū hũc librum. Et dicit q̧ cum vidiſſet multos antiquorū feciſſe libros introductorios ad ſciẽtiā iudiciorū aſtrorū ⁊ quoſdā ex eis nõ poſuiſſe oĩa neceſſaria ad itroductionẽ ⁊ quoſdā nimis plixe tradidiſſe ea q̃ tradiderũt: ⁊ iter cõfuſa dicta eorū periſſe. i. obſcurata eſſe illa q̃ neceſſaria ſunt ad introductionẽ. Et etiā quoſdā nõ pceſſiſſe in dictis eorū ordine diſcipline p̃ponendo illa q̃ debent p̃poni: ⁊ poſtponendo illa que debent poſtponi: ſed feciſſe cõtrarium. Incepit edere hunc librum ⁊ collegit in eo ex dictis antiquorum ea que erãt neceſſaria ad introductionem: ⁊ inutilia omiſit.

Et non introduxi. Hic excuſat ſe de ratiocinationibus ⁊ dicit q̧ nõ potuit i hoc libro rõnes q̃ eſſent neceſſarie ad defendẽdū q̃ dixi: q2 iſte poſite ſunt in libro Ptolemei. ſ. in q̃dripartito. Ibi enĩ Ptolemeus cõfirmat iudicia p multas rõnes. Et dicit ẽt ſe feciſſe vnum librum de confirmatione iudiciorum vbi poſuit ratiocinationes ad hoc ſufficientes.

Et diuiſi eum. Hic ponit diuiſionem libri ſui. Et dicit q̧ diuiſit eū in quinq̧ differentias vt patet legendo litteram.

In nomine domini. zodiacus. Finito proemio incipit tractatꝰ. Et poteſt diuidi i q̄nq̧ partes que ſunt q̄nq̧ differentie ſm̄ q̧ auctor diuidit in littera. Prima differẽtia eſt de eẽ circuli ſignorū eẽntiali ⁊ accidẽtali. Secũda eſt de naturis ſeptẽ planetarū. Tertia quid accidit ſeptẽ planetis. Quarta de expoſitione terminorum ſiue nominum q̄bus vtuntur magiſtri iudiciorum. Quinta de piectione partium Secunda dr̃ia incipit ibi: ⁊ q2 auxiliãte deo. Tertia ibi: Nã eſſe planetarū. Quarta ibi. Initiū horū. Quinta ibi. Et q2 iã expleuimus. Prima pars diuidiẗ in duas q̃m in p̃ma parte expedit ſe de eſſe circuli ſignorū eẽntiali. Scdo de eẽ accidentali. Scda ibi. Nã circulus figuraẗ i oĩ hora. Pria ps põt diuidi ĩ q̃tuor partes. In p̃ma determinat de diuiſiõe circuli ſignorū ⁊ his q̃ cõſequunẗ ipſã diuiſionẽ. In ſa parte determinat de dignitatibus planetarū iſignis. In tertia de figuris ſignorū. In q̃rta q̄d hñt ſigna ex mẽbris hoĩs ⁊ q̄d hñt ex regiõibus ⁊ planetis. Scda pars ĩcipit ibi hñt quoq̧ planete. Tertia ibi: ſequunẗ has figure ſignorū. Quarta ibi: ⁊ vnũquodq̧. Prima pars põt diuidi ĩ q̄nq̧. In p̃ma parte ponit diuiſionẽ circuli ſignorū. In ſa parte ꝯparat iſta adinuicẽ. In tertia ꝯparat ea ad q̃tuor tp̄a ãni: ⁊ ad q̃tuor etates: ⁊ ad q̃tuor humores. In q̃rta ponit ordinẽ planetarū ⁊ exponit quõ accipiẗ in. cū dicitur planeta eſt in ſigno. In q̄nta addit quoddã de capite ⁊ cauda draconis. Secũda incipit ibi: ⁊ ſex ex his ſignis ſunt ſeptẽtrionalia Tertia ibi: ⁊ vocaẗ illa q̃rta. Quarta ibi: oĩbus aũt planetis. Quinta ibi: ſignificaẗ ẽt p caput ⁊ caudã. Primo dicit q̧ circulus ſignorū diuidiẗ in duodecim partes eq̃les q̃ vocanẗ ſigna ⁊ nominanẗ nominibus duodecim imaginũ que ſũt in ipſo circulo ſignorũ: q̃ ſũt aries taurus gemini ⁊c̃. Et quodlibet ſignũ diuidiẗ i triginta partes equales q̃

vocant̄ gradus. Et q̄libet gradus diuidit̄ in ſexaginta ⁊ vocant̄ minuta. Et q̄libet minutū in ſexaginta ⁊ vocant̄ ſcd̄a. ⁊ q̄libet ſcd̄m in ſexaginta ⁊ vocant̄ tertia. ⁊ a quod libet tertiū in ſexaginta ⁊ vocant̄ q̄rta. ⁊ ſic vſq; in infinitū. ¶ Circā iſtā partē pn̄t mo ueri duo dubia. Primū eſt de numero ſignoꝝ. Secundū de ordine. De numero ſignoꝝ diſputat Albumaſar dicēs. Quidā ex his q̄ diuerſa a nobis ſenſere cōtradixerūt dictis antiquoꝝ in numero ſignoꝝ. Et dixerūt cur putaſtis ꝙ ſigna ſūt duodecī; nec plus nec minus. Quibus reſpondet Albumaſar dicēs: ꝙ Aracis philoſophus patefecit. 48. ima gines q̄ ſunt in circulo. i. in octaua ſphaera ⁊ earū nomina: ⁊ auctoriʒauerunt eius ſniam oēs ſapiētes antiq̄ ⁊ cōcordauerūt cum eo ſup̄ hoc. Et duodecim ex his imaginibus ſūt in circulo ſignoꝝ. Hac de cā dixerūt ꝙ ſunt duodecī;. Aliā cām aſſignat Albumaſar di cens: ꝙ ph̄i inuenerūt q̄ oēs res que fiunt ⁊ deſtruunt̄ in hoc mundo ſunt cōpoſite ex elementis ⁊ in oī indiuiduo ꝙ efficit̄ ex quatuor elemētis ſunt tria eē. ſ. initiū medium ⁊ finis. Quatuor igit̄ elemēta multiplicata p̄ tria faciunt duodecim: igit̄ ſigna ſunt duo decim. Tertia cā eſt q2 per motū ſolis fit generatio ⁊ corruptio in rebus inferioribus ⁊ eius opus plus apparet in hoc mundo q̄ȝ opus alioꝝ planetarū. Et ipſe rotat̄ in his duo decim imaginibus ⁊ ſunt ei locus. Et ſm̄ decurſum eius ī his duodecim imaginibus va riant̄ tēpora anni. Ideo ph̄i poſuerunt duodecim imagines digniores ſignificatiōe. Et attribuerūt eis ſignificationē vniuerſalē. Ceteris vero triginta ſex imaginibꝰ attribue rūt ſignificationē ꝓpriā. ¶ Secunda dubitatio eſt de ordine ⁊ de p̄ncipio. Aliq̄s enim poſſet dicere q̄re icēperūt ab ariete cū circulus nō h̄eat p̄ncipiū neq; finē. Ad hoc dicit Ptolemeus in. 56. ꝓpoſitiōe p̄me partis q̄dripartiti: ꝙ ideo eſt p̄ncipiū ab ariete q2 eſt ſignū maſculinū: ⁊ agēs eſt dignius paſſo ⁊ eqnoctialis trāſit per ip̄m: ⁊ abinde. i. ab eqnoctiali icipit maior mutatio totius firmamēti. ¶ Sed aliq̄s diceret p̄ iſtā rōnem vi det̄ ꝙ initiū debeat eē a libra: q2 eſt ſignū maſculinū ⁊ eqnoctialis trāſit per ipſu; ⁊ ma ior motus firmamētī eſt ibi. q̄re ergo inceperūt ab ariete potius q̄ȝ a libra. Pōt ſolui p̄ dictū Ptolemei in. 140. ꝓpoſitione p̄me partis vbi dicit ꝙ p̄ncipiū in firmamēto eſt il le locus ī quo cōplexio tp̄is eſt humidior ſicut prima etas aīaliū eſt ī qua cōplexio eſt hu midior. Poſſet aliter dici q2 ab ariete īcipit generatio: a libra vero corruptio. ¶ De or dine diceret aliq̄s q̄re poſuerunt taurū poſt arietē: ⁊ deinde geminos: poſtea cancrū. Di cit Albumaſar ꝙ q̄tuor ſunt q̄litates ſimplices elementoꝝ. ſ. caliditas ſiccitas humidi tas ⁊ frigiditas. Et due ex iſtis ſunt ſicut agentia ſcilicet caliditas ⁊ frigiditas ⁊ alie due ſunt ſicut patientia ſcilicet ſiccitas ⁊ humiditas. Agentia autem ſunt digniora patienti bus: ideo inceperunt ab agentibus. Et agentium vnum eſt principium generationis ſci licet caliditas: ⁊ aliud p̄ncipium corruptionis. ſ. frigiditas. Res autem prius generatur q̄ȝ corrumpit̄: ideo poſuerūt arietē ī p̄ncipio quod ē ſignū calidū ⁊ ſiccū de natura ignis q̄ eſt p̄mo calidus. Et poſuerūt cancrū ī fine q̄ eſt ſignū frigidum ⁊ homidū de natura aque q̄ eſt p̄mo frigida. Et poſuerunt taurū poſt arietē: ꝙ eſt ſignū frigidū ⁊ ſiccū de na tura terre que eſt p̄mo ſicca: q2 ſiccitas terre cōueniēs eſt calori ignis. Et poſuerūt ſignū geminoꝝ ante cancrū q2 eſt ſignū calidū ⁊ humidū de natura aeris q̄ eſt p̄mo humidus ⁊ humiditas aeris eſt cōueniens humiditati aque. ¶ Ad euidentiā p̄dictoꝝ eſt ītelligē dum ꝙ ī octaua ſphaera ſunt quadragintaocto imagines: ī q̄bus eſt cōcordia apud om nes antiquos ſicut dicebat̄. ⁊ ſunt ī eis. 1022. ſtelle que dicunt̄ ſtelle fixe ⁊ mouent̄ oēs vno motu. ſ. ad motū octaue ſphaere in centū annis fere vno gradu. Et antiq̄ poſuerūt eas ī ſex ordinibus ita quod illas que ſunt maiores poſuerūt ī p̄mo ordine ⁊ ſunt q̄nde cim. Et que ſunt īfra has poſuerūt ī ſecūdo ordine: ⁊ ſunt. 45. Et que ſūt īfra has poſue

runt i tertio ordine: ⁊ ſunt. 208. Et que ſunt iſra has poſuerunt in q̃rto ordine: ⁊ ſunt. 474. Et q̃ ſunt infra has poſuerūt in q̄nto ordine: ⁊ ſunt. 217. Et que ſunt infra has poſuerunt in ſexto ordine: ⁊ ſunt ſexagintaria. Ex his. 48. imaginibus. 12. ſunt i via ſolis ſicut dictū eſt: ⁊ ſunt in eis ex ſtellis. 346. Nomina earū imaginū ſunt aries taurus ⁊c̃. Et remanēt. 36. imagines q̄rū. 21. declināt a via ſolis ad ſeptētrionē ⁊. 15. ad meridieꝫ Que declināt ad ſeptētrionē hn̄t ex ſtellis ſupradictis. 360. Et noīa imaginū ſunt hec. Prima eſt vrſa minor. Scd̄a eſt vrſa maior. Tertia draco. Quarta dn̄s flāme vel ſuccenſus. Quinta canis latrās vel vlulās. Sexta corona ſeptētrionalis. Septima icuruat⁹ vel genuflexus. Octaua vultur cadēs Nona gallina. Decima ſedēs ſup ſedē. Undecima deferēs caput algol. i. diaboli. Duodecima tenēs habenas. 13. ſerpētarius. 14. ſerpēs. 15. amiſator. 16. aquila volās. Alius liber hēt vultur volās. 17. delphin⁹. 18. equus p̄mus Alius liber hēt caput eq. 19. equus ſcd̄s. Alius liber hēt equus alatus. 20. mulier q̄ non nouit virū. 21. eſt triāgulus. Que v̄o declināt ad meridiē hn̄t ex ſtellis ſupradictis. 316 quarū imaginū noīa ſunt hec. Prima earū eſt marinus leo quē q̄dam vrſum appellant 2. algebar. i. canis validus. 3. flumē. 4. lepus. 5. canis maior. 6. canis minor 7. archa noe 8. ſerpens. 9. vas. 10. coruus. 11. deferens leonem ⁊ ipſius medietas eſt humane figure ⁊ altera eq. 12. leopardus. 13. thuribulū. 14. corona meridio. 15. piſcis meridianus.

Et ſex ex his ſignis. In iſta parte cōparat auctor ſigna adinuicem. Et pōt diuidi i tres partes. Prio cōparat ea q̄tū ad ptes mūdi: vel q̄tū ad declinatiōes Scd̄o q̄tū ad aſcēſiōes Tertio q̄tū ad qualitates Pria i p̄ncipio. Scd̄a ibi: ⁊ ſex ex illis dr̄ directe aſcēdētia. Tertia ibi: ⁊ vocat̄ medietas Primo dicit ꝙ ſex ex p̄dictis 12. ſignis ſūt ſeptētrionalia: q: declināt a linea eq̄noctiali verſus polū ſeptētrionalē. ſ. a p̄ncipio arietis vſq ad finē virginis. Et alia ſex. ſ. a principio libre vſq ad finem piſciū ſūt meridionalia: q: declinant ab equinoctiali linea verſus polū meridionalē. Juxta quā partē eſt intelligēdū ꝙ eq̄noctialis eſt circulus quem deſcribit ſol raptu firmamēti. ſ. p motū diurnū q̄n eſt in p̄mo puncto arietis ⁊ eundē deſcribit in p̄mo puncto libre. Ideo vocat̄ a Ptolemeo equator diei ⁊ noctis: q: tūc t̄pis dies ⁊ nox ſunt eiuſdē lōgitudinis p vniuerſuꝫ mūdū vbi ſol oritur ⁊ occidit. Hoc ideo dico quia duo ſunt loca in mundo ſuper que ſol non oritur nec occidit quando eſt in p̄ncipio arietis vel libre quorū vn⁹ ē ſub polo artico ⁊ alter ſub polo antarctico. ¶ Hic poſſet moueri illa q̄ſtio. Utrū ſub eq̄noctiali ſit hitatio. Uidet̄ ꝙ nō. Nā vbi eſt ppetua caliditas ibi nō eſt hitatio: ſed ſub eq̄noctiali eſt ppetua caliditas. ſol eni ſemp decurrit ſup illā partē ⁊ modicū declinat ab illa. Itē auctor ſphaere dicit ꝙ q̄nq ſunt zone in celo. quarū vna eſt torrida zona ⁊ illa ſm eū ē ſub eq̄noctiali ⁊ ex vtraq parte vſq ad tropicos ⁊ due ſub polis ⁊ due medie. Ibi vult ꝙ tres earū ſūt i habitabiles ſcꝫ torrida zona ꝑpter nimiū calorē: ⁊ dne exiſtētes ſub polis ꝑpter nimiū frigus ⁊ alie due ſm eū ſunt habitabiles q: tēperate. Breuiter ego credo cū Auicēna ꝙ ſub eq̄noctiali ſit habitatio ⁊ optima habitatio Et breuiter pono vnam rationem que mouit me. Ibi eſt optima habitatio vbi eſt maxima temperies: ſed ſub equinoctiali eſt maxima temperies: ergo ⁊c̃. Maior eſt nota. Minorem declaro ſub equinoctiali enim dies ⁊ nox ſunt equales ſicut dictum eſt: ⁊ tantum poteſt infrigidari aer in nocte ſicut calefit in die. Item declinatio ſolis maxime variatur ibi Mutatur eni declinatio in vno die per. 24. minuta ideo forte vix poteſt accidere quod ſol tranſeat directe ſupra capita eorum quia hoc non accidit niſi ſol intraret principiū arietis vel libre recte in meridie. Item ſol nunq̄ꝫ manet in eadem altitudine ſuper ipſos: ſed ſtatim i inſtanti ſi eſſet motus in inſtanti variatur alti

tudo. Jta enim velociter ſicut primum mobile mouetur accedit ad meridiem ⁊ recedit a meridie. Et vbi debet fieri magna calefactio opʒ qđ radij infigantur p aliqđ tps: ſicut videmus i ſpeculo ardēti ſi moueref ſpeculū nō incēderet feſtucas vel aliā rē q̄ opponeref. Itē planete frigidi refrenāt ibi caliditatē calidorū: q2 oēs ſemp ſunt ibi ppinqui q̄uis gdā dicāt ꝙ planete nō cauſant frigiditatē ſed eorū frigiditas eſt calor minor. In veritate hoc nō credo ſalua gr̄a illorū. Uidi enī ꝙ eadē cā frigoris nō facit tm̄ frigus in partibus multū ſeptētrionalibus quātū facit i minus ſeptētrionalibus. Poſſet etiā pbari rōne. Si eēt ita ꝙ nullus planeta influeret frigiditatē ſed cāret caliditatē ſequeref ꝙ pſentia ſaturni i eſtate eſtas fieret calidior: q2 tale additū tali: facit ipm magis tale: ſʒ hoc nō videmus q̄re ⁊c̄. Et ſi diceret aliqs ꝙ minor caliditas ſua tēperat maiorē caliditatē ſolis: ſicut aq̄ tepida calidā. Hoc nō valet: q2 ibi fit mixtio materialis. in influētijs aūt celeſtibus fit mixtio virtualis. Et eſt imaginādū in influētijs de maiori calore ⁊ minori ſicut de duobus ignibus calefaciētibus vnā ollā quorū vn⁹ eēt fortior alio. Certū eſt qđ minor ignis nō īfrigidabit ollā nec īpediet fortiorē ignē i calefactiōe ſua. Rōnes i oppoſitū ſunt ſolute: q2 pma dicit ꝙ eſt ibi ppetua caliditas. Dico qđ nō eſt ibi ppetua caliditas que īpediat hitationem. Auctorem ſphaere nego in propoſito quantū ad hoc.

Et ſex ex illis dicuntur directe aſcēdētia. Hec pars poſſet diuidi ſed nō eſt vis. Dicit breuiter qđ. 6 ſigna ex ſignis pdictis aſcēdūt recte. ⁊. 6. obliq̄. Recte aſcēdunt a pncipio cācri vſqʒ ad finē ſagittarij. Alia. 6. aſcēdūt obliq̄. Jſta habenf ex tractatu de ſphaera iō nō eſt hic ſtādū. Poſtea dicit ꝙ tortuoſe ſeu obliq̄ aſcēdentia obediūt recte aſcēdētibus. Juxta qđ notādū ꝙ ſi duo naſcanf in qbuſdā tpibus in qbus oēs alie ſignificatiōes ſūt pares q̄tū ad radicē ſupiorē ⁊ ēt inferiorē: ſed vnus eorū naſcaf ſub ſigno directe aſcēdente ⁊ alter ſub ſigno obliq̄ vel tortuoſe aſcēdēte. ille q natus fuerit ſub obliquo obediet alteri q natus fuerit ſub ſigno directo dū illa ſigna ſūt eiuſdē lōgitudinis a pncipio cācri. Uerbi gr̄a: ille q natus fuerit ſub geminis obediet ei q natus fuerit ſub cancro: ⁊ ille q ſub tauro ei q ſub leone. ⁊ ille q ſub ariete ei q ſub virgine ⁊ ſic de alijs. Poſtea dicit ꝙ q̄libet duo ſigna q̄ ſunt eiuſdē lōgitudinis a principio arietis dr̄r cōcordantia i itinere ſicut piſces ⁊ aries aq̄rius ⁊ taurus capricornus ⁊ gemini ⁊ ſic de alijs. Et pōt applicari ſicut pus. Et hoc eſt iō q2 aſcēſiōes illorū ſignorū ſūt eq̄les. Et hoc eſt ꝙ dicit auctor tractatus de ſphaera: q̄libet duo ſigna eq̄liter diſtātia ab alterutro punctorū equinoctialiū adequanf in ſuis aſcenſiōibus. Poſtea dicit ꝙ medietas circuli q̄ eſt a pncipio leonis vſqʒ in finē capricorni vocaf medietas maxima pter aſcēſiōes. Et eſt medietas ſolis: q2 leo eſt domus ſolis ⁊ aſcenſiōes incipiūt ibi notabilr augmentari. Et ſol hēt in tota illa medietate dignitatē ſicut planete in terminis ſuis. Et alia medietas eſt lune. ſ. a pncipio aquarij. vſqʒ ad finē cancri: ⁊ illa vocaf medietas minima eo ꝙ aſcenſiones notabiliter icipiūt ibi minorari. Et luna hēt ibi dignitatē quā ſol habet in maxima.

Et vocatur medietas. Hic cōparat ſigna ad inuicē quantū ad qualitates in generali. Et breuiter dicit ꝙ medietas que eſt a principio arietis vſqʒ ad finē virginis ē midietas calida: quia facit nobis eſtatem. Et alia medietas eſt frigida: quia facit nobis hyemē.

Et vocatur illa quarta pars. Hic cōparat iſta. 12. ſigna ad. 4. tpa anni: ⁊ ad. 4. etates: ⁊ ad. 4. humores ſiue cōplexiones. Et dicit ꝙ q̄rta pars q̄ eſt a pncipio arietis vſqʒ ad pncipiū cancri eſt calida ⁊ humida ſicut ver ⁊ ſicut etas puerilis ⁊ ſicut cōplexio ſanguinea. Et alia q̄r

ta pars q̄ eſt a p̄ncipio cancri vſq; ad p̄ncipiū libꝛe eſt calida ⁊ ſicca ſicut eſtas: ⁊ ſicut ſa etas ⁊ ſicut cōplexio colerica. Et alia q̄rta pars q̄ eſt a p̄ncipio libꝛe vſq; ad p̄ncipiū capꝛicoꝛni eſt frigida ⁊ ſicca ſicut autumnus: ⁊ ſicut tertia etas q̄ eſt p̄ncipiū diminutionis: et ſicut cōplexio melancolica. Et quarta pars que eſt a pꝛincipio capꝛicoꝛni vſq; ad finem piſcium eſt frigida ⁊ humida ſicut hyems: ⁊ ſicut etas vltima: ⁊ cōplexio flegmatica.

Omnibus aūt planetis. Hic ponit oꝛdinē .7. planetarū: ⁊ quō accipit̄ in qn̄ oꝛ planeta eſt i ſigno ⁊ patet ī lr̄a. Sꝫ nota h̓ triplicē acceptionē ſigni ſic̄ ponit auctoꝛ ſphere: ⁊ q2 ibi iuēies nō pono h̓

Significatur autem. Hic dicit q̄ caput ⁊ cauda draconis hn̄t quaſdā ſignificationes, quas non vult hic exponere. ſed in ſequentibus patebunt.

Habent quoq; planete. Prius determinauit auctoꝛ de diuiſione circuli ſignoꝛū: ⁊ de quibuſdam q̄ conſequuntur ipſam diuiſionem. Hic vult determinare de dignitatibus planetarū in ſignis. Et diuidit̄ in duas. Quoniē p̄mo determinat de dignitatibꝰ eſſentialibus. Secundo de accidentalibus. ſecunda pars eſt ibi: ex ptātibus quoq; planetarū de accidentalibus vero in fine huius differētie. ℂ Prima pars diuidit̄ in duas: qm̄ in pꝛima facit qd̄ dictum eſt. ſ. determinat de dignitatibus planetarum in ſignis. In ſcd̄a parte determinat de foꝛtitudinibus quas hn̄t in ipſis dignitatibus. ſa ibi: ⁊ quia iā auxiliante deo. ℂ Prima pars diuiditur in quinq; partes ſm̄ quinq; dignitates: qm̄ pꝛimo determinat de dignitate planetarū que vocatur domus. ℂ Secundo de dignitate que vocatur exaltatio. ℂ Tertio de dignitate que vocatur triplicitas. ℂ Quarto de dignitate que vocat̄ terminus. ℂ Quinto de dignitate q̄ vocatur facies. ſecūda ibi: he ſunt exaltatiōes. tertia ibi: triplicitates ſic diſtinguimus. q̄rta ibi: hn̄t quoq; in vnoquoq; ſigno. q̄nta ibi: facies aūt ſignoꝛū. ℂ Prima pars pōt diuidi in duas partes: qm̄ in p̄ma parte oſtendit q̄ ſint domus planetarū. ℂ In ſecūda parte q2 qlibet eoꝛū p̄ter ſolē ⁊ lunā habet duas domus: quarū vna eſt ei magis p̄ncipalis: ⁊ illa vocat̄ gaudiū: ideo oſ̄dit q̄ ſint ille domus in q̄bus gaudet. ſa ibi: ſigna aūt in q̄bus. Pꝛima diuiditur in duas. Pꝛimo ꝓponit determinandū de dignitatibus planetarū ⁊ ponit diuiſionē in lr̄a. Scd̄o ꝓſequit̄ ibi: domus he ſūt. Dicit ergo p̄mo q̄ planete hn̄t ī ſignis p̄dictis quaſdā dignitates ſeu ptātes ꝑ naturā ⁊ quaſdā ꝑ accidens. Que ſunt ꝑ naturā ſunt domus exaltatio triplicitas terminus ⁊ facies. De his aūt dignitatibus q̄s hn̄t ꝑ accn̄s vult poſtea dicere.

Domus he ſunt. Dicit q̄ aries ⁊ ſcoꝛpius ſunt domus martis taurus ⁊ libꝛa domus veneris gemini ⁊ virgo domus mercurij: cācer domus lune: leo domus ſolis ſagittarius ⁊ piſces domus iouis: capꝛicoꝛnus ⁊ aquarius domus ſaturni. Poſtea dicit q̄ .7. ſignū a domo cuiuſlibet planete dicit̄ eius detrimentū: verbi gr̄a: ſicut leo eſt domus ſolis ſic aq̄rius qd̄ eſt .7. ſignū oppoſitū leoni ē detrimentū ſolis. ⁊ eodē mō itelligas de alijs. Deinde dicit q̄ duo ſigna q̄ ſūt domus vnius planete dn̄r ꝯcoꝛdātia ī circulo. i. ī circulo ſignoꝛū ſiue zodiaco q eſt latus in medio ⁊ in ligatura ſtrictus. i. iuxta polos. Ad q̄ itelligendū opꝫ imaginari circulos trāſeūtes ꝑ p̄ncipia ſignoꝝ ⁊ ꝑ polos zodiaci: ⁊ totū ſpaciū cōpꝛehēſuꝫ iter quoſlibet duos circulos ē. vnū ſignū ſicut exēplificatū fuit i lectiōe p̄cedente. Iſta cōcoꝛdātia videt̄ mihi pax facere ad h̓ q̄ duo ſigna debeāt eē domꝰ vnius planete q2 q̄libꝫ duo ſigna iſto mō cōcoꝛdāt Id̄ pōt aliter exponi ſiue gloſari v̓bū auctoꝛis q̄ q̄libet duo ſigna q̄ ſūt domus vnius planete dn̄r cōcoꝛdātia i zodiaco q̄ntū ad diſtātiā a domibus luminariū: ⁊ iſto mō eſt verū:

verbi gr̄a: gemini ⁊ v̄go ſūt domus mercurij ⁊ eq̄liter diſtāt a leone ⁊ a cācro q̄ ſūt do mus luminariū: ⁊ taur⁹ ⁊ libra q̄ ſūt domus veneris eq̄lr diſtāt a leone ⁊ cancro. Et hāc ꝯcordātiā iuenies in oīb⁹. ¶ Ptoleme⁹ aūt aſſignat cauſaȝ q̄re leo eſt dom⁹ ſolis ⁊ cā cer dom⁹ lune ⁊ ſilr de alijs i 1 7 3 ꝓpoſi:iōe ⁊ 6 ꝓpoſitiōib⁹ ſeq̄ntib⁹ p̄me partis ō do mib⁹ luminariū ſolis ⁊ lune dicit duo ſigna ſeptētrionalia q̄ ſūt ꝓpīgora zenith capitū nr̄oꝝ q̄ȝ alia ⁊ hac rōne faciūt calorē q̄ ſūt cācer ⁊ leo poſuerūt ambo ꝓ domib⁹ duoꝝ luminariū magnis ⁊ nobilib⁹. leonē q: maſculus domū ſolis ⁊ cācrū q: femina domuȝ lune Haly dicit i cōmēto exponēs v̄ba p̄dicta ꝙ duo ſigna maxie ſeptētrionalia ſūt can cer gemini: ſȝ gemini ē ſignū calidū ⁊ humidū iō non ꝯcordat cū aliquo eoꝝ. In hoc ꝙ humectat nō ꝯcordat cū ſole q calefacit ⁊ deſiccat: nec cū luna q: feminea eſt et noctur na. ſignū aūt geminoꝝ eſt maſculinū ⁊ diurnū. Sȝ leo ꝯcordat cū ſole: q: ē ſignū calidū ⁊ ſiccū iō ꝯuenit vt leo ſit dom⁹ ſolis ⁊ q: luna ſeq̄t ſolē iō ꝯuenit vt domus lune ſit circa domū ſolis. ¶ Tūc diceret aliq̄s q̄re ergo v̄go nō ē dom⁹ lune cū ſit circa leonē q ē do mus ſolis. Dicit haly ꝙ ſignū v̄ginis nō ꝯuenit lune: q: v̄go eſt ſignū ſiccū luna v̄o humi da. Et pp̄ hoc poſuerūt cācrū q ē humid⁹ domū lune. de domib⁹ alioꝝ planetaꝝ aſſignat duas cauſas: q̄rū vna accipit̄ ab ordine planetaꝝ ⁊ ſignoꝝ. Alia ab aſpectib⁹. Breuiter vt ꝯcludā itentiōeȝ ſuā paucis v̄bis vult dicere ꝙ capricornus ⁊ aq̄rius ſūt dom⁹ ſatur ni q: hec duo ſigna maxie diſtāt a domib⁹ luminariū ⁊ ſaturn⁹ eſt ſupior omniū planetaꝝ. Et ſagittarius ⁊ piſces ſūt domus Jouis: q: hec duo ſigna ſūt iuxta dom⁹ ſaturni: ſicut Jupiter eſt ſub ſaturno. Scorpio ⁊ aries ſūt domus martis: q: ſūt iuxta domus Jouis ſicut mars ſub Joue. Libra ⁊ taur⁹ ſūt dom⁹ Ueneris pp̄ eādē cauſaȝ. Et v̄go ⁊ gemini dom⁹ Mercurij. Et ſi icepis ordinē ab iferiori iuenies idē: v̄bi gr̄a: v̄go ⁊ gemini ſūt iux ta domos luminariū ⁊ ſūt dom⁹ mercurij: q: mercuri⁹ ſeq̄t poſt lunā in ordine: ⁊ ſic de alijs. Alia cā q̄ȝ aſſignat accipit̄ ab aſpectib⁹ ⁊ vult dicere ꝙ q: ſaturn⁹ eſt maior i fortu na: iō dom⁹ ſue debēt diſtare a domib⁹ luminariū aſpectu oppoſito q eſt aſpect⁹ p̄fecte inimicitie. Iſto aūt modo diſtāt capricorn⁹ ⁊ aq̄rius. Capricornus eniȝ eſt i oppoſito do mus lune. ſ. cācri: ⁊ aq̄rius i oppoſito dom⁹ ſolis. ſ. leonis. Et iupiter ē fortuna maior. iō dom⁹ ſue debēt diſtare a domib⁹ luminariū aſpectu trino q ē aſpect⁹ p̄fecte amicitie. H̄ mō diſtāt ſagittari⁹ ⁊ piſces: ſagittari⁹ eni aſpicit leonē aſpectu trino: ⁊ piſces cācrū. Et mars i fortuna minor: iō dom⁹ ſue debēt diſtare a domib⁹ luminariū aſpectu q̄rto q ē aſpect⁹ medie inimicitie. Hoc mō diſtāt ſcorpi⁹ ⁊ aries. ſcorpi⁹ eni aſpicit leonē aſpectu q̄rto ⁊ aries cācrū. Uen⁹ ē fortuna minor iō dom⁹ ſue debēt diſtare a domib⁹ lumina riū aſpectu ſextili q ē aſpect⁹ amicitie medie. Hoc mō diſtāt libra ⁊ taur⁹. Libra eni aſpi cit leonē aſpectu ſextili: ⁊ taur⁹ cācrū. Et reliquūt̄ mercurio duo ſigna remanētia. ſ. v̄go ⁊ gemini q̄ ſūt iuxta domos luminariū: q: mercuri⁹ nūq̄ȝ pōt elōgari a ſole vltra vnū ſi gnū: imo nō pōt elōgari a ſole ſ̄ȝ eq̄tiōes tabulaꝝ Alfōſi vltra 2 8 gra. ⁊ 7 minuta.

Signa autem in quibus. Cum quilibet quinq̄ȝ planetarum ha beat duas domos oſtendit que ſit do mus principalis cuiuſlibet eorum. Dicit ꝙ ſaturnus gaudet in aquario. Jupiter in ſagit tario. Mars in ſcorpione. Uenus in tauro. Mercurius in virgine.

Hee ſūt exaltationes. Dicit ꝙ ſol exaltat̄ in 1 9 gradu arietis ⁊c̄. Lr̄a plana eſt. Ptoleme⁹ aſſignat cauſaȝ exaltationū planetaꝝ in 1 9 ꝓpoſitiōe p̄me partis q̄drīparti: i ⁊ in 6 ſeq̄ntibus. Uult dicere ꝙ iō aries eſt exaltatio ſolis: q: dū ſol itrat arietē dies icipiūt augmētari ſupra noctes et ca lor eius icipit ibi apparere magis. Et libra eſt caſus eius q: ibi icipiūt noctes augmētari

ſupra oēs ⁊ calor icipit ibi diminui. Et qꝛ ſaturnus eſt oppoſit⁹ ſoli: qꝛ vbi creſcit calor minuit̄ frigus ⁊ ecōtrario. iō libra ē exaltatio ſaturni. aries v̄o caſus eius. Et cū luna cōiungit̄ ſoli i ariete icipit lumē eius p̄mo apparere i tauro: iō taurus eſt exaltatio lune ⁊ ſcorpio caſus ſu⁹: qꝛ ē ſignū oppoſitū. Et qꝛ Jupiter facit vētos ſeptētriōales ⁊ cācer eſt ſignū ſeptētriōale. iō cācer ē exaltatio Jouis ⁊ ſignū oppoſitū. ſ. capricorn⁹ eſt ei⁹ caſus. Et qꝛ mars eſt ardēs p̄ nām ⁊ ꝓprie cū fuerit i capricorno multo magis cōburit: qꝛ iclinat̄ ad partē meridiei: iō capricorn⁹ ē exaltatio ſua ⁊ ē ſignū oppoſitū exaltatiōi Jouis ⁊ cācer ē eius caſus. Et qꝛ ven⁹ nāliter humectat ⁊ maxime cū eſt in piſcib⁹: iō piſcis eſt exaltatio veneris ⁊ ſignū oppoſitū ſcꝫ v̄go ē caſus eius. Et qꝛ mercurius deſiccat p̄ ſe et in hoc eſt ꝯtrarius veneri: iō v̄go eſt exaltatio ſua qđ eſt ſignū oppoſitū exaltatiōi veneris: ⁊ piſcis eſt caſus eius. Albumaſar aſſignat fere eaſdem cauſas licet alijs vtatur verbis: ⁊ accepit eas a Ptolemeo: ideo ſufficiant iſta de cauſis domoꝝ ⁊ exaltationum.

TRiplicitates vero. Prius determinauit auctor de domibus ⁊ exaltatiōibus planetaꝝ. Hic determinat de triplicitatibus. Et qꝛ aſpectus cōcomitant̄ triplicitates: ideo determinat ex ꝯſequēti de aſpectib⁹ ſignoꝝ. Et ſm̄ hoc hec pars pōt diuidi in duas partes. In p̄ma determinat de triplicitatib⁹. In ſcđa de aſpectibus ibi. ſcđa: dicunt̄ ⁊ ſigna ſe aſpicere. Prima pars pōt diuidi in duas. In p̄ma facit qđ dictū eſt. In ſcđa oſtēdit q̄ ſūt ſigna mobilia q̄ fixa et q̄ cōia. ſcđa ibi: quatuor quoq; ex his ſignis. Prima pars diuidit̄ in quatuor partes ſcđm. 4. triplicitates. ſcđa ibi: triplicitas ſcđa tertia ibi: triplicitas: tertia quarta ibi. quartā v̄o triplicitatē. Prima in duas. In p̄ma d̄terminat de ipſis triplicitatibus i gnāli. In ſcđa i ſpāli. Pria i p̄ncipio. ſcđa ibi: aries leo ⁊ ſagittarius. Dicit p̄mo ꝙ oia tria ſigna q̄ ſūt eiuſdē nāe faciūt vnā triplicitatē. Poſtea dicit ꝙ aries leo ⁊ ſagittarius faciūt p̄mā triplicitatē: qꝛ illa tria ſigna ſūt eiuſdē nature. ſ. ignea: maſculina: diurna: colerica: calida ⁊ ſicca ſapore amara: ⁊ hec tria ſigna ſūt oriētalia. Et iſta triplicitas ſicut q̄libet aliaꝝ hꝫ tres dn̄os q̄ vocant̄ dn̄i triplicitatis. Primus dn̄s huius triplicitatis i natiuitatibus vel q̄ōnibus vel q̄buſcūq; alijs rebus q̄ fiūt i die ē ſol. ſcđs eſt Jupiter. tertius eſt ſaturnus. In rebus q̄ fiūt i nocte p̄mus dn̄s huius triplicitatis ē Jupiter. ſcđs ſol. tertius ſaturnus. ¶ Notandū eſt hic qđ dicit Albumaſar i itroductorio ſuo ꝙ p̄mum ſignū iſtius triplicitatis. ſ. aries facit calorē tēperatū. ſm̄. ſ. leo facit calorē ledētē. tertiū. ſ. ſagittarius facit calorē corrūpentē. Qn̄ aliqđ iſtoꝝ ſignoꝝ ceciderit i aſcēdente ꝯiunctiōis vel oppoſitiōis ſolis ⁊ lune i tp̄e hyemali tēperat̄ frigus. In tp̄e eſtiuali fit calor exceſſiu⁹ maxie ſi dn̄s illius ſigni fuerit p̄ſens i illo ſigno vel i aliquo anguloꝝ aſpiciēs ipſuꝫ ſignū aſcēdens. Poſtea dicit ꝙ taurus v̄go ⁊ capricornus faciūt ſcđam triplicitatē qꝛ ſūt eiuſdē nature qꝛ oia tria ſūt feminina nocturna terrea frigida ⁊ ſicca melācolica ſapore acria meridiana. Huius triplicitatis domini ſunt in die: p̄mus Uenus: deinde luna: deide mars. Et i nocte luna p̄mus deide venus: deide mars. Dicit Albumaſar ꝙ p̄mū ſignū huius triplicitatis facit frigiditatē tēperatā ꝯfortantē aialia ⁊ ſegetes. Scđm facit frigiditatē ledētē. Tertiū corrūpētē. Qn̄ aliqđ iſtoꝝ ſignoꝝ cadit i aſcēdēte ꝯiūctiōis vel oppoſitiōis ſolis ⁊ lune i hyeme et maxime capricornus fit frigus: maximū maxime ſi Saturnus fuerit i illo vel i ipſa triplicitate. Deide dicit ꝙ tertiā triplicitatē faciūt gemini libra et aq̄rius: qꝛ ſūt eiuſdē nature. ſūt eniꝫ maſculina diurna ſanguinea calida ⁊ humida aerea occidētalia ſapore dulcia. Eius dn̄s i die p̄mus eſt Saturnus. ſcđs Mercuri⁹. terti⁹ Jupiter. In nocte p̄mus eſt Mercurius. ſcđs Saturnus. tertius Jupiter. Et Albumaſar dicit ꝙ p̄mū ſignū hui⁹ triplicitatis facit vētos tēperatos ꝯfortātes ⁊

dulces. Scðꝫ facit vẽtos noctiuos. Tertiũ facit vẽtos diſſipantes aĩalia ⁊ ſegetes. Qñ aliqð iſtoꝝ ſignoꝝ ẽ aſcẽdẽs ĩ hora ꝯiũctiõis vel oppoſitiõis ſolis ⁊ lũe moueť vẽti ĩ illa lunatiõe. Poſtea dicit ꝙ q̃rtã triplicitatẽ faciũt cãcer ſcorpio ⁊ piſcis: q꞉ oia tria ſunt feminina nocturna ſeptẽtrionalia aquatica frigida ⁊ humida ſapore ſalſa. Cui⁹ dñi ſũt ĩ die: p̃mus ven⁹. Scðs mars. Terti⁹ luna. In nocte p̃mus eſt mars. Scðs ven⁹. Terti⁹ luna. Dicit Albumaſar ꝙ p̃mũ ſignũ hu꞉⁹ triplicitatis facit humiditatẽ tẽperatã. Scðm abundãtẽ. Tertiũ deſtruẽtẽ. Qñ aliqð ſignoꝝ iſtoꝝ fuerit ĩ aſcẽdẽte ꝯiũctiõis vel oppoſitionis ſolis ⁊ lune p̃ſumẽdũ eſt de pluuia illo mẽſe. Ab iſta. n. triplicitate ⁊ a venere ⁊ a lũa maxie icipiũt pluuie. ¶ Dicit Abrahã auẽnezre ꝙ ſi in ꝯiũctiõe vel oppoſitiõe q̃ p̃cedit itroitũ ſolis ĩ arietẽ: ſiue fuerit ꝯiũctio ſiue oppoſitio fuerit aliqð iſtoꝝ ſignoꝝ aſcẽdẽs: ⁊ cũ hoc luminaria fuerint ĩ angulis. ſ. ĩ aſcẽdente: vł medio celi: vel in occidẽte: aut in angulo medie noctis erit nimia pluuia ĩ illo ãno. Sed ſi luminaria fuerit ĩ caſu ab angulis nõ deſcẽdet pluuia ĩ illo mẽſe ⁊ ĩ maiori pte illi⁹ ãni. Et ego exp̃t⁹ ſuꝫ pluries ꝙ qñ aſcẽdẽs ꝯiũctiõis eſt ſignũ aq̃ticũ: ⁊ luna añ oppoſitiõeꝫ itrat illud ſignũ ĩ eodẽ die qñ luna itrat gradũ q̃ fuit ĩ aſcẽdente icipit pluuia ⁊ durat ad min⁹ tãtũ q̃tũ luna morať ĩ illo ſigno. Et ſuo mõ itelligas de vẽtoſis ſignis ⁊ frigidis. Hoc iueni p̱ expientiã: ſꝫ poſtea h̃ iueni ĩ libro Abraã auenezre. ⁊ multũ gauiſſus fui: q꞉ magis fui certus de veritate: ſed Abraã dicit ꝙ hoc maxime eſt veꝝ ſi ſignũ aſcẽdens fuerit aliq̃s anguloꝝ figure illius terre. hoc intelligo de figura reuolutiõis illi⁹ ãni ĩ terra illa. Illa enim diuerſificať ſcḋm diuerſas regiones. Et ſi nõ fuerit aliquis anguloꝝ figure illius terre erũt nubes ſine pluuia. Cauſe triplicitatum fere ſunt eedem cum cauſis domoꝝ: ideo pertranſeo.

Quatuor quoqꝫ ex his ſignis. Hic oſtẽdit q̃ ſũt ſigna mobilia ⁊ q̃ fixa ⁊ q̃ media ſiue cõia. Et aſſignat cauſas ⁊ ponit exẽpla lr̃a eſt plana. ¶ Notãdũ ẽ hic ꝙ Ptolemeus dicit in 22 ꝓpoſitiõe cẽtiloquij. Noua veſtimẽta facere vel exercere luna ĩ leone exñte timẽdũ eſt. Et dicit Haly ĩ cõmẽto eiuſdẽ ꝓpõnis ꝙ oĩa ſigna fixa ĩ h̃ ſũt ꝓhibita: ⁊ maxie leo q꞉ cũ h̃ ꝙ ẽ fixũ ẽ ſignũ magne victorie: ⁊ ſiḡt victoriã diuꝫ reꝝ q̃ exerceń ⁊ malũ dñiuꝫ in eis. Et dicit ꝙ p̱ facere itẽdit Ptoleme⁹ ſcindere ⁊ ſuere. Per exercere itẽdit iduere ⁊ vti ex hoc poſſumus accipe regulã ꝙ oẽs res quas volumus h̃re fixas debem⁹ icipe luna exiſtẽte in ſigno fixo: ſicut edificare domos ⁊ cetera. Et res quas volumus cito mutare debemus icipere luna exiſtẽte in ſigno mobili ſicut iter incipere ⁊ cetera.

Dicunť aũt ſigna ſe aſpicere. Pri⁹ auctor determinauit ḋ dignitate pľaꝝ q̃ vocať triplicitas. Et q꞉ triplicitas accipiť a trino aſpectu: iõ ĩ hac pte icidẽtalr̃ determinat de aſpectib⁹: ⁊ põt diuidi ĩ duas ptes: qñ ĩ p̃ma pte determinat de aſpectib⁹ In ſc̃a pte de ꝓiectiõib⁹ radioꝝ. Scða ibi: cũ vo fuerit pľa ĩ aliq̃ ſigno. Prima ps põt diuidi ĩ q̃tuor ptes ſcḋ q̃tuor aſpect⁹. In p̃ma ḋtermĩat ḋ aſpectu ſextili. In ſc̃a pte ḋ aſpectu q̃rto. In t̃tia ḋ trino. In q̃rta de oppoſito. Scða ibi: ⁊ aſpicit q̃rtũ añ ſe. Tertia ibi: aſpicit ẽt q̃ntũ añ ſe. Quarta ibi: aſpicit ẽt ſeptimũ. Diċ p̃mo ſigna dr̃ ſe aſpicere h̃ mõ. Oẽ ſignũ aſpicit tertiũ poſt ſe ⁊ tertiũ añ ſe ſiċ aries aſpicit ſignũ geminoꝝ ꝙ ẽ tertiũ añ ſe: ⁊ ſignũ aq̃rij ꝙ ẽ tertiũ poſt ſe. Et h̃ aſpect⁹ dr̃ ſextilis eo ꝙ tenet ſextã ptẽ circuli. ſ. 60 gra q̃ ẽ q̃titas duoꝝ ſignoꝝ: ⁊ vocať hic aſpect⁹: aſpect⁹ amicitie medie ⁊ põt eẽ rõ: q꞉ q̃libꝫ duo ſigna iſto mõ diſtãtia ꝯueniũt ĩ vna q̃litate ⁊ cũ h̃ ĩ ſexu: ṽbi gr̃a aries ⁊ gemini ꝯueniũt ĩ caliditate ⁊ ĩ maſculinitate: ⁊ ſilr̃ aries ⁊ aq̃ri⁹. taur⁹ ⁊ cãcer ꝯueniũt in frigiditate ⁊ femineitate: ⁊ ſilr̃ taur⁹ ⁊ piſces ⁊ ſic itelligas ḋ oib⁹. Poſtea diċ ꝙ q̃libꝫ ſignũ aſpicit

q̄rtū añ ſe ⁊ q̄rtū poſt ſe: ⁊ iſte aſpect⁹ dr̄ tetragonus ſiue q̄rtus: q̄ꝛ tꝫ q̄rtā ptē circuli. ſ. 90 gra. q̄ eſt q̄ntitas triū ſignoꝝ. Et vocat̄ h̄ aſpectus: aſpectus inimicitie medie: q̄ꝛ q̄libꝫ duo ſigna h̄ mō diſtātia repugnāt aliq̄ñ i vna q̄litate: aliq̄ñ i ābabus: diſcordāt et̄ in ſexu: q̄ꝛ ſi vnū eoꝝ ē maſculinū: alteꝝ erit femininū. Et h̄ eſt cā q̄re i morbis acutis: vt plurimū fit criſis cū luna venerit ad q̄rtū aſpectū loci i quo fuit in p̄ncipio morbi. maxie ſi fuerint repugnātia i ābabus q̄litatibus: ⁊ cōiter tūc fit criſis ſalubris: vbi gr̄a ſi luna fuerit in p̄ncipio egritudinis i aliquo ſignoꝝ triplicitatis ignee maxie i ariete cū venerit ad q̄rtū ſignū q̄d repugnat i ābabus q̄litatib⁹: ⁊ i ſexu cōiter fit criſis ad ſalutē ſicut ſi fuerit i ariete q̄rtus aſpectus erit in cācro: ſi in leone q̄rtus aſpectus erit i ſcorpiōe. ſi fuerit in ſagittario q̄rtus aſpectus erit i piſcibus. In alijs aūt ſignis nō ē repugnātia niſi i vna q̄litate ⁊ in ſexu. vbi gr̄a: taurus ⁊ leo: taurus eſt ſignū frigidū et ſiccū femininū. leo calidū ⁊ ſiccū maſculinū. Et hāc repugnātiā inuenies in alijs ſuo mō. Et pp̄ hoc criſes in iſtis ſignis aliq̄ñ fiūt ad ſalutē. ⁊ aliq̄ñ ad mortē ſm̄ fortunaꝝ aſpectū ad lunā. Deinde dicit ꝙ q̄ōlibet ſignū aſpicit q̄ntū añ ſe: et q̄ntū poſt ſe: ⁊ hic aſpectus dr̄ trinus eo ꝙ tꝫ tertiaꝫ partē circuli. ſ. 120 grad. Et vocat̄ hic aſpectus amicitie p̄fecte: q̄ꝛ q̄libet tria ſigna hoc mō diſtātia faciūt vnā triplicitatē ⁊ ꝯueniūt i nāis ſic̄ fuit dictū i. c. imediate p̄cedēti. poſtea dicit. Aſpicit et̄ q̄ōlibet ſignū ſeptimū a ſe. i. ſignū oppoſitū: et iſte ē aſpectus p̄fecte inimicitie rōne oppoſitiōis. Et ois planeta q̄ fuerit in aliquo gradu alicuius ſigni aſpicit planetā exiſtentē in alio ſigno in ꝯſili gradu eodē aſpectu quo aſpiciūt ſe illa duo ſigna. Et auctor loquit̄ de gradibus zodiaci: ſed ſm̄ doctrinā Ptolemei accipiunt̄ aſpectus i eq̄noctiali: ideo pōt lr̄a ſic gloſari. Et hoc eſt itelligendū de gradibus eq̄noctialis. verbi gr̄a: ſi fuerit aliq̄s planeta in ariete: ⁊ alter in geminis et ſubtracte fuerint aſcēſiones circuli directi illius q̄ eſt in ariete ab aſcenſionibus circuli directi illius q̄ fuerit i geminis ſi remāſerint 60 gra. aſpiciūt ſe aſpectu ſextili. Hoc mō itellige de alijs aſpectibus.

Cum vero fuerit planeta. In hac p̄te auctor tāgit p̄iectiōes radioꝝ et expedit ſe breuit̄ dicēs. Si fuerit aliq̄s pl̄a i aliquo ſigno p̄ijcit radios ſuos i ꝯſili gradu ſigni: ꝙ aſpicit ip̄ꝫ aliq̄ aſpectu. vbi gr̄a: ſi aliq̄s pl̄a ſit i 1 gra. arietis et i 2 minuto p̄ijcit radios ſuos ſextiles ad p̄mū gradū geminoꝝ i 2 minuto eiuſdē. Auctor nimis breuiloq̄u⁹ fuit i h̄ caplo. iō opꝫ aliquātulū imorari circa explanationē aſpectuū ⁊ p̄iectionē radioꝝ. Intelligendū eſt p̄mo ꝙ aſpectus ꝯſiderant̄ tribus modis. Uno mō ſm̄ gradus eq̄les et ſm̄ hūc modum auctor in lr̄a locutus eſt de aſpectibus ⁊ p̄iectiōibus radioꝝ. Et vocant̄ gradus equales gradus zodiaci nō ꝯſiderādo aſcenſiones: Scd̄o modū ꝯſiderant̄ aſpectus ſm̄ gradus eq̄noctialis in circulo directo: ⁊ hoc mō Ptolemeus iubet accipe aſpectus in 60 p̄poſitione cētiloquij: vbi loq̄tur de cauſis dieꝝ creticoꝝ: ⁊ hoc modo accipit̄ cōiter aſpect⁹ in iterrogatiōibus et reuolutiōibus annoꝝ mūdi: et i multis alijs. Tertio modo ꝯſiderant̄ aſpectus et p̄iectiōes radioꝝ ſm̄ modū directionū: et hoc modo accipiunt̄ in natiuitatibus. ¶ Intelligendū eſt iuxta caplm̄ de aſpectibus ꝙ aſpectus accipiunt̄ tribus modis: et tot modis etiā accipiunt̄ p̄iectiones radioꝝ. Uno mō accipiunt̄ aſpectus et p̄iectiōes radioꝝ ſm̄ grad⁹ circuli ſignoꝝ ita ꝙ cōputant̄ gradus zodiaci q̄ ſūt iter vnū plaꝫ ⁊ aliū: et iſte ē mod⁹ quē ponit auctor i lr̄a. Et hūc modū tꝫ Abraā auenezre. Et dicit ꝙ q̄ñ ifinities eſt exptus ꝙ aſpect⁹ debēt accipi i zodiaco et nō i eq̄noctiali: et hic mod⁹ eſt facilis valde. Et exēplificatū fuit ſufficiēter ō hoc in ſnlando lr̄aꝫ. Scd̄o modo accipiunt̄ aſpectus i eq̄noctiali ſꝫ aſcēſiōes circuli directi ſꝫ quē modū iubet Ptolome⁹ accipe ſicut dictū fuit ſup lr̄am. Cū igit̄ ſm̄ hūc modū volueris eq̄re aſpectus quere aſcē-

ſiones gradus planete in circulo directo q̄ incipiūt a capricorno: ⁊ ſerua eas. Deide eodē modo q̄re aſcēſiones gradus alterius planete i eodē circulo directo: ⁊ ſerua eas. Deide ſubtrahe aſcenſiōes illius q ꝓpinquior fuerit capricorno ſm ordinē ſignoꝝ ab aſcēſio nibus illius q longius fuerit: ⁊ ſi remāſerint. 60. gradus aſpiciunt ſe aſpectu ſextili. Si remāſerint. 90. gradus aſpiciūt ſe aſpectu q̄rto. Et ſi. 120. gradus remāſerint aſpiciunt ſe aſpectu trino. Pro aſpectu aūt oppoſito nō opꝫ q̄rere aſcenſiones: q2 q̄n duo planete opponunť in zodiaco: opponunť ⁊ in equinoctiali. Iſte modus facilis eſt: ideo nō opꝫ hic multū ſtare. Tertius aūt modus aſpectuū ⁊ ꝓiectionis radioꝝ eſt multū difficilis maxi me nō exercitatis i calculatiōibus. Intelligēdū ē p̄mo circa hūc modū ꝙ ꝓiectio radioꝝ accipiť ſm aſcēſiōes circuli directi q̄n planeta cuius radios volumus ꝓijcere eſt in me dio celi vel in angulo terre. Et q̄n eſt in gradu oriētis: vel i gradu occidētis accipiť ſm aſcenſiōes regionis ſiue horizōtis obliq̄ ſm tabulas factas ad illā regionē. Si autē non fuerit planeta i aliquo q̄tuor horū locorū, ſed in locis inter medijs tūc accipiunť mixtim Cū igiť volueris ꝓijcere radios alicuiꝰ planete cōſidera ſi planeta ille cuiꝰ radios vis ꝓij cere ſit i medio celi, vel in angulo terre: ⁊ tunc q̄re aſcēſiones illius gradus in circulo di recto ſup q̄s addas. 60. gradus ſi volueris radiationē ſextilē ſiniſtrā. ſ. illā q̄ ꝓcedit ſꝫ ordinē ſignorū a loco planete. Et gradus poſt additionem ꝓuenientes reduc ad gradus eq̄les in circulo directo ſm doctrinā canonū p̄mi mobilis: ⁊ gradus zodiaci q ꝓuenerit in illo ſūt radij ſextiles; ⁊ ſicut dixi de. 60. gradibus ꝓ radiatiōe ſextili: ita intelligas de. 90. ꝓ radiatiōe q̄rta: ⁊ ď. 120. ꝓ radiatiōe trina. Si āt volueris radiationē dextrā. ſ. illā q̄ ꝓcedit a loco planete verſus occidentē. ſubtrahe ab aſcenſiōibus gradus planete. 60. gra. ꝓ radiatiōe ſextili vel. 90. ꝓ radiatiōe q̄rta: vel. 120. ꝓ radiatiōe trina. Et numerū q remanet reduc ad gradus eq̄les ſicut prius ⁊ gradus zodiaci q exiuerit i illo ſunt radij Exemplū i radiatiōe ſiniſtra pono ꝙ ſaturnus ſit i angulo medij celi i fine ſexti gradus virginis aſcēſiones illius gradus i circulo recto ſūt. 247. gradus. 48. minuta. volo habe re radiationē ſextilē addā ergo. 60. gradus: ⁊ ꝓueniēt. 307. grad. 48. minuta quos re ducā ad gradus eq̄les in circulo directo: ⁊ exeunt. 10. gradus. 14. minuta. 14. ſcōa ſcor piōis. ibi ſūt radij ſextiles ſaturni ſiniſtri i hoc caſu Exemplū in radiatiōe ſextili dextra: ſubtrahā ab aſcenſiōibus p̄dictis. 60. gradus: ⁊ remanent. 187. gradus: ⁊. 48. minuta. reducā ad gradus eq̄les in circulo directo: ⁊ exeunt. 7. gradus. 9. minuta ⁊. 15. ſcōa can cri. ibi ergo in ꝓpoſito ſunt radij ſextiles dextri Saturni. Si vero planeta cuius radios vis ꝓijcere ſit in gradu oriētis q̄re aſcenſiōes gradus planete ꝑ tabulā aſcēſionū circuli obliqui deſeruientē tue regiōi. Et ſi volueris radiationē ſiniſtrā adde ſup aſcēſiōes gra dus planete. 60. gra. ꝓ radiatiōe ſextili: vel. 90. ꝓ q̄rta raditiōe: vel. 120. ꝓ trina radia tiōe. Exemplū i radiatiōe ſextili ſiniſtra: pono ꝙ Jupiter ſit i gradu oriētis i fine 10 gra. ſagittarij aſcēſiōes illius gradus i horizōte obliquo ſūt. 275. gradus: ⁊. 27. minuta: ⁊ vo lo habere radiationē ſextilē ſiniſtrā addā ſup ipos. 60. gra. ⁊ ꝓueniēt 335 gra. ⁊ minu. 27. quos reducā ad gradus eq̄les i circulo obliquo ⁊ exeūt. 12. gra. 44. minuta. 21. ſcōa aq̄rij ibi ergo ſūt radij ſextiles Jouis. Exemplū in radiatiōe ſextili dextra. ſubtrahaꝫ ab aſcēſiōibus gradus. Jouis. 60. gradus ⁊ manēt. 215. gra. 27. minu. reducā ad gradus equales ⁊ exibūt. 25. gradus. 54. minuta. 50. ſecunda libre. ibi ſūt radij ſextiles Jouis. ¶ Si vero planeta fuerit in gradu occidētis operaberis cū gradu oppoſito gradui plane te. ſ. accipies aſcenſiones nadir gradus planete in horizōte obliquo: ⁊ facies penitus eo dē mō quo dictū eſt: Sꝫ poſtq̄ reduxeris ad gradꝰ eq̄les locus radioꝝ ē locꝰ oppoſitꝰ il lius loci quē inueniſti. Et vt clariꝰ pateat ponā i h̄ exēplū. Pono ꝙ iupiť ſit i ḡdu occidē

tis i fine 10 gra. ſagittarij: q̄rā aſcēſiões 10 grad. geminor ꝫ iuenio 41 gra. 9 minuta. addā 60 grad. ꝑ radiatiōe ſextili: ꝫ ꝑueniūt 101 grad. 9 minuta. reducā ad grad⁹ eq̄les in horizōte obliquo: ꝫ exibūt 2 grad. 30 minuta 45 ſcđa leonis. ſūt ergo radij in oppoſito iſtius. ſ. 2 gradu 30 minuta 45 ſcđa aquarij. ¶ Si aūt planeta cuius radios vis pijcere nō fuerit in aliquo locoꝝ dictoꝝ tūc opꝫ accipe radiationē mixto modo ſꝫ ꝑpoꝛtionē diſtātie gradus planete iter vnū angulū ꝫ aliū. Modus aūt ē iſte ſi planeta cui⁹ radios vis pijcere fuerit iter mediū celi ꝫ gradū aſcēdētē: accipe p̄mo aſcēſiões grad⁹ medij celi q̄s ſubtrahe ab aſcēſiōibus gradus planete in circulo directo: ꝫ qđ remanet eſt diſtātia a medio celi quā ſerua. Deinde ſup aſcēſiões gradus planete in circulo directo. 60 grad. adde ꝑ radiatiōe ſextili vel 90 ꝑ radiatiōe 4 vel 120 ꝑ trina: ꝫ qđ ꝑuenerit reduc ad gradus eq̄les in circulo directo: ꝫ qđ ꝑuenerit ſerua. ꝫ vocet radiatio circuli directi. Deinde q̄re aſcēſiões gradus planete in horizōte obliquo ꝑ tabulā regionis tue ſup q̄s adde ſilr 60 grad. ꝑ radiatiōe ſextili vel 90 pro 4 vel 120 ꝑ trina: ꝫ qđ ꝑuenerit reduc ad gradus equales ꝑ tabulas tue regiōis: ꝫ qđ exiuerit ſerua: ꝫ vocet radiatio regionis. Deinde vide dr̄iam iter radiationē circuli directi ꝫ radiationē regiōis: quaꝫ dr̄iaꝫ multiplica ꝑ diſtātiā gradus planete a medio celi ꝫ ꝑductū diuide ꝑ medietatē arcus diurni gradus planete: ꝫ ꝑueniet pars ꝑpoꝛtiōalis quā adde ſup radiationē circuli directi: ſi radiatio circuli directi fuerit minoꝛ radiatiōe regiōis vel ſubtrahe ab ipſa ſi fuerit maioꝛ. ꝫ qđ ꝑuenerit erit loc⁹ radioꝝ. Medietatē aūt arcus diurni gradus planete inuenies ſubtrahēdo aſcēſiões gradus planete in circulo obliquo ab aſcēſiōibus eius nadir ꝫ mediādo illud. Poſſet ēt alio modo iueniri pars ꝑpoꝛtiōalis dr̄ie duaꝝ radiationū. ſ. ꝙ acciperet ſexta pars dr̄ie ꝫ multiplicaret ꝑ horas diſtātie planete a medio celi: Sed hic modus eſt magis tedioſus q̄ꝫ p̄mus: qꝛ opꝫ ſcđm hūc modū diuidere diſtantiaꝫ gradus planete a meridie ꝑ partes horaꝝ gradus planete ad hoc ꝙ iueniant hore diſtātie a meridie. Cōſulo p̄mū modū. Exēplū in hoc pono ꝙ gradus medij celi ſit 20 grad. leonis cōpletus ꝫ ſaturnus ſit in 6 gradu v̄ginis cōpleto. Querā diſtantiā ſaturni a medio celi ꝑ aſcēſiones circuli directi. Et iuenio in diſtātia 15 gra. 22 minuta. ſeruabo itaq̄ eā. Deinde ſubtrahā aſcēſiões gradus Saturni in circulo obliquo ab aſcēſionib⁹ gradus oppoſiti. Et remanēt 201 gradus 20 minuta q̄ ē totus arcus diurn⁹ Saturni quē diuidā ꝑ mediū ꝫ veniūt 100 gra. 40 minuta q̄ ē medietas arcus diurni Saturni: ſeruabo itaq̄ eū. Deinde q̄rā aſcēſiões gradus ſaturni in circulo directo ꝫ iuenio 247 grad. 48 minuta q̄bus addā 60 gra. qꝛ volo radiationē ſextilē ſiniſtrā. ꝫ ꝑueniēt 307 grad. 48 minuta quos reducā ad gradus eq̄les in circulo directo: ꝫ iuenio 10 gra. 14 minuta 14 ſcđa ſcoꝛpiōis. ꝫ hec eſt radiatio circuli directi. Deinde q̄rā aſcēſiões gradus ſaturni in circulo obliquo in regiōe cui⁹ latitudo eſt 48 gra. Et iuenio 147 gra. 11 minuta q̄bus addā 60 gra. ꝫ ꝑueniūt 207 gra. 11 minuta quos reducā ad gradus eq̄les in circulo obliquo ꝫ iuenio 19 gra. 52 minuta 14 ſcđa libꝛe. ¶ Uideo ꝙ radiatio circuli directi eſt maioꝛ quā radiatio regiōis ſubtrahā minoꝛē de maioꝛi ꝫ iuenio in dr̄ia 20 g̃. 22 minuta quā reducā ad idē gen⁹: ꝫ ꝑueniūt 1222 reducā ēt diſtātiā ſaturni a medio celi ad idē genus. diſtātia fuit 15 gra. 22 minuta reducam ad idē genus. ſ. 920 minuta. multiplicabo dr̄iaꝫ ꝑ diſtantiā ꝫ ꝑueniūt 1126684 ſcđa. Deinde reducā medietatē arcus diurni ſaturni ad idē genus. Medietas arcus diurni fuit 100 gra. 40 minuta reducta ad idē genus 6040 ꝑueniūt minuta ꝑ q̄ꝫ diuidā numerū q̄ ꝑuenit ex multiplicatiōe. Et exiūt 3 gra. 6 minuta 32 ſa. quos ſubtrahā a radiatiōe circuli directi: qꝛ illa fuit maioꝛ ꝫ remanēt 7 gra. 7 minuta 42 ſcđa ſcoꝛpiōis. ibi ſūt radij ſaturni ſextiles ſi-

niſtri in caſu ꝑpoſito. ¶ Si aūt volueris radiationē dextrā vbi ꝑcepi addere 60 gra:
ſubtrahe 60 ꝛ opaberis ſicut ꝑus. ¶ Si vō gradus planete cuius radios vis ꝓijcere
fuerit iter gradū aſcēdentē ꝛ angulū terre vide lōgitudinē eius a gradu aſcēdente quā
ſcies hoc modo. Subtrahe aſcēſiōes gradus aſcēdētis in circulo obliquo ab aſcēſioni-
bus gradus planete i eodē circulo obliquo. Et hoc ſi volueris radiationē ſiniſtrā: ꝛ qḋ
remāſerit erit diſtātia planete a gradu aſcēdēte ſerua eā. Deīde q̄re medietatē arcus no
cturni gradus planete quē ſcies hoc mō: ſubtrahe aſcēſiones nadir gradus planete ab
aſcēſiōib⁹ gradus planete: ꝛ remanebit tot⁹ arc⁹ nocturn⁹ quē media ꝛ ſerua medieta-
tē. His itaq; ſeruatis q̄re aſcēſiōes grad⁹ planete i circulo obliquo ꝑ tabulā factā ad la-
titudinē tue regiōis qbus adde 60 ꝑ radiatiōe ſextili ꝛc̄. ꝛ qḋ ꝓuenit reduc ad gradus
eq̄les in circulo obliquo ꝛ vocet̄ radiatio circuli obliq. Deīde q̄re aſcēſiōes gradus pla-
nete i circulo directo: qbus adde 60 gradus ꝑ radiatiōe ſextili ꝛc̄: ꝛ ꝙ ꝓuenerit reduc
ad gradus eq̄les in circulo directo: ꝛ qḋ ꝓuenerit ſerua: ꝛ vocet̄ radiatio circuli directi.
Deide vide dr̄iā iter radiationē regiōis ꝛ circuli directi: ſubtrahēdo minorē a maiori:
quā dr̄iā multiplica ꝑ diſtantiā planete a gradu aſcēdente. Et ꝓductū diuide ꝑ medie
tatē arcus nocturni gradus planete ꝛ exibit pars ꝓportiōalis quā adde cū radiatiōe re
giōis ſi fuerit minor radiatiōe circuli directi: vel ſubtrahe a radiatiōe regiōis ſi illa fue
rit maior radiatiōe circuli directi. Et qḋ poſt additionē vel ſubtractionē ꝓuenerit loc⁹
erit radiorū. Exemplū in hoc pono ꝙ gradus aſcēdēs ſit 18 gra. ſcorpionis ꝛ Jupiter ſit
in 10 ſagitarij q̄rā aſcēſiōes grad⁹ aſcēdentis in orizōte 48 graduū: ꝛ iuenio 245 gra.
55 minuta. Deinde q̄rā aſcenſiōes gradus Jouis in eodem orizonte obliquo: ꝛ iuenio
275 gradus: ꝛ 27 minuta: ſubtrahā aſcenſiōes gradus aſcēdentis ab aſcenſiōibus gra
dus Jouis: ꝛ remanēt 29 gradus 32 minuta q̄ eſt diſtātia Jouis ab aſcēdente. Deinde
ſubtraxi aſcenſiōes gradus oppoſiti Jouis ab aſcenſiōib⁹ gradus iouis: et reſiduū me-
diaui: et iueni 117 gra. 9 minuta q̄ ē medietas arcus nocturni gradus iouis. Deide ad-
didi aſcenſiōibus iouis 60 gradus ꝛ ꝓuenerūt 335 gra. 27 minuta quos reduxi ad
gradus equales in circulo obliquo: ꝛ iueni 12 gradus 45 minuta aquarij. Et hec eſt ra-
diatio regionis: ſeruaui itaq; eā. Deinde q̄ſiui aſcenſiōes gradus iouis i circulo directo:
et iueni 338 gradus 21 minuta qbus addidi 60 gradus: et ꝓuenerūt 398 gradus 21
minuta. ſubtraxi vnā reuolutionē. ſ. 360 gradus et remāſerunt 38 gradus 21 minuta
quos reduxi ad gradus equales i circulo directo ꝛ iueni 5 gradus 57 minuta aquarij:
ꝛ hec eſt radiatio circuli directi. Deide ſubtraxi minorē radiationē de maiori ꝛ iueni in
dr̄ia 6 gradus 48 minuta quā dr̄iam multiplicaui per diſtātiā iouis ab aſcendēte: ꝛ di
uiſi ꝑ medietatē arc⁹ nocturni ꝛ iueni i parte ꝓportionali 1 gradū 42 minuta 47 ſecū-
da. quā ſubtraxi a radiatiōe regionis: q2 illa fuit maior. Et remāſerūt poſt ſubtractionē
11 gradus 2 minuta 13 ſcd̄a aquarij: et ibi eſt locus radiorū iouis. ¶ Si aūt velles ꝓij-
cere radios verſus dextrū tūc deberes videre diſtātiā gradus planete ab angulo terre
ꝑ aſcenſiōes circuli directi quā inuenies ſubtrahēdo aſcēſiones gradus planete in circu-
lo directo ab aſcenſiōibus anguli terre i circulo directo. Et tūc partē ꝓportiōalē duarū
radiationū deberes addere radiatiōi circuli directi ſi illa eſſet minor radiatiōe regiōis:
vel ſubtrahere ſi eſſet maior. Jn nullo alio differt opus niſi ꝙ vbi ꝑcepi addere aſcenſio
nibus 60 gradus: ꝛc̄. debes ſubtrahere 60 ꝛc̄. ¶ Si aūt gradus planete cuius radios
vis ꝓijcere: fuerit iter gradū occidētis ꝛ gradū 10 dom⁹ opaberis cū g̃du oppoſito pla
nete recte ꝑ eādē viā: ſicut iā dixi iter aſcēdens ꝛ angulū terre. q̄n eni gradus planete
eſt inter gradū occidētis et mediū celi eius oppoſit⁹ gradus eſt iter aſcēdens ꝛ angulum

terre. Et tãtũ diſtat gdꝰ oppoſitꝰ ple ab aſcẽdẽte quãtũ gdus planete a gradu occidẽtis: ĩo eadẽ eſt opatio: nec plus nec minꝰ. Sȝ poſtq̃ cõpleueris opatiões loc ꝰ radioꝝ eſt locus oppoſitus illiꝰ loci quẽ iueniſti ſicut tibi exẽplificaui: qñ pla eſt i gradu occidẽtis. ❡ Si aũt ↄtigat ſicut ſepe ↄtigit ꝙ gdus ple ſit añ angulũ: ⁊ locus vbi cadũt radij ſui ſit vltra angulũ: ſicut vbi gra locus planete ſit iter mediũ celi ⁊ aſcẽdens ⁊ radij cadãt vltra aſcẽdens. ſ. iter aſcẽdens et angulũ terre. Iſte caſus q̃ſi freq̃nter ↄtigit in radiatiõe trina: et multotiens in q̃rta: ⁊ aliq̃n in ſextili. Modus eſt iſte ſi locus ple cuius radios vis ꝓijcere ſi iter mediũ celi ⁊ aſcẽdens ⁊ radij ſui debeãt cadere vltra aſcẽdẽs: vide diſtãtiã ple a medio celi ꝑ modũ pus dictũ: ⁊ vide medietatẽ arcus diurni gradus ple ꝑ modum pus dictũ: ⁊ ſerua vtrũq;. ſ. diſtãtiã et medietatẽ arcus diurni. Deide q̃ras aſcẽſiões gradus ple i circulo directo. Quere ẽt aſcẽſiões gradus aſcẽdentis i eodẽ circulo directo. Deide ſubtrahe aſcenſiões gradus ple ab aſcenſioĩbꝰ gradus aſcẽdentis. Et qd remãſerit ſerua: ⁊ vocet̃ pars radiatiõis circuli directi. Deide q̃re aſcenſiões gradus planete in circulo obliquo. ⁊ q̃re aſcenſiões gradus aſcendentis i circulo obliquo: ⁊ ſubtrahe aſcẽſiões planete ab aſcenſioĩbus gradus aſcendentis: ⁊ qd remãſerit ſerua ⁊ vocet̃ pars radiatiõis regiõis. Deinde ſubtrahe partẽ radiatiõis minorẽ a maiori ⁊ remanet dr̃ia q̃ multiplica ꝑ diſtãtiã planete a medio celi ⁊ ꝓductũ diuide ꝑ medietatẽ arcꝰ diurni gradus planete ⁊ ꝓueniet pars ꝓportionalis q̃ adde parti radiationis circuli directi ſi fuerit minor parte radiatiõis regiõis. vel ſubtrahe ſi fuerit maior: ⁊ qꝰ ꝓuenerit erit pars radiatiõis eq̃ta: q̃ pars ſi fuerit minor 60 gradibus radij ſextiles cadũt vltra ãgulũ aſcẽdẽtis ſi fuerit maior cadũt añ ãgulũ. Et ſi hec pars fuerit minor. 90 gradibꝰ radij q̃rti cadũt vltra ãgulũ. ſi maior cadũt añ angulũ. Et ſi hec pars fuerit minor 120 gradi. ſicut ẽ q̃ſi freq̃ter cadũt radij trini vltra ãgulũ. ſi fuerit maior 120 cadũt añ angulũ. Si igit̃ cadãt radij vltra angulũ ſubtrahe partẽ radiatiõis eq̃tã a 60 gra. ꝓ radiatiõe ſextili vel a 90 ꝓ radiatiõe q̃rta: vel a 120 ꝓ radiatiõe trina: ⁊ qd remãſerit adde ſuꝑ aſcẽſiões gradus aſcẽdẽtis i circulo obliquo ⁊ qd ꝓuenerit reduc ad gradus eq̃les i circulo obliquo ⁊ gradus ſigni q exierit erit locus radioꝝ. Si ſciueris iſtã opationẽ ſcies dirigere planetã exiſtentẽ in vna q̃dra ad locũ exiſtentẽ in alia quadra. Hũc modũ nõ vidi expoſitũ nec poſitũ i aliquo libro. ❡ Ut planiꝰ pateat ꝙ dixi ponã i hoc exẽplũ. Pono ꝙ gradus medij celi ſit 10 gra. cãcri ⁊ ſaturnus ſit in q̃rto gradu vginis: et gdus aſcẽdẽs i orizõte obliquo in regiõe cuius latitudo eſt 48 gradus ſit 7 grad. 59 minuta libre. Queſiui aſcẽſiões gradus medij celi i circulo directo et iueni 190 gra. 53 minuta. Deide q̃ſiui aſcenſiões gradus ſaturni i circulo recto et inueni 245 grad. 55 minuta. Subtraxi aſcenſiones medij celi ab aſcẽſionibus gra. ſaturni et remãſerũt 55 gradus 2 minuta: q̃ eſt diſtãtia ſaturni a medio celi. Deide ſubtraxi aſcẽſiões gradus ſaturni i circulo obliquo ab aſcẽſionibus gradus oppoſiti in eodẽ circulo obliquo et remãſerunt 203 gra. 3 minuta. et hic fuit arcus diurnus gradus ſaturni quem mediaui et iueni 101 gradus 31 minuta 30 [illegible] que eſt medietas arcus diurni gradus ſaturni. Subtraxi aſcenſiones gradus ſaturni in circulo directo q̃ fuerũt 245 gra. 55 minuta ab aſcenſioĩbus gradus aſcendentis in eodem circulo directo q̃ fuerũt 277 gra. 19 minuta et remanſerunt 31 gra. 24 minuta que fuit pars radiatiõis circuli directi. Deinde ſubtraxi aſcẽſiones gradus ſaturni in circulo obliquo que fuerũt 144 grad. 27 minuta ab aſcenſionibus gra. aſcendentis in eodem circulo obliquo q̃ fuerunt 190 grad. 53 minuta: et remanſerũt 46 grad. 26 minuta que fuerunt pars radiationis regionis ſiue circuli obliqui: vidi quod pars radiationis circuli obliqui fuit maior parte radiationis circuli directi. Sub-

traxi ergo minorē de maiori ⁊ remāſerūt 15 gra. 2 minuta q̄ fuit dr̄ia duaꝝ partiū quā multiplicaui p diſtātiā ſaturni a medio celi ⁊ diuiſi ꝑ medietatē arcus diurni gra. ſaturni. ⁊ exiuerūt 8 gra. 8 minuta 59 2a ⁊ hec fuit pars ꝓportionalis dr̄ie quā addidi ſupra partē radiatiōis circuli directi ⁊ ꝓuenerūt 39 gra. 32 mi. 59 2a. Jſti ſūt gradus aſcēſionū q̄ ḡrūt i figura a ſaturno vſq̄ ad gradū aſcēdētē: ⁊ q2 fuerūt pauciores q̄ȝ 60 ſciui ꝙ radij ſextiles ſaturni in hac figura ceciderūt. vltra gradū aſcēdentē. Subtraxi ergo hos gra. a 60 ꝓ radiatiōe ſextili ⁊ remāſerūt 20 gra. 27 minuta. 1 2m: quos addidi ſuper aſcēſiones gra. aſcēdentis in circulo obliquo q̄ fuerūt 190 gra. 53 minuta: ⁊ ꝓuenerūt 211 gra. 20 minuta quos reduxi ad gradus equales i circulo obliquo ⁊ inueni 22 gra. 54 minuta 52 2a libre: ibi fuerūt radij ſextiles ſaturni in propoſito exemplo ſm hunc modum debet fieri in alijs angulis. Et hec de radiationibus ſufficiant.

Habent etiā qnq̄ planete in vno quoq̄ ſigno terminos.

Prius auctor determinauit de tribus dignitatibus eſſentialibus planetaꝝ. Jn iſta parte auctor determinat de quarta dignitate eſſentiali quā hn̄t planete in ſignis. Et diuidit̄ in duas partes: qm̄ in p̄ma parte ponit terminos planetaꝝ. Jn ſcd̄a parte ſoluit quādā cōtrouerſiā q̄ eſt īter aliquos de triplicitatibus ⁊ terminis. Secūda pars īcipit ibi. Quidā p̄ponūt. Prima pars diuidi pōt in duas partes: ita ꝙ p̄mo incipit tractare de terminis planetaꝝ lr̄alr̄. Scd̄o ponit tabulā de ipſis terminis. Secūda icipit ibi: ⁊ pp̄ diuerſitatē eorūdē. Dicit p̄mo ꝙ qnq̄ planete. ſ. Saturnus Jupiter Mars Venus ⁊ Mercurius hn̄t terminos diſpoſitos p diuerſos gra. Et p̄mus terminus eſt Jouis a p̄ncipio arietis vſq̄ ad finē ſexti gra. eiuſdē. Et a p̄ncipio ſeptimi gra. eiuſdē arietis vſq̄ ad finē 12 eſt terminus Veneris. Et a p̄ncipio 13 gra. vſq̄ ad finē 20 eſt terminus Mercurij. Et a p̄ncipio 21 vſq̄ ad finē 25 eſt terminus Martis. Et a p̄ncipio 26 vſq̄ ad finē arietis eſt termin⁹ ſaturni. Poſtea dicit: ⁊ q2 iſti grad⁹ ſūt diuerſi: ita ꝙ nō vadūt eq̄lr nec ſ3 ordinē plaꝝ graue eēt eos tenere i memoria: iō poſuit eos i tabula ſm ꝙ videt̄ in littera.

Quidam preponunt triplicitates terminis.

Hic ſoluit quādā ꝯtrouerſiā q̄ eſt īter ſapiētes de triplicitatibus ⁊ terminis. Et dicit q̄dā p̄ferūt triplicitates terminis. Et q̄dā p̄ferūt terminos triplicitatibus. Soluit iſtā cōtrouerſiā ⁊ dicit ꝙ dn̄i triplicitatū ſūt fortiores q̄tū ad nutritionē pueroꝝ: q2 in natiuitatibus ſignificāt nutritionē ⁊ ab eis accipit̄ ſignificatio vtꝝ puer ſit vitalis aut nō. Dn̄i aūt terminoꝝ ſūt fortiores in directiōe: q2 dū dirigit̄ gradus aſcēdēs alicui⁹ natiuitatis dirigit̄ ad terminos fortunaꝝ ⁊ infortunaꝝ. ⁊ dn̄s termini illi⁹ vocat̄ diuiſor vel diſpoſitor q̄diu durat directio i illo termino: ⁊ ſi fuerit ibi aliq̄s planeta vel radij ei⁹: erit particeps. De hoc diffuſi⁹ dicet̄ i ſeq̄ntib⁹ dn̄o ꝯcedēte. ¶ Notādū eſt hic de termīs ꝙ diſcordia fuit īter ſapiētes antiquos de termīs. Et fuerūt tres opiniōes famoſe de terminis. quaꝝ vna fuit idoꝝ. alia egyptioꝝ. tertia caldeoꝝ. Ptolemeus aūt i 218 ꝓpoſitione p̄me partis q̄dripartiti magis approbat terminos egyptioꝝ ⁊ dicit ſe īueniſſe vnū librū de termīs antiquū q̄ p̄ vetuſtate erat ꝓ maiori parte fract⁹. Et ille ꝯcordabat cū termīs egyptioꝝ: ⁊ i illo libro ſūma graduū terminoꝝ cuiuſlibet planete erat tātus q̄ntus numerus annoꝝ ſuoꝝ maioꝝ quos dāt i natiuitatib⁹. Verbi gr̄a: anni maiores ſaturni ſūt 57 āni. Jouis 79 Martis 66 Veneris 82 Mercurij 76 ⁊ oēs iſti collecti faciūt 360 Si volueris hoc experiri. cōputa gradus oīuꝫ terminoꝝ alicui⁹ planete: vbi gr̄a Jouis: ⁊

inuenies numerũ annoꝛũ ſuoꝛum maioꝝ ſcilicet. 79. ⁊ ſic de alijs. Hay in cõmento. 206 ꝓpoſitiõis p̄me partis q̄drípartiti dicit. Illi de egypto fuerũt ſapiẽtes magici q fuerũt ab antiquo tp̄e. nã iſti fuerũt ſtudij ⁊ exercicij magni in ſciẽtijs ⁊ ſapientijs oĩbus de q̄bus homo ſe iuuare põt. Et ſcimus hoc ꝑ chronicas ſapientũ antiquoꝛũ ſm ꝙ loquebã tur de ipſis ⁊ per ea q̄ de ſuis operibus remãſerũt a multis milibus annoꝛũ vſq; ad ho diernã diẽ. Tñ ego dico illud ꝙ ego vidi de vna experiẽtia q̄ȝ inueni i loco q dictus eſt oculus ſolis: q: i modico tp̄e miracula magna vidi. hec ſũt vᵭa Haly. ð experiẽtia aũt ta cet. In cẽtiloquio i cõmẽto illius ꝓpoſitiõis vultus huius ſeculi. dicit vnã experiẽtiã ð ſigillo ſcoꝛpionis facto in lapide ſm ꝙ põt ibi videri: ⁊ q voluerit vid:re ibidẽ videat.

Facies autem ſignoꝛũ. Hic determinat de q̄nta dignitate ⁊ vltia eẽntiali quã hñt planete i ſi gnis q̄ vocat̃ facies. Et põt diuidi i tres ꝑtes: qꝛ̃ in p̄ma ꝑte ponit diuiſionẽ et oꝛdinẽ facierũ. In ſc̄da parte docet iuenire facies ꝑ numeros. In tertia ꝑte po nit de eis tabulã. Sc̄da pars ĩcipit. Cũ habueris gradus i aliquo ſigno. Tertia eſt i fine vbi ponit tabulã. Dicit ꝙ q̄libet ſignũ diuidit̃ i tres partes eq̄les q̄ vocant̃ tres facies ⁊ q̄libet facies eſt ex. 10. gra. Et icipiũt iſte facies a ꝑncipio arietis ⁊ ꝓcedũt ſʒ oꝛdinẽ ſi gnoꝝ ⁊ plaꝝ. ita ꝙ p̄ma facies ẽ martis. ſ. p̄mi. 10. gra. ſa facies arietis. ſ. 10. gra. ſeq̄ntes ſũt ſolis q ſuccedit marti i oꝛdie ſphaeraꝝ. tertia ẽ veneris q̄ ſuccedit ſoli. Et p̄ma facies tauri ẽ mercurij q̄ ſuccedit veneri. Sc̄da lũe q̄ ſuccedit mercurio. Tertia ſaturni. Et p̄ma gemioꝝ Iouis. ⁊ ſic ſʒ hũc oꝛdinẽ vſq; ad finẽ ſignoꝝ. Poſtea docet iuenire ꝑ nũeros cu iꝰ planete ſit aliq̄ facies. Et dicit cũ habueris gradũ alicuiꝰ ſigni ⁊ volueris ſcire cuiꝰ pla nete facies ſit i illo gradu cõputa numerũ ſignoꝛũ a ꝑncipio arietis vſq; ad ꝑncipiũ ſigni ꝓpoſiti: ⁊ multiplica illũ numerũ ꝑ tres: ⁊ cũ numero ꝓducto adde facies cõpletas ſigni ꝓpoſiti: verbi grã: ſi trãſiuerint. 10. gradus cõpleti adde vnitatẽ. Si. 20. completi adde duo. Deide a toto numero ſubtrahe. 7. quotiẽs poteris. ⁊ ꝙ remanſerit cõputa a marte ſm oꝛdinẽ plaꝝ. ⁊ vbi numerus finitus fuerit ſequẽs planeta eſt dñs faciei q̄ſite: verbi grã pono ꝙ habeã. 15. gradus leonis volo ſcire cuius facies ſit. 15. gradus leonis ſcio ꝙ a ꝑncipio arietis ſunt. 4. ſigna cõpleta. multiplicabo ergo. 4. per. 3. ⁊ erunt. 12. Et ſcio ꝙ de leone trãſiuit vna facies cõpleta: iõ addã vnũ ⁊ erunt. 13. facies cõplete a ꝑncipio arietis. ſubtrahã īde ſeptẽ ⁊ remanẽt. 6. dabo. p̄mã vnitatẽ marti. ſaʒ ſoli. tertiã veneri. q̄rtã mercurio. q̄ntã lune. ſextã ſaturno. Erit ergo facies ſequẽs q̄ nõ fuit cõpleta Iouis Poſtea ponit tabulã cuius opus facile eſt. Queres enĩ nomẽ illius ſigni cuius dominuȝ faciei queris ⁊ inuenies in directo quis ſit dominus p̄me faciei ⁊ quis ſc̄de ⁊ q̄s tertie.

Et quia auxiliante deo. Poſtq̄ȝ auctoꝛ determinauit de dignitatibus planetarũ in ſignis. In iſta parte determinat de foꝛtitudinibus q̄s habẽt in iſtis dignitatibus. Et põt diuidi in duas partes: qꝛ̃ in p̄ma ꝑte oſtẽdit quot foꝛtitudines hẽat plane ta in q̄libet dignitate. In ſc̄da parte cõparat iſtas dignitates ad res ſenſibiles. ſecunda eſt ibi: vñ q̄dã de hac re. Prima pars põt diuidi in duas: qꝛ̃ p̄mo continuat ſe ad dicẽ da. ſc̄do ꝓſequit̃ ibi: nã dñs domus. Dicit q: adiuuãte deo cõpleuit de dignitatibus pla netarũ in ſignis. modo vult oſtẽdere quot foꝛtitudines habeat q̄libet in ipſis dignitati bus. Poſtea dicit ꝙ dñs domus habet q̄nq; foꝛtitudines. dñs exaltationis hẽt q̄tuoꝛ. dñs triplicitatis hẽt tres. dñs termini duas. dñs faciei vnã. Poſtea replicat illã ꝯtrouer ſiã de terminis. Et ponit cõparationẽ in dignitatibus planetarũ dicẽs ꝙ q̄dã de digni tatibus planetarũ fecerũt talẽ cõparationẽ ꝙ planeta exiſtẽs in ſua domo eſt ſimilis vi-

ro exiſtenti in domo atq; dignatione ſua: Et planeta in exaltatiōe ſua eſt ſimilis viro i re gno atq; gloria ſua ꝛ patet in littera. ¶ Ex iſta litterra poteſt notari ſi aliqs planeta patiatur magnū infortunium in domo vel exaltatione ſua hoc eſt multuꝫ deteſtabile. ſicut multum eſſet deteſtabile ſi rex vincereť in proprio regno ſuo ꝛ in fortiori loco regni ſui. Jō qn̄ luminaria eclypſanť in ꝓprijs domibus vel exaltatiōibus ſuis hoc ē malū ſignū.

S Equuntur has figure ſignorum.

Prius auctor determinauit d dignitatibus planetarū i ſignis ꝛ de fortitudinibus q̄s hn̄t in iſtis dignitatibus. Jn iſta parte determinat de figuris ſiue formis ipſorū ſignoꝝ hoc ē oñdit nobis q̄ ſigna hn̄t formas humanas: ꝛ q̄ hn̄t formas aliorū aīalium. ꝛ manet indiuiſa. Dicit qđ quedā ſigna dicunť rōnalia. ſ. illa quorū imagines ſunt figurate ad imagines hominū. Et illa ſunt gemini virgo aq̄rius libra ꝛ medietas pma ſagittarij. ꝛ iſta dr̄ habētia pulchras voces. Et virtus eorū eſt maior cū fuerit in oriēte. Et q̄dā ex ſignis dr̄ habentia alas. ſ. gemini virgo ꝛ piſcis. Quedaꝫ ex eis dicunť quadrupedia. ſ. ſagittarius leo aries taurus ꝛ capricornus. Et eorū q̄dā ſunt domeſtica. ſ. illa que ſunt figurata ſm̄ figuras aīaliū domeſticorū. Et hec ſunt aries taurus ꝛ capricornus. Et eorū virtus magis apparet cū fuerint i meridie. Uirtus aūt v̄ginis capricorni ꝛ aq̄rij magis apparet cū fuerint i ſeptētrione. Et q̄dam ex ſignis videnť vitioſa ꝛ turpia ꝛ tortuoſa. ſ. aries taurus cancer ſcorpius ꝛ piſcis. ꝛ virtus eorū magis apparet in occidēte. Quedā vero ſūt ſterilia. ſ. gemini leo virgo. Et quedā dicunť habentia paucos filios. ſ. aries taurus libra ſagittari⁹ capricornus ꝛ aquarius. Et q̄dā ex his ſignis ſunt multū luxurioſa. ſ. aries ꝛ taurus leo ꝛ capricornus. Et quedā dicunť multorū filiorū. ſ. cācer ſcorpius ꝛ piſcis. Et quedā ex ſignis dicunť habentia dimidiam vocē: illa ſcilicet que hn̄t vocē animaliū balantiū rugientiū ꝛ mugientium: vt aries taurus leo capricornus ꝛ vltima pars ſagittarij. Quedā ex ſignis dicunť carentia oīno voce. ſ. illa que figuranť ſcđm imagines aīalium carentium voce: vt cancer ſcorpio piſcis. Haly abēragel breuiter expedit ſe de formis ſignorum dicens. Signorū alia ſunt in forma hominū. Alia in forma beſtiarū. Alia in forma beſtinglorū Alia in forma reptilium. Que ſunt in forma humana ſunt gemini libra aq̄rius virgo. Jn forma beſtiarum aries taurus capricornus ꝛ ſagittarius. Jn forma beſtinglorū. i. aīalium rapatium leo. Jn forma reptilium cancer ſcorpio ꝛ piſcis.

E T vnum quodque ſignorum habet ꝓpriam ſignificationeꝫ.

Prius auctor determinauit de figuris ſignorū. Jn iſta parte oſtendit nobis quid habent ſigna ex membris hominū: ꝛ ex regionibus ꝛ ex planetis. Et pōt diuidi in duas partes: qm̄ in pma parte facit quod dictum eſt. Jn ſecūda determinat de doloribus planetarū in ſignis. Secūda incipit ibi. Et ſiquidē planete ſignificauerint dolorem. Prima pōt diuidi in. 12. partes ſcđm ꝙ. 12. ſunt ſigna. Clarum eſt qđ dicit in littera excepto ꝙ nomina regionum nō ſūt nobis nota. ¶ Notandū eſt hic quod Ptolemeus diuidit totā terram habitabilem in q̄tuor partes. Et ſcđm diuiſionem Ptolomei imaginari pōt vna linea tranſiens ab oriēte in occidēte per mediuꝫ habitationis ita qđ iſta linea diuidat partē meridionalem a ſeptentrionali. Et dicit haly qđ iſta linea diſtat ab equinoctiali per. 36. gradus. ꝛ ſecundū hanc diuiſionē diſtat ab vltima habitatione in ſeptentrione per. 30. gradus vel circa: ita quod tota latitudo contineat. 66. gradus. Et tanta eſt diſtātia equinoctialis vſq; ad circulum arcticū: imo eſt. 66. gradus. 26. mi-

nuta: ⁊.30.ſecunda. Ideo dicit haly vel circa. Et dicit quod in fine iſtius linee verſus occidentē eſt paſſagiū herculis. Et hoc eſt vnde tranſitur in hiſpaniā ⁊ eſt mare ibi ita ſtrictū quod exiſtens in vno littore pōt videre exiſtentē in alio. Et ſunt ibi tres inſule q̄rū vnā vident trāſeuntes in hiſpaniam per terrā occidētis. Et ſtat in ea idolū tenens in manu claues ad demonſtrandū ꝙ vltra locū illū nō ſit habitatio. Et in q̄libet duarū aliarū inſularū ſtat idolū ſcōm eundē modū. Et in parte orīētali ī fine linee p̄dicte ſtant idola eodē modo tenentia claues ⁊ demōſtrantia quod nō ſit vltra illū locū habitatio verſus orientē. Dicit Haly ꝙ Hercules poſuit iſta idola in ſignū ꝙ ipſe acq̄ſiuerat totū mūdū. Longitudo linee p̄dicte ſcōm ꝙ dicit Haly eſt.180.graduū. His viſis ſm ſententiā Ptolemei imaginet̄ iſta linea diuidi per mediū ita ꝙ remaneāt.90.gradus verſus orientē: ⁊ alij.90.verſus occidentē. Et imaginet̄ tranſire vna linea p̱ polos mundi per mediū diuiſionis linee ſupradicte ita videlicet ꝙ tranſeat p̱ mediū terre habitabilis ſm latitudinē. Prima aūt linea dicebat̄ tranſire p̱ mediū terre habitabilis ſm longitudinē. Patet itaqꜫ ꝙ due linee ſupradicte que diuidūt totā terrā habitabilē in q̄tuor partes cōiungunt̄ in loco interſectiōis linearū qui eſt punctus ī medio terre habitabilis. Hac diuiſiōe intellecta facile eſt videre ſniam Ptolemei in partitiōe ſignoꝝ ⁊ terrarū. Dicit ita qꜫ Ptolemeus ꝙ hec tria ſigna aries leo ⁊ ſagittarius q̄ faciūt p̱mā triplicitatē ptinent ad q̄rtā partē terre habitabilis que eſt īter ſeptentrionē ⁊ occidēs. ⁊ illā quartā gubernat Jupiter eo ꝙ eſt ſeptentrionalis: ⁊ mars hēt participationē cū eo: q2 ptinet ad partē occidentalē. Et tria ſigna triplicitatis ſecūde. ſ. taurus virgo capricornus ptinēt ad partē que eſt īter meridiē ⁊ oriens: ⁊ gubernat ipſam venus: q2 eſt meridionalis. ⁊ hēt participationē cū ea ſaturnus q̄ꝛ ad partē orientalē ptinet. Et tria ſigna triplicitatis tertie. ſ. gemini libra ⁊ aq̄rius ptinent ad partē q̄ eſt īter oriēs ⁊ ſeptentrionē: ⁊ gubernat ipſam ſaturnus eo ꝙ ptinet ad oriens ⁊ hꜫ participationē cū eo Jupiter eo ꝙ ptinet ad ſeptentrionē. Et tria ſigna triplicitatis quarte. ſ. cancer ſcorpio ⁊ piſcis pertinēt ad partez que eſt inter meridiem ⁊ occidens. ⁊ gubernat ipſam mars: q2 ptinet ad occidens. ⁊ hēt participationez cum eo venus. Ex predictis poterit q̄libet coniecturare ad quod ſignū pertineat quelibet terra. Sciet enim per longitudinem ⁊ latitudinem regionis de qua quarta ſit. Uerbi gratia: oīs terra cuius latitudo eſt maior.36.gradibus. ⁊ longitudo eius ab occidēte minus.90.gradibus fuerit eſt de q̄rta ſeptētrionali occidētali ⁊ ſic de alijs ſuo modo. Cognita igitur quarta in qua eſt terra tua ſcis quod vnum ſignū ex tribus ſignis triplicitatis illius q̄rte reſpicit illam terrā. ⁊ poteris ſcire quod ex illis tribus reſpiciat eam per mores ⁊ conſuetudines hominū habitantium in ea. Uerbi grā: ſcio ꝙ terra chriſtianorū eſt in parte ſeptentrionali occidentali ſcio quod aries leo ⁊ ſagittarius dominant̄ ſup ipſam. Et ſi velim ſcire ſupra q̄ꝫ partē eius dn̄at̄ quodlibet iſtorū ſignorū reſpicio ad mores ⁊ cōditiōes hoīum cū q̄bus ſignis magis cōcordāt. Cōſtat aūt ꝙ romani ſunt famoſiores ⁊ nobiliores iſtius q̄rte ⁊ ideo conuenit vt attribuat̄ eis ſignū nobilius īter hec tria. ⁊ hoc eſt leo domus ſolis. Cōſtat etiā ꝙ alemani ſūt homines iracūdi ⁊ furioſi de natura martis: ideo cōuenit vt attribuat̄ eis aries domus martis. Conſtat etiā ꝙ hiſpani ſunt boni milites ⁊ exercitij magni ī armis: ideo conuenit vt attribuat̄ eis ſagittarius quod eſt ſignū militiarū ⁊ bellorū. Et hāc partitionē ponit Ptolemus in littera in ſecūda parte quadripartiti. Dicit enim ſic ⁊ prouincie cum ariete concordātes ſunt terra britanie ⁊ terra de ſalacia. Credo ꝙ deberet dici de ſcalauia ⁊ germania. Et que cōcordāt cū leone ſunt: italia: gallia: apulia: ⁊ ſecilia. Et Haly dicit ibi: ꝙ hi ſunt termini rome. Et que cōcordāt cum ſagittario ſunt terre de turcia calciata ⁊ hiſpa-

nia. De partitiōe alioꝝ ſignoꝝ cū alijs terris paꝝ curo. Quia nec noīa earū nec cōditiōnes boīuꝫ ſūt mihi nota nec faceret mihi aliquā vtilitatē hꝫ ſcire. ¶ Si qs aūt cognoſcat eas ꝛ voluerit in eis morari applicet ſm modū dicm̄ i tribus ſignis p̄dictis. Dicit Abraā auenezre ꝙ p̄mū clyma eſt capricorni ꝛ aq̄rij: ꝛ gubernator eius ē ſaturnus. Scḋꝫ clyma eſt ſagittarij ꝛ piſcis ꝛ gubernator eius ē Jupiter. Tertiū clyma ē ſcorpij ꝛ arietis ꝛ gubernator eiꝰ eſt Mars. Quartū eſt leonis ꝛ gubernator eiꝰ eſt ſol. Quintū clyma eſt tauri ꝛ libre ꝛ eius gubernator eſt venus. Sextū eſt geminoꝝ ꝛ v̄ginis ꝛ eius gubernator mercuiꝰ. Septimū eſt cācri ꝛ gubernat illud luna. ¶ Abraā etiā auenezre ponit cōditiones naſcētiū ſub quolibet ſigno ꝛ ē ſnīa ſua iſta. Qui natus fuerit ſub p̄ma facie arietis erit ruffus ꝛ ſimus: vēter eiꝰ erit paruus ꝛ ſtrictꝰ carne extenuatꝰ: hēbitq̄ ſupra pedē ſiniſtrū ſignū ꝛ i cubito manꝰ ſiniſtre: ꝛ amici eiꝰ erūt plures ꝛ ipſe odiet malū. Qui v̄o natus fuerit ſub ſ̄a facie inerit ei nigredo pulchritudī faciei cōiūcta: corpꝰ eiꝰ tēpatū p̄ceps i irā aio occultās volūtatē malā: eſtq̄ alti cordis: inimici eiꝰ plures erūt. Qui natꝰ fuerit ſub tertia facie eiꝰ erit ruffus color eiꝰ ꝛ croceꝰ ē erit ſolitarius. Qui natus fuerit ſub p̄ma facie tauri erit breuis ſtature: ſui oculi magni: labia ſpiſſa: ꝛ hēbit ſignū i collo: ꝛ eſt corde feſtinꝰ: amici eiꝰ plures ꝛ maneriebꝰ delitiaꝝ d̄lectabit̃ ip̄e. Natꝰ aūt ſub facie eiꝰ ſ̄a: hēbit faciē rotūdā: vētrē latū: oclos pulchros: ꝛ eiꝰ aīa volūtaria reſq̄ cito p̄pēdet: ꝛ circa ſpatulas piloſus exiſtet. ꝛ hēbit ſignū i lūbis. Et q natꝰ fuerit ſub tertia facie pulchri coloris exiſtet pulchreq̄ faciei: ꝛ hēbit ſignuꝫ in oculo ſiniſtro: virq̄ laborioſus erit. nec i mulieribꝰ fortunatus exiſtet. Qui aūt natꝰ fuerit ſub fine huiꝰ ſigni erit carēs teſticulis naturalr̄ ꝛ fine vel hermofroditꝰ. Qui natꝰ fuerit ſub p̄ma facie gemioꝝ erit pulchri corporis ꝛ decētis: ꝛ oculoꝝ ꝛ piloꝝ: hēbit ſignū i capite vel i oculis. Viſus eiꝰ acutꝰ minime eſt iracūdus eritq̄ laborator ꝛ cū mulieribus minime fortunatꝰ exiſtet. Et q natꝰ fuerit ſub ſ̄a facie erit breuis ſtature ꝛ niger ꝛ ſup eiꝰ cubitū ſignū nigredinis: eiuſq̄ v̄ba pulchra ꝛ dulcia. Natus ſub tertia facie nimiū hēbit oculos paruos: eritq̄ vir ſuſpicator ꝛ leuis: ꝛ loquet̃ v̄ba irrōnabilia: eritq̄ mēdax. Qui natus fuerit ſub p̄ma facie cācri erit corpe ꝛ pilis decēs: ſupcilia eiꝰ erūt ſtricta nareſq̄ lōge ꝛ ſpatule late: ꝛ hēbit ſignū i cubito dextro: aut eiꝰ brachio; ꝛ aīa eiꝰ bona: amici eius plures: eritq̄ ſciēs ꝛ ingenioſus. Qui natus fuerit ſub ſ̄a facie: erit color eius rubeus breuiſq̄ ſtature: carēs barba: ꝛ hēbit ſignū in oculis. Qui ſub tertia facie natꝰ fuerit erit craſſus breuiſq̄ ſtature: ꝛ hēbit multitudinē piloꝝ i ſupcilijs. Qui natus fuerit ſub p̄ma facie leonis erit pulcher corpe ꝛ facie: ꝛ color vultus eiꝰ erit rubeus albo cōmixtus: oculi eius cōmixti: pectus rectū: et crura ſua patient̃ morbū i pte ſupiori: ꝛ erit cognitus iter gētes ꝛ ſimplex ꝛ mixtus i cōſortio regū. Qui natus fuerit ſub ſ̄a facie erit pulcher: pectus eius erit latū: teſticuli ꝛ crura gracilia: eritq̄ honoratus iter familiā eius ac alti cordis. Natus aūt ſub tertia facie erit aliquantulū breuis ſtature eritq̄ color eiꝰ albus roſeo p̄mixtus: eius vox̄ vehemēs amās mulieres. ꝛ hēbit plenitudinē amicoꝝ ꝛ inimicoꝝ ꝛ morbos plures ſuſtinebit. Qui natus fuerit ſub p̄ma facie v̄ginis erit decētis ſtatuere: erit corpus eiꝰ erectū ꝛ pulchrū: ꝛ erit ſciēs ꝛ acutus: eius capilli criſpi: ꝛ erit diligēs iuſtitiā; eius vox vehemens: ſterilis exiſtet: aīa eius bona: facies pulchra: eritq̄ ſcriba ꝛ bn̄ doctus. Qui aūt natus fuerit ſub ſcḋa facie erit pulchre apparētie: oculi eius parui: naſus eius pulcher: eritq̄ diſciplinabilis ꝛ ſimplex p̄uoluntarius corde diliget laudari. Natꝰ ſub tertia facie erit pulcher aſpectu p̄ceptibilis diſcipline: veri ſenſus ac ſimplex ꝛ ſapiēs. Qui natꝰ fuerit ſub p̄ma facie Libre: erit pulcher facie: ꝛ i eiꝰ capite vulnera ierūt: eritq̄ laborator ꝛ ſimplex ac diſciplinabilis. Natus ſub ſcḋa facie erit pulchri vultus ꝛ inerit ei ipedimētū in ocu-

lis:eſtq; corde ꝑuolũtarius. Natꝰ ſub tertia facie erit pulcher ⁊ erit cognitus ⁊ honoratus iter gentes ipſius. Et q fuerit natus ſub fine ſigni huiꝰ erit nullius ſexus aut vtriuſq;. Qui fuerit natus ſub p̄ma facie ſcorpionis parũ pulcher exiſtet: ⁊ hẽbit ſignũ i capite: ⁊ pectus eius erit latũ. Et hẽbit ſignũ in pede ſiniſtro vel in manu dextra eſtq; bõ caſtigatiõis bonaq; diſcretiõe plenus ac i loq̃la feſtinus. Natus ſub ſcꝺa facie caput eiꝰ erit magnũ: exiſtetq; modice pulchre figure. ⁊ hẽbit ſignũ in genu ⁊ dorſo: ⁊ erit hõ diſcipline verba ſua multiplicãs. Qui natus fuerit ſub tertia facie erit breuis ſtature oculi eius cõtorti appetẽs comedere amãs mulieres. Qui aũt natꝰ fuerit ſub fine huius ſigni aut erit nullius aut vtriuſq; ſexus. Qui natꝰ fuerit ſub p̄ma facie ſagittarij erit pulchre ſpeciei: decorus aſpectu recte ſtature: diligẽs bonũ: regibus ac magnatibus ſe cõmiſcẽs. Natus ſub ſcꝺa facie corpus hẽbit cõdecens facies tñ eius crocea ſupercilia cõpreſſa ⁊ hẽbit ſignũ in pectore. Natus ſub tertia facie erit longus: pulcher facie: oculi eius vt mu rilegi: pectus latũ: ⁊ hẽbit ſignũ in ſiniſtro crure. Qui ſub p̄ma facie capricorni natꝰ fuerit erit corpus ſuũ cõdecẽs: pectus latũ: ⁊ hẽbit ſignũ nigrũ in cubito erit aſtutus diſciplinabilis ſimplex ⁊ ꝑuoluntarius. Natus ſub ſꝺa erit pulcher: hẽbit nares longas: oculi eiꝰ pulchri: volũtas eius mala ⁊ irracũdus: eſt hõ ſciẽtie. Natus ſub tertia facie erit pulcher corpe: eius tñ facies citrina: ⁊ in eius brachio ſiniſtro erit nota vel in ipſius genu: feſtinus in irã: deſpiciẽs malũ vel pugnãs pro malo: diligẽs mulieres: hõ diſcipline diligẽſq; ſodales. Qui aũt natus fuerit in fine huius ſigni erit filius adulterinꝰ ⁊ oino huic in eſt ſigno minime in mulierũ natiuitatibus valere. Qui aũt natus fuerit ſub p̄ma facie aquarij erit corpe ⁊ facie formoſus: ⁊ hẽbit in pectore aut pede ſiniſtro ſignũ: eritq; hõ diſciplinabilis ⁊ ſodales diligẽs. Natus ſub ſcꝺa facie erit lõgus: facies eius erit rubea ⁊ ſignũ hẽbit in dorſo ⁊ ſub eius cubito eritq; oibus diebus ſuis in dolore. Natus ſub tertia facie corpore pulcher: ſtatura breuis: facie roſeus: ⁊ hẽbit ſignũ ſub cubitis: ⁊ erit mulierũ amator. Et q ſub fine huius ſigni natus fuerit diuerſificatus erit i eius figura atq; in oibus ſuis opibus. Qui aũt ſub p̄ma facie piſciũ originẽ traxerit: corpus eius erit albũ: ⁊ facies ſilr: pectus eius latũ: barba pulchra: frons ꝑclara: oculi eius magis nigri q̃ albi. Et forte aliq̃ꝺ membrũ ſibi deficiet: diliget dormire: eritq; guloſus ⁊ ebrioſus: ⁊ habebit ſignũ ſub cubito vel i pede. Natus vero ſub ſecunda facie erit breuis ſtature. decorus aſpectu: barba nigra: piloſus: ⁊ erit ambulans in duritia cum filijs hominũ. Natus ſub tertia facie piſcium erit aſpectu preclarus: oculi eius pulchri eritq; morboſus.

Et hec de qualitatibus ſignorum ſufficiant.

ET ſi quidem planete. Prius auctor oñdit q̃liter ſigna reſpiciũt mẽbra humani corpis. In iſta pte oñdit nobis q̃liter planete reſpiciũt mẽbra corpis humani in ipſis ſignis. Et põt hic pars diuidi in. 12. ptes ſm. 12. ſigna. vbi ptes icipiũt patet. Prima pars diuidi põt in duas: qm̃ p̄mo ꝓponit. Scꝺo ꝓſequit̃ ibi: i ariete. Dicit p̄mo ꝙ ſi aliqs planeta ſignificauerit aliquã ĩfirmitatẽ ſiue debilitatẽ i corpe humano hẽbit in quolibet ſigno membrũ ꝓprium in quo erit illa infirmitas. Et qz ita eſt conuenit tractare de doloribus planetarũ in ſignis. Et incipit ab ariete ꝓcedẽdo ſcꝺm ſucceſſionẽ ſignorũ ⁊ planetarũ. Qꝺ dicit auctor planũ eſt in littera. Ad euidẽtiã huius ptis pono vnũ exemplũ. Pono ꝙ in aliq̃ natiuitate ſaturnus ſignificauerit nato debilitatẽ alicuius mẽbri ⁊ ſit ſaturnus in ariete. Dico ꝙ illa debilitas vel infirmitas erit in pectore. Et ſi ſaturnus ſit in tauro erit illa ĩfirmitas i ventre ⁊ ſic intelligas de ceteris ſignis. Pono ẽt ꝙ mars in natiuitate alicuius ⁊ cetera. ⁊ qꝺ dico de natiuitate itelligas de reuolutiõe annorũ natiui-

tatis.ſignauerit vulneratione͂ ⁊ ſit mars i ariete erit vuln⁹ i capite. Si i tauro erit vuln⁹ i collo: ⁊ ſic de ceteris ſignis ⁊ planetis itelligas. Ptolemeus vult ꝙ mēbra in qbus cadūt morbi ⁊c̄. ipedimēta accipiunt a figura celi i hora natiuitatis vel reuolutiōis. Dicit eni in. 74 ꝓpoſitione centiloquij cū fuerit mars in aſcendente alicuius natiuitatis erit cicatrix in facie vel capite nati. Dicit enim Haly ꝙ caput eſt aſcendentis ⁊ ſm hoc collū eſt ſecunde domus. brachia tertie domus ⁊ ſic ſm ordinem domorum ſecundum ꝙ dictū fuit de ſignis. De hac materia diffuſius loquemur dn̄o cōcedēte i capitulo ſexte domus.

SUnt quoqꝫ i vno quoqꝫ ſigno. Jn iſta pte auctor determinat de qbuſdā ſpecialibus ꝓprietatib⁹ plaꝝ q̄ ſunt i diuerſis gradibus circuli ſignorū ⁊ ſunt ſex. ſunt eni ibi q dā gradus maſculini ⁊ qdā feminini. Et ſūt ibi qdā gradus lucidi ⁊ qdā tenebroſi. Etiā ſūt ibi qdā gradus q dn̄r putei. Et ſunt ibi qdā gradus q dicunt azemena. Et ſūt ibi qdam gradus q dn̄r augmentātes fortunā. Et ſūt ibi qdā gradus q dicunt cōſortes. Et ſm hoc iſta pars pōt diuidi i ſex ptes: qm̄ i pma pte: enumerat grad⁹ maſculinos ⁊ femininos. Jn ſa pte enumerat gradus lucidos ⁊ tenebroſos ⁊ fumoſos. Jn tertia parte enumerat gradus qui dn̄r putei. Jn q̄rta parte enumerat gradus qui dicunt azemena. Jn quinta parte enumerat gradus qui dicunt augmentātes fortunā ⁊ gradus ſublimitatis. Jn ſexta parte enumerat gradus qui dicunt cōſortes. ¶ Prima pars incipit i pn cipio. Scđa incipit ibi: ⁊ in vnoquoqꝫ horū ſignorū. Tertia incipit ibi: ⁊ in ſignis ſūt gradus. Quarta ibi: ⁊ ſunt i ſignis qdā gradus. Quinta ibi. ⁊ i circulo. Sexta ibi: ⁊ oēs duo gradus. Prima pars pōt diuidi in duas partes: qm̄ in pma parte incipit enumerare gradus maſculinos ⁊ femininos litteraliter. Jn ſcđa parte ponit tabulā de eis. Qđ dicit patet in lr̄a. Poſtea dicit ꝙ ſunt qdā gradus in circulo q dn̄r lucidi ⁊ qdam tenebroſi: ⁊ qdā fumoſi ⁊ quidā q vocant vacui. Et icipit pmo eos enumerare. Et deide ponit de eis tabulā ⁊ patet. poſtea dicit ꝙ ſunt i circulo qdam gradus qui dicunt putei. ⁊ enumerat illos oēs in littera. ⁊ qdam libri hn̄t tabulā de eis factam. Deinde dicit ꝙ in ſignis ſunt quidā gradus qui dn̄r azemena. Et dicit ꝙ azemena eſt quedā debilitatio corporalis vt eſt cecitas vel ſurditas vel aliqd taliū vel amiſſio mēbri. Juxta quod notanduꝫ ꝙ dicit Haly Abenragel i pmo capitulo domus ſexte libri ſui de natiuitatibus. Qn̄ pars azemena fuerit in partitiōe aſcēdētis ⁊ luna iuncta cū ea vel dn̄s aſcēdētis ſignificat ꝙ azemena erit in illo mēbro nati ꝙ cadit in partitione illius ſigni. ¶ Notandū eſt etiā ꝙ ſi ſol in natiuitate alicuius fuerit i gradu azemena erit debilitatio in oculo dextro ſi luna erit in ſiniſtro. Poſtea dicit ꝙ ſunt qdā gradus in circulo qui dicunt augmentātes fortunā ⁊ enumerat eos in littera. Juxta quā partē notandū eſt qđ Haly dicit in cōmento. 29 ꝓpoſitionis pme partis quadripartiti ſcire te cōuenit ꝙ gradus augmentantes fortunā ſunt gradus exaltatiōis ſolis ⁊ planetarū fortunarū. ſicut. 19. arietis. 3. tauri. 15. cancri 27. piſciū. Similiter ſunt illi in qbus adiūgunt termini fortunarū: ſicut. 13. ſagittarij ⁊. 13. piſciū. ⁊ ſunt etiā gradus terminorū fortunarū. Et gradus in qbus ſunt ſtelle fixe de natura fortunarū. Et ecōtrario i qbus ſunt ſtelle de natura infortunarū. Et poſtea dicit ꝙ oēs duo gradus qui ſūt eiuſdē longitudinis a capitibus ſignorū mobiliū ſunt eiuſdē fortitudinis. Et dicunt conſortes ſicut. 20. gradus capricorni ⁊. 10. gradus ſagittarij Jſti eni duo gradus eq̄liter diſtāt a capite capricorni ⁊. 20. libre ⁊. 10. v̄ginis eq̄liter diſtāt a capite libre. Et. 20. cācri ⁊. 10. geminorū eq̄liter diſtāt a pncipio cācri ⁊. 20. grad⁹ arietis ⁊. 10. piſciū eq̄liter diſtāt a pncipio arietis. Ptolemeus dicit. 29. ꝓpoſitiōe prime partis. Aſtrologi ceteri multū locuti fuerūt de gradibus ⁊ diuiſerūt eos i gradus lu-

centes lubricos ⁊ fumoſos. Et ſunt ex eis azemena: ⁊ ſūt ex eis p̄ utei. Et locuti fuerūt de alijs mltis ſicut inuenies p̄ multos libros aſtronomie. Et ſi hoc inuenerūt experiētia bonū eſt ꝙ opis p̄ hoc. Et forſitā ſi eis accidit ꝙ aliq̄s planeta vel ſtella fuit i gradu vel eius radius ⁊ fecit fortunā crediderūt ꝙ gradus hoc fecerit. Et ſiquidē ita eſt cōuenit vt te mutes de vno gradu in aliū. Et hic finē iponamus nr̄e rōni. Videt̃ per iſtā litterā ꝙ Ptolemeus nō multū approbat gradus augmētātes fortunā ⁊c̃. Dicit eni ſi ita ē cōuenit vt te mutes de vno gradu i aliū. gradus eni dr̄ lucidi vel tenebroſi ꝑpter ſtellas fixas ibi exiſtētes. Et vult Haly ſm̄ ꝙ preallegatū fuit ꝙ gradus dr̄ augmentātes fortunā in q̄bus ſūt ſtelle denā fortunaꝝ. Cōſtat aūt ꝙ ſtelle fixe mutāt loca ſua reſpectu zodiaci none ſphaere. Et illa littera Ptolemei pōt trahi ꝙ iudicia debēt fieri ſm̄ nonā ſphaerā et nō ſm̄ octauā. Ex quo eni vult ꝙ iſtos gradus opꝫ mutare: cōſequēs eſt ꝙ gradus ſcd̄m quos debēt fieri iudicia nō mutant̃. Albumaſar aūt i introductorio ſuo ponit iſtos gradus. ſ. maſculinos ⁊ femininos lucidos ⁊ tenebroſos ⁊c̃. Et dicit ibi ſi planeta i natiuitate vel iterrogatiōe maſculi fuerit i gradu maſculino vel i natiuitate feminina vel iterrogatione in gradu feminino erit eius ſignificatio fortior. De gradibus autem lucidis tenebroſis ⁊ fumoſis dicit ſi ceciderit planeta igradu lucido: erit eius ſignificatio fortior in ſignificatione bonoꝝ ⁊ ſig̃at pulchritudinē. Et ſi ceciderit i gradu tenebroſo ſig̃at duritiē ⁊ tarditatē ⁊ horribilē rē ⁊ tenebroſaꝫ ⁊ malā. Et cū ceciderit i gradu fuſco: vel vmbroſo vel fumoſo: vel in g̃du vacuo ſig̃at modicū horribile. Et ſi ceciderit planeta in gradu putei abibit ei⁹ pulchritudo ⁊ aſpectus ⁊ debilitat̃ i ſig̃atiōe ſua. Fortune nāq; cū ceciderint i eos debilitant̃ i ſig̃atiōe earū. Mali vō cū ceciderit i eos debilitat̃ ſig̃atio eoꝝ. Et fortaſſis ſig̃abit fortunā accidētalē ꝑpter debilitatē eorū ſup malū. De gradib⁹ augmētātibus fortunā dicit antiq̄ putauerūt ꝙ i circulo erūt gradus augētes fortunā. Et dixerūt ꝙ planete cū nō fuerit i locis ſignificātibus fortunā nati ⁊ fuerit luna vel p̄s fortune i his gradibus aut fuerit ipſi gradus aſcēdētes augēt fortunā nati. Et ſi planete ſig̃auerit ſibi caſū. Iſti grad⁹ mouēt eū i ſublimationē p̄ aliquā quātitatē quodā motu. De gradib⁹ ſublimitatis dicit. Quidā dixerūt ꝙ cū aſcēdens fuerit aliq̄s iſtorū graduū aut fuerit ſol i natiuitate diurna: aut luna i nocturna i q̄buſdā eorū ⁊ fuerit i loco optimo in figura. Et cū hoc ſignificauerint planete radicis natiuitatis fortunā p̄ducet natū ad ſublimitatē ⁊ ſedē nobilitatis ⁊ dn̄abitur terris ⁊ ciuitatibus: ⁊ poſſidebit diuitias multas.

ET q̄r auxiliāte deo. Prius auctor determinauit de eē circuli ſignorū eēntiali. Hic determinat de eē accidētali ipſius. Et diuidit̃ i duas ptes: q̄m p̄mo cōtinuat dicta dicēdis. Scd̄o ꝑſequit̃ ibi: nā circulus ſignorū. Et illa diuidit̃ in duas ptes: q̄m p̄mo determinat de diuiſiōe accidētali circuli ſignorū. Scd̄o determinat de ꝓprietatibus ⁊ ſignificatiōibus cōſequētibus ipſaꝫ diuiſionē: ⁊ incipit ibi: q̄rta aūt p̄s q̄ ē ab aſcēdēte. Et illa diuidit̃ i duas ptes: q̄m p̄mo ponit ꝓprietates ⁊ ſignificatiōes q̄rtarū circuli. Scd̄o ponit ſignificatiōes ſingularū domoꝝ: ⁊ illa icipit ibi: ⁊ vna q̄q; domorū. Primo dicit poſtq̄ cōpleuit eē eſſentiale circuli ſignorū. nūc vult tractare de eē accidētali ipſius. Poſtea dicit ꝙ circulus figurat̃ q̄libet hora tali figura q̄ diuidit̃ i q̄tuor ptes. q̄s diuidit circulus horizōtis ⁊ circulus meridianus. Et quelibet iſtarum quartarū diuidit̃ in tres partes equales ſm̄ diuiſionē ſigni aſcendētis in circulo directo. Et hoc modo diuidit̃ totus circulus in. 12. partes que vocant̃ turres vel domus: cuius expoſitio eſt in canonibus tabularū. Pro itellectu aūt littere. Intelligendi ſunt duo circuli magni trāſeuntes p̄ polos mūdi: quorū vnus eſt circulus meridianus: ⁊ alter circulus trāſiens p̄ punctū zodiaci q̄ eſt in

contactu horizonttis oriētalis: ꝛ per punctū oppoſitū.ſ.g eſt in ꝯtactu orizōtis occidētalis iterſecās circulū meridianū ſup polos mūdi. Jſti duo circuli diuidūt totū celum in quatuor partes que qn̄q; iter ſe ſūt equales qn̄q; inequales: vt plurimū tn̄ ſunt inequales. Si enī pncipiū Arietis vel pncipiū Libre fuerit in aſcēdente. Jſte quarte ſūt equales. Jn oibus aūt alijs diſpoſitionibus ſunt inequales. Poſtea intelligat̄ portio circuli eqnoctialis intercepta inter circulū meridianū et circulū trāſeuntē p initiū aſcēdētis diuidi in tres ptes equales. Similiter alia portio circuli eqnoctialis q̄ eſt ab aſcēdēte vſq; inferiorē partē circuli meridiani.ſ.ad angulū terre intelligat̄ diuidi in tres ptes eq̄les. Deinde imaginent̄ circuli magni trāſeuntes p diuiſiones p̄dictas ꝛ p polos mūdi. tunc portio zodiaci intercepta inter quoſlibet duos circulos ꝓximos eſt vna dom⁹. Hec eſt poſitio Ptolemei: ꝛ iſta tenet̄ cōiter. Eſt etiā alia imaginatio de domib⁹ quā tꝫ Abrahā auenezre. ꝛ imaginat̄ trāſire circulos p diuiſiōes eqnoctialis: ꝛ p iterſectionē circuli meridiani ꝛ horizōtis in pte ſeptētriōis. Jſta via cōiter nō tenet̄: ideo nō curo eā multū explanare. Jnuenire aūt principia. 12. domoꝝ p aſtrolabiū nō eſt difficile: imo leue. cuius doctrinā hic interponere eſſet longū ꝛ ſupfluum cū in canonib⁹ aſtrolabij fuerit poſita ſufficiēter. Qui aūt voluerit domos equare p tabulas in canonib⁹ tabularū primi mobilis ibi doctrinā cōpletā iueniet. Deinde dicit auctor principiū huius diuiſionis eſt aſcēdens cuius initium eſt in puncto hemiſpherij ex parte orientis. Deinde ſequitur ſecūda domus: deinde tertia: ꝛ ſic vſq; ad duodecimam.

Quarta aūt pars. Hic auctor ponit ꝓprietates ꝛ ſignificationes circuli ſignoꝝ cōſequētes diuiſionē eius accidentalē. Et dicit ꝙ quarta ps circuli q̄ eſt ab aſcēdēte vſq; ad mediū celi.ſ. 12. dom⁹. 11. ꝛ. 10. dicit quarta oriētalis maſculina aduenieňs. Et ſignificat initiū vite ꝛ vocat̄ puerilis ſanguinea. Et alia q̄rta ē a medio celi vſq; gradū occidētis ſcꝫ. 9. 8. ꝛ. 7. domus dicit̄ meridiana feminina recedēs a nobis: ꝛ ſignificat mediā etatē q̄ vocat̄ pfectio iuuētutis ꝛ vocat̄ eſtiualis ꝛ colerica. Tertia quarta q̄ eſt a gradu occidētis vſq; ad angulū terre ſcꝫ. 6. 5. ꝛ. 4. dom⁹ eſt occidētalis maſculina accedēs ad nos: ꝛ ſignificat finē vite: ꝛ vocat̄ autūnalis melācolica: ꝛ eſt mediocris etatis. Quarta pars q̄ eſt ab angulo terre vſq; ad aſcēdēs ſcꝫ tertia ſecūda ꝛ prima domus ē ſeptētrionalis feminina recedens a nobis: ꝛ ſignificat qđ accidit homini poſt mortē eius q̄ītū ad memoriā hominū ſcꝫ vtrū dicat̄ de ipſo bonū vel malū. Et hec pars vocat̄ ſenilis flegmatica defectiua ꝛ hyemalis. Et eſt recte cōparatio quam auctor ponit hic ſicut illa quā poſuit in diuiſione eſſentiali circuli. excepto qđ addit hic ꝙ ſignificāt initiū ꝛ mediū ꝛ finē vite: ꝛ qd accidat hoi poſt mortē eius. Poſtea dicit ꝙ tota illa medietas q̄ eſt a medio celi eūdo p aſcendēs vſq; ad quartā domū vocat̄ medietas aſcēdēs. Et alia medietas q̄ ē a quarta domo eūdo p gradū occidētis vſq; ad mediū celi vocat̄ aſcendens. Et tota medietas q̄ eſt ſup terrā vocat̄ dextra: ꝛ illa q̄ eſt ſub terra vocat̄ ſiniſtra. Deinde dicit ꝙ prima domus ꝛ. 4. ꝛ. 7. ꝛ. 10. vocant̄ anguli. Et. 2. 5. 8. ꝛ. 11. vocant̄ ſuccedētes angulis. 3. aūt. 6. 9. ꝛ. 12. vocant̄ cadētes ab angulis. Deinde addit quoddā notabile: ꝛ dicit cū planeta fuerit in angulo vel in ſuccedēte dicit̄ proficere: ꝛ ſi fuerit in cadentibus dicitur deficere.

Et vnaqueq; iſtarum domoꝝ. Hic auctor ponit ſignificationes proprias cuiuſlibet. 12. domoꝝ. Et tota iſta ps pōt diuidi in quattuor: qꝛ in prima parte ponit ſignificationes. 12. domoꝝ q̄ītū ad eſſe hominum. Jn ſecūda parte ponit ſignificationes domoꝝ quantū ad colores. Jn tertia parte ponit quaſdā regulas

que poſſunt dici amphoriſmi. In quarta parte docet eligere ſignificatores. Prima inci pit in principio. Secūda incipit ibi: ſignificāt: ⁊. 12. domus colores. Tertia ibi: ⁊ dicit in ſignificatione domoꝝ. Quarta ibi: ⁊ cum volueris ſcire planetā dominatorē rei. Prima pars pōt diuidi i duodecim partes ſecundū ꝙ ponit ſignificationes. 12. domoꝝ: ⁊ vbi incipiunt patebit. Primo dicit ꝙ vnaqueqꝫ domus ſignificat aliqd de eſſe hominum. Nam prima domus que incipit ab horizonte orientali q̄ vocat aſcendens ſignificat cor pora hominū ⁊ vitā: initia omniū operū in interrogationibus ⁊ locutionibus ⁊ rumori bus ⁊ ceteris talib⁹. Et ſignificat cogitationē querētis ſcꝫ qđ querēs hꝫ in animo ⁊ ſigni ficat pricipiū vite. Et dominus triplicitatis prime domus. primus ſignificat vitā ⁊ natu ram nati ſeu interrogantis: ⁊ eius delectationes atqꝫ volūtates quid diligat vel qd odio habeat: ⁊ qd boni vel mali accidat ei i initio vite. Et ſcđs dn̄s triplicitatis huius domus ſignificat vitā ⁊ corpus ⁊ virtutē ſiue fortitudinē nati ⁊ mediū vite. Tertius dn̄s tripli citatis ſignificat idem ꝙ ſocij ⁊ ſignificat p ſe finē vite. Ex iſta lr̄a pōt colligi ꝙ ſi p̄mus dn̄s triplicitatis huius domus fuerit fortior alijs duob⁹ erit p̄ma pars vite melior: ⁊ ſic de alijs duob⁹ itelligas. ¶ Circa iſtā domū q̄dā ſūt notāda. Notādū eſt p̄mo de inten tiōe q̄rētis qđ dicit Ptolemeus in 94 ꝓpōne centiloquij. Locus fortioris ſigatoris in aſcēdente eſt id quod eſt i aīo iterrogantis. Ideoqꝫ cū volueris ſcire itentionem que rentis: vide qs planetaꝝ habeat plures fortitudines i aſcēdente i illa hora qn̄ venit ad te aīo iterrogādi: ⁊ vide ī qua domo ex 12 domib⁹ ſit ille pl̄a. ⁊ dicas ſm ſignificatiōes illius domus i qua fuerit. Uerbi gr̄a. Pono ꝙ aſcēdens ſit leo et ſol habeat plures for titudines i gradu aſcēdente: et pono ꝙ ſol ſit i 2 domo dico ꝙ itentio ſua eſt petere de ſubſtātia ſua vel de lucro. vel de aliquo cōſimili. Et ſi ſol fuiſſet i tertia domo dixiſſem ꝙ vellet petere aliqd de eſſe fratris vel fratrū et ſic đ alijs domib⁹ ſuo mō. Et ſi veniēs ad te tenuerit aliquā reꝫ i manu ſua vel alio modo eā occultauerit: ⁊ ſi volueris ſcire ſub ſtātiaꝫ et nām illius rei aſpice planetā fortiorē i aſcendente ſi aſpexerit aſcēdens erit il la res de ſubſtātia ſigni aſcēdentis. Si nō aſpexerit aſcēdens erit đ ſubſtātia ſigni i quo eſt planeta. Si fuerit ſignū terreū: erit de nā terre vel aliq̄ res q̄ naſcit de terra. Si fue rit ſignū aquaticū: erit aliq̄ res de nā aque: vel que naſcit i aqua. Si fuerit aereū: erit ali qua res de nā aeris. Si fuerit ſignum igneū erit aliqua res que opat per ignē. Et ſi vo lueris ſcire colorē rei aſpice dn̄m hore et ſm colorem illius iudica. De coloribus plane tarum dicet poſtea vbi loquet de naturis planetaꝝ dn̄o ꝯcedente. Et ſi volueris ſcire vtrū res ſit noua vel antiqua aſpice lunā: ſi fuerit ſup terrā erit noua. ſi fuerit ſub terra rit antiqua. Et ſi volueris ſcire vtrū ſit lōga vel breuis: aſpice dn̄m termini gradus an guli terre q ſi fuerit i auge ſui circuli erit res longa. Si fuerit i oppoſito augis erit bre uis. Si i lōgitudinibus medijs mediocris iter longū et breue. Hec eſt ſnīa Ptolemei in 90 ꝓpoſitiōe centiloquij. Cū aſpexerit ſignificator aſcēdens ⁊c̄. dicit Haly Abenragel ſi aliqs queſierit a te de vita ſua vtrū ſit lōga vel breuis: aſpice dn̄m aſcēdentis et lunā. Si fuerit ſalui ab iſortunis ſignificāt longā vitā. Et ſi fuerit cōbuſti vel iſortunati ſigni ficant paruā vitaꝫ. ¶ Notandū eſt circa nutritionē. ſ. vtrū puer ſit vitalis vel non. Di cit Haly Abenragel qn̄ dn̄i triplicitatis luminaris tēporis vult dicere dn̄i triplicitatis ſigni ī quo eſt ſol ſi fuerit natiuitas diurna vel ſigni lune i natiuitate nocturna fuerit in aſcēdente: vel i 10 domo: vel 11 vel 5 eſt ſignificatio bone ac leuis nutritiōis. Et ſi fue rint i ſeptima: ſignificāt malā nutritionē: et anxiā atqꝫ laborioſam. Qn̄ gradus aſcen dens et luminare tp̄is dānati fuerint: ſignificat ꝙ nō nutriet niſi dn̄i triplicitatis fuerit ſalui et firmi i angulis. Quādo luna fuerit iſortunata i aſcēdente: nutritionē nō ſigni

ficat. Qñ luna fuerit in.4.domo iūcta corpaliter cū infortuna aut de q̄rta vel oppoſitio/ne aſpicit infortunā ſignificat q̄ nō nutrief̄ ⁊ mater eius eſt i piculo: aut forſitā morief̄. Dicit Abraā Auenezre. Si dñs aſcēdētis fuerit cōbuſtus natus nō viuet ſpaciū.8.dierū. Portata fuit mihi natiuitas vnius pueri cuius aſcēdens erat virgo ⁊ Mercurius fuit in piſcibus in detrimēto ſuo retrogradus ⁊ cōbuſtus. ⁊ ego credidi huic dicto ⁊ dixi q̄ puer nō viueret p.8.dies ⁊ mortuus fuit in ſexta die. Dicit Haly Abēragel: cōiunctio planetarū humanitatē nō ſignificat. Uult dicere cōiunctio pluriū planetarū in aſcēdēte nō ſignificat nutritionē. Et ponit ibi vnū exēplū notabile. Dicit vocauit me rex noſtre ciuitatis: ⁊ vna ex mulieribus ſuis pepererat filiū ⁊ fuit aſcendēs libra.8. gradus terminus Mercurij: ⁊ fuerūt in eo Jupiter Uenus Mars ⁊ Mercurius ⁊ cōuenit ibi vna societas aſtrologoꝝ ⁊ q̄libet eoꝝ ſuā opinionē dixit: ⁊ ego tacui. Rex dixit mihi q̄d habes q̄ nō loqueris. Cui reſpōdi date mihi terminū triū dierū: q2 ſi filius veſter trāſierit tertiū diē erit de ipſo miraculū magnū. Et qñ natus cōpletas habuit.24.horas poſuit ſe ad loquendū: ⁊ locutus fuit ⁊ fecit ſignū cū manu ⁊ rex multū expaueſcebat inde. Et dixit poſſibile eſſe q̄ diceret aliquā ꝓphetiā: vel aliquod miraculū. Et rex iuſſit ad natū: ⁊ nos cū eo ad audiendū q̄d diceret. Et infans dixit: ego ſum natus infortunatus ⁊ natus ſum ad indicandū amiſſionē regni ⁊ deſtructionē gētis almanā. Hinc ſtatiꝫ cecidit natus ⁊ mortuus eſt. ¶ De his q̄ moriunf̄ anteq̄ȝ recipiunt cibū dicit Ptolemeus in quadripartito. generaliter dico q̄ qñ aliquod luminare fuerit in aliquo anguloꝝ ⁊ fuerit ſimiliter aliq̄ infortuna ꝑticipationē habēs cū eo i lōgitudine q̄ ſit cū eo gradu p gradū: vel ipſuȝ aſpiciens in figura duoꝝ laterū equaliū. Nec habuerit cū eo fortuna ꝑticipationē de figura. Et diſpoſitor luminariū loci inuētus fuerit in locis planetarū infortunarū natus ille nō recipiet cibū ⁊ morief̄ hora qua naſcef̄. Dicit Abraā cū fuerit cauda draconis in aſcēdēte natiuitatis natꝰ erit ille cecꝰ ⁊ ſm diſtātiā eiꝰ a gradu aſcēdētis erūt anni. Uerbi grā: ſi fuerit in:10.gradu ab aſcēdēte cecabif̄ i.10.anno. Electiōes huiꝰ domꝰ ſunt iceptiones rerū. ſicut incipere edificare vel aliq̄d cōſimile. Dicit hyſpalēſis in electionibꝰ p̄me domꝰ. Si ſcieris natiuitatē alicuiꝰ caueas in electiōe ſua ne ponas ſignū i aſcendēte i quo fuit i fortuna in ſua natiuitate. Si aūt ignoraueris natiuitatē elige ſcōm naturā rei ꝑ q̄ ſit electio. verbi grā: ſi ſit electio ꝑ icipiēdo ſcribere aliquē librū fortificef̄ mercuriꝰ. Si ꝑ eūdo ad bellū fortificef̄ mars. Si ꝑ edificādo ponaf̄ ſignū fixū i aſcēdēte. Dicit idē hyſpalēſis volēs horā ſanguinis minuēdi eligere facut ſit lūa i trino vl' ſextili aſpectu mr̄is. ⁊ caue ne ſit ɔiūcta cū eo corpal'r vl' i q̄rto vl' i oppoſito eiꝰ. ¶ Et facut ſit lūa i ſigno hūoris minuēdi

Secunda domus.

Hic auctor ponit ſignificationes ſcōe domus. Et dicit q̄ ſecūda domus ſignificat ſubſtantiā ⁊ victū ⁊ auxiliatores ⁊ miniſtros ⁊ ſignificat finē iuuētutis. Et Anduzgā dixit vide q̄s ex tribꝰ dñis triplicitatis domus ſubſtātie ſit fortior in ſe.i.i loco in q̄uo eſt in figura ⁊ hunc facies ſignificatorē ſubſtātie. Qui ſi fuerit in decima domo habebit ſubſtantiā a rege. Et ſi fuerit in domo fiducie.i. in vndecima erit melius. Alia lr̄a habet ſi fuerit in domo fidei erit magis. Credo q̄ prima littera ſit vera. Domus enim fiducie eſt domus ſubſtātie regis. Et primus dñs triplicitatis dat ſubſtantiā in principio vite: q̄ ſi fuerit fortunatus erit natus diues in principio vite. ſecūdus dat ſubſtantiā in medio vite: q̄ ſi fuerit fortunatus erit natus diues in medio vite: tertius dat ſubſtantiā in fine vite. q̄ ſi fuerit fortunatus natus erit diues in fine vite. Et ſimiliter intellige de infortunijs eoꝝ ideſt ſi aliq̄s eoꝝ fuerit infortunatus amittet natus ſubſtantiā in illa parte vite que ei attribuif̄. Dicit hyſpalēſis in canonibus huius domus cōſidera virū dñs ſcōe do/

mus ſit in aſcēdente vel dat vim ſuā dn̄o aſcendentis ⁊ nō ſit in domo lapſa ſi ſic habebit lucrū ſine labore. Et ſi ecōtra fuerit fit ecōuerſo. Et ſi Jupiter fuerit in natali angularis vel ſit in ſuo honore vel habeat vim in aſcendente vel aſpiciat partē fortune: vel ſit dn̄s domus ſolis in natali diei: vel dn̄s domus lune in natali noctis: vel ſit dn̄s hore nō deerit nato cenſus in vita ſua: q2 hic idest Jupiter eſt dn̄s ſubſtātie. Si vero dn̄s aſcendentis aſpiciat dn̄m ſubſtātie vel ſuā domū vel partē fortune aſpectu inimicitie deſtruet ſubſtantiā manu ſua propria. Si dn̄s aſcendētis fuerit in ſecūda domo īfortunatus dabit ꝓprio velle ſubſtantiā ſuā. Si vero ſit ibi planeta infortunatus q nō ſit dn̄s aſcendē tis rapietur ab ipſo vi ſine furto. Si capricornus ſit aſcēdens natus erit cupidus ⁊ auarus: q2 dn̄s aſcendentis ⁊ dn̄s ſecūde erit idem ſcʒ ſaturnus. Dicit Ptolemeus in canonibus huius domus res pertinētes ad lucra ſubſtātie quomodo erūt cōuenit nobis perquirere a parte fortune ſolūmodo quā ſcimus ſemper per id quod eſt iter ſolē ⁊ lunā ⁊ proijcitur ab aſcendente in naſcentibus de die ⁊ in naſcētibus de nocte. Juxta quod notandum eſt qđ pars fortune ſm Ptolemeū proijcit hoc modo ſubtrahatur verus locus ſolis a vero loco lune ⁊ qđ remāſerit ꝓijcit a gradu aſcēdētis ⁊ vbi numerus finit ibi eſt pars fortune hoc mō iubet Ptolemeus ſemꝑ facere ſiue fuerit ī die ſiue in nocte. De hoc ꝓlixius dicet deo cōcedēte in expoſitione q̄nte differētie. ibi em̄ hʒ locū. Poſtea dicit Ptolemeus iudiciū huius eſt iſtius manerici. Uolo dicere accipe planetas gubernatores ſigni. Dicit ibi Haly qđ regula ꝑ quā ſcim⁹ nati diuitias eſt accipe planetas gubernātes locū ꝑtis fortune ⁊ ꝑpones illū q habuerit ibi plures dignitates. Deide dicit Ptolemeus ⁊ qn̄ gubernatores ꝑtis fortune fortes ⁊ potētes fuerint: erit natus magnarū diuitiarū maxie ſi duo luminaria teſtificabunt ibi teſtimonio cōcordato: id eſt aſpectu trino vel ſextili. Ptolemeus ſcias qđ Saturnus ſignificat qđ diuitie nati erūt ex ꝑte mulierum: aut ꝑ labore terre: aut ꝑ maria. Et Jupiter ſignificat qđ diuitie erūt ꝑ ſeneſcalia vel ꝑ donis honoꝝ ⁊ religioſoꝝ. ⁊ Mars ſignificat qđ diuitie erūt ꝑducēdo milites: aut gubernando hoies armoꝝ. Et venus ſignificat qđ diuitie erūt ꝑ donis amicoꝝ ⁊ mulierū. Et Mercurius ſignificat qđ diuitie erūt ꝑ ſciētijs ⁊ mercimonijs. Dicit Haly abenragel debemus in hoc primitus inſpicere ad ſtellas fixas q̄ ſunt prime ⁊ ſcđe magnitudinis. Et ſi aliquā earū inuenerimus in gradu aſcēdētis: vel in gradu decime domus: aut in gradu ſeptime: aut in gradu q̄rte: aut in gradu ſolis ſi natiuitas fuerit diurna: vel in gradu lune ſi natiuitas fuerit nocturna. Et melior hoꝝ locoꝝ oīum eſt gra. aſcēdēs. dei de gra. 10. domus: deinde gradus ſeptime: deinde q̄rte. Et ſi de p̄dictis ſtellis fuerit in duob⁹ locis: vel in trib⁹: aut plurib⁹ ſi natus fuerit cū hoc de ꝓgenie regis erit rex exaltatus. Et ſi de ꝓgenie regali nō fuerit: habebit potentiā ⁊ mandatū ſimile potētie ⁊ mādato regis ⁊ ꝑueniet ad magnā nobilitatē ⁊ altū dn̄ium ⁊ p̄cipiet ciuitatib⁹ ⁊ villis ⁊ gētibus. Et ſcias qđ ſtelle fixe. ſ. primi honoris eleuāt hoiem ad altū gradū ⁊ magnā dignitatē ⁊ ꝑmutāt de iſimo ad ſūmū. Hoc idē dicit ptolemeus in. 29. ꝓpoſitiōe cētiloquij. ſtelle fixe dāt dona modū excedētia: ſed multotiēs finiūt in malū. Dicit Haly in cōmēto eiuſdē ꝓpoſitionis cū he ſtelle ſole p̄fuerint: id eſt ſine teſtimonio fortunarū planetarū erit mors illoꝝ mors peſſima. Dicit Haly Abēragel qn̄ ꝑs fortune fuerit cadēs: ⁊ i malo loco: vel fuerit ſub radijs ſolis: aut i radijs īfortune ⁊ dn̄s ei⁹ i loco ꝑegrino. i. i loco ī quo nullā hʒ dignitatē ⁊ dn̄s ſcđe domus nō aſpexerit aſcēdēs: natus erit laborioſus ⁊ pauꝑ ⁊ anguſta ⁊ miſera vita viuet. Nō ē bon⁹ ſol neq3 mars neq3 ſaturn⁹ i ſcđa domo in aliqua natiuitate nec inde natus bonū hēbit: q2 ſol diſtruet planetas: ⁊ aufert eis lumen ⁊ mars eſt ſignificator impedimentorum laboꝝ ⁊ defectus ſubſtantie. Saturnus

ſignificat paūptatē ⁊ indigentiā ⁊ peius hoc toto eſt ſi dñs domus ſubſtātie fuerit cōbuſtus cū dānatiōe ptis fortune. Dicit abraā auenezre ſi volueris ſcire ꝗs naſcentiū fuerit paup vel diues aſpice dñm ſcđe domus ꝗ ſi fuerit fortunatus erit diues: ſi cōbuſtus vel retrogradus vel in caſu ſuo erit paup: ſicut dictū eſt i natiuitatibus ita itellige de q̄ſtiōibus. De electiōibus q̄ fiunt in hac domo dicit hyſpalēſis ſi volueris emere aliquā rē cā lucrādi aſpice vt ſit luna in aſpectu trino vel ſextili ſolis ⁊ caueas ne ſit ſub luce Solis: ⁊ melius eſt: vt dñs aſcendentis det vim planete exiſtenti in decima vel vndecima domo: ita qđ recipiens non ſit retrogradus. Si Jupiter ſit in aſcendēte quartadecima vel vndecima vel ſecunda domo bonum eſt. Aſpice etiam vt ſit pars fortune in bono loco: ⁊ melius eſt vt dominus partis eam aſpiciat vel Luna vel Sol.

Tertia domus. Hic ponit ſignificationes tertie domus: ⁊ dicit qđ tertia domꝰ ſignificat fratres ⁊ ſorores ꝓpinquos ⁊ cognatos ⁊ dilectos: ⁊ ſignificat fidē ac religionē mandata ⁊ legationes mutatiōes: ⁊ itinera breuia. Et ſignificat eſſe vite ante mortē. Et dicit Andurgar dñs triplicitatis huius tertie domus primus ſignificat fratres maiores. Scđs mediocres. Tertius minores: ⁊ eorū ſtatus ⁊ dignitas iudicatur ſm ſtatus iſtorū dominorum. Dicit Haly Abenragel quando ſol fuerit dñs tertie domus ab aſcendente ⁊ cōbuſſerit dñm ſecunde domus aut partē ſubſtantie ſignificat quod natus perdet ſubſtantiā occaſſiōe fratrum: ⁊ ſoluet pro eis ipoſitiones amiſſiones ⁊ damna multa. Quādo dominus tertie domus ⁊ pars fratrū vel Jupiter fuerint in ſignis cōmunibus vel ſignis multorum filiorū ⁊ fortune aſpexerint eos aſpectu amicitie: ⁊ cū receptione: ſignificat quod natus ille primogenitus eſt a fratribus ſuis: ⁊ quod habebit fratres potentes ⁊ bonos. Si dominus domus fratrū fuerit cōbuſtus aut pars fratrū fuerit cōbuſta vel ſi ſol fuerit in domo fratrū: aut in oppoſito Jouis: he ſunt ſignificationes paucorū fratrū ⁊ quod deſtruentur ⁊ expergentur. Quādo dominus domus fratrū infortunatus fuerit ſuper terram: ſignificat quod dānum ⁊ occaſio perueniet in fratribus qui fuerit ante eū. Et ſi habuerit iſtud infortuniū eo exiſtente ſub terra malū: ⁊ damnū iſtud perueniet ad fratres qui erūt poſt eum. Et hoc modo dices in bono ⁊ fortuna quando fortunatus fuerit in locis bonis ⁊ fortibus. Si dominus domus fratrū fuerit in aſcendente: ſignificat natuꝫ eſſe primogenitū: vel erit ſolus ſine hoc quod vnquā fratres habebit vel ſorores: vel qñ inter aſcēdens ⁊ mediū celi non fuerit aliqs planeta ſignificat ſimiliter quod natus eſt primogenitus. Et ſi aliqui fratres naſcent̄ poſt eū ꝑdentur. Et ſi forte aliquis ex eis remanſerit: ſemper tamen erit maior ⁊ melior. Quando in aliqua reuolutione annorū nati fuerit dominus tertie domus in decima ab aſcendente natiuitatis aliqs fratruꝫ eius morief in illo anno. Similiter ſi dominus tertie radicis natiuitatis fuerit in decima domo reuolutiōis: hoc eſt ideo qꝛ decima domus ab aſcēdēte eſt octaua a domo tertia. Si aliqs q̄ſiuerit a te de ſtatu fratris ſui aſpice ſignū tertiū ab aſcēdente q̄ eſt domus fratrū ⁊ dñm ſue triplicitatis ⁊ dñm illius domus ⁊ q̄ ex fortunis vel infortunis aſpicit ipſum ⁊ in quo loco eſt: qꝛ ſi inueneris dñm tertie domus in ſexta domo vel applicantē dño ſexte domus: aut dñm ſexte i tertia. dicas ꝙ frater eius eſt iſirmus. Et ſi ipſum iueneris in q̄nta vel. 11. dicas qđ frater eius nō eſt in loco ſuo: qꝛ iuit extra locū ſuum. Et ſi iueneris dñm tertie domus infortunatū: aut in. 12. dicas ꝙ frater eius eſt i anxietate aut in iſirmitate. Et ſi inueneris dñm tertie cū Marte ambos ꝯiunctos ⁊ cōbuſtionē intrātes ſub radijs ſolis. dicas qđ non euadet ab infirmitate. Et ſi ambo cōbuſti fuerint indica modis oībus mortē. Et hoc modo inſpicias ſi iterrogatus fueris i rebus ptinētibus ad

alias domus vt de pr̄e vel filio vel vxore ⁊c̄. Dicit hyſpalēſis volēs icipere ꝑrimū iter fac vt planeta fortuna aſpiciat domū tertiā vel eius dn̄m ita qd̄ nō ſit ibi malus vel eſt quartus aſpectus vel oppoſitus. Si eſt luna in tertia domo bonū eſt. Cācer Leo ⁊ capricornus mali ſunt ꝑ breui itinere. Luna in aſcendente vel in quarta domo in omni electione malū. Cauendum eſt ne Luna ſit in via cōbuſta que eſt a 19 gradu libre vſq; ad tertiū Scorpiōis. Cauēdū eſt ēt ne ſit luna ꝑpe caput vel caudā draconis īfra 12 gra.

Quarta domus.

Hic ponit ſignificatiōes quarte domus. Et dicit ꝙ quarta dom⁹ ſigat pr̄es ⁊ hereditates et fines rerū: et ſigt theſauros et oēs res occultas et abſcōditas: et ſigat finē vite. Et dicit andurgaz dn̄s triplicitatis quarte domus p̄mus ſigat pr̄es. ſcd̄s ſigat ciuitates et terras. tertius ſigat finē rerū ⁊ carceres. Dicit haly abenragel. Aſpice ſtatū pr̄is a dn̄is triplicitatis quarte domus. Si dn̄s triplicitatis quarte domus p̄mus fuerit ī domo vel in exaltatiōe ſua: aut in ſuo haim receptus a ſole vel Joue et fuerit in alto loco medij celi vel in qnta domo ſigat bonū ſtatū pr̄is nobilitatē altitudinē et diuitias poſſe et lōgaz vitā et bonā fortunā et hoc ſi ſignū in quo fuit hic planeta fuerit maſculinū: tn̄ ſi ſignuz ipſuz fuerit femininū ſigat matri ea q̄ diximus: et maxime ſi planeta fuerit femininus. Quid ſit haim exponet̄ poſtea deo ↄcedēte. Et ſi ſcd̄s dn̄s triplicitatis quarte dom⁹ fuerit fortunatus pr̄ habebit terras ⁊ populabit eas ⁊ laborabit in eis ⁊ habebit ex hac parte bonā vtilitatē aut lucrū. Et ſi fuerint hi planete in eſſe diuerſo ſeu ↄ̄rio ↄ̄rium iudica. Et ſi dn̄s triplicitatis q̄rte domus tertius fuerit fortis et fortunatus vt p̄diximus: pr̄ erit homo q extrahet theſauros et mineras ⁊ icidet: et aptabit lapides p̄cioſos. Et ſi fuerit in diuerſo ſtatu ab eo qd̄ diximus erit iciſor lapiduz vel laborabit in materijs mallis et fetētibus. Si ſol ī natiuitatibus diurnis vel ſaturnus ī nocturnis. Et ps pr̄is ſlr aſpexerint aſcēdēs vel eius dn̄m de quarto vel oppoſitiōe ſigat ꝙ pr̄ nati filiū abhorrebit ⁊ odiet eū et ꝑcurabit vt iterficiat̄. Et ſi luna et pars mr̄is aſpexerint aſcēdēs vel ei⁹ dn̄z abhorribilitas illa et maliuolētia in filiū erit a matre. Dixit hermes quarta domus ē ſouea planetarū qn̄ eſt in fundo circuli celi et īfirmitate: et eſt in trino aſpectu 12 domus. q̄ eſt domus tenebrarū laborū anxietatū et carcerū: et eſt gaudiuz infortune maioris: et eſt ī ſextili aſpectu ſexte domus q̄ eſt domus tenebroſa īfirmitatis et dāni et gaudiū infortune minoris. Qn̄ aliqs planeta fuerit in quarta domo et in ſuo caſu eſt ſicut homo in ſolitudine ſuffocatus donec exeat inde. Dicit haly abenragel qn̄ pars fortune fuerit īfortunata in ſigno maſculino iudica qd̄ pater p̄us morieṫ quā mater. Si in ſigno feminino mater p̄us morieṫ quā pr̄. Pars pr̄is accipiṫ de die a ſole in ſaturnū: et de nocte ecōtra et ꝓijciṫ ab aſcēdente. Pars mr̄is accipiṫ in die a venere in lunā et de nocte ecōtrario et ꝓijciṫ ab aſcēdente. Si dn̄s pr̄is fuerit ſup terrā et dn̄s partis mr̄is ſub terra iudica ꝙ mater p̄us morieṫ q̄ pater. Et ſi ↄtrariuz fuerit ↄtrariuz iudica. Dicit Haly abenragel dixit alhezen filius alhezib. Quadā die cū eſſet cū abolabē et fuit cū eo meraeſo venit ad me qdā ſenex et dedit mihi chartā vnā in qua ſcripta erat vnius natiuitatis figura. et dixit mihi qd̄ aſpicerē in eadē figura: et ego q̄ſiui ob eo cui⁹ erat illa figura ſeu natiuitas. qui rn̄dit qd̄ erat cuiuſdaz filij ſui et dū iſpicerē et cogitarē in ea abolabē accepit eā de manu mea et aliquantulū aſpexit in ea et dixit. Primum ꝙ in hac natiuitate videmus eſt ꝙ natus iſte ortus eſt de adulterio qz nō eſt filius illius q dicit ꝙ filius eius eſt. Ego dixi vnde habes hoc et rn̄dit. ſenex iſte dicit qd̄ hec natiuitas ē filij ſui et pater nati cuius eſt hec natiuitas iaz ſunt quatuor anni ꝙ deceſſit et obijt eodem anno quo natus ortus fuit. Et ego q̄ſiui vnde habebat hoc. et ipſe dixit: ego aſpexi ad gradum pr̄is

et inueni eum in oppoſito matris et nõ erat inter eos plus vno gradu. Et inueni partē pris in 11 domos ab aſcẽdente q̄ eſt octaua a quarta ⁊ erat iter partē ⁊ ſaturnũ vnus gradus ꝓpter qđ iudicaui ꝙ pr̄ huius nati anno quo natus fuit ortus deceſſit. ⁊ hic ſenex dicit qđ eſt filius eius vnde natus adulterinus eſt. ⁊ tunc ſenes dixit: ego non ſum pater huius nati ſed ē filius filij mei ⁊ filius meus. pater eius deceſſit eodem anno natiuitatis iſtius ⁊ eſt ſicut hic homo bonus dixit.

Quinta domus.

Hic ponit auctor ſigatiões qnte domus. Dicit qđ hec domus ſigt filios tã maſculos q̄ femininos. Et ſigt dilectiões ⁊ legatos ſiue nũcios ⁊ dona. Et ꝙ futuꝝ ſit poſt mortē ex laude vel vituperatiõe. Et dixit andurgaʒ qđ dñs triplicitatis dom⁹ filioꝝ pmus ſigt filios ⁊ vitã eoꝝ. Scđs deſignat dilectiões. Tertius ſigat legatos ſiue nũcios. Dicit Ptolemeus in rõnibus huius dom⁹ ɔuenit vt iſpiciamus ad planetas exiſtẽtes in loco zenith capitũ nr̄oꝝ ⁊ ad locũ q ſeqt illũ. ⁊ eſt locus fortune ⁊ ad locũ participẽ cũ illis in figura. Dicit haly i cõmẽto locus q eſt zenith capitũ nr̄oꝝ eſt 10 domus. ⁊ locus q ſeqt eſt 11 domus q̄ eſt domus fortune. Et regula q̄ ſciemus eſſe filioꝝ eſt accepta a planetis exiſtẽtib⁹ in his locis aut exiſtẽtib⁹ in locis participãtib⁹ cũ eiſdẽ ſicut eſt aſcendẽs et 7 domus qꝛ vtraqꝫ eaꝝ pticipat cũ 10 ⁊ 11. Et ſi nõ iuenerim⁹ i his locis planetã iſpiciemus ſi quos iuenerim⁹ i 4 domo vel 5 ⁊ acciplem⁹ ide ſigationẽ filioꝝ. Dicit Ptoleme⁹ p lunã venerẽ ⁊ Jouẽ iudicabim⁹ i dãdo filios. Solẽ martẽ ⁊ ſaturnũ i auferẽdo et dabim⁹ mercuriũ participatorẽ cũ quocũqꝫ eoꝝ q ſecũ participet i figura. Dicit haly i cõmẽto. Si fuerit in locis predictis aliqs ex planetis fortunis ſignificat ꝙ habebit filios. Si aliqs ex infortunis nullũ habebit filiũ ⁊ ſi habuerit erunt debiles ⁊ pauci. Et ſi mercuri⁹ participationẽ habuerit cũ fortunis erit fortuna: ſi cũ iſortunis erit iſortuna. Dicit Ptoleme⁹ ⁊ ẽ ꝓpoſitio 144 q̄rte ptis q̄dripartiti res particulares filioꝝ poteris ſcire p ɔſideratiões qñ hñ iſpexeris i quolꝫ eoꝝ ad plaꝫ dãtẽ filios ita qđ eũ pones loco aſcẽdẽtis ⁊ ſcies cetera pticularia filioꝝ gñalr ſic̄ p natiuitatẽ. Dicit haly i cõmento. Qđ aũt vult Ptoleme⁹ i hͦ loco narrare eſt id qđ accidit i natiuitate mea. Inſpexi ⁊ iueni Jouẽ in decima domo ⁊ in 28 gra. Capricorni aſpiciẽtẽ ſe cũ luna ⁊ ſaturno et ſigabat hoc ꝙ haberẽ filios ⁊ qđ morerent: qꝛ ſaturnus erat cũ Joue i 10 domo. ⁊ qꝛ Jupiter erat in ſigno feminino ⁊ luna ſilr ſigabat qđ eſſent plures vno ⁊ ꝙ eſſent plures femine. Et qꝛ Jupiter erat orietalis: ſigabat ꝙ haberẽ maſculũ: ⁊ ſic habui tres filios. vnũ maſculũ et duas feminas: ⁊ oẽs obierũt: erat aũt gradus aſcẽdẽs natiuitatis maſculi circa graduꝫ ſaturni i ea natiuitate ⁊ pp hoc mortu⁹ eſt cito. Et erat gradus aſcẽdens vnius femine i piſcib⁹ i ſextili Jouis i mea natiuitate ⁊ i trino lune mee natiuitatis: ⁊ erat ſol ylech i ſigno capcorni. Et erat gradus aſcẽdẽs alteri⁹ femine i capcorno. ⁊ hͦ eſt mirabile: pp qđ ſciri põt ꝙ natiuitates ſp iter ſe ɔcordãt vna cũ alia. Dicit hyſpalẽſis volẽs horã giiandi filiũ eligere maſculũ: ſit Jupiter i quouis ãgulo vel ſit ſoli orietalis ſitqꝫ dñs hore maſculus ⁊ meli⁹ eſt vt ſignũ aſcẽdẽs ſit maſculinũ ⁊ ẽt ei⁹ dñs. ⁊ ſi luna ſit fortunata a Joue erit meli⁹. Pro femina accipe ſigna feminina ⁊ plãs femininos ⁊ ſit Jupiter occidẽtalis. Dicit haly abẽragel qñ i qnta domo fuerit aliq̄ fortuna ⁊ dñs qnte domus liber ab iſortunijs ⁊ aſpexerit mediũ celi nat⁹ multos hẽbit filios ⁊ viuẽt ac ibũt ad bonũ. Et ſi fuerit ɔ̄riũ: ɔ̄riũ ſigat. Aſpice i oib⁹ natiuitatib⁹ ſi iueneris luminaria iſortunata non hñtia vllũ aſpectũ: fortune nat⁹ habebit paucos filios. ¶ In ſciẽdo tps i quo hñr filij aſpice ad plaꝫ q habuerit plures dignitates i domo filioꝝ. ſi eũ iueneris i pte orietali habebit filios i iuuẽtute ſua. ſi eũ iueneris medio celi hẽbit eos i medio etatis ſue. Et ſi i ſe

tptia habebit eos i pncipio ſenectutis. Si i q̄rta habebit eos circa finē vite ſue. Silr q̄n ann⁹ puenerit ad ſignū i quo fuerit iupit̄ vl' ven⁹ i radice natiuitatis hēbit filiū i illo anno. Dicit Haly abēragel ſi iterrogat⁹ fuerit ꝓ muliere ſi ē pgnās aut nō aſpice ſi dn̄z aſcēdētis ⁊ lunā ābos iueneris in domo filioꝝ: aut ſi inueneris dn̄m domus filioꝝ in aſcendente liberū ab infortunis: dicas qḋ mulier illa ſit pgnans. ⁊ ſi dn̄s aſcēdentis aut dn̄s domus filioꝝ dederit viꝫ ſuā planete exiſtēti in angulo. Et ſilr ſi dn̄s aſcēdētis receptus fuerit et recipiēs ipſuꝫ receptus. dicas qḋ eſt pregnans. Et ſi dominus aſcēdentis dederit vim ſuam planete cadenti ab angulo: ſignificat quod non eſt pregnans.

Sexta domus. Hic ponit ſigatiōes 6 dom⁹. Dicit ſexta dom⁹ ſigat īfirmitates ⁊ ſuos et ſigt̄ finē vite et qd futuꝝ ſit añ ſenectutē. Dicit andruzgaꝫ q̄ pm⁹ dn̄s triplicitatis hui⁹ dom⁹ ſigt̄ īfirmitates ⁊ cōualeſcētias ſiue dterioratiōes īfirmitatū. Scḋs ſigt̄ vnaculos ⁊ ſuos. ¶ Nota dr̄iaꝫ iter vnaculū ⁊ ſuū. vnacul⁹ eni idē ē q̄ famul⁹ ⁊ vocat̄ ſu⁹ ꝯductiti⁹. ſu⁹ ē q ē ꝯditiōis ſuilis Vn̄ dixit qdā v̄ſificator. Eſt ꝓb⁹ h̄ verna cui nō ē cura taberna nō vult verna ꝓbus dn̄is ſuire duob⁹. terti⁹ dn̄s triplicitatis ſexte dom⁹ ſigt̄ qd boni vel mali eueniat ſibi ex ſeruis ⁊ eoꝝ vtilitatē atq̄ opa. Et cū h̄ ē ſigator beſtiaꝝ ⁊ pecoꝝ ⁊ oiuꝫ q̄drupediū q̄ nō eqtant̄ ⁊ ſigt̄ multitudinē vel paucitatē ⁊ fortitudinē eoꝝ ⁊ q̄tū manebūt in manu ei⁹ ⁊ qn̄ recedēt a ſuis manib⁹. ſigt̄ ēt carceres ⁊ retētiōes. Dicit Ptoleme⁹ in 60 ꝓpōne cētiloquij. Albobarā ſane ⁊ certe ſūt hore i qb⁹ dclarant̄ mutatiōes morboꝝ ad bonū vel ad malū velociter ſꝫ loca lune i angulis q̄drati ꝯcluſi a circulo directo. Alteratiōes vo q̄ pcedūt has ⁊ idicāt ſūt va loca lune i āgulis almutemō. Que aūt pcedūt has ſūt loca lūe i āgulis hn̄tib⁹ 16 latera. Et h̄ poſtq̄ pceſſerit eē egritudis ſꝫ eq̄litatē ⁊ nō acciderit aliqd extriſec⁹ q̄ ꝯturbet īfirmū. cū igit̄ iuenerim⁹ h̄ fortunā tā d fixis q̄ d erraticis ſigabit alterationē ꝓſpaꝫ Si vo i fortunā alterationē aduerſaꝫ niſi fuerit egritudini ipſa īfortuna ꝯ̄ria et i ſuo haim. Luna vo i his angulis ſigt̄ morbos acutos et ſol ꝓlixos. Et ſilr ois planeta ſm ꝓprias ꝯſuetudines. ¶ Haly i cōmēto eiuſdē dicit q̄ Ptoleme⁹ docuit nos cauſaꝫ dieꝝ dterminabiliū ⁊ qd et quot ſint et qn̄ dterminent̄ d bono vel de malo et alteratiōes ſm ordinē. Utilitas vo i h̄ maior ē medicis q̄ aſtrologis: ⁊ h̄ iō q2 multi phi ꝯueniūt ſup determinatiōes dicētes q̄ ſūt alteratiōes et plia inter nām egri et morbi acuti i 4 die et 7 die et 14 die et 21 et q̄ augent̄ ſm hoc accepta ſolo auditu et doctrina ſine ſcia. et nō rōnant̄ i h̄ niſi p illud q̄ pterijt de expimētis ſuis. Sꝫ Ptoleme⁹ dixit cauſaꝫ ei⁹ et patefecit vn̄ ſiat. et cā ſꝫ Ptole. ē q2 nā deuicta ē a morbo in initio ei⁹ et ꝓhibet eā ne ꝓcedāt ei⁹ opa ſm eq̄litatē nec repugnat illa morbo i hora q̄ vincit̄: ſꝫ expectat vt ſit lūa i ꝯ̄rio loco illi i q̄ fuit i pncipio morbi: q2 tūc nō erit vis humoꝝ q mouet̄ i eo ſic fuit i pncipio morbi. tūc eni icitat̄ vt repugnet illi ſic nō agit prudēs actor cū accuſato īſipiēte cū voluerit illi repugnare niſi cū ei⁹ vi⁹ dbilitata fuerit et i illo loco i quo careat auxiliatorib⁹. Et excitat illā. ſ. nāꝫ i 4 ſigno a ſigno i quo icepit egritudo et luna exiſte in illo q2 ab oi ſigno q̄rto ꝯ̄riū eſt nāe eius: et ſilr 7: q2 hec loca. ſ. q̄rtus aſpectus et oppoſitus ſigant inimicitias et ꝯ̄rietates. Et tp̄s qḋ eſt iter initiū morbi et introitū lune in gradu q̄drati in quo fuit in initio morbi p aſcēſiōes ſignoꝝ in circulo directo et ꝓiectiōes radioꝝ ſūt ſeptē dies: et eodē modo qḋ eſt inter lunā i initio morbi et ipſaꝫ in oppoſitiōe ſūt 14 dies: et qḋ eſt iter initiū morbi et q̄rtū aſpectū ſcḋm q eſt ꝯ̄rius initio morbi ſunt viginti vnus dies. et ſm hunc modū ꝓcedit modus alioꝝ dieꝝ. Et erunt hec puncta anguli quadrati quē includit linea circuli directi: et illis punctis alia puncta ſunt idicatiua: et eſt vt pueniat luna ad punctū qui abſcindit vnumquēq̄ arcū cui ſub-

tendit latus de lateribus q̄drati p̱ mediū. Et in his arcubus ſūt latera figure hñtis octo
angulos. Et oīa hec pūcta ꝯ̄ria ſūt pūctis i q̄bus icepit morbꝰ p̱ nãz. Igit̄ obſeruet aſtro
logus qd fuerit i his pūctis tā de ſtellis fixis quā de erraticis ſiue fuerit fortune ſiue in
fortune. Et ſi fortune fuerit iudicet qꝺ ſigant victoriā nãe ſup colera. i fortune vo ſigant
qꝺ colere ſeparabūt nãm niſi fuerit i fortuna ꝯ̄ria morbo ꝛ fortis i ſuo haim. nō eni for
tunabit lunā cū fuerit in ſuo haiz. ſꝫ remouebit morbū p̱ hoc qꝺ eſt illi ꝯtraria: ꝛ p̱ hoc
ꝙ i fortuna ē ꝯtraria morbo vt ſi fuerit frigida ꝛ morbꝰ calidus: ꝛ ſi fuerit calida ꝛ mor
bus frigidus ꝛ cū his ſilibus in ſpecie diuerſitatū. Et dicit qꝺ eſſe ſolis in morbis ꝓli
xis ſigat ſicut eſſe lune in morbis acutis quoꝝ maius tp̄s erit orbis lune ꝛ in ꝓlixis or
bis ſolis. Innuit ēt nobis Ptolemeus ſubtile qd: cū diceret oīs ſtella ſcꝺm qꝺ eſt illi de
moribus. Docuit q̄ppe nos qꝺ qcq̄d imoderatū eſt in nobis ꝛ fuerit in moribus quos
in ꝯſuetudine nō habemus dr̄ p̱ morbo. Et dixit iuſtū eſt hoc niſi accidat aliq̄d extrinſe
cus qꝺ diſturbet ordinē determinatiōis. ꝛ locuti ſūt de re q̄ deſtruit determinationem
hi q̄ expoſuerūt librū amphoriſmoꝝ ypocratis: ꝛ ideo nō neceſſe eſt nobis recitare in
hoc libro. Tota itentio Ptolemei ꝛ Haly ſtat in hoc qꝺ cauſa q̄re 7 dies ꝛ 14 ꝛ 21 ſunt
dies cretici eſt qꝛ luna i ſeptima die vt frequēter venit ad q̄rtū aſpectū loci in quo fuit
in ꝑncipio morbi: ꝛ vt frequēter luna in 14 die venit ad locū oppoſitū ꝛ in 21 die vt fre
quēter venit ad ſcꝺm q̄rtū aſpectū. Ideo dicit Haly cū voluerit aſtrologus iudicare de
die cretica dꝫ obſeruare tp̄s quo luna veniet ad quartū aſpectū loci in quo fuit in ꝑnci
pio morbi ꝛ ſi tūc ꝯiungat̄ cū planetis beniuolis: vel aſpiciat ipſos aſpectu laudabili: vel
ſi ꝯiungat̄ vel aſpiciat ſtellas fixas q̄ ſūt de natura fortunarū ſigat ꝙ criſis erit ad bo
nū. Et ſi ꝯiungat̄ vel aſpiciat i fortunas ſigat ꝯtrariū niſi i fortune fuerint ꝯtrarie mate
rie morbi: ꝛ cū hoc fuerit i fortuna in ſuo haim: qꝛ tūc pōt ſignificare bonū [illegible] hoc eſt p̱
accidēs. Uerbi grā: ſi egritudo ſit flegmatica ꝛ luna aſpiciat mart[illegible] bonū. Et qñ lu
na p̱uenerit ad bonū locū cui ſubtendit̄ latus octogoni in equatore erit dies indicatiua.
Latus octogeni ſūt 45 gradus. ꝛ eſt medietas aſpectus quarti. ꝛ lꝫ nō ſit aſpectus hꝫ tn̄
maiorē ꝯuenientiā cū aſpectu q̄ꝫ alia loca: ꝛ iō qñ luna in quarto aſpectu dꝫ ꝯiūgi fortu
nis cū in medietate illius loci p̱uenerit iam nā ſentit iuuamentū ꝛ icipit inſurgere ꝯtra
mãm morbi digerēdo ipſaꝫ: ꝛ iō tūc apparēt ſigna digeſtionis in vrina. ꝛ aliqñ fit cri
ſis in q̄rta die. ſ. qñ luna iuenit ibi planetā fortunā: ꝛ tūc ſigna digeſtiōis debēt p̄cedere
in tp̄e quo luna p̱uenerit ad locū cui ſubtēdit̄ latus 16 anguloꝝ ꝛ hec eſt medietas octo
goni. Sufficiāt hec de cauſis dieꝝ creticoꝝ. Dicit Ptolemeus in 70 ꝓpoſitiōe cētiloquij
cū fuerit luna in oppoſitiōe ſolis mixta ſtellis nebuloſis ſigat morbos inſeparabiles in
oculis. Et ſilr ſi fuerit occidētalis luna ꝛ in angulo et fuerint vtriq̄ꝫ mali occidentales
aſcēdentes poſt lunā ꝛ ſol in angulo ꝛ vtriq̄ꝫ mali aſcēdentes ante ſolē ꝛ illi oppoſiti. ſ.
vnus alteri perdet natus vtrūq̄ꝫ oculū. ¶ Dicit Haly in cōmēto eiuſdē. maius ipedimē
tum in duobus luminaribus eſt cū fuerint duo mali ideſt ſaturnus et mars aſcēdentes
añ ſolē et poſt lunā: et vnus eoꝝ in oppoſitiōe alterius. et ſol ſigat oculū dextrū. luna ve
ro ſiniſtrū. Et ineuitabile eſt q̄n natus amittet vtrūq̄ꝫ oculū cū fuerit ſignificator in eius
natiuitate hoc mō. Stelle vo nebuloſe ſūt he acboraye: caput geminoꝝ: et locus i quo ca
dit aqua quā fundit aq̄rius gutte leonis ꝛ alie q̄ nō lucēt. Dicit Haly Abēragel in rōni
bus huius domus ꝑmitus loq̄ volumus in hoc capl'o in occaſiōibus et accidētibus q̄ ac
cidūt in ſpiritu ꝛ ſūt i firmitates ſpūs. Poſtmodū loquemur in his q̄ accidūt in corpo
re ꝛ ſūt i firmitates corporis. Poſtea dicit dico ꝙ demoniaci ſunt illi q̄ nō hñt in natiui
tatibus ſuis Mercuriū cū luna in aliquo aſpectu: nullo eoꝝ aſpiciēte aſcēdens: et fortior

in natiuitate ſua ſi diurna fuerit q̄ ſit ſaturnus: ⁊ ſi nocturna Mars: ⁊ qs eorū fuerit ſit in angulis ⁊ hec eſt natiuitas demonū. Qñ ſol dānatus fuerit ab infortunis vel a dño domus infirmitatis ⁊ fuerit ſup terrā in natiuitate diurna vel luna in tali dānatiōe ſub terra in natiuitate nocturna accidet nato cecatio in oculo dextro. Et ſi hoc infortuniū ſolis fuerit ſub terra in natiuitate nocturna vel ſup terrā lune in natiuitate diurna iſtud dānū ⁊ cecatio erit in oculo ſiniſtro. Quāddo ſol ⁊ luna fuerint ambo in ſexta domo infortunati natus ſine aliq̄ dubitatiōe cecabit̄. Qñ Mercurius fuerit iunctus cū ſaturno vel in eius aſpectu quarto vel oppoſito: aut fuerit cadēs ab angulo ī loco vili ⁊ infortunato aut cōbuſtus fuerit vel retrogradus: aut ꝑegrinus in ſigno muto natus ex q̄cunqꝫ harū ſignificationū erit lingua dānatus vel mutus. Qñ Mercurius fuerit dñs ſexte domus: vel in oppoſitiōe ſaturni natus ſurdus erit. Maior ⁊ fortior ſignificatio mutitatis eſt qñ dñs aſcēdētis ⁊ dñs exaltatiōis ſue: ⁊ dñs triplicitatis ei⁹: ⁊ Mercurius ⁊ luna ſint oēs in ſignis mutis. Qñ ſol fuerit infortunatus vel dānatus ſub terra ſigat dānationē ſtomachi. Et qñ luna fuerit dānata ſub terra ſigat damnationē pulmonis. Et ſi Mars fuerit hoc modo: ſignificat dānationē epatis. Et ſi Saturnus hoc modo fuerit: ſigat dānationē ſplenis. Et ſi Mercurius hoc modo fuerit: fellis dānationē ſigat. Dicit Ptolemeus i. 8 9. ꝓpoſitiōe centoliquij deteſtabilius ī ſignificatiōe egrotātis eſt vt ſit ſignificator iterrogatiōis igrediēs ſub radijs ſolis vel ſit pars fortune infortunata. Dicit Haly Abenragel in q̄ſtionibus huius domus ſi queretur a te ꝓ aliquo ifirmo vtrū ſanabit̄ aut nō: aſpice lunā ⁊ ſolē ⁊ almutē aſcēdentis: ⁊ ſi fuerint liberi ab infortunis ⁊ non habuerint aſpectū cū dño domus mortis. ⁊ dic q̄ euadet ab illa ifirmitate. Et ſi duo eorū fuerint ſicut diximus ſimiliter euadet. Et ſi luna ⁊ almutē aſcendentis: ⁊ maxime ſi ipſa fuerit domina tpis. i. ſi q̄ſtio fuerit nocturna habebūt aſpectū cū dño dom⁹ mortis nō poterit liberari a morte. Et qualibet vice q̄ aliquis ſignificatorū applicuerit infortune fortificabit̄ infirmitas quouſqꝫ ſeperetur ab eo. Tempus mortis erit quando almutez aſcendētis: aut luna ſe cōiunxerint cum domino domus mortis: aut cum infortuna que ipſam infortunauit: aut q̄ applicet ad quartum vel oppoſitum aſpectum eius.

Septima domus. Hic ponit ſignificationes ſeptime domus. Et dicit q̄ ſeptima domus ſignificat mulieres et nuptias ⁊ cōtentiones ⁊ oppoſitiōes. Andugaʒ dixit q̄ p̄mus dñs triplicitatis ſeptime domus ſignificat mulieres. ſcđs ſigat cōtentiōes. tertius participationes ⁊ cōmixtiones. Dicit Ptolemeus in rōnibus huius domus cōuenit vt aſpiciamus in cōiugio virorū ſtatū lune hora natiuitatis viri ita q̄ p̄mo aſpiciamus ad lunā ſi fuerit in duabus q̄rtis orietalibus erit cōiugiū viri ī ſua pueritia aut copulabit̄ cū puella poſtq̄ꝫ dies intrauerit. Et ſi fuerit in duabus q̄rtis occidētalibus cōiugiū erit tardū aut copulabit̄ cū vetula. Et ſi luna fuerit ſub radijs ⁊ participata fuerit cū ſaturno nūq̄ꝫ copulabit̄. Et ſi applicuerit ſaturno copulabitur cū muliere laborioſa ⁊ praua. Et ſi applicuerit Joui erit mulier abſtinentie bone ⁊ boni ornamēti. Et ſi applicuerit marti. erit audax ⁊ ſupba. Et ſi applicuerit veneri erit pulchra leta ⁊ bone receptionis. Et ſi applicuerit mercurio: erit bona itelligens ⁊ bonorū verborū. Et cōuenit vt aſpiciamus cōiugiū mulierū a ſtatu ſolis horē ſue natiuitatis ita q̄ ſi fuerit ſol ī duabus q̄rtis orietalibus cōiugiū mulieris hñtis talē natiuitatē: erit ī ſua pueritia vel copulabit̄ puero poſtq̄ꝫ ī dies ꝓceſſerit. Et ſi fuerit ī duabus q̄rtis occidētalibus: copulabit̄ tarde aut vetulo poſtq̄ꝫ in dies proceſſerit. Et ſi ſol fuerit ꝑticipatus cū ſaturno erit maritus bone legis amator laboris. Et ſi habuerit ꝑticipationē cū Joue erit abſtinētie bone nobilis cordis. Si cum

marte erit fortis cordis ſine vllo amore. Si cū venere erit limpid⁹. Si cū mercurio erit pfectuoſus i ſuis factis ⁊ factor multarū rerū. Dicit Haly Abenragel i qōnibus huius dom⁹. Si qs a te q̄ſierit p ↄiugio ſi erit vel nō aſpice aſcēdēs ⁊ eius dn̄m ⁊ lunā ⁊ planetā a q̄ ſeparat̃ ⁊ da hos p ſig̃atorib⁹ q̄rētis ⁊ ſeptimā domū ⁊ ei⁹ dn̄m ⁊ plaꝫ cui applicuerit luna p ſig̃atorib⁹ illius p quo q̄rit̃. ⁊ ſi q̄rens fuerit maſculus cōiūge ſolē cū ſigatorib⁹ ſuis ⁊ fac eū pticipē i ſig̃atione. ⁊ ſi q̄rēs fuerit mulier da ſibi venerē ⁊ fac eā pticipē i ſig̃atiōe. poſtmodū aſpicias cuius modi applicatiōeʒ hēat dn̄s aſcēdētis vel luna cū dn̄o ſeptie dom⁹ ⁊ cuiuſmodi applicationē hēat pla a quo ſeparat̃ luna cū pla cui applicat. vel venus cum ſole. Un̄ ſi dn̄s aſcēdētis vel lūa applicuerit dn̄o ſeptime dom⁹ vel pla a quo ſeparat̃ luna ple cui applicat. vel fuerit dn̄s aſcēdētis vel lūa i ſeptima domo ſig̃at q̄ querēs hēbit rē queſitā tn̄ cū petitionib⁹ ⁊ p̄cibus multis. Et ſi applicatio fuerit de q̄rto vel oppoſitiōe ſignificat q̄ res iſta erit tn̄ cū tarditate ⁊ labore ⁊ pena. Sed ſi dn̄s ſeptie dom⁹ applicuerit dn̄o aſcēdētis vel plāeta cui applicat luna plāete a quo ipſa ſeparat̃ vel fuerit dn̄s ſeptime i aſcendēte res illa leuiter fiet ⁊ cū magna voluntate mulieris ⁊ ſue ptis: maxime ſi applicatio illa fuerit de tertio vel ſextili. Et ſi nō iueneris aliquā applicationē iter ſig̃atores ſignificat q̄ res nō erit. Si aliqs q̄rat a te ſi nocte illa cōplebit voluntatē ſuā cū muliere vel nō aſpice ſi iueneris i q̄ſtione venerē aſpicientem aſcendēs. dic q̄ q̄ſtio ſua cōplebit̃ illa nocte. Et ſi queſtio fuerit ſi habuerit rē cū muliere illa nocte p̄terita vel nō iudica hoc eodē mō nec plus nec minus. Si queraẗ a te p aliqua muliere ſi eſt virgo vel nō aſpice aſcēdēs ⁊ dn̄m eius ⁊ lunā ⁊ ſi eos inueneris i ſignis fixis. dic q̄ eſt virgo ſalua ab oī labe limpida. Et ſi fuerit i ſignis cōibus vel mobilibus. dic q̄ eſt mulier ⁊ hēt vel habuit maritū. Et ſi queſtio fuerit p puella q̄ dicit ſe virginē. dic q̄ eſt corrupta. ⁊ q̄ habuit aliqs rē cū ea. Si queraẗ a te p aliqua muliere quot maritos hēbit aſpice a domino decime vſq ad gradū martis ⁊ q̄ planetas inueneris inter eos tot maritos habebit. Et ſi mars fuerit in ſeptima domo aſpicias a marte vſq ad Jouem hoc eodem modo ⁊ iudica ſecundum id ⁊ certificabis cum deo.

Octaua domus.

Dic bonit ſig̃ationes octaue domos. Et dicit q̄ octaua domus eſt dom⁹ mortis ⁊ timoris ⁊ ſignificat hereditates mortuoꝝ q̄s heredes debēt poſſidere poſt mortē. ⁊ ſig̃at fineʒ annorū vite poſt ſenectutē. Dicit Anduzgā p̄mus dn̄s triplicitatis hui⁹ domus ſignificat timorē. Scd̄s ſignificat p̄cepta ⁊ res antiq̄s. Tertius ſig̃at hereditates mortuorū. Dicit Ptolemeus cōuenit vt iſpicias ad ſtatū gradus iterficiētis qs planetarū ſit ibi vel aſpiciat ipſum: ⁊ ſm naturā illius erit iudiciū de morte: ita q̄ ſi ſaturnus fuerit dn̄s mortis accidet ꝑpter īfirmitates lōgas: ꝑpter ptiſim ſcʒ ⁊ reumata ⁊ ꝑpter defectū nature ⁊c̄. talia. Et ſi Jupiter fuerit dn̄s mortis erit mors ꝑpter apoſtemata gule ⁊ pulmonis ⁊c̄. huiuſmodi. Et ſi fuerit mars erit mors ꝑpter febres cōtinuas ⁊ acutas. Et ſi fuerit venus accidet mors ꝑpter īfirmitatē ſtomachi ⁊ epatis ⁊ cordis ⁊ ꝑ fluxū ſanguinis ⁊ apoſtemata euntia ꝑ corpus ⁊ fiſtulas. ⁊ ſi fuerit mercurius erit mors ꝑpter epilentiā ⁊ ꝑpter ſtultitiā ⁊ amiſſionē ſenſus. ¶ Haly dicit i cōmento. 18. ꝑpoſitiōis q̄rte partis. Ptolemeus diuiſit nobis mortē in duas maneries: vna eſt ꝑueniens ex īfirmitatib⁹ Alia eſt ꝑueniens a re in qua nō hʒ phiſicus qd videre: ſicut q̄ morit̃ gladio: lancea: caſu: igne ⁊ morſu beſtie ⁊ fere vel aque ſubmerſiōe ⁊ alijs multis occaſiōib⁹. Et qn̄ planete gubernatores mortis ſalui fuerit ab iforṫunis ⁊ in ſuis met dignitatib⁹ ⁊ potētes. ⁊ quando ſup eos nullus plāeta cōtrarius eleuat̃ tūc accidet mors ꝑpter infirmitates. Alia autē mors accidit qn̄ planete fuerint iforṫunati vel debiles vel i dignitatib⁹ alie

nis eis cōtrarijs aut planete cōtrarij eleuati fuerint ſup eos. ¶ Narrare aūt omnes ma
neries gbus cōtingit mors eſſet hic nimis longū ꝛ q voluerit hoc inueniet in qrta parte
quadripartiti Ptolemei. Dicit Ptolemeus in. 74. ꝓpoſitiōe centiloquij. Cum fuerit
mars corporaliter iunctus capiti algol ꝛ non aſpexerit fortuna aſcendentem nec fuerit
fortuna in. 8. domo ꝛ dñs anauba luminariū oppoſitus fuerit marti vel in eius aſpectu
quarto nati caput truncabit̃. Qḋ ſi luminare fuerit in medio celi ſuſpendet̃. Et ſi fuerint
mali aſpiciētes a geminis ꝛ piſce abſcindent̃ ei manus ꝛ pedes. Dicit Haly in cōmento
qñ fortuna fuerit in domo octauā ꝓhibet malā mortem. Audiui ſiquidem a quodā qui
erat cum filio Haly valde animoſo in mari qui cum vellet ingredi mare nimis tumul-
tuoſum ventis vndas agitantibus ipſum increpaſſet dixit. non timeo mihi mortem in
mari. Jupiter eni fuit in natiuitate mea in domo mortis ꝛ orientalis qui prohibet mi-
hi malā mortem. ꝛ vidi inquit in lecto illum mori. Accidit etiā mihi vt qdem ſeruiētes
oſtenderet mihi natiuitatem filij dñi ſui ꝛ inueni ſolem in medio celi: ꝛ ipſe erat domi-
nus anauba ꝛ hylech ꝛ mortē in quarto aſpectu eius ꝛ ſaturnū i angulo terre eius aſcen
dens piſcis: vñ exterritus diſtuli dare iudiciū dicens. opoꝛtet vt anteq̃ȝ iudicem cōpleā
tur dies nutritionis. Cū aūt de puero valde ſolicitarem circa inueſtigationē motuū vel
morū ſuorū nihil intellexi vnde ſibi timerem truncationem manuū ꝛ pedū ꝛ inſurcatio
nem cū eſſet manſuetus ꝛ verecūdus. Cūq̃ȝ perueniſſet ad. 30. annos ingreſſi ſunt qdam
domū eius fugientes eo ꝙ accuſati erant de dolo ſup eū qui preerat vrbi ꝛ deprehenſi
fuerāt in domo illa ꝛ ipſe cū eis amiſit manus ꝛ pedes ꝛ inſurcatus eſt. ꝛ ego vidi eum
abſq̃ȝ manibus ꝛ pedibus inſurcatū. Dicit Ptolemeus in. 59. ꝓpoſitione centiloquij cū
interrogatus fueris de abſente nō iudices de eo mortē donec remoueas ebrietatem ab
eo. nec vulneratū donec tollas ſanguinis minutionē. nec ſubſtantiā acqſitā donec pecu-
niā ſibi cōmiſſaȝ remoueas. eſt eni i his hoibus ideȝ iudiciū. Dicit haly i cōmento ibidē:
qui tractat de iudicijs iudicat p formas q̄ ſunt ꝓpe veritatem. ideo nō iuenit̃ i fortitudi
ne iudiciorū partitio iter ſopitū ꝛ mortuū: ꝛ iter vulneratū ꝛ minutū. nec inter illū cui cō
miſſa eſt pecunia: ꝛ illū q acquiſiuit illā. Audiui ſi qdem a patre meo cui deus parcat ꝙ
cū ipſe fuiſſet cū his q ſe abſcōderunt a facie iperatoris cū abraā filio almothedi ꝙ quo
tidie viſitabat eū occulte albaſten filius abrae aſtrologus: q p̃cepit vt afferret concham
eneā magnā aquā plenā in qua ponens ſcabellū conſuluit ei vt deſup ſederet in maiori
pte diei. ꝛ hoc ideo p̃cepit vt faceret errare aſtrologos iperatoris in eſſe abſcōditorū. ꝛ
cū iperator quereret ab aſtrologis ſuis vbi ille eſſet: dixerūt ꝙ eſſet i medio maris. Di-
cit haly abēragel qñ mars fuerit in octaua domo dānificans dñm octaue domus mors
nati erit ex ferro. Et ſi ſaturnus fuerit in octaua domo dānificans dñm octaue domus
mors nati erit ꝓpter carcerē ꝛ penas. Qñ luna fuerit i octaua domo cū cauda draconis
ſignificat ꝙ mors nati eſt ꝓpter ſeceſſum vel medicinā laxatiuā. Qñ mercurius fuerit i
octaua domo cū cauda ſignificat ꝙ mors nati erit ꝓpter mala opa aut ꝓpter toxicū aut
facta nigromantie. Qñ gradus occidentis ꝛ eius dñs ambo damnati fuerint nato ſigni-
ficāt malā mortē. Qñ ſol fuerit dānatus in natiuitate diurna vel lūa in nocturna ſigāt
illud idē. Qñ ſignificatores dānati fuerint ſup terrā manifeſtā mortē ſignificāt ꝛ paten
tem. Et qñ dānati fuerint ſub terra mors erit abſcōdita ꝛ occulta. Quādo aliqua infor-
tunarū fuerit in octaua domo vel iuncta dño octaue domus ſignificat fortem ꝛ malam
mortē. Et ſi aliqua fortunarū fuerit in octaua domo vel iuncta domino octaue domus
ſignificat bonam ꝛ pulchrā mortem. Et ſi iupiter vel venus fuerit in hac domo fortis et
liber a radijs iſortunarū natus erit fortunatus ꝛ laudatus ꝛ viuet ānis. 73. ꝛ forte plus.

Nona domus. Hic ponit ſiḡatiões none domus. Dicit ꝙ nona do
mus ſiḡat pegrinatiões ⁊ lõga itinera ⁊ ſiḡat epl'as
⁊ legatos ⁊ rumores atqꝫ ſomnia. Dicit Andu3ga3 ꝙ pmus dñs triplicitatis hu
ius dom⁹ ſiḡat pegrinatiões ⁊ oẽ ꝙ ei accidit i pegrinatiõibus: ſcðs ſiḡat fidẽ
ac religionẽ. tertius ſiḡat ſapiam ⁊ ſomnia. Dicit Haly Abenragel in rõnibus huius do
mus aſpice i itineribus nati pmitus a dño triplicitatis domus itineris: qm̄ qñ dñs tri-
plicitatis domus itineris pmus fuerit i bono ſtatu ⁊ fortis fortunatus ⁊ receptus ſiḡat
ꝙ natus ibi p itinera ⁊ mouebit ſe de vno loco ad aliū ⁊ erit fortunat⁹ i itineribus ſuis.
Et ſi fuerit i diuerſo ſtatu ab eo ꝙ dixim⁹ hẽbit ĩpedimẽta ⁊ grauamina i itineribus ⁊
motib⁹ ſuis ⁊ erit vilipẽſus i eis ⁊ extrahet ⁊ expellet de terra ⁊ loco ſuo nec i ſuis itine
rib⁹ aliquā vtilitatē vel lucrū hẽbit. Et ſi dñs triplicitatis domus itineris. ſcðs fuerit i
bono ſtatu fortunatus ⁊ receptus nat⁹ erit bone legis religioſus ⁊ cuſtos legis: Et ſi fue
rit i diuerſo ſtatu erit male legis noiabit malus: ⁊ de malis opibus ⁊ incredulus. Et ſi
dñs triplicitatis tertius fuerit i bono ſtatu natus erit veridicorū ſomniorꝝ: ⁊ qcqd vide
bit i ſomnijs veridicū erit nec mentiet. Dicit idē haly ſcias ꝙ Mercurius hꝫ poſſe ac ſi
gnificationē ꝓpriā i cā legis ⁊ legalitatis ſeparatim ab alijs planetis. Et ſcias ꝙ qñ fue-
rit i domo ſaturni vel i aſpectu eius natus erit ꝓfundarū cogitationū firmus i creduli-
tate: laudat res alterius mūdi magis ꝙ̄ iſtius: ⁊ credit eas ac multū cogitat i illis ⁊ amat
eas: ⁊ tenet ꝙ res illi⁹ mūdi ſint meliores ꝙ̄ iſtius. abhorret ludos ioculatiões ⁊ ſolatia:
humilis ⁊ patiẽs laboris ac idigẽtie maxime ſi fortune cadẽtes fuerit nõ aſpiciẽtes aſcẽ
dens. Et ſi Mercurius fuerit in domo Jouis: vel in eius aſpectu natus erit boni noīs
bone legis ⁊ legalitatis ⁊ legis in qua fuerit obſeruator. Et ſi fuerit in domo martis: vel
in eius aſpectu: ⁊ fuerit idem aſpectus de quarto vel oppoſitione natus erit homicida
iraſcibilis malefactor male legis ⁊ vilipendet legem ſuam.

Decima domus. Hic ponit ſiḡatiões decie dom⁹. Dicit ꝙ decima
dom⁹ ẽ dom⁹ regni ⁊ ſublimitatiõis ⁊ exaltatio
nis memorie ⁊ vocis i iperãdo ⁊ magiſteriorꝝ atqꝫ matrꝝ. Et ſiḡat dimidiū anno
rū vite. Dicit andu3ga3 domin⁹ triplicitatis decime. Prim⁹ ſiḡat opus nati ⁊ ex
altatiõnẽ ſuā ⁊ ſedis ſublimationẽ. ſcðs ſiḡat vocẽ iperij ⁊ audaciā i imperãdo. tertius
ſiḡat ſtabilitatē atqꝫ durabilitatē eius. i. qñtū durabit in dñatione ſua. Dicit Ptolemeus
in. 15. ꝓpoſitiõe centiloquij. Aſcẽdẽtia inimicorꝝ regis ab eiuſdē aſcendẽte cadẽtia ſūt
⁊ aſcendẽtia dñantiū in illo angulo eius. Aſcẽdẽtia vō miniſtrantiū ſuccedẽtia angulis.
Ciuitatū aūt aſcendẽtia in earū edificatiõibus indicant oīa que eis accident. Que vero
aſcendẽtia ſunt in regū ordinatiõibus quarūdā ciuitatū ꝓnūciāt oīa q̄ ſub eorū regno
fient: ⁊ aſcendẽs apparitiõis alicuius ſecte in illis. ſ. ciuitatibus demonſtrat qcqd ſub il
la ſecta futurū eſt i ipſis ciuitatibus. Dicit ibi haly in cõmento ꝙ ſigna cadẽtia ſunt quo
rū nullus eſt angulus vel poſt angulū: ⁊ ſūt quatuor: ſcꝫ duodecimū tertiū ſextū ⁊ nonū
ab aſcẽdente. Et dicit ꝙ notū eſt oī aſtrologo ꝙ cū fuerit aſcẽdens natiuitatis aut aliqs
angulus ei⁹ aſcẽdẽs aut aliqs angulorꝝ iceptiõis regni fueritqꝫ natiuitatis alicuius cui
regnū cõgruat pficiet ei regnū i illo regno: eritqꝫ ei i illo regno honor ⁊ nõ in alio. Quip
pe reges antiq oiū naſcẽtiū i regnis ſuis natiuitates obſeruabãt: ⁊ cuiuſcūqꝫ aſcẽdens
deprehẽdebãt domū inimicorꝝ regni vel ſextū vel tertiū vel nonū iterficiebãt ipſū pue-
rū qr regnū ipſius eẽt cõtra regnū eorꝝ. Et paucis iterpoſitis dicit ꝙ aſcendẽs alicuius ci
uitatis eſt ſignū i cuius aſcẽſione icipit qs collocare pmū lapidẽ i illa. Aſcendẽs ſecte eſt
aſcendẽs ſignū i tpe quo illa ſecta icipit ꝓualere ſup aliā ſectā ⁊ ſuſceperūt eā imorãtes:

⁊ illud ſignificat quantũ durabit: ⁊ qcqd accidet in illa q̃diu durauerit. Dicit Haly abẽragel qñ ſignũ medij celi fuerit ex ſignis igneis maxime ſi fuerit leo vel aries: ⁊ ſol i eo: ⁊ pars regis fuerit ibi in aſpectu fortunarũ natus ſine vlla dubitatione rex erit.

Undecima domus.

Hic ponit ſigñatiões vndecime dom⁹. Dicit ꝙ vndecima domus eſt domus fortune ⁊ fiducie atq͂ laudis: ⁊ amicoꝝ ⁊ miniſtrorũ ⁊ auxiliatoꝝ: ⁊ ſigñat poſtremam medietatẽ medie vite. Dixit Anduzgã ꝙ dñs triplicitatis domus fiducie primus ſigñat fiduciã. Scõs ſigñt amicos. Tertius ſigñat vtilitates ſeu ꝑfectus eorũ. Dicit Ptolemeus in. 39. ꝓpoſitiõe centiloquij: eẽ malũ vndecime domus ⁊ eius dñi in itronizatiõe regu3 ſigñat qd accidet in cõſiliatoribus ſuis ⁊ eius ſubſtãtia de malo: ⁊ eodẽ mõ erit malũ eſſe ſcõe ſigñans: ꝙ modicũ adipiſcet ꝑpl's cũ illo rege. Dicit haly in cõmento. Aſtrologi cõuenerũt ſup hoc ꝙ dom⁹ decima i oĩ ordinatione regũ eſt locus eius: ⁊ vndecima auxiliatorũ eius ⁊ eius ſubſtãtie aſcendẽs eſt ppl'i: ⁊ ſcõa ſubſtãtie ppl'i: ⁊ ideo ĩpedit vndecima cõſiliatores: ⁊ ſcõa ſubſtantiã ppl'i. Dicit haly abẽragel in rõnibus huius dom⁹. Aſpice ad dñm triplicitatis huius domus p̃mũ: ſi iueneris eũ receptũ fortunatũ ⁊ forte3 iudica ꝙ natus hẽbit amicos multos lucra vtilitatẽ ⁊ bonũ ꝑ eis. Et ſi fuerit ĩfortunat⁹ ⁊ dãnatus natus erit ſolitarius ab hoĩbus nõ hñs amicitiã cũ aliquo ⁊ retrahet ⁊ elongabit ſe ab illis q̃ ꝓcurãt amorẽ ⁊ ſocietatẽ ipſius. Et ſi dñs triplicitatis ipſius domus. ſcõs fuerit fortis fortunatus ⁊ receptus erit fortunatus honoratus ⁊ diues abundãs in bono ſtatu ⁊ bone vite. Et ſi fuerit ab hoc ſtatu diuerſus erit laborioſus: ⁊ indigens ac paupertatis ⁊ miſerie manifeſte. Et ſi dñs triplicitatis ipſius domus tertius fuerit fortunatus fortis ac in bono ſtatu natus hẽbit filios remãſuros poſt eũ in bono ſtatu ⁊ diuitijs ⁊ fortuna ſua. Et ſi fuerit infortunatus debilis ⁊ cadẽs ac in malo ſtatu natus non habebit filium qui poſt eum remaneat nec heredem ſue generationis. Et ſcias qõ melior ſtatus q̃3 eſſe poſſit in amicorum cauſa eſt vt dominus aſcendentis ſit receptus a domino vndecime domus eodem domino vndecime domus exiſtente fortuna ⁊ in bono ſtatu. quoniam quando ſic fuerit habebit amorem ⁊ conuenientiam cum ſocijs ⁊ amicis.

Duodecima domus.

Hic ponit ſigñatiões. 12. domus. Et dicit ꝙ. 12. domus ſigñat inimicos ⁊ labores triſtitiã atq͂ inuidias ⁊ ſuſurratiões ⁊ ingenia atq͂ beſtias q̃ equitant ⁊ ſignificat finẽ vite: ⁊ qd cõtinget mulieribus i ĩpregnatiõe. Dicit Anduzgã ꝙ primus dñs triplicitatis huius dom⁹ ſigñat inimicos. ſcõs ſigñat labores. tertius beſtias magnas: ⁊ ĩponit finẽ dictis dicẽs h̃ ẽ ꝙ ſigñat. 12. dom⁹. Dicit Haly abẽragel i iudicijs huius domus. Aſpice p̃mit⁹ ad dñm triplicitatis hui⁹ dom⁹ p̃mũ quẽ ſi iueneris eũ fortunatũ fortẽ ⁊ altũ iudica ꝙ inimici nati appodiabũt ſe ſup eũ ⁊ de ſe faciẽt qcqd voluerit. Et ſi fuerit cadẽs dãnatus ⁊ cõbuſtus ⁊ ꝑegrinus nat⁹ appodiabit ſe ſup inimicos ſuos: ⁊ ipſi ĩpedient: ⁊ accidet eis malũ qõ credebãt facere nato. Et ſi dñs triplicitatis ſcs hui⁹ domus fuerit fortunatus natus hẽbit modicas triſtitias ⁊ anxietates. Et ſi fuerit in diuerſo ſtatu erit multarũ ĩpietatũ ⁊ triſtitiarũ, ⁊ accident ei labores ⁊ ĩpedimenta ⁊ dãna magna i eo qõ h3 ⁊ in corpore ſuo. Et ſi dñs triplicitatis huius domus tertius fuerit fortunatus natus erit dyalecticus ⁊ eloquẽtie bone ⁊ felix i rõnibus ⁊ cauſis ſuis: ⁊ contra quẽlibet aduerſantem ſibi ꝓſperabit. Et ſi fuerit in diuerſo ſtatu erit debilis rationis ac loquele impedite. non habebit ius de aduerſarijs ⁊ ſuis malefactoribus.

Significãt etiã duodeci3 domus colores.

Hic ponit ſignificationes. 12. domorum quantum ad colores. Et dicit quod prima do mus ⁊.7. ſunt albe. 2.et.12. virides: ⁊.3.⁊.11. ſunt crocee. ⁊.4.⁊.10. ſunt rubee. 5.⁊.9 ſunt habentes colorem mellis. 6.⁊.8. ſunt nigre. Poſtea dicit quod quilibet planetaruꝫ habet in aliqua iſtarum domorum quandam poteſtatem accidentalem que vocatᷣ gau dium. Mercurius enim gaudet in aſcendente. luna gaudet in. 3. domo. Uenus in. 5. Mars in.6. Sol in.9. Jupiter in.11. Saturnus in. 12. Deinde dicit quod anguli ſigni ficant fortitudinē ⁊ pfectionē. Cadētes vero ab angulis ſigant debilitatē ⁊ detrimētuꝫ excepto ꝙ. 9. domus ⁊.3. ſigant rē aptā: ⁊ detectā cū fama: ⁊ hoc iō qꝛ ſūt gaudia lumi nariū ſicut iā dicebatᷣ qꝺ ſol gaudet in.9. ⁊ luna in.3. Et.12. domus ⁊.6. ſigant occulta tionē ⁊ vilitatē rerū. poſtea dicit qꝺ anguli.ſ. pma domus ⁊.10.⁊.7.⁊.4. ⁊ dñi ipſorū an gulorū ſigant magnitudinē honoris ⁊ fortune: ⁊ elōgatiōnē a caſu ⁊ īfortunio. Et pñtia dñorū angulorū ī cadētibus ab angulis ſigat īfortuniū ⁊ dedecꝰ ⁊ caſum. Et.11. domus q̄ ſuccedit decime: ⁊ eius dñs ſigant fortunā mediā.i. ſigant fortunā: ſꝫ nō tantā quātaꝫ. 10. Et.5. domꝰ q̄ ſuccedit q̄rte ſigat fortunā mediā p donatiōes ⁊ cāš filioꝝ. Et ſa domꝰ ⁊ eius dñs ſigant fortunā mediā ex cā ſubſtātie miſtroꝝ ⁊ auxiliatorū. Et.8. domꝰ ⁊ eiꝰ dñs ſigant fortunā mediā ex ſubſtātia q̄ hereditatᷣ a mortuis ⁊ a rebus occultis. Poſtea ponit ſigatiōes dñoꝝ angulorū cū fuerint pñtes ī ipſis angulis. Et dicit ꝙ pñtia dñi aſcē dētis in aſcēdente ſigat eius fortunā p ſemetipm ⁊ p ppriā acqſitionē. Et ſi fuerit in.7. ſigat acqſitionē p ꝯuentiōes ⁊ vxores. Et ſi fuerit in.10. ſigat aqſitionē p magiſteria. Et ſi fuerit in q̄rta ſigat acqſitionē p hereditates ⁊ ex cā patrū ⁊ p pductionē aq̄rū ⁊ popu lationē terrarū ⁊ ex rebus antiqs ⁊ radicalibus. alia lr̄a hꝫ eradicalibus. Pñtia vͦ dñi decime i.10. domo ſigat fortunā p regē ⁊ regnū magnū ⁊ p magiſteria alta. Et ſi fuerit in.7. ſigat regnū p victoriā ꝯtentionū ⁊ p cāš vxorū. Et ſi fuerit i.4. ſigat regnū p cāš mi niſtrorū regis ⁊ p cultus terrarū ⁊ p edificatiōes ciuitatū ⁊ diuiſiōes fluminū ⁊ p cuſto dias ciuitatū ⁊ ex rebꝰ antiqs. Et ſi fuerit i aſcēdēte ſigat regnū p ingenia ⁊ ppingtateꝫ regis ex rebꝰ vulgi. Pñtia dñi ſeptime domus in ſeptima domo ſigat fortunā p nego ciatiōes ⁊ p cōiunctiōes ⁊ cōmendatiōes ideſt depoſitiōes ⁊ p mulieres ⁊ p ſatores. Et ſi fuerit in q̄rta ſigat fortunā p cōiunctiōes ⁊ negociatiōes ⁊ p cāš patrū ⁊ hereditatum ⁊ cultus terre. Et ſi fuerit in aſcēdēte ſigat forunā p cōuentiōes ⁊ negociatiōes ⁊ p cauſas medicine ⁊ aſtronomie ⁊ p opa ſpiritualia atq ingenia ⁊ cetera ſilïa. Et ſi fuerit pñs in decima ſigat fortunā p cōuentiōes ⁊ negociatiōes ⁊ vxores ⁊ p cāš regni. Pñtia vͦ dñi q̄rte domus in q̄rta domo ſigat fortunā ex fructu ⁊ p cāš patruꝫ atq p res antiq̄s. Et ſi fuerit pñs in aſcēdēte ſigat fortunā ex cultu terre ⁊ fructu p pfunditatē cōſilij ⁊ ingeniū: ⁊ ſi fuerit pñs i decima domo ſigat pfectū ex cultu terre ⁊ fructu p cāš regū ⁊ magiſte rioꝝ. Et ſi fuerit pñs i.7. domo ſigat fortunā ex cultu terre ⁊ fructu ⁊ ex parte mulierū ⁊ p cāš vxoꝝ ⁊ ſatorū ⁊ p negociatōes. Deīde dicit hec q̄ diximꝰ ſigant dñi āgulorū qñ fuerit p̄ſentes ī ipſis āgulis. Et ſicut dictū ē de āgulis ita itelligas de alijs domibꝰ ſuo mo do ſcd̄m naturam ſcilicet cuiuſlibet domus: ⁊ dicit quod ideo introduxit dominos an gulorum: vt ſint exemplar in alijs domibus.

Et cū volueris ſcire planetam domina torem. Hic auctor docet eligere ſignificatorem: ⁊ poteſt diuidi in duas ptes: qm̄ i pma pte facit ꝙ dictum eſt. Jn ſecūda parte ponit exē plum ibi. Uerbi gratia. Sn̄ia auctoris eſt iſta ꝙ in cognoſcēdo ſigatorem rei debemus aſpicere ad duo. pmo debemus aſpicere ad domū in q̄ eſt nā illius rei cuius q̄rimus ſi

gnificatorē. Scđo debemus aſpicere ad planetā q̄ de ſua natura ſigat illā rem. Vbi gratia ſi q̄ſtio fiat p̄ ſubſtātia debem⁹ aſpicere ad ſam domū q̄ē domus ſubſtātie: ⁊ cū hoc debemus aſpicere ad Iouē qui ſignificat de p̄pria natura ſubſtantiā. Et ſi q̄ſtio fiat de muliere debemus aſpicere ad ſeptimā domū q̄ eſt domus mulierū ⁊ cū hoc debemus aſpicere ad venerem que de propria natura eſt ſignificatrix mulierū: ⁊ ſic de alijs ſecundū proprias naturas domorū ⁊ planetarū. Eſt tñ intelligendū q̄ planetam quem eligimus ex parte domus dēmus tenere p̄ ſignificatore principali. Et planetam q̄ ſignificat naturam rei debemus facere participem in ſignificatione. Eſt ergo ſententia littere: cū volueris ſcire planetam dominatorem ſiue ſignificatorem rei aſpice quis planetarum habeat plures fortitudines in domo rei queſite ex fortitudinibus dictis in. c. de fortitudinibus ⁊ dignitatibus ipſorum. Et ille qui abundat in numero fortitudinum ille eſt dominator ſiue ſignificator. Et eſt intelligendū quod in interrogationibus aſcendens ſiue prima domus ſemper attribuitur querenti ⁊ planeta abundans in numero fortitudinū in domo illius rei de qua fit queſtio eſt ſignificator rei queſite auctor ponit exemplum in littera. Et dicit ſi interrogatus fueris de ſubſtantia. ⁊ volueris ſcire quis planetarū ſit dominator ſiue ſignificator eius ⁊ fuerit ſecunda domus que eſt domus ſubſtantie. 5. gradus arietis: quia aries eſt domus martis habet ibi mars quinq̄ fortitudines. Et eſt exaltatio ſolis ⁊ ideo ſol habet quatuor fortitudines ratione illius. Et eſt etiam ſolis triplicitas ⁊ ratiōe illi⁹ hēt ibi tres fortitudines: ⁊ eſt terminus iouis: ⁊ ratione illius habet ibi duas fortitudines: ⁊ facies martis: ⁊ ratione illius habet ibi vnam fortitudinē. Sol igitur habet ibi. 7. fortitudines ⁊ mars ſex ⁊ Iupiter duas: patet ergo quod ſol habet ibi plures fortitudines. Et talis planeta. ſ. habens plures fortitudines vocatur almutam ideſt vincens. ergo ſol in tali figura eſſet ſignificator ſubſtantie ⁊ eodem modo faciendum eſt de alijs.

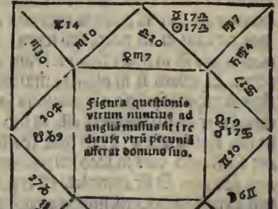
Ex poteſtatibus quoque planetarum accidentalibus.

Iſta pars continuat̄ ſic. Prius auctor determinauit de dignitatibus planetarum eſſentialibus. Hic determinat de dignitatibus ipſorum accidentalibus: ⁊ expedit ſe breuiſſime dicens: quod eſt vna dignitas accidentalis planetarum que vocatur haim ⁊ eſt hec vt planeta diurnus ſit in die ſuper terram et in nocte ſub terra. Et planeta nocturnus ſit in nocte ſuper terram ⁊ in die ſub terra. Et etiam ſi ſit planeta maſculinus quod ſit in ſigno maſculino ⁊ femininus in ſigno feminino tunc dicitur planeta eſſe in ſuo haim ideſt in ſua ſimilitudine: ⁊ erit tunc fortitudo ſua ſicut fortitudo viri in loco ſui profectus et lucri atq̄ fortune. Et ſic completa eſt expoſitio prime differentie alchabitij introductorij ad magiſterium iudiciorum aſtrorum. ¶ Quidam homo interrogauit de quodam abſente vtrū eſſet mortuus vel viuus ⁊ fuit aſcendens queſtionis 20. gradus leonis ⁊ incidit talis figura.

Aſperi in hac queſtiõe ⁊ dedi aſcendẽs ⁊ eius dñm ⁊ lunam abſenti pro quo facta fuit queſtio. aſperi ⁊ inueni dñm aſcendẽtis in medio celi: ꝑpter quod videbatur ꝑma facie ꝙ viueret in ꝓſperitate: ſed quia iueni ſaturnũ in angulo oriẽtis prope angulũ infra du os gradus dubitaui de vita illius ſpecialiter: qa ibidẽ infortunauit partẽ fortune. deide aſperi ad domũ mortis ⁊ iueni venerẽ fortiorez ibidẽ id eſt i domo mortis plura babe re teſtimonia qa exaltationẽ ⁊ triplicitatẽ. aſperi ad locũ eius in figura ⁊ qualiter ſe ba ret ad aſcendens ⁊ ad dñm aſcendẽtis ⁊ ad lunã ⁊ inueni eã aſpicientẽ aſcendens aſpec tu quarto ⁊ ſaturnum ibidem exiſtentẽ eodẽ aſpectu ꝓpter qđ magis dubitaui de vita. Deinde aſperi ad lunã ⁊ inueni eã oppreſſam ſub radijs ſolis hoc fuit vnũ ſignuz mor tis. Inueni etiam lunam ſeparatam a venere euntẽ ad coniunctionẽ dñi aſcendentis ⁊ tranſtulit naturam domini domus mortis ad dominum aſcendentis. Hoc fuit certius ſignum mortis. Ex his collegi quod homo ille pro quo facta fuit queſtio eſſet mortuus inuentumq; eſt ita. Et quia Saturnus exiſtens in aſcendente fuit dominus ſeptime do mus ſignificator vxoris illius pro quo facta fuit queſtio: ⁊ venus ſignificatrix mortis aſperit eum ſignificabat hoc quod forte interfector commiſerat fornicationem cum vxore illius pro quo queſtio facta fuit.

Quidã alius queſiuit vtrũ nuntius quẽ miſerat eẽt. In redi tu vel nõ: ⁊ addidit ſuppoſito ꝙ eẽt. In reditu vtrũ afferret pecuniã pro qua miſſus fuerat vel nõ: formata fuit fi gura cuius aſcendẽs fuit. 20. gradus ſagittarij ⁊ talis cõtigit figura vt patet in fra. aſperi i hac qſtiõe. ⁊ dedi aſcẽdẽs ⁊ eius dñm qrenti. ⁊ qntã ⁊ dñm eius nuntio: ⁊ feci lunã pticipẽ cũ ſigatore nuntij: ⁊ inueni iouẽ fortiorẽ i aſcendẽte: fuit ergo ſigator aſcen dẽtis qrentis: ⁊ inueni venerẽ fortiorẽ in qnta domo fuit ergo ſignificatrix nuntij ⁊ fe ci ei participẽ lunã: qr habuit in qnta domo partẽ dignitatis. deide aſperi qualẽ applica tionẽ haberet ſigator nuntij ad ſigatorẽ qrentis: ⁊ inueni venerẽ ſigatorẽ nuntij euntẽ ad corporalẽ cõiunctionẽ dñi aſcendẽtis ⁊ fuerũt iter eos ſeptẽ gradus ⁊ quatuor minu ta ſignificabat hoc ꝙ nuntius eẽt i aſcendẽte i reditu ⁊ ꝙ eſſet hñ ꝓpe: ⁊ qr venus erat di recta ⁊ aucta motu ſigabat velocẽ aduentũ: ⁊ qr nõ fuerãt niſi ſeptẽ gradus ⁊. 4. minuta inter ſignificatorẽ nuntij ⁊ ſignificatorẽ qrentis ſig nificabat hoc tempus aduentus ſui ab hora facte queſtionis ⁊ cuz aliquibus fractio nibus: ⁊ ſi tũc nõ rediret eſſent ſeptẽ dies cũ ali quibus horis: ⁊ qr additũ fuit in queſtione vtruz apportaret pecuniã. ad hoc ſciendũ aſperi ſignifi catorẽ nuntij ſi haberet aliquã applicationẽ ad dñm domus ſubſtãtie ⁊ inueni venerẽ ſignifica torẽ nuntij ſeparatã a ſextili aſpectu ſaturni dñi domus ſubſtãtie ſignificabat hoc ꝙ nuntius re ceperat pecuniã ab illo ad quẽ miſſus fuerat: ſed qr venus erat infortunata: qr erat i ſcorpione in oppoſito ſue domus: ⁊ exeũdo de cõbuſtione in trauit in hoc i fortuniũ ſigabat hoc amiſſionẽ pe cunie ⁊ ita fuit: qr nuntius venit poſt ſeptem ho ras ab hora facte qõnis ⁊ recepat pecuniam: ſed eã non apportauit: remanſit eniz in mari ex parte regis q tũc erat inimicus qrẽtis: ⁊ hec erat figura

Differentia ſecunda in naturis ſeptē planetarum.

Iſta ē ſcđa differētia huius libri i qua auctor determinat de naturis ſeptē planetaꝝ. Et pōt diuidi i qtuor partes: quoniā primo determinat de naturis ꝛ ꝓprietatibus ſeptē planetaꝝ. Scđo determinat de ordine ſeu pncipatu planetaꝝ in ↄceptiōibus. Tertio dē natura capitis ꝛ caude dracōis. Quarto determinat de ordine planetaꝝ i dominio dierū ꝛ horaꝝ. Scđa pars incipit ibi de ordine vero planetaꝝ. Tertia ibi: caput draconis. Quarta ibi: ſi autem fuerit aliqua dies. Prima pars diuiditur in ſeptē ptes: quoniā primo ponit naturam ſaturni. Secūdo iouis. Tertio martis. Quarto ſolis. Quinto veneris. Sexto mercurij. Septimo lune. vbi ptes icipiāt patet in lr̄a. Primo ponit nām ꝛ ſigationē ſaturni ꝛ qd ſignificat ex reb⁹ ꝛ moribus hominū ꝛ ex ſectis ꝛ cetera. que oia plane apparēt in lr̄a vſqꝫ ad illā ptē de ānis fridarie. ¶ Circa quā ptē eſt intelligēdū ꝙ quando dicit anni fridarie ſaturni ſūt. 11. intelligēdū ē de ānis gubernatiōis i vita nati. Ad cuius euidētiaꝫ eſt ſciēdū ꝙ in natiuitate diurna icipit fridaria a ſole ꝛ gubernat ipm. 10. ānis. poſtea gubernat ipſum venus ſm quātitatē annoꝝ ſuorū. Deinde mercuri⁹: ꝛ ſic ſꝫ ordinē planetaꝝ eundo vſqꝫ ad finē vite. Si autē natiuitas fuerit nocturna icipit gubernatio a lūa ꝛ gubernat ipm ſꝫ quātitatē annoꝝ ſuorū. Poſt lunā gubernat ipſū ſaturnius ſm quātitatē annorū ſuoꝝ: ꝛ ſic ſcđm ordinē planetarum. De hac mā eſt caplm ꝓprium in quarta differētia ꝛ ibi diſfuſius loquemur de hac domio concedente. Quando autē dicit in littera: maximi vero: intelligendū eſt de annis quos dāt planete in duratiōe rerum ſcilicet in ſectis ꝛ in alijs magnis reb⁹. Qn̄ autē dicit maiores ꝛ medij ꝛ minores itelligēdū eſt de ānis quos dāt planete in natiuitatib⁹ hoīum ad viuēdū: ꝛ ſicut dico de ſaturno ita de alijs plāetis intelligas. Dicit Ptolemeus in. 82. ꝓpoſitiōe pme ptis maius ac fortius opus ſaturni eſt īfrigidare ꝛ deſicare modicū ꝓpter fortitudinē frigoris: ꝛ videt hoc eē pro eo quod ē elōgatus multū a calore ſolis ꝛ humidis fumoſitatibus terre. Hic Albumaſar redarguit Ptolemeū ꝛ ponā deo dāte ratiōes ſuas in fine huius ptis de naturis planetarū. Dicit Haly in cōmento ꝓpoſitiōis pallegate qđ ptolemeus vult dicere ꝙ ſaturn⁹ facit h̄ op⁹ eo ꝙ opus ſuū ē multū elōgatū ab ope ſolis qđ eſt op⁹ caloris: ꝛ a luna cui⁹ op⁹ eſt attrahere humores: qꝛ qn̄ iſperit cōparationē opatiōis ſaturni cū ſole ꝛ lūa inuēiet ꝙ ambobus erat cōtrarius: ꝛ pp hoc dixit ꝙ cōuenit vt frigidus ſit ꝛ ſiccus. Et ptolemeus met gloſauit hāc cōparatiōeꝫ in eo qđ ſequit. Dicit ptolemeus ſcire gdem virtutē huius plē ꝛ aliorū erit ꝓpter rectificatiōem figuraꝝ i reſpectu ſolis ꝛ lune quoniā earū aliqs videmus mutātes aerē vna manerie mutatiōis ꝛ caꝝ aliqs alia manerie in diuerſis ordinationibus mutatiōis augēdi ꝛ minuēdi. Dicit Haly i cōmento. Si memoriā hēs de eo ꝙ tibi diximus qūo ꝓbare poſſum⁹ ſtellaꝝ virtutes: gloſa nō indiges i hoc. Et ſi hui⁹ oblitus es auſculta dico tibi ꝙ ſol ꝛ luna eo qđ eoꝝ opa magis apparēt quā opa aliarū ſtellarū. ꝛ ſūt nobis magis manifeſta: ꝛ opa reliquarū ſtellarū abſcōdita videtur: cōuēit vt inſpicias ad ſtellas habētes cōmunitatē cū duobus lumīaribus p figuras: ideſt p aſpectus ſi augēt in ſuis opibus vel ab eis minuūt: ꝛ ſic ibis iſpiciēdo ad oēs: donec certitudinē ſcias oium nō ſemel ſed pluries. Et ſi inueneris qđ ſemp ſequātur vnā maneriez opandi ſcies ꝑ certo cuiuſmodi virtutē hn̄t. Dicit Haly abēragel de nā ſaturni. Saturnus ē plāeta ſenex magnus ſeſſus vilipēſus anxietatū triſticiaꝝ lōgarū infirmitatuꝫ. nā ei⁹ eſt frigida ꝛ ſicca ꝛ aſſimilat melācolie q̄ gubernat de oībus humorib⁹: ꝛ nullus de ea. Qn̄ fuerit almutē alicuius natiuitatis: ꝛ ipſe in cancro natus erit turpiſſimi vultus ꝛ

mirabilis creatura i forma ꝛ viſiōe ſua: ita qḋ expaueſcēt mirabūtur quot quot videbūt eū ꝛ audiēt loq̄ de ipſo. Dicit alfraganus qḋ corpus ſaturni ē. 9 1. vicib⁹ tm̄ quātū terra.

Jupiter fortuna maſculus.

Hic ponit nāꝫ Jouis ꝛ planū eſt ꝙ dicit i lr̄a. Et dicit ptho. Jouis aūt virtutis opus eſt cōplexionis tēperate ꝛ locus ſui mot⁹ eſt median⁹ iter frigiditatē ſaturni ꝛ calorē martis ꝛ ꝑꝑ hoc ꝯuenit vt calefaciat ꝛ humectat. Dicit haly i cōmēto. multi crediderūt cū audierūt hoc verbū Ptolemei ꝙ opa ſtellarū ſm ei⁹ opinionē ſequerent̄ loca ſphaerarū ſm ꝙ vna exiſtit ſupra aliā ſicut credidit hiza auegton ꝛ alkindus ꝛ alij q̄ cū talibus rōnibus nos īpediuerūt. Ego v̄o dico ꝙ ſi opa ſtellarū ſūt ſm nām quō poſſunt ſciri ꝑ ꝓpoſitiōes q̄druuiales qm̄ radices harū ambaꝝ ſciarū diuerſe ſūt vna. ſ. ab alia. Amplius ſi oīa corꝑa celeſtia nō ſūt alicui⁹ cōplexiōis: calide: hūide: frigide: neqꝫ ſicce ſic̄ ꝓbauit Ariſtoteles qḋ pōt Jouiſ ꝯplexio tēperari eo ꝙ ſphaera ſua exiſtat iter illā martis ꝛ ſaturni. Nā ſi bn̄ ad dcm̄ īſpexeris Ptolemei īuenies nō eē ꝓut ipi crediderūt. Et poſtq̄ꝫ docuit nos viā q̄ ſcirent̄ virtutes ſtellarū ponit hoc vice alia ī hoc loco dicēs ꝙ qn̄ ꝓbauerimus modū opis ꝙ opat̄ in aere nos circūdāte īuenimus ꝙ eſt median⁹ iter magnā frigiditatē quā facit ſaturnus ꝛ magnū calorē quē facit mars: ꝛ hoc affirmat id ꝙ dixit ꝙ calefacit: ꝛ humectat. dicit haly abēragel iupit̄ ē pl̄a eq̄litatis: cōitatis: bonitatis: melioramēti: itellect⁹: ſenſus: ꝛ pietatis: qꝛ tēperat⁹ ē eq̄lis ꝛ fortuna ꝑ aſpectū ꝛ corꝑalē cōiūctionē ſigat bonitatē melioratiōnē legē ſimplicitatē ꝛ caſtitatē dirigit ꝛ nō dānat: pupulat ꝛ nō deſtruit: abhorret ſaturnū ꝛ ei⁹ nāe. Qn̄ de⁹ icepit creare mūdū erat in domo aſcedēte: lucet ī ariete tauro ꝛ gemīs ꝛ minuit̄ lux ſua i cācro leōe ꝛ v̄gine. obſcurat̄ i libra ſcorpiōe ꝛ ſagittario: ꝛ minuit̄ ei⁹ obſcuratio i capcorno aq̄rio ꝛ piſcib⁹. Dicit alfragan⁹ ꝙ corp⁹ Jouis eſt. 9 5. tm̄ q̄tū terra.

Mars maſculinus.

Hic ponit nām martis ꝛ patet i lr̄a. dic̄ Ptoleme⁹ mars ꝓprie deſiccat ꝛ ꝑ viꝫ nature ſue cōburit eo ꝙ igneū hꝫ colorē: ꝛ qꝛ circa ſolē eſt ꝛ qm̄ ſphaera in qua ſol cōſiſtit poſita ē ſub eo. dicit haly i cōmēto Ptoleme⁹ vult dicere ꝙ op⁹ virtutis martis eſt ꝙ qn̄ experimur īuenimus ſiccitatis magne. Ad id ꝙ dixit ꝙ virtus martis cōburit eo ꝙ igneū hꝫ colorē. dico ꝙ ſtelle ſūt ſubſtātie ſimplicis ꝛ n̄ ꝯbuſte ex naturis diuerſorū elementoꝝ: apparitio ſui coloris ē recta eo ꝙ ibi nō eſt aliq̄d qḋ mutet colorē cōuenientē eidē ſubſtātie. Ptoleme⁹ aūt docet nos ꝑ hoc dcm̄: regulā q̄ ſcimus v̄tutē ſtellaꝝ quā ꝑ nos itelligere nō poſſum⁹ ꝛ poſſim⁹ eā itelligere ꝑ colorē. Jn h̄ eni dicto adeſt dubiū ꝙ nos ſoluere opꝫ. Nā multi credūt ꝙ color nō oñdat v̄tutē rei ꝛ hoc ē veritas i terrenis ꝑꝑ cōmixtionē elemētoꝝ q̄ i eis eſt. tn̄ i celeſtibus nō eſt ita: qꝛ eoꝝ ſubſtātia nō eſt vllo mō ꝯpoſita ex aliq̄ elemēto. Et ꝑꝑ hoc rediīt ptolemeus ad ꝓbādū hāc virtutē alio mō dicēs: ꝛ qꝛ exiſtit circa ſolē: ꝛ qꝛ ſphaera i q̄ eſt ſol poſita ē ſub eo vult dicere ꝙ accidit: vt ſit v̄itas res iſta qꝛ v̄tus martis ꝯburit eo ꝙ exiſtit circa ſolē: ꝛ qꝛ ſol ē ſub eo ꝛ cōmiſcet̄ virtus ſua cū illa ſolis ſit calidus multū ꝛ ſiccus: ita ꝙ ſine tēperamēto cōburit. dicit haly abēragel mars eſt pl̄a calidus ꝛ ſiccus igneus: deſtructor: iratus: victorioſus diligēs occidere ꝛ iterfectiōes: rixas: litigia: cito iraſcit̄ ira forti: totū cor ſuū exponit in rebus ſuis agēdis: ꝓlia facit ꝛ deſtruit ꝑplatiōes. Exaltatio ſua ē i domo ſaturni. ſ. i capcorno q̄ ſigat clamores īpedimēta ꝛ gētē ſtultā ꝛ guerratiōes. Cōuenit ſaturn⁹ marti ī īfortunio ꝛ reſiſtit ei i frigiditate ꝛ tenebroſitate. ꝛ iclinat̄ ſoli amore ſui ꝛ defendit̄ auxilio ei⁹ qm̄ ſol exaltat̄ i domo ſua ꝛ gubernat eū de calore ꝛ ſiccitate q̄ꝫ recipit ab eodē: ꝓprietas ꝛ nā ſua cōuenit ꝛ appropinq̄t ꝓprietati ꝛ nature ſolis. neſcius ē ꝛ obliuioſus

modici itellectus ⁊ diminutus ſenſu nec cõſiderat rerũ fines: p eũ ⁊ per aſcenſuꝫ ⁊ p deſenſũ ei⁹ i circulo ſuo creſcit ⁊ decreſcit eſtatis calor ⁊ hyemis frigiditas oi anno. Dicit alfragan⁹ qd mars cõtinet qtitatem terre ſemel ⁊ dimidium ⁊ octauam partem eius.

Sol p aſpectũ fortuna.

Hic ponit nãꝫ ſolis ⁊ lra gloſa nõ idiget. Dicit Ptolemeus cognita res eſt q opus ſubſtãtie ſolis eſt calefacere ⁊ dare aliquãtulũ ſiccitatis ⁊ hec opa magis pprie ſentiunt ⁊ leui⁹ ſcita ſũt oibus alijs pp magnitudinẽ ſolis ⁊ pp manifeſtaꝫ mutationẽ quã p tpa anni facit ⁊ quãto magis accedit ad nra capita tãto magis caleſacit. Dicit Haly abẽragel ſcito q ſol ẽ lumẽ ⁊ cãdela celi gubernator mũdi factor tẽpoꝝ: p eũ fiunt plẽ orientales ⁊ occidẽtales: ⁊ p eũ fiunt apparẽtes ⁊ occulti: ⁊ p eũ mouet oĩs res ſe mouens: p eũ naſcit oĩs res naſcẽs: creſcit omne foliũ maturat oĩs fructus. Ipſe ẽ ſpũs celi magn⁹ cũ eo viuificant ſigna: ⁊ qdlibꝫ ſignũ qñ ẽ i eo hẽt maioritatẽ ſup alia ſigna. qñ ipꝫ viuificat ⁊ illuminat ⁊ dat ei fortitudinẽ ⁊ calorẽ ⁊ applicat calorẽ ⁊ fortitudinẽ ⁊ vtutẽ illi⁹ ſigni terre: qꝛ nã ⁊ ſcã ſua apparẽt i oĩb⁹ reb⁹ ⁊ in cũctis aiatis ⁊ iaiatis exiſtẽtib⁹ i terra. Et qñ exit de ſigno i q ẽ remanet illd ſignũ i ſilitudine corpis defuncti. Eſt pla magni dñij potẽtie nobilitatis altitudis ⁊ magnitudis. ẽ fortũa p aſpectũ ⁊ i fortũa p cõiũctionẽ corpalẽ. Uides eni qñ aliqs pla cõiũgit ſibi: cõburit ⁊ vincit eũ ⁊ extinguit lumẽ ⁊ lucẽ ſuã. Loc⁹ ſuus i celo ẽ qrt⁹. ſ. medi⁹. 7. plaꝝ: ſic rex ſapiẽs qui p ſenſũ manutenet regnũ ſuũ ⁊ p cõſideratiõnẽ põit ſedẽ ſuã i medio rgni ſui vt p oĩa latera attingat. Dedit marti militiã ſuã ⁊ q eẽt dux militie ſue: qꝛ celũ ſolis ẽ ſub celo martis ⁊ cõuenit nã ⁊ calor ſu⁹ cũ nã ⁊ calorẽ illi⁹. Dedit Joui ſua iudicia pp tẽperiẽ hõeſtatẽ ſaluatiõeꝫ ⁊ ſue cõplexiõis ſalutẽ: ⁊ qꝛ nõ ẽ i eo qlitas mala nec peccãdi nã. Dedit regnũ ſaturno qꝛ oẽs plẽ ſua lumia mittũt ad eũ ⁊ ſuas cõſideratiões. Dedit veneri collectionẽ redituũ ⁊ vẽdẽdi reddit⁹ ⁊ emẽdi: qꝛ celũ ei⁹ applicat ſuo ⁊ ſt vicini. dedit mercurio ſcribaniã: qꝛ ſtat⁹ ei⁹ ẽ ſic ſtat⁹ ſcriptoris regis q vadit qñ ille vadit ⁊ ſedet qñ ille ſedet. Dedit lũe algazilaticũ: qꝛ ẽ ſilis algazilo regis q fac ſua mãdata ⁊ defert ea qcũqꝫ pcipit. Dicit alfragan⁹ auctoritate Ptolemei q corp⁹ ſol cõtinet corp⁹ tre cẽties ſexageſies ſexies ⁊ aliquãtulũ pl⁹

Uen⁹ fortuna femina nocturna.

Hic ponit nãꝫ veneris ⁊ patet i lra q dic. Dic Ptoleme⁹ venus ipamet opa Jouis facit pp tẽperamẽtũ ſue cõplexionis excepto q eſt Joui i re vna cõtraria: qꝛ calefacit parũ eo q exiſtit circa ſoleꝫ ⁊ humectat ſꝫ lunã pp magnã lucẽ qꝫ hẽt h pla eo q attrahit ad ſe fumoſitatẽ q eleuat ab humorib⁹ terre. Dic Haly i cõmẽto vult dicere q ei⁹ calor ẽ multũ minor illo Jouis: ⁊ pp hũiditatẽ qꝫ facit dicim⁹ q ẽ quodãmõ frigida ⁊ plus hũida. Qd ãt dicit eo q exiſtit circa ſolẽ dixit eo q vtus ſua voluit cũ illa ſol. Et id q dixit humectat ſic lũa: vult dicere q ven⁹ facit humiditatẽ circa eã qꝫ facit lũa. Et id q dixit pp magnã lucẽ vult dicere q modic⁹ calor fac humores currere. Dicit Haly abẽragel ven⁹ ẽ fortuna frigida ⁊ humida nocturna hylaris gaudioſa appetitie hõe limpida formoſa: diligit ioculatiões cãtatiões comeſtiões potatiões ⁊ vitia: ẽ mãſueta ⁊ pauci mot⁹. ẽ mulierũ ſigatrix ⁊ iacẽdi cũ eis amoris amicitie ⁊ ſocietatis. recipit martẽ p nãꝫ fornicatiõis ⁊ limpidamẽti abhorret ipꝫ pp cõrietatẽ nature ſue q ẽ caliditas ⁊ ſiccitas. Sepat ſe ab eo ⁊ malũ ⁊ infortunã ſuã repellit a ſeipa pp mãſuetudinẽ bona verba ſolatiũ bonũ ⁊ manſuetã loquelã. Cõcordat cũ ſaturno i frigiditate ⁊ cõueniẽtia quã hẽt cũ eo in libra: qꝛ eſt domus vni⁹ ⁊ exaltatio alteri⁹. Et diſcordat cũ eo i moribus triſtitijs ⁊ dolorib⁹ ſuis ⁊ eo q ſaturn⁹ eſt yſus modici cũ mulieribus. Status veneris cum ſtatu ſolis eſt ſimilis ſtatui mulie-

ris verſus virū. Dicit alfraganus ꝙ corpus veneris eſt vna pars de. 37. partibus terre.

M**Ercurius cōmixtus.** Hic ponit nām mercurij ⁊ patet i lr̄a. Dicit Ptolemeꝰ: ſiccitas vero ⁊ humiditas mercurij eſt ꝑ vnū eq̄le: qn̄ aliqn̄ deſiccat ⁊ effugat humores eo ꝙ nunq̄ elongat̄ multū a calore ſolis etiā nullo tp̄e ⁊ aliqn̄ humectat eo ꝙ poſitus eſt ſuper ſphaerā lune q̄ eſt circa terrā magis quā oēs alie ſphaere ⁊ mutat̄ ad hos duos ſtatus ⁊ facit ventos ꝓpter ſerotinas mutationes eius circūquaq; ſolem. Dicit Haly in cōmento. Uult dicere ꝙ opus mercurij nō eſt vna res ſola: qm̄ aliquādo deſiccat ⁊ aliqn̄ humectat. cū aūt deſiccat ē quādo ſoli applicat ⁊ eſt tunc opus ſuū in calefaciēdo ⁊ ſiccādo ſicut eſt opus ſolis. Humectare aūt ſuū eſt ꝓpter vim ſuā que cōmiſcet̄ cū illa lune q̄ poſita ſub eo ⁊ ꝙ eſt opus ſuū ſicut opus lune. Et Ptolemeus qn̄ cōparationē facit de opere mercurij cū illo ſolis inuenit ꝙ aliquādo faciebat opus tale q̄le ſol. Et qn̄ cōparationē facit cū opere lune: inuenit ꝙ aliqn̄ faciebat opus tale quale luna. Et expertus fuit hoc multotiens ⁊ inuenit ꝙ ſemꝑ alterū duorū operū faciebat ⁊ ſciuit ꝓ certo ꝙ opus ſuū eſt ſm̄ opus aliarū ſtellarū cū q̄bus inuoluitur: ⁊ opus ꝓpriū in ſe nō h;. Dicit Haly Abenragel. Mercurius eſt pl̄a maleficiorū violentiarū documentorū ſcribanie cōputationū ſcientiarū: calidus eſt ⁊ ſiccus fortune ⁊ nature cōuertibilis: maſculus cū maſculis femineus cū femininis: fortuna cū fortunis: iffortuna cū iffortunis: bene rōnatus: bn̄ loquēs auſus in loquēdo: pulchre apparentie: cōpoſite ꝑſone: diligit libros ⁊ cōputationes Placent ei magiſteria: res bene facte pulchre rōnes verſificare libri ac ſcientie: agilis ē in motu ⁊ ꝓprietatis ardētis: alacer ⁊ mobilis i oībus rebus ſuis: ⁊ eſt vnus triū planetarū ſignātiū pluuias ⁊ ꝑ eū ⁊ ꝑ mutationē ſuā de ſigno i ſignū: ⁊ ꝑ eius ſtatū ac retrogradationē ⁊ directionē ipſius ⁊ ꝑ oppoſitiōes ⁊ cōiunctiones ſuas ſcient̄ motꝰ ventorū et eius fortitudines. ſ. ſi erūt fortes vel debiles i oībus partibus illius anni: qm̄ qn̄ exit de vno ſigno ⁊ itrat̄ aliud: vel qn̄ eſt ſtationarius aut retrogradus ſigat vētos fortes humiditates ⁊ pluuiā ⁊ i aere accidentia de nubibus turbatiōes ⁊ his ſil̄ia. Sil̄r qn̄ eſt in oppoſitiōe lūe exiſtēte lūa i aliquo ſignoꝝ aqueoꝝ vel aereoꝝ ſigat ꝙ p̄diximus. In reuolutiōe annoꝝ mūdi h; magnā ⁊ veridicā ſigationē ſuꝑ tenētes officia regum. Alfraganus dicit ꝙ quantitas corporis mercurij eſt vna pars de. 32. milibus partibus corꝑis terre.

L**Una fortuna femina nocturna.** Hic ponit nām lune. ſn̄ia lr̄e patet. Dicit Ptolemeus maior virtus lune eſt humectare: ꝓ eo ꝙ eſt multū circa terrā ⁊ ꝓpter fumoſitatē frigidā que ꝑ eā eleuat̄. ⁊ ꝓpter hoc ad ſtatū talē mutātur corpa māifeſta mutatiōe: q̄ facit mutari ⁊ putreſcere corpa vt plurimū: ⁊ h; ēt cū ſole participationē modicā i calore ꝓ eo ꝙ recipit lumē ab eo. Albumaſar redarguit Ptolemeū i cā naturarū planetarū ⁊ ſūt verba ſua iſta: qm̄ plures reges grecie fuerūt ſapiētes poſt Alexandrū filiū Philippi: vocabaturq; vnuſq̄ſq; eoꝝ Ptolemeus: fuerūtq; numero decē. ⁊ vna mulier: erātq; regnātes in egypto: ⁊ fuerūt anni regni eorū. 275. fuerūt vniuerſi ſapiētes ex q̄bus fuit Ptolemeus vnus q̄ edidit librū almageſti ſuꝑ cā; motus circuli ⁊ q̄cq̄d i eo eſt ex pl̄is. Et q̄dā eoꝝ edidit libꝝ de iudicijs aſtroꝝ referēs eū ad Ptolemeū auctorē libri almageſti. Diciturq; ꝙ ille qui edidit librū iudicioꝝ ip̄e edidit librū almageſti. neſciturq; veritas huiꝰ rei: ſ; ille q̄ ex eis edidit libꝝ iudicioꝝ narrauit i libro ſuo nās plāꝝ ⁊ eoꝝ cās. Incepitq; dicere ꝙ ſol calefacit i ſuauitate ac mora ⁊ ꝙ opꝰ eius ſit i hoc euidētius ⁊ fortius ope ceteroꝝ planetarū ꝓpter magnitudinē eius ⁊ quāto magis eleuat̄ ad zenith capitum noſtrorum auget̄ nobis calor. Et putauit quod natu

ra lune ſit humida pp ꝓximitatem circuli eius a terra ⁊ pp receptionē vapoꝝ. q̄ ad eā eleuanť ex ea. Et putauit ꝙ nā ſaturni ſit frigida ⁊ ſicca ꝓpter lōgitudinē circuli eius a calore ſolis ⁊ lōgitudinē eius ab humiditate vapoꝝ terre. Et putauit ꝙ martis nā eſſet calida ⁊ ſicca eo ꝙ color eius ſimilis eſt igni: ⁊ q̄ eſt ꝓpe ſolē ⁊ q̄ eſt ſub eo erigiturq̄ calor eius ad eū ⁊ calefacit eū. Et putauit ꝙ Jupiter ſit eq̄lis cōplexiōis: eo ꝙ ſit eius circulus iter circulos ſaturni ⁊ martis. Et ꝓpter hāc cauſam eſt nā eius calida humida eq̄lis ⁊ tēperata. Et putauit ꝙ veneris nā ſit calida humida equalis. calor aūt eius ex ꝓpinquitate circuli eius ad ſolē. Humiditas vō ex vapore humido q̄ ɔtingit eā ex terra. Putauitq̄ ꝙ natura mercurij ſit in q̄buſdā horis ſicca ⁊ i q̄buſdā humida. Siccitas eius pp appropinq̄tatem eius ad ſolē ⁊ q̄n nō elongať ab eo elongatiōe maxima. Humiditas vō ei⁹ pp ꝓximitatē circuli eius circulo lune. Hoc eſt ꝙ putauit Ptolemeus i naturis planetarū: ⁊ hec eſt rō q̄ vſus eſt ſup hoc. Sed nos dicemus nūc ꝙ ſit in eius dictis pungēdus. i. reprehenſiōe dignus. nā ꝙ putauit ex ſole ⁊ calefactiōe rerū ab eo in ſuauitate et mora hoc inuenit ex ſuo ope. qd aūt dixit ꝙ natura lune ſit humida pp ꝓximitatem circuli eius a terra ⁊ receptiōe vaporū q̄ erigunť ex terra ad eā hoc repellit a ſapientibus eo ꝙ ſpaciū qd eſt iter facieſ terre ⁊ ꝓpinquiorē locū in quo eſt luna ſit. 128044. miliariorū fere ea menſura q̄ ſit vnū miliariū. 3000. cubitorū. Et hoc patet in libro in quo narranť longitudines corporū ſuperiorū ab inuicē. Et nō plus eleuanť vapores a ſupficie terre ſm ꝙ narrauit Ptolemeus q̄z. 16. ſtadia ſcdm ꝙ ſtadiū q̄drigentorum cubitorū eſt: nā. 16. ſtadia faciunt duo miliaria ⁊ decimā ac tredecimā vnius miliarij fere. longitudo vō lune qn̄ magis ꝓpe eſt ſupficiei terre eſt vt diximus. 128044. miliariorū fere. vn̄ ergo vel quō applicat vapor terre ad lunā quouſq̄ corrūpat vel mutet nām eius Per modū cōſimilē reprobat ipm i naturis alioꝝ planetarū: ſed ptranſeo cā breuitatis Haly i cōmento ꝓpoſitiōis p̄allegate de natura lune rn̄det ad rōnes Albumaſaris. Dicit eni Haly exponēs verba Ptolemei p̄mo Poſtq̄ docuit nos Ptolemeus ꝙ virtutes ſtellarū corporū ſuoꝝ ſequunť magnitudinē ⁊ corpus lune paruū eſt ſicut in almageſti narrauit ⁊ eius opus ſequiť opus ſolis i pte vna. Dicit hic ꝙ eſt hoc pro eo ꝙ multū eſt ꝓpe terrā ⁊ puenit ad nos eius virtus anq̄ mutetť ⁊ ꝓpter hoc apparet eius opus magis q̄ opus aliarū ſtellarū. Et videmus viſibiliter ꝙ attrahiť humores terre ⁊ corporū eā ſequentiū ⁊ ꝑ eo ꝙ hꝫ lucē a ſole opať in terrenis calorē modicū accidentalē cuꝫ quo facit putreſcere ⁊ mutari humores exiſtentes i corpibus ſicut oſtēſum eſt i phiſica ⁊ i nā. Et manifeſtū eſt ꝙ lux facit calorē. ⁊ pōt hoc ꝓbari ꝑ ſpecula q̄ cōburunt ⁊ ſilia. ⁊ q̄ luna lucem hꝫ a ſole cōuenit vt hēat modicū calorem quē facit ſicut ꝑ accn̄s. Et hoc eſt id qd vult dicere Ptolemeus. Et q̄ hoc nō intellexit Albumaſar credidit ꝙ erraret in dicto ſuo dicens quō pōt fumoſitas humida ad lunā aſcendere cū fumoſitas aſcēdere nequeat vltra. 16. ſtadia ⁊ luna ſatis lōgius eſt. Ego vō riſi de dictis talibus qualia ſūt hec ⁊ dixi q̄liter nō intellexit hoc q̄ Ptolemeus noluit dicere ꝙ fumoſitas humida aſcendat vſq̄ ad lunā: ſed dixit ꝙ aſcenſus fumoſitatis humide q̄ eſt verſus lunā docet nos ꝙ attrahit humores terre ⁊ aliorū corporū eā ſequentiū ſicut adamas trahit ferrū. Alfraganus dicit auctoritate Ptolemei ꝙ magnitudo corpis lune eſt vna pars de. 39. ptibus terre: ⁊ dicit ꝙ maius corpus oīuꝫ corpoꝝ vniuerſi eſt ſol ⁊ poſt ſolē ſunt. 15. maxime ſtelle: dicit eni ꝙ vnaqueq̄ earū tenet corpus terre centies ſepties. Tertius i magnitudine eſt Jupiter: ⁊ q̄rtus ſaturnus. Poſt ſaturnū ſūt ſtelle fixe ſcdi ordinis q̄rū q̄libet cōtinet terrā nonageſies. Poſt ipſas ſunt ſtelle tertij ordinis q̄rum vnaqueq̄ continet terrā ſeptuageſies ⁊ bis. Poſt ipas ſūt ſtelle q̄rti ordinis q̄rū q̄libet continet terrā. 54.

Poſt ipas ſūt ſtelle qnti ordis quorū quelibet ɔtinet terrā.37. Poſt ipſas ſunt ſtelle ſexti ordinis ꝛ minor ſtellaꝝ. imo minor oiū ꝗ videntᷣ: quorū ꝓbatio eſt poſſibilis cōtinet terraꝫ 18. Maius corpꝰ poſt ipas eſt mars. poſt martē terra: poſt terrā venus: poſt venerē luna: ꝛ vltimo mercurius. Patet igitᷣ ſm alfraganū ꝙ maius oiū corpoꝝ eſt ſol ꝛ minus mercuiꝰ exceptis gn̄abilibus ꝛ corruptibilibꝰ. De lōgitudine iſtorū corpoꝝ a terra dicit alfraganus ꝙ ꝓpior lōgitudo lune a terra eſt. 33. tm̄ quantū dimidiū diametri terre et. 20. pars eius: eritqꝫ hoc. 1041 2. miliaria. Et eſt lōgitudo lōgior lune ꝗ eſt ꝓpior lōgitudo mercurij ſexageſies ꝗter tm̄ quantū dimidiū diametri terre: ꝛ. 6. pars eius quod eſt. 208542. miliariorū Et lōgitudo lōgior mercurij ꝗ eſt ꝓpior veneris eſt centū ſexageſies ſepties tm̄ quantū dimidiū diametri terre qđ eſt. 542750. milliariorū. Et lōgitudo veneris lōgior ꝗ eſt ꝓpior lōgitudo ſolis eſt milleſies ꝛ cēties ꝛ vigeſies tm̄ quātū dimidiū diametri terre qđ eſt. 3640000. miliariorū. Et lōgitudo ſolis lōgior ꝗ eſt ꝓpior lōgitudo martis eſt. 1220. tm̄ quantū ſemidiameter terre qđ eſt. 3965000. miliariorū. Et lōgitudo martis lōgior ꝗ eſt lōgitudo iouis ꝓpior eſt. 8876. tm̄ quantū ſemidiameter terre qđ eſt. 28847000. miliariorū. Et lōgitudo iouis lōgior ꝗ eſt ꝓpior lōgitudo ſaturni eſt. 14405. Tm̄ ꝗtū ſemidiameter terre ꝙ eſt. 46816250. miliariorū. Et longitudo ſaturni lōgior ꝗ eſt eq̄lis lōgitudini ſtellaꝝ fixarū ꝛ ē quātitas dimidij diametri circuli ſignoꝝ eſt. 20110. tm̄ quātū ſemidiameter terre qđ eſt. 65357500. miliario. Et cū duplicatū fuerit hoc ꝓueniet quātitas totius diametri circuli ſignorū. i. octaue ſphaere ꝗ eſt. 130715000. miliariorū. Et cū multiplicatū fuerit hoc p. 3. ꝛ ſeptimā vnius ꝓueniet quantitas circunferentie circuli ſignorum vel cuiuſqꝫ alterius circuli maioris deſcripti in octaua ſphaera que eſt. 41081570. miliariorum: eritqꝫ menſura vniuſcuiuſqꝫ gradus circuli maioris. 114160. miliaria.

De ordine vero planetarū.

Hic ponit ordinē planetarū in conceptiōibus puerorū. ſ. ordinē in gubernādo fetū ꝗdiu eſt in vtero matris. Dicit ꝙ ſaturnus gubernat ipſuꝫ ab hora cōceptiōis vſqꝫ ad finē vnius mēſis. In ſcđo mēſe gubernat ipm Jupiter. In tertio mars. In qrto ſol. In qnto venus. In ſexto mercuiꝰ. In ſeptimo luna: ꝛ pp̄ h̄ vt dr̄ puer i ſeptīo mēſe petit exitū: qr opa oiū plarū tūc ſūt i eo cōpleta: ꝛ qui tūc naſcunᷣ poſſunt viuere pp̄ eādē cām. Deide reuertitᷣ gubernatio ad ſaturnum ꝛ gubernat ipm i octauo mēſe: ꝛ tūc ꝗ naſcunᷣ nō viuūt pp̄ malitiā ſaturni. Deide gubernat ipꝫ Jupiter i nono mēſe: ꝛ tūc cōiter naſcunᷣ ꝛ viuūt pp̄ bonitatē iouis. Deide ponit ordinē planetarū i regimine corpis humani poſt natiuitatē quātū ad ꝓceſſuꝫ in etatibus: ꝛ dicit ꝙ luna icipit natū regere ab ingreſſu eius in mundū: ꝛ regit ipſum ꝗtuor annis ꝗ ſunt anni nutritionis. Deinde mercurius regit ipſum deceꝫ annis. Deinde venus octo. Deide ſol nouē. Deide mars. 15. poſt hoc Jupiter. 12. Deide ſaturnꝰ vſqꝫ ad finē vite.

Caput draconis.

Hic ponit naturam capitis et caude draconis et patet littera.

Si āt fuerit aliq̄ dies.

Hic ponit ordinē plaꝝ ꝗtū ad diſiuꝫ dierū ꝛ horaꝝ ꝛ dic̄ ꝙ. ſi. aliq̄ dies ſit alicuiꝰ ple. p̄ma hora illiꝰ diei ſm ꝙ p̄ma hora icipit ab ortu ſolis eſt illius met ꝛ ſa hora eſt ple ꝗ ſuccedit i ordine celoꝝ deſcēdēdo ꝛ tertia tertij ple i ordine: ꝛ ſic ꝑ ordinē vſqꝫ ad finē. 12. horaꝝ diei artificialis. Et ille pla cuius eſt. 13. hora ille eſt dn̄s illius noctis: ꝛ cuiꝰ eſt. 25. hora. ſ. p̄ma hora diei ſequētis illiꝰ ē dies ſeq̄ns. ꝛ auctor ponit exēplū i lr̄a. idō nō eſt neceſſe vt ponā. ꝛ ſic cōpleta eſt expoſitio ſe differentie huius libri.

ET q2 annuēte deo. Iſta ē tertia dr̄ia hui⁹ libri i q̄ auctor determinat de eē plarū i ſemetipſis ⁊ de eē eoꝝ adinuicē.ſ.vni⁹ ad alterū.Et diuidit i duas ptes:qm̄ i pma determinat de eē eoꝝ i ſemetipis.Jn ſa pte de eſſe eoꝝ adinuicē.ſa ē ibi.De eē aūt ipoꝝ adinuicē.Et illa diuidit i duas:qm̄ p̄ dterminat de eē gnq̧ plarū reſpectu luminariū.Scđa de eē eoꝝ int ſe.ſa ibi:eē āt Pmo determinat ď eē eoꝝ i ſeipis.Et ē ſnia lr̃e talis.Planete aliqñ dnr̃ aſcēdētes ⁊ aliqñ deſcēdētes ⁊ aliqñ dnr̃ aucti lumie ⁊ magnitudine:⁊ aliqñ diminuti lumine ⁊ magnitudie.Et qñq̧ dnr̃ aucti nūero ⁊ qñq̧ diminuti numero.Et qñq̧ dnr̃ aucti motu ⁊ qñq̧ diminuti i motu.Et oēs ple p̄ter ſolē dnr̃ qñq̧ ſeptētrionales ⁊ qñq̧ meridionales.Et dnr̃ aſcēdētes ⁊ deſcēdētes i ſeptētriōe ⁊ meridie. Jſta ſūt q̄ accidūt plis i ſemetipis.Et iſta exponit auctor p ordinē i lr̃a dicēs q̧ pla qñ aſcēdit i circulo ſuo eccētrico ita q̧ ſit i ſupiori pte eccētrici ſui nō diſtās ab auge p.90.gra.añ vł retro ⁊ tūc lumē ei⁹ apparet min⁹ ⁊ ēt apparet minor i q̄titate ⁊ ei⁹ curſus ē tūc tard⁹ quātū ad motū cētri epicycli ⁊ dr̄ tūc fortior.Qñ aūt ē i aliq̄ lōgitudinū mediaꝝ eccētrici ſui .ſ.diſtās ab auge p.90.gra.p̄ciſe tūc ē eq̄lis i lumine ⁊ magnitudine ⁊ curſu.i.nō dr̄ magnus neq̧ puus i lumie vel magnitudine ⁊ mot⁹ cētri epicycli ē eq̄lis cū medio motu ipſius.Cū vō fuerit extra h̄ loca.ſ.diſtās ab auge plus.90.gdib⁹ añ vel retro tūc deſcēdit ⁊ apparet maior lumie ⁊ magnitudine ⁊ moueť cētrū epicycli tūc veloci⁹ q̄ medi⁹ mot⁹ ipius.Et cū fuerit argumētū ple eq̄tū min⁹.180.gdib⁹.ſ.qñ addiť eq̄tio argumēti ſup mediū motū tūc dr̄ auct⁹ numero.Et ſi argumētū eq̄tū fuerit plus.180.gdib⁹.ſ.qñ eq̄tio argumēti ſubtrahiť a medio motu tūc dr̄ numero diminutus. Sʒ i lūa qñ addiť eq̄tio dr̄ aucta numero:qñ ſubtrahiť dr̄ diminuta numero.Et qñ aliqs triū plarū altiorū moueť veloci⁹ medio motu ſuo vocať auct⁹ motu:⁊ qñ.vadit min⁹ medio motu ſuo vocať motu diminut⁹.Eodē mō itelligiť ď ſolē ⁊ luna.Et qñ moueť tm̄ q̄tū medi⁹ motus ſu⁹ tūc dr̄ motu eq̄lis ⁊ qñ ven⁹ vel mercuri⁹ moueť veloci⁹ q̄ ſol dr̄ auct⁹ motu:qñ tardius dr̄ motu diminut⁹.Et qñ aliqs plaꝝ.6.trāſiuerit.nodū iterſectiōis deferētis ſui cū eclyptica q nodus vocať genzahar ē ſeptētrionalis.Et ē ſeptētriōalis aſcēdēs.i.augens latitudinē quſq̧ elōgat⁹ fuerit ab iterſectiōe p.90.gra.Et cū elōgat⁹ fuerit plus.90.gdibus ab iterſectiōe ē ſeptētriōalis deſcēdēs.i.minuēs latitudinē quſq̧ elōgat⁹ fuerit ab iterſectiōe p.180.gradus ⁊ tūc eſt interſectiōe oppoſita pme ⁊ nullā hʒ latitudinē.i.eſt in eclyptica:⁊ cum tranſiuerit illam fit eius latitudo meridiana ⁊ eſt meridionalis aſcendens quouſq̧ elongatus fuerit ab interſectiōe pma per.270.gradus.Et cum trāſiuerit hūc numerū eſt meridionalis deſcendēs quouſq̧ reuertitur ad interſectionem primam ubi latitudo eius erit nulla. Hec eſt ſenentia littere de eſſe planetarū in ſemetipſis.

DE eē aūt ipſoꝝ adinuicē tractem⁹. Pri⁹ determinauit de eē plarū i ſemetipis. Hic determinat de eē eoꝝ adinuicē.⁊ p̄ de eē gnq̧ plaꝝ reſpectu luminariū.Et diuidiť i q̄tuor ptes ſm̄ q̄tuor eē q̄ hñt ple erga ſolē ⁊ lunā Primū ē viſio faciei ad faciē.Scđm ē ſecuritas.Tertiū ē combuſtio.Quartū ē oriētalitas ⁊ occidētalitas. Pmo g̃ determinat de viſiōe faciei ad faciē.Scđo de ſecuritate.Tertio ď combuſtiōe.Quarto ď oriētalitate ⁊ occidētalitate.Prima ps ē i pn⁹ Scđa icipit ibi:⁊ ex h̄ ductorla.Tertia ibi:⁊ ois pla.Quarta ibi:⁊ ex q̄ altiores.¶ Snia pme ptis ē. Qñ aliqs pla fuerit occidētalis a ſole.ſ.q̧ oriať poſt ſol ortū ⁊ fuerit iter ipʒ ⁊ ſolē tot ſigna quot ſūt iter domū illi⁹ ple ⁊ leonē q eſt dom⁹ ſolis talis pla dr̄ eē i viſiōe ſolis facie ad faciē. Verbi gra:capricornus eſt domus ſaturni ⁊ eſt ſextū ſignū a domo ſolis.ſ.leone.cū ſatf

fuerit ſaturnus i ſexto ſigno a ſole cōputādo numerū ſignorū a ſole verſus ſaturnū ſm ordinē ſignorū. Aliter eni nō eet occidētalis ſi nō cōputaret hoc modo tūc dicit ipſu3 videre facie ad faciē. Et ſignū ſagittarij eſt gntū a leone: cū igit Jupiter fuerit in gnto ſigno a ſole incipiēdo a ſole verſus iouē ſm ordinē ſignorū dr videre ipſum facie ad faciē ⁊ ſic de alijs. Et qñ aliqs planeta fuerit oriētalis a luna ⁊ fuerint inter ipſum ⁊ lunā ſm ordinē ſignorū tot ſigna quot ſunt īter domū ipſius planete ⁊ domū lune. ſ. cancrum tunc dicit eſſe i eius viſiōe facie ad faciē. Uerbi grā: cācer eſt ſignū ſextū ab alia domo ſaturni. ſ. ab aqrio: iōq3 cū fuerit luna a ſaturno i. 6. ſigno eſt iter eos viſio facie ad faciē Et ēt cācer eſt ſignū gntū a domo iouis. ſ. a piſcibus: iōq3 cū fuerit luna i. 5. ſigno a ioue ſ3 ordinē ſignorū ē iter eos viſio facie ad faciē: ⁊ ſic de alijs ſuo mō poteris exēplificare

Ex hoc ductoria planete.

Hic determinat de. 2. eſſe. 5. planetar erga luminaria. ſ. de ductoria qđ idē eſt ꝙ ſecuritas. Et eſt ſnia talis qñ aliqs planeta eſt in ſuo hai3 ⁊ i aliquo āgulorū aſcēdētis. ſ. i aſcēdēte vel i. 10. vel. 7. vel 4 domo ⁊ aliqđ luminariū ſit in aliquo angulorū ab ipſo planeta ita ꝙ ſit planeta in die oriētalis a ſole ⁊ in nocte occidētalis a luna. hoc eſt vt ſit in die in. 10. ſigno a ſole. tūc eni eſt in angulo a ſole ⁊ oriētalis. vel i nocte in 4. ſigno a luna. tūc eni eſt in angulo a luna ⁊ occidētalis tūc dr eſſe i ſua ductoria. Angulus aūt oppoſitiōis nō hēt hic locū. Rō eſt qr pla exiſtēs i oppoſito ſolis vel lūe nec eſt oriētalis nec occidētalis. Poſtea dicit ꝙ ois pla a tpe quo ab ſcōdit ſub radijs ſolis vſq3 ad tp̄s quo icipit apparere dr cōbuſtus. Et icipit cōburi qñ icipit itrare radios: ⁊ cū venerit ꝑpe ſolē infra. 12. gra. vocat oppreſſus: ⁊ cū fuerit cū ſole in eodem gradu ⁊ fuerit inter eos minus ſemidiametro ſolis ⁊ cū hoc latitudo planete fuerit minor ſemidiametro ſolis dicit vnitus vel incorporatus ſoli. Et cum tranſiuerit hanc vnionem dicit eſſe in cōualeſcentia donec ſit liberatus a radijs ſolis.

Ex quo apparent altiores tres.

Hic determinat de orientalitate ⁊ occidentalitate planetarū. Dicit ꝙ tres planete ſupiores qñ exeūt de ſub radijs ſolis ⁊ icipiūt apparere de mane añ ortū ſolis quouſq3 veniāt ad oppoſitū ſolis: hoc eſt ꝙ ſint ꝑpingores circulo horizōtis oriētalis ꝙ̄ occidētalis qñ ſol eſt i linea medie noctis tūc vocant orientales ⁊ dextri. Uocant oriētales eo ꝙ oriunt añ ſolē: ⁊ vocātur dextri eo ꝙ ſunt in dextra pte celi a ſole. Pars eni occidentalis eſt dextra ⁊ orientalis ſiniſtra. Ponat eni ꝙ homo vertat faciem ſuā verſus meridiem patet ꝙ oriēs eſt ſibi a ſiniſtris ⁊ occidēs a dextris. Et qñ aliqs triū ſupiorū planetarū trāſiuerit oppoſitionē ſolis dicit occidētalis ſiniſter. dr occidētalis nō ꝙ ſit i pte occidentali celi a ſole imo huius cōtrariū eſt verū. Sed dr occidētalis ꝑ tāto qr occidit poſt ſolē. Et dr ſiniſter qr eſt in pte oriētali celi a ſole q̄ eſt ſiniſtra ſm ꝙ dictū eſt. Uenus vō ⁊ mercurius qlibet cor īfra tp̄s quo circuit epicyclū ſuū cōiungit ſoli bis. vna vice ꝑ directionē. ſ. in ſupiori pte epicycli. Alia vice ꝑ retrogradationē. ſ. i iferiori pte epicycli. Jgit qñ aliqs cor ſeparat a cōiunctiōe ſolis i medio retrogradatiōis ſue. ſ. in iferiori pte epicycli recedit a ſole verſus ptem occidentalē celi. Et qñ elōgatus fuerit a ſole tm̄ ꝙ pōt videri videtur de mane añ ortū ſolis. iō tūc vocat oriētalis dexter donec cōburat a ſole. i. donec iūgat ſoli i ſupiori pte epicycli ꝑ directionē. Et cū ſeparatus fuerit a ſole ꝑ directionē videt de veſpe poſt occaſu3 ſolis iō tūc vocat occidētalis ſiniſter donec iterū cōburat. Et eſt differētia iter venerē ⁊ mercuriū ⁊ tres ſupiores. ven⁹ eni ⁊ mercurius qñq3 i receſſu eorū a ſole ſiue i exitu de ſub radijs ſiūt oriētales ⁊ qñq3 in exitu cor de ſub radijs ſiūt oc-

cidentales. Planete aũt ſuperiores ſemp cũ exeunt de ſub radijs ſolis fiunt orientales. Et dicunt augmentari in fortitudine donec ſint elongati a ſole per. 30. gradus. ⁊ a. 30. vſq ad. 60. dicunt fortes. Et poſtq̃ elongati fuerint a ſole vltra. 60. gradus dñr orientales euntes ad debilitatẽ vſq ad principiũ retrogradatiõis. Et a pncipio retrogradatiõis vſq ad oppoſitionẽ ſolis dñr orientales retrogradi. Et ab oppoſitione vſq ad directionẽ dicuntur occidentales retrogradi. Et a directiõe vſq ad. 30. gra. poſt directionẽ dñr occidẽtales fortes. Et a. 30. gra. poſt directionẽ quouſq veniãt ad. 30. gra. prope ſolẽ dicunt occidẽtales euntes ad debilitatem. Et poſtea dicunt occidentales debiles quouſq cõburant. Venus vero ⁊ Mercurius qñ ſeparant a ſole per retrogradationẽ fiunt orientales ⁊ vocant debiles quouſq veniãt ad directionẽ: ⁊ a directiõe donec ſint elongati a ſole tm̃ quantũ ſolent elongari a pncipio retrogradationis dñr orientales fortes. Deinde fiũt debiles orientales ⁊ quouſq opprimant ſub radijs ſolis: ⁊ poſtea dñr vniti cũ ſole: deinde cõbuſti euntes ad apparitionẽ: ⁊ ab apparitione eorũ vſq ad elongationẽ eorũ a ſuperiori parte epicycli per. 60. gra. ſunt occidẽtales fortes: ⁊ ab hoc loco vſq ad retrogradationẽ ſunt occidẽtales euntes ad debilitatem: ⁊ poſtea vſq coniunctionẽ ſunt occidẽtales debiles. Si vero nõ intelligeret lr̃a hoc mõ eſſet falſa cũ nõ ſit poſſibile eos elongari a ſole vſq ad. 60. gra. in zodiaco. Poſtea dicit quando aliquis pl̃a exit de ſub radijs ſolis ⁊ nulli coniungit corpe vel aſpectu eſt in ſuo lumine ꝓprio.

Eſſe illorum erga ſe inuicem. Prius determinauit de his q̃ accidunt planetis in ſemetipſis: ⁊ de his q̃ accidũt gnq plĩs erga luminaria. Hic determinat de his q̃ accidũt. 7. pl̃is ad ſe inicẽ. Et poſſet diuidi i tot ptes quot ſũt modi accidentiũ que accidũt planetis ad inuicẽ. Et pñt reduci ad. 16. modos ſm ſniam lr̃e q ſunt iſti cõiunctio: vacuatio: curſus: feralitas: trãſlatio luminis: redditus luminis: ꝓhibitio: pulſatio nature: receptio: redditus nature: refrenatio ſiue cõtrarietates: fruſtratio: abſciſio luminis: veneratio: deſtructio: obſeſſio: dilectio ⁊ odiũ. Iſta expõit auctor i lr̃a per ordinẽ vſq ad finẽ iſtius differẽtie. Snia pme ptis eſt talis. Cõiunctio eſt cũ fuerit duo plãete in duobus ſignis que ſe aſpicũt aliquo aſpectu: ⁊ ille q fuerit leuior iter eos .i. velocior i motu trãſiuerit de ſuo ſigno pauciores gdus q̃ ponderoſus. i. tardior motu de ſuo ſigno. ita q differẽtia iſta ſit. 6. gra. vel infra: ⁊ tũc dr̃ q leuior vadit ad cõiunctionẽ ponderoſioris: verbi grã: pono q ſol ſit in ariete ⁊ trãſiuerit de ipſo ariete. 6. gra. et Mars ſit in Leone ⁊ trãſiuerit de ipſo. 12. gra. iſte duo ſigna aſpiciunt ſe aſpectu trino Et ſol qui eſt velocior in motu q̃ mars trãſiuit pauciores gradus de ariete q̃ mars de leõe: ⁊ ſũt i differẽtia. 6. gra. In ꝓpoſito exẽplo ſol vadit ad cõiunctionẽ martis de aſpectu trino. Et ſi ſol eſſet i. 12. gradu arietis: ⁊ mars in. 12. gradu leonis: tũc eẽt cõiunctio cõpleta. Et ſi ſol eſſet vltra duodecimũ gradũ arietis marte exiſtente in. 12. Leonis: tũc eſſet inter eos ſeparatio. Et hec vocatur cõiunctio longitudinis. Cõiunctio aũt latitudinis eſt cũ fuerint duo planete in vno ſigno cõiuncti corporaliter ⁊ fuerint equalis latitudinis ab eclyptica ita qd latitudo vnius ſit aſcendens in ſeptentrione ⁊ alterius deſcendẽs in ſeptentrione vel vnius deſcẽdens in meridie ⁊ alterius deſcẽdẽs in meridie. Vel ſi fuerit cõiunctio ex aliquo aſpectuũ ⁊ latitudo vnius fuerit ſeptentrionalis aſcẽdẽs: alterius meridiana aſcendens. Verbi grã: pono qd luna coniungatur ſaturno i aliquo ſigno: ⁊ in aliquo gradu ⁊ minuto illius ita quod ſaturnus ſit iuxta genzahar ſuum vadens ad ſeptentrionem in latitudinem: ⁊ ſit eius latitudo. 3. minutorum ⁊ luna appropinquet ad eandem draconis veniens a ſeptentrione minuens latitudinẽ: ita quod eius la-

titudo ſimiliter ſit.3.minutorum hec eſt coniunctio veriſſima quantum ad longitudinē
ꝛ latitudinem. Et in hoc caſu luna eclypſaret ſaturnum niſi diuerſitas aſpectus lune eēt
tanta quod impediret. Licet auctor dicat quod latitudo vnius debeat eſſe aſcendens ꝛ
alterius deſcendens tamen videtur mihi ꝙ in coniunctione corporali in omni caſu quo
contingere poterit quod latitudines amborū ſint equales ad eandem partem. Uolo di
cere ꝙ ambe latitudines ſint ſeptentrionales vel ambe meridionales erit cōiunctio lati
tudinū veridica: ꝛ in aſpectu oppoſitionis ſi latitudines fuerint eq̄les in diuerſis ptib⁹
ita ꝙ vna ſit meridionalis ꝛ alia ſeptētrionalis erit aſpect⁹ veridic⁹ quātū ad latitudies

Et cum ſeparatur vnus planeta ab alio.

Dicit qn̄ aliquis planeta fuerit coniunctus alteri
Dic ponit vacuationē curſus. Dicit qn̄ aliquis planeta fuerit coniunctus alteri corpore
corpore vel aſpectu: ꝛ poſt ſeparationē ab illo nō cōiungit̄ alicui alteri corpore
vel aſpectu quādiu fuerit in illo ſigno tunc dicitur eſſe vacuus curſu Uerbi grā: pono
qđ luna iungatur Ioui corporaliter in ſagittario: ꝛ poſt ſeparationem eius a ioue non
ſit aliquis planeta in ſagittario cui poſſit cōiūgi: nec radij alicuius quem poſſit aſpicere
i hoc caſu lūa ē vacua curſu donec exeat ð ſagittario ꝛ iūgat̄ alicui pl'e corpe vel aſpectu

Et ſi fuerit planeta in aliquo ſigno.

Dicit qn̄ aliqs pla
neta fuerit in aliquo ſigno vbi nullus alter planeta ſit nec radij alicuius ille pla
neta quādiu fuerit in ſigno illo ſic ſe habente dicitur eſſe feralis: ſiue ſilueſtris
in ſimilitudine hominis non habentis ſocietatem in aliquo.

Et cum fuerit ſeparatus.

Dicit quādo planeta velocioris motus
ſeparauerit ſe a planeta tardioris mot⁹
ꝛ in ſeparando ſe ab eo iungatur alteri tunc transfert naturam primi ad ſecundū. Uer
bi gratia: pono quod luna ſeparetur a coniunctione corporali iouis: ꝛ anteꝙ̄ complea
tur ſeparatio cōiungatur ſaturno aliquo aſpectu: vel corporaliter luna tranſfert tunc na
turam Iouis ad ſaturnum. Fit etiam alio modo tranſlatio ſcilicet quādo planeta leuis
coniungit̄ ponderoſiori ſe: ꝛ ille ponderoſus alteri adhuc ponderoſiori ſe tunc medius
tranſfert naturam leuis ad ponderoſiorem. verbi gratia: pono quod luna aſpiciat iouē
aliquo aſpectu ꝛ iupit̄ aſpiciat ſaturnū. Iupit̄ i hoc caſu trāſfert nām lune ad ſaturnū.

Si autem non coniungitur.

Dicit quod quando duo planete
fuerint hoc modo diſpoſiti quod
vnus eorum non iungitur alteri ſed ambo iunguntur alicui tertio: tūc ſi ille tertius aſpi
ciat aliquem locum ex locis circuli proijcit lumen illorum duorum ad illuȝ locū. Et ſi ali
quis planeta fuerit in loco radiorum ſuorum reddit illi lumen illorum duorum. Uerbi
gratia: pono quod ſol ſit in capricorno ꝛ venus in piſcibus: ita quod non aſpiciant ſe.
Deinde pono quod mars ſit in cancro aſpiciens ſolem de oppoſito ꝛ venerem de tertio
in hoc caſu mars recipit lumen ſolis ꝛ veneris: ꝛ reddit lumina ipſorum ad loca circuli
in quibus ſunt radij martis: ꝛ hoc vocatur redditus luminis. Fit etiam alio modo red
ditus luminis quando duo planete non aſpiciunt ſe: ſed tertius tranſfert lumen vnius
ad alterum ita ꝙ ſeparetur ab vno ꝛ iungatur alteri: ꝛ tunc idem eſt qđ tranſlatio.

Sequitur prohibitio.

Dicit quando tres planete fuerint in vno ſi
gno ſed in diuerſis gradibus ꝛ ille qui fuerit
tardior motu trāſiuerit plures gradus illius ſigni quā aliquis aliorū duorū tunc medius
eorum ꝓhibet cōiunctionem leuioris cū ponderoſo. verbi gratia: pono quod ſaturnus

ſit in.12.gradu virginis:⁊ pono qđ mars ſit in quinto gradu eiuſdē virginis.in hoc caſu mars petit cōiunctionem ſaturni.Sed pono quod luna ſit in.8.gradu eiuſdem virginis i hoc caſu nō eſſet iudicādum qđ mars coniungeretur ſaturno:quia luna eſt i medio ⁊ prohibet eius cōiunctionem.Fit etiā prohibitio alio modo:ita quod duo planete ſint in vno ſigno ⁊ leuior iungitur ponderoſiori ⁊ alter planeta aſpiciat eundem ponderoſum ⁊ aſpectus eius ſit ita ꝓpe ſicut cōiunctio corporalis alterius:tunc ille qui corporaliter iungitur prohibet aſpicientē ne aſpiciat.Et ſi in hoc caſu vnus illorū fuerit propinquior ꝙ alter ille qui fuerit propinquior optinet ⁊ dicitur iungi ponderoſiori.verbi gratia:pono quod ſaturnus ſit in.12.gradu virginis:⁊ mars in.8.gradu eiuſdem. Et pono quod iupiter proijciat radios ſuos ad octauum gradum virginis i hoc caſu mars prohibet aſpectum iouis.Sed ſi iupiter proijceret radios ſuos ad nonum gradum eſſet iudicandum quod iupiter aſpiceret ſaturnum:⁊ cum hoc prohiberet coniunctionē martis.Et ſi iupiter proijceret radios ſuos ad.7.gradum eſſet iudicandum quod mars iungeretur ſaturno ⁊ cum hoc prohiberet aſpectum iouis.

Et ſi iungitur planeta domino illius ſigni.

Dicit quando aliquis planeta iūgitur per aſpectū domino illius ſigni in quo fuerit vel domino exaltatiōis vel triplicitatis vel termini vel faciei dicitur mittere naturā domini illius dignitatis ad ipſum cuius fuerit dignitas.verbi gratia:pono ꝙ ſol ſit in capricorno aſpiciens ſaturnū exiſtentem in virgine.in hoc caſu ſol eſt i domo ſaturni ⁊ mittit naturam ipſius ſaturni ſaturno.Et ſi leuis planeta fuerit in aliquo loco vbi habet dignitatem aliquam.verbi grā:quod ſit domus ſua vel exaltatio ⁊c̄.⁊ aſpiciat aliquē planetam ponderoſiorē ſe q nullā habeat dignitatē i loco eius dr̄ leuis mittere ſuā fortitudinē pōderoſo:verbi grā:pono ꝙ luna ſit i tauro.ſ.in exaltatiōe ſua ⁊ aſpiciat ſaturnū exiſtentē in virgine de trino.i hoc caſu luna naturā ſuā ſiue virtutē mittit ipſi ſaturno licet ſaturnus nullā habeat dignitatē i loco lūe.Sed ſi ſaturn⁹ hēat dignitatē i loco lūe.verbi grā pono ꝙ luna ſit in.24.gradu tauri in exaltatione ſua ⁊ in termino ⁊ facie ſaturni ⁊ aſpiciat ſaturnū mittit ſaturno naturā ꝓpriam ⁊ naturā ſaturni ratiōe termini ⁊ faciei ſue.

Et quando fuerit in aliqua dignitatū ſuarū.

Dicit ꝙ qn̄ planeta leuior aſpicit pōderoſiorē ſe ⁊ leuior hꝫ dignitatē i loco quo eſt ⁊ ille quē aſpicit etiā hꝫ ibidē aliquā dignitatē tūc leuis mittit pōderoſo vtraſꝗ naturas.ſ. ſuā ꝓpriā:⁊ illius quē aſpicit:⁊ hec miſſio vocat̄ receptio.verbi grā:pono ꝙ ſol ſit i ariete in exaltatiōe ſua ⁊ i domo martis ⁊ aſpiciat martē aliquo aſpect.in hoc caſu ſol mittit nām ſuā ꝓpriā ⁊ cū hoc nām martis rōe domus ſue:⁊ mars recipit ſolē a domo ſua.Et ſi cōtingat ꝙ pla inferior ſit i dignitate ſupioris ⁊ ecōtra ſuperior in dignitate iferioris illa eſt melior receptio q̄ eſſe pōt.verbi grā:ſit ſol in ariete in domo martis ⁊ mars i leone in domo ſolis ⁊ ſol aſpiciat martem aſpectu tertio talis receptio eſt i tegra ⁊ pfecta.

Hinc ſequitur redditus.

Dicit qn̄ inferior planeta aſpicit ſupiorē.⁊ ille quē aſpicit eſt cōbuſtus ſub radijs:vel retrogradus.in hoc caſu ſupior reddit iferiori virtutē quē ſibi miſit:qr pp debilitatē ſuā nō pōt retinere eā.Et ſi i tali caſu vterꝗ fuerit i angulo vel i ſuccedēti tunc redditus ſit cū pfectuo.Et ſi iferior fuerit i angulo ⁊ ſupior nō ita tn̄ ꝙ ſupior recipiat iferiorē talis redditus etiā ſit cū pfectuo.Et ſi inferior fuerit cadēs ab angulo ⁊ ſupior in angulo ſit redditus cū pfectuo.Et ſi ambo fuerint cadentes redditus ſit cū detrimento.

verbi gratia: pono ꝙ luna ſit in tauro ⁊ aſpiciat mercuriū exiſtentē in capricorno cōbuſtū. in hoc caſu luna mittit mercurio naturā ſuam. Sed quia mercurius eſt combuſtus non poteſt retinere naturam ſibi miſſam: ideo reddit lumen illud quod recipit ab ea et ſi in hoc caſu ambo fuerint in angulis redditus eſt proficuus ⁊c̄.

Deinde ſequitur almenē. Dicit qn̄ planeta inferior vult coniungi ſuperiori: ſed anteq̄ȝ compleatur coniunctio inferior ſit retrogradus hoc vocatur refrenatio verbi gratia: pono ꝙ ſaturnus ſit in. 12. gradu virginis: ⁊ venus in ꝑncipio virginis vadens ad coniunctionē ſaturni. Sed cum peruenerit venus ad. 8. gradū vel nonum. ſ. anteq̄ȝ contingat ſaturnum incipit retrocedere. in tali caſu refrenatur venus ne coniungatur ſaturno: ⁊ idē intellige de aſpectu ſi iret ad aſpectum: ſed anteq̄ȝ aſpectus compleretur incipiret retrocedere.

Hanc ſequitur alchorad. i. cōtrarietas. Dicit qđ cōtrarietas eſt quando tres planete fuerint in vno ſigno quorū vnus ſit ponderoſus: ⁊ alij duo leues: ⁊ vnuſquiſq̄ȝ duorum leuium trāſiuerit ponderoſum ⁊ alter petat cōiunctionē ponderoſi ſed anteq̄ȝ coniungatur ponderoſo: ille qui tranſiuerit ponderoſuȝ ſit retrogradus ⁊ coniungitur ponderoſo per retrogradationē. ⁊ obuiat alteri leui: tūc retrogradus deſtruit cōiunctionē illius cui obuiat cū ponderoſo. Uerbi grā: pono quod ſit ſaturnus i. 8. gradu virginis: ⁊ mars ſit in. 12. gradū eiuſdē: ⁊ iupiter ſit in ꝑncipio virginis petēs cōiunctionē ſaturni: ſed an̄quā cōiungat̄ ſibi: mars icipiat retrogradari ⁊ cōiungi ſaturno ꝑ retrogradationē ⁊ obuiet ioui i h̄ caſu mars deſtruit cōiūctionē iouis cū ſaturno.

Sequitur alpharim id eſt fruſtratio. Dicit quod fruſtratio eſt quādo planeta leuis petit coniunctionem ponderoſi ſed antequā compleatur cōiunctio ponderoſus intrat aliud ſignuȝ ⁊ ſint radij alicuius alterius planete in ꝑncipio illius ſigni tūc quando leuis volens coniungi ponderoſo intrat illud ſignum coniungitur radijs illius planete ibi aſpicientis: ⁊ ſic annullatur cōiunctio prima: verbi gratia: pono qđ ſaturnus ſit i. 29. g̃du leōis ⁊ mars ſit i. 24. gradu eiuſdē petēs cōiunctionē ſaturni. Sȝ an̄q̄ȝ iungat̄ mars ſaturno ſaturnus iret virginē: ⁊ pono ꝙ iupiter aſpiciat ꝑmū gradū virgis. i hoc caſu mars exiēs de leōe cōiūgit̄ radijs iouis: ⁊ ſic ānullat̄ cōiūctio martis ⁊ ſaturni.

Hāc quoq̄ȝ ſequitur abſciſio luminis. Dicit ꝙ abſciſio lumis eſt quando aliquis planeta leuis petit cōiunctionē ponderoſi ⁊ in ſcđo ſigno a ſigno pōderoſi ſit alter planeta ſed anteq̄ȝ leuis iūgatur pōderoſo ille qui eſt in ſcđo ſigno ſit retrogradus ⁊ iungitur pōderoſo. i tali caſu retrogradus abſcindit lumē pōderoſi a planeta qui volebat ei iungi. Et eſt quaſi idē quod cōtrarietas ſed differt in hoc quia in cōtrarietate planeta retrogradus nō ſolum iungitur ponderoſo ſed etiam iungitur leui qui volebat iūgi ponderoſo ꝑ obuiationē ⁊ pōt exēplificari ſicut ibi fuit dictū. Fit etiā alio modo abſciſio luminis. ſ. qn̄ planeta leuis petit cōiunctionē pōderoſi ⁊ ille pōderoſus petit cōiunctionē alterius pōderoſioris ⁊ iungit̄ ei anteq̄ȝ leuis iungat̄ ꝑmo pōderoſo. verbi grā: pono qđ mars petat cōiunctionē iouis ⁊ iupit̄ petit ↄiūctionē ſaturni ⁊ an̄q̄ȝ mars iūgat̄ ioui iupit̄ iūgat̄ ſaturno: i tali caſu ſaturnꝰ abſcidit lumē iouis a marte.

Sunt quoque his planetis. Dicit quod planete in quibuſdam locis cōfortantur ⁊ i quibuſdā debilitantur ⁊ in quibuſdam locis fiunt fortune ⁊ in q̄buſdaȝ iſortune. Fiunt fortune in

aſpectu ſextili vel tertio bonorum ⁊ vt infortune ſint cadentes ab eis iuxta ꝙ intelligēdum eſt ꝙ quando aliqs planeta eſt i eodē ſigno cum alio vel i quarto vel i ſeptimo vel decimo ab ipſo dicitur eſſe in angulo ab illo. Et ſi fuerit i ſcḋo ſigno ab ipſo vel in qnto vel i octauo vel in. 11. dicitur eſſe. ab ipſo in ſuccedenti. Et ſi fuerit ab ipſo i tertio ſigno vel in. 6. vel. 9. vel. 12. dicitur eſſe in cadenti ab ipſo. Fiunt etiam fortune quando ſeparantur ab vna fortuna ⁊ iunguntur alteri aut quod ſint inter radios duarum fortunarum ⁊ hoc vocatur veneratio a quibuſdam. Fiunt etiam fortune quando ſunt vniti cum ſole in eodem gradu: aut quod ſint in eius aſpectu tertio vel ſextili vel i aſpectu trino vel ſextili lune: ⁊ etiam vt ſint aucti numero ⁊ lumine: ⁊ quod ſint in aliqua dignitatum ſuarum vel in ſuo haim. Et planete fiunt fortiores quando aſcendunt i circulo augis ⁊ quando ſunt ſeptentrionales vel aſcendunt in ſeptentrione. Similiter fortificantur quando ſunt in ſtatione ſecunda euntes ad directionem. Similiter quando exeunt de ſub radijs ſolis ⁊ quando ſunt in angulis vel in ſuccedentibus. Et tres ſupiores fortificantur qn̄ ſunt orientales. Et ſi aſpiciunt ſolē aſpectu ſextili augmentatur eorū fortitudo. Similiter quando fuerint in quartis maſculinis vel in ſignis maſculinis. Fortitudo ſolis etiam augmentatur in quartis ⁊ in ſignis maſculinis preterq̄ in libra. ibi enī non fortificatur propter caſum ab exaltatione ſua licet libra ſit ſignū maſculinum ⁊ etiā in quadra maſculina. Et tres inferiores planete licet exiſtentes ſub ſole fortificant̄ quādo ſunt occidentales a ſole: ⁊ in quartis ⁊ in ſignis femininis. Et luna fortificatur cum fuerit in nocte ſuper terram: ⁊ in die ſub terra ⁊ cum fuerit in ſigno ⁊ in loco feminino ⁊ cum fuerit in exaltatione ſolis ſcilicet in ariete.

Ex infortunio vero planetarum. Dicit quod planete ſiūt infortune ideſt infortunantur quando ſunt in aſpectibus malorum: ⁊ quando cōiunguntur malis per corpus vel per aſpectū ita ꝙ iter eos ⁊ corpus mali vel iter eos ⁊ radios mali ſit minus termino vnius planete. Et infortunantur quādo ſunt in terminis malorū aut i domibus malorum. Uerbi grā: iupiter vel venus infortunatur i terminis ſaturni ⁊ martis: ⁊ in domibus eorum. Et ſilr̄ ifortunātur quādo ifortune eleuant̄ ſuper ipſos ita qḋ ſint ifortune in. 10. vel. 11. ſigno ab ipſis. Iuxta qḋ itelligendū eſt quod planeta exiſtēs in. 10. ſigno ab alio dr̄ eleuari ſuper ipſum: ſicut exiſtēs in. 10. domo eleuatur ſuper aſcendens: ⁊ ſi iſtud fiat ſine receptiōe eſt peius. Uerbi grā: pono quod iupiter ſit i principio ſagittarij ⁊ ſaturnus i principio virginis. i hoc caſu ſaturnus eleuatur ſuper iouē. Uirgo enī eſt decimū ſignū a ſagittario. Infortunātur etiā quādo i cōiunctiōe ſolis: vel i oppoſito ſolis: vel in aſpectu eius quarto. Etiam infortunantur quando ſunt in capitibus ſuorum genzabar ideſt in interſectionibus deferentium eorum cum eclyptica ſiue in capite vel cauda draconis eorum: vel prope hec loca per. 12. gradus vel ifra maxime ſi i his locis luna fuerint impedita ab eis: vel ſol ſcilicet vt luna: vel ſol iungatur eis in his locis vel aſpiciat eos aſpectu inimico. Ratio autem quare ifortunantur in his locis eſt quia poſſunt ibi eclypſari. Infortunātur etiam quando diſtant a ſole per quatuor gradus ante vel retro. Et quando fuerint inter corpora vel radios duorum malorum: ita quod ſeperentur ab vno malorum corpore vel aſpectu ⁊ iungantur alteri malo: aut fuerit malus vel radij eius i ſigno quod eſt anī eū ⁊ alter malus vel radij eius i ſigno quod eſt poſt eū tūc enim dicitur obſeſſus. Uerbi gratia: pono quod iupiter ſit in virgine ⁊ in. 11. gradu: ⁊ mars vel radij martis ſint in. 10. gradu eiuſdem ⁊ ſaturnus vel mars ſint in. 12. gra. eiuſdem in hoc caſu iupiter diceretur obſeſſus a duobus infortunijs eodem modo

dicif de ſignis ꝙ ſunt obſeſſa qñ vnus malus eſt i ei⁹ ꝑncipio ⁊ alter i eius fine. Sed qñ ſol vel fortuna aſpicit planetā vel ſignū obſeſſum aſpectu ſextili: vel tertio ita ꝙ ſit aſpectus ad. 7. gradus ꝓpe vel infra: tunc per talem aſpectū ſoluitur obſeſſio. Infortunanf etiā quando ſunt retrogradi vel cōbuſti aut cadentes ab angulis. Et debilitanf qñ ſunt tardi curſus ita quod vadāt minus medio motu eorū. Et qñ ſunt in ſtatione ꝑma eūtes ad retrogradationē: aut ꝙ ſint in gradibus tenebroſis: aut planete maſculini i ſignis vel gradibus femininis: ⁊ in die ſub terra ⁊ in nocte ſuper terram: aut feminini in ſignis maſculinis ⁊ in gradibus maſculinis ⁊ in die ſuper terram ⁊ in nocte ſub terra. Hoc eni eſt contrarium ſuo haim ideſt ſimilitudini eorū. Et debilitanf ſiue infortunanf qñ ſunt in locis oppoſitis dignitatū ſuarū: aut ꝙ ſint in latitudine meridiana ab eclyptica maxime ſi fuerint deſcēdentes in eadem latitudine: aut ſint in via combuſta. ſ. a medietate libre vſq₃ ad mediū ſcorpionis: aut ſint iuncti planete retrogrado: aut cadentes: aut qđ non ſint recepti. Et tres ſuperiores. ſ. ſaturnus iupiter ⁊ mars debilitanf cum fuerint occidētales a ſole: aut i q̄rtis femininis: ⁊ ſol debilitaf i ſignis ⁊ i q̄rtis femininis: niſi fuerit i nona domo: q² i illa gaudet. Tres iferiores ſcil₃ venus mercurius ⁊ luna debilitanf in ſignis ⁊ i q̄rtis maſculinis. ¶ Et di² de plīs qđ ſunt quidā eoꝝ ſeinuicē diligētes. Dicit quod quidam planete diligant ſeinuicem: ⁊ quida₃ habent ſe odio: ⁊ patet in littera. ⁊ ſic completa eſt expoſitio tertie differentie alchabitij introductorij ad iudicium.

Differentia quarta in expoſitione nominum aſtrologicorum.

Cōpletis tribus differentijs huius libri i qbus auctor determinauit đ eſſe circuli ſignorū eſſentiali ⁊ accidentali in prima differentia: ⁊ de naturis ſeptē planetarū in ſcđa differentia: ⁊ de his que accidūt ſeptem planetis in ſemetipſis: ⁊ ad inuicem ſcilicet in tertia differentia. Sequitur quarta differētia in qua exponit nomina quibus vtunf magiſtri iudiciorū ⁊ docet ea applicare ad op⁹. ⁊ poteſt tota iſta differentia diuidi in. 16. partes ſcđm. 16. capitula que ponit in ea. In primo capitulo loquif de cōiunctionibus magnis cōnumerando eas. In ſcđo capitulo docet inueſtigare gradum aſcendentem alicuius natiuitatis. In tertio capitulo docet eligere locū vite in natiuitatibus. In quarto capitulo docet eligere datorē annorum vite in natiuitatibus. In. 5. docet eligere planetā dn̄atorē natiuitatis q preeſt nato poſt hylech ⁊ alcochodē. In. 6. tractat de profectu annorū natiuitatis ⁊ mūdi. In. 7. c. docet dirigere ſignificatorem quēlibet ad quēlibet locum circuli. In. 8. docet dirigere gradū aſcendentē in natiuitatibus. In. 9. docet inuenire duodenarias planetarū ⁊ domorū. In. 10. docet inuenire nouenarias. In. 11. docet inuenire decanū. In. 12. docet inuenire dominum orbis ſiue hore. In. 13. docet inuenire annos fridarie in natiuitatibus. In. 14. docet cognoſcere quis planetarū eleuaf ſup alterū. In. 15. docet inuenire quādo ſit apertio portarū. In. 16. loquif de horis fortunatis ⁊ infortunatis: vbi partes incipiant patebit in proceſſu. In primo ergo capitulo loquif generaliter de magnis cōiunctionibus ⁊ dicit ꝙ coniunctiones magne ſunt res ſignificātes deſtructiōes ſiue mutatiōes q̄ ſiūt i hoc ſeculo: ⁊ ſunt. 6. in numero. ¶ Prima maior oībus cōiunctionibus eſt cōiunctio iouis ⁊ ſaturni in principio arietis ⁊ hoc ſit in. 960. annis ſemel. ¶ Scđa cōiunctio eſt mutatio cōiūctiōis iouis ⁊ ſaturni de vna triplicitate ad aliā ⁊ hoc ſit in. 240. annis ſemel. Et qñ venit cōiunctio eorū ad aliq̄ triplicitatē anteq̄ exeat illā duodecies cōiungunf. Uerbi grā: ꝯiunctio iouis ⁊ ſaturni nūc eſt i triplicitate aerea ⁊ incipit i ſigno geminoꝝ anno dn̄i. 1325. ab illo tpe in. 20. annis

.ſ.anno dñi.1345.cõiungent̃ i aquario ꝛ ab illo in.20.annis cõiungentur in libꝛa ꝛ poſtea in geminis: ꝛ ita ſm hunc oꝛdinẽ donec in dis tribus ſignis duodecies cõiungãtur ꝛ ſi multiplicaueris.20.per.12.inuenies.240.annos poſt quos cõiunctio mutabit ſe ꝛ itrabit triplicitatẽ aquaticã ꝛ ſtabit ibi ſilr p.240.annos ꝛ ſic de alijs triplicitatibus itelligas: ꝛ itelligas ꝙ ſicut dicit ꝙ cõiũctio maxima reuertit̃ i.960.ãnis ad pͤcipiũ arietis .i.ad triplicitatẽ igneã: ita cõiũctio itrãs pͤcipiũ alicuiꝰ alterius triplicitatis nõ reuertit̃ ad pͤcipiũ eiuſdẽ niſi poſt.960.annos ſtabit igit̃ vt ſupꝛa dictũ eſt i qͣlibet triplicitate. 240.annis ꝛ cum triplicitates ſint q̃tuoꝛ.multiplica igit̃.240.ꝑ q̃tuoꝛ: ꝛ inuenis. 960. annos. Tertia cõiũctio ẽ martis ꝛ ſaturni i cancro q̃ ſit i gbuſlibet.30.ãnis. Quarta cõiunctio eſt iouis ꝛ ſaturni i quocũqꝫ ſigno fuerit: ꝛ hoc ſit in.20.ãnis ſemel. Quinta cõiũctio ẽ itroitus magni luminaris i pͥmũ minutũ eqnoctij vernalis.i.arietis. Sexta cõiunctio eſt ſolis ꝛ lune ꝛ eoꝝ oppoſitio. Et qñ dicit̃ aſcendẽs cõiunctiõis magne itelligit̃ de aſcendente.ſ.introitus ſolis in arietẽ in illo anno in quo dꝫ fieri illa coniunctio. Uerbi grã: cõiunctio iouis ꝛ ſaturni fuit in geminis anno dñi.1325. Et aſcendẽs introitus ſolis i arietẽ i illo ãno fuit taurus.20.gra.taurus ergo eſt aſcẽdẽs illius cõiunctiõis. Iſte cõiũctiões q̃ dicte ſũt vocant̃ cõiunctiões magne: Alie multe ſũt cõiunctiões i pl'is q̃rũ numerus eſt.120.ſm Ptolemeũ in.50.ꝓpoſitiõe cẽtiloquij. Dicit enim ibi.nõ obliuiſcaris eẽ.120.cõiũctiões que fiũt in ſtellis erraticis. In illis.n.eſt maioꝛ ſcia eoꝝ q̃ fiunt in h̃ mũdo ſuſcipiẽti incremẽtũ ꝛ decremẽtum. Et Haly ibi in cõmẽto numerat eas: ꝛ dicit quod quedã ſunt cõiunctiones binarie ꝛ quedã trinarie quedã quatrinarie q̃daꝫ quinarie quedã ſenarie quedm ſeptenarie. Binaria aũt cõiunctio eſt quãdo duo planete tantũ cõiungunt̃: ꝛ hoc poteſt.21.modis variari. Ternaria cõiunctio eſt quando cõiungunt̃ tres planete ꝛ hoc poteſt variari triginta quinqꝫ modis. Quatrinaria ꝯiuntio eſt qñ cõiungunt̃ q̃tuoꝛ planete: ꝛ hoc poteſt variari ſilr.35.modis. Quinaria coniunctio eſt quãdo coniunguntur quinqꝫ planete: ꝛ hoc poteſt variari.21.modis. Senaria cõiunctio eſt qñ cõiungũtur ſex planete: ꝛ hoc poteſt variari.7.modis. Septenaria nõ eſt niſi vna ſcilicet coniunctio oĩum ſeptẽ planetaꝝ. Et ſi cõputaueris ſeu addideris hos numeros predictos ad inuicem inuenies.120. Qui volunt ſingulas numerare inuenient eas numeratas in cõmento ꝓpoſitionis pꝛeallegate.

Cum Ter hoc annimodar quod eſt. In hoc capitulo auctoꝛ docet inueſtigare g̃dum aſcẽdẽte alicuius natiuitatis ſuppoſito ꝙ ſciat̃ ſignũ aſcẽdens ꝛ ignoꝛet̃ gradus: ꝛ h̃ docet ſcd̃m ſentẽtiã Ptolemei non ſm ꝓpꝛiã intentiõeꝫ Dicit eni Ptolemeus in.34.ꝓpoſitione centiloquij Almuſteli ſuper locuꝫ coniunctionis vel pꝛeuentionis eſt in conſimili gradu anguli ex angulis omnis natiuitatis humane que fuerit in illa coniunctone vel pꝛeuentione. Et omnis gradus qui non eſt ſimilis gradui almutem ſuper locum coniunctionis vel pꝛeuentionis non eſt angulus alicuius natiuitatis humane. Sententia littere talis cum volueris inuenire gradum aſcendenteꝫ natiuitatis alicuius cõſidera coniunctionem ſolis a lune que pꝛeceſſit natiuitatem vel oppoſitionem ſi pꝛeceſſit oppoſitio. Si pꝛeceſſit coniunctio natiuitas dicitur coniunctionalis: ſi pꝛeceſſit oppoſitio ſiue pꝛeuentio quod ideꝫ eſt natiuitas vocatur pꝛeuentionalis. Si natiuitas fuerit coniunctionalis conſidera gradum in quo coniunguntur luminaria.ſ.gradum zodiaci inquo fuit coniunctio pꝛecedens illam natiuitatem. ꝛ vide quis planetarum ſit foꝛtioꝛ in gradu per multitudinem teſtimonioꝛum.ille enim eſt almutem ſuper locum coniunctionis. Equa ergo eum ad hoꝛam natiuitatis quo equa-

to cōſtitue aſcendens ad horam natiuitatis ſcōm eſtimationē ita tamen quod ſis certus
de ſigno aſcendente. Si enim deficeres in ſigno hec regula non valeret tibi. Habito igit̄
ſigno aſcendente hora natiuitatis: cōſidera vtrū locus planete quem equaſti tali diſpo-
ſitiōe ſtante ſit ꝓpinquior gradui aſcendentis vel gradui decime domus ⁊ cui eorum
fuerit propinquior. hanc angulum facies ſimilem gradui planete. hoc eſt: pone tot gra-
dus ſigni exiſtentis in angulo quot gradus pertranſiuit planeta de ſigno in quo eſt. Et
vt euidentius pateat ſententia littere. pono in hoc exemplū. ¶ Pono quod in hora na
tiuitatis alicuius aſcēdēs fuit libra ſed neſcio quis gradus eius: ⁊ pono quod natiuitas
fuit cōiunctionalis ⁊ cōiunctio precedens eā fuit i. 6. gradu aquarij video ꝙ ſaturnus
eſt fortior in illo gradu: ergo equabo ſaturnum ad horam natiuitatis ⁊ ponatur ꝙ inue-
niam eū in. 20. gradu virginis video ꝙ ſaturnus in hoc caſu eſt ꝓpinquior aſcendenti
ꝙ̄ medio celi ſcōm aſcendens eſtimatum: faciam ergo angulū aſcendentis ad ſimilitudi
nem gradus ſaturni. hoc eſt ponam vigeſimum gradum libre in aſcendente ⁊ ſi fuiſſet
ꝓpinqor medio celi feciſſē angulū medij celi vigeſimū gradū ſigni ibidē exiſtentis. Si
aūt natiuitas ꝑuentionalis fuerit operaberis per gradū oppoſitionis ſicut nunc tibi di-
xi de gradu cōiunctiōis ideſt conſiderabis planetā habentē plures fortitudines in grā-
du oppoſitiōis. Sed dubium eſt de gradu ꝑuentiōis cum in preuentione ſiue oppoſitio-
ne ſol ſit in vno gradu ⁊ luna in oppoſito quē ergo gradū accipiemus pro gradu preuen
tionis vtrū gradum ſolis vel gradū lune. Dicit auctor ſcōm intentionem Ptolemei qđ
gradum illius luminaris accipere debemus qđ fuerit ſup terram. Sed adhuc reſtat du
biū. Ponat̄ ꝙ vnum luminare ſit in ortu reliquum in occaſu ⁊ ſic neutrum erit ſup ter
ram nec ſub terra Dicit auctor ꝙ qdam ſapientes dixerūt ꝙ debemus opari per gradū
illius luminaris qđ fuerit in oriēte. Deide dicit auctor ꝙ Ptolemeus dixit ſi plures pla
nete cōuenirent in dn̄io loci cōiunctionis vel preuentiōis. ſ. ꝙ duo planete vel tres i lo
co illo haberēt eq̄les fortitudines videlicet ꝙ vnus hēret ibi tot fortitudines quot alter
tunc debemus accipere illum q fuerit in ſuo haim: ⁊ ſi qlibet eorum fuerit in ſuo haim
tūc debemus accipere illum q citius deberet mutari ad melius eē. i. illum q citius intra
bit ſignū i quo habet plures fortitudines ꝙ̄ i illo ſigno i quo eſt. Et ſi fuerint orientales
a ſole eligas eum qui fuerit ſoli ꝓpinquior, dūmodo nō ſit cōbuſtus. ¶ Juxta iſtā par
tem notādum eſt ꝙ alter eſt modus inueſtigādi gradum aſcēdētis natiuitatis ⁊ ille mo
dus accipit̄ a ſnīa Ptolemei in. 51. ꝓpoſitione centiloquij vbi dicit. Locus lune i nati-
uitate eſt ipſe gradus aſcēdens de circulo i hora caſus ſpmatis i matricem ⁊ locus lune
hora caſus ſpmatis eſt gradus aſcendens hora natiuitatis. Eſt etiā itelligēdū ad euiden
tiam dicendorū ꝙ more infantū i vteris matrum nō ſunt eq̄les ſcōm ꝙ dicit Haly in
cōmento ꝓpoſitiōis iam allegate. More aūt ſunt diſtincte in. 3. ſ. i maiorem moram ⁊ i
mediam ⁊ i minorem. Minor autem mora cōtinet. 258. dies Media mora continet.
273. Maior mora cōtinet. 288. dies. Et differentia iter maiorem ⁊ minorem ſunt. 30
dies. Jſtud eſt itelligēdum de his que naſcuntur ſcōm curſum naturalem. De abortiuis
autem ⁊ de his qui naſcunt̄ in ſeptimo mēſe hec regula nō tenet. Quātitas autem mo-
re infantis in vtero accipitur a loco lune in figura hora natiuitatis. Si enim in hora na
tiuitatis luna fuerit in principio ſeptime domus ſuper terram ſcilicet ſupra horizontē
occidentalem tunc infans fuit in vtero matris per moram minorem ſcilicet per. 258.
dies. Et ſi luna fuerit in hora natiuitatis in gradu aſcendente tunc infans ſtetit in vtero
per moram mediam ſcilicet per. 273. dies. Et ſi luna fuerit hora natiuitatis in gradu q
eſt ante gradum occidentis. ſ. in fine ſexte domus tunc infans ſteit in vtero per moram

maiorem.ſ.288.dies. ¶ Et nota qͦ cum luna in natiuitate eſt in parte occidẽtali ꝓpe horizontem ſi aſtronomus credit eã eſſe ſup terraꝫ qñ eſt ſub terra vel ecõtra errabit in hora conceptionis per.30.dies. Si vero luna fuerit ſuper terram elongata ab occidente ideſt iter oriẽs ꝛ occidẽs mora in vtero eſt maior minori mora ꝛ minor media. Dico qͦ eſt maior minori mora ſcḋm quantitatem elongationis lune ab occidente. Et ſi luna fuerit ſub terra elongata ab aſcendente mora in vtero eſt maior media ꝛ minor maiori ꝛ eſt maior media ſcḋm quãtitatem elongatiõis lune ab aſcendẽte. Cum ſcḋm hanc viã volueris gradũ aſcendentis natiuitatis alicuius inueſtigare conſtitue aſcendẽs ad horã natiuitatis ſcḋm eſtimationẽ ꝓpinquiorẽ quãtum poteris veritati ꝛ equa lunã ad illaꝫ horã: ꝛ vide in quo loco ceciderit ĩ figura: ꝙ ſi ceciderit ĩ principio ſeptime domus ſubtrahe ab hora natiuitatis.258.dies. Et remanebit hora cõceptiõis. Si vero ceciderit inter ſeptimam domũ ꝛ aſcendẽs.ſ.ſup terram vide per quot gradus ſit elongata a gradu occidentis ꝛ ꝓ qbuſlibet.12.gradibus accipe vnũ diẽ ꝛ pro quolibet gradu qui fuerit vltra.12.accipe duas horas quos dies ꝛ horas adde ſup morã minorem.i.ſuper.258. dies. Et totũ ſubtrahe ab hora natiuitatis ꝛ remanebit tempus cõceptiõis. Si vero ceciderit in aſcendẽte ſubtrahe ab hora natiuitatis.273.dies ꝛ remanebit tp̄s cõceptionis. Si vero ceciderit inter aſcẽdens ꝛ ſeptimã.ſ.ſub terra cõſidera q̄tuꝫ ſit elongata a gradu aſcendẽte ꝛ pro qbuſlibet.12.gradibus accipe vnũ diem ꝛ pro quolibet gradu reſiduo duas horas ꝛ numerũ dierum ꝛ horarum ꝓuenientẽ adde ſup moram mediã ꝛ totum ſubtrahe ab hora natiuitatis. Si vero luna ceciderit in fine ſexte domus ſubtrahe ab hora natiuitatis moram maiorem ꝛ remanet hora cõceptiõis. Hora igitur cõceptionis nota equa lunaꝫ ad illã horam ꝛ gradus in quo inuenta fuerit fuit aſcendẽs in hora natiuitatis. Licet hec via ſit vera ſcḋm intentionẽ fere oĩum ſapientũ. Uidetur tñ mihi ꝛ certus ſum ꝙ nõ ſufficit ad inueſtigãdũ gradũ aſcendentẽ in caſu vbi nõ habeo gradũ aſcendentẽ niſi per eſtimationem. Supponit enim ꝙ ſciam elongationem lune a gradu occidentis vel ab aſcendente: ꝛ ſi ignorem gradum aſcendentem ꝛ per cõſequens gradum occidentis quomodo potero ſcire diſtantiam lune ab aliquo illorum neſcio. Poſito enim quod eſtimatio mea deficiat per.12.gradus diſtantia lune ab occidente vel ab aſcendente etiam deficiet per.12.gradus ꝛ pro illis.12.deberet accipi vna dies et ſic deficiet hora conceptionis per vnam diem ꝛ defectus vltimus ſcilicet in gradu aſcẽdentis erit q̄tum luna mouetur vna die.

Et ex hoc hylech. In hoc capitulo auctor docet eligere hylech .i.ſignificatorem vite in natiuitatibus. Sententia littere eſt iſta. In eligendo ſignificatoreꝫ vite debemus incipere a ſole ſi natiuitas fuerit in die ꝛ ſi inuenerimus ip̄m ante graduꝫ aſcendentẽ per.5.gradus vel infra ideſt ſi inuenerimus ipſum ſolem in.5.gradibus qui aſcenderunt ſuper horizontem.ſ in fine.12.domus aut ſi inuenerimus ipſum in.10.domo vel.11.domo accipiemus ſolem pro hylech ſiue fuerit in ſignis maſculinis ſiue in ſignis femininis. Si vero non fuerit in his locis debemus inſpicere ſi fuerit in.7.vel.8.vel.9.domo in ſignis maſculinis adhuc accipiemus ipſum pro hylech. ¶ Si vero his tribus locis iaꝫ dictis ſcilicet in.7.domo vel.8.vel.9.eſſet in ſignis femininis non eſſet aptus ad hoc ꝙ eſſet hylech. Si igitur ſol non fuerit aptus hylech aſpiciemus ad lunam ſi eam inuenerimus in aſcendente vel in.2.vel in.3.domo aut in.7.vel.8.domo ipſa erit hylech. ſiue fuerit in ſigno maſculino ſiue feminino. Si vero non fuerit in his locis aſpiciemus ſi inuenerimus eam ante gradum ſigni aſcendentis per.5.gradus vel infra: aut in.10.do-

mo aut.4.aut in.5.in ſigno feminino adhuc ipſa erit hylech. Si aūt i his locis eēt in ſignis maſculinis nō eſſet apta hylech. Si vero natiuitas fuerit in nocte debemus incipere pmo a luna. Si inuenerimus eā ante gradū occidentis per.5.gradus vel īfra.i. in illis.5.gradibus q ſunt ſub terra ex pte occidētis aut i aliquo alioꝝ locoꝝ pdictoꝝ ſm modum dictum ipſa erit hylech. Et ſi ipſa nō fuerit apta aſpiciemus ad ſolē qui ſi fuerit ante gradū ſeptime domus per.5.gradus vel infra.ſ.ſub terra aut fuerit in.4.vel.5.domo erit aptus hylech. ſiue ſigna ſint maſculina ſiue feminina. Et ſi fuerit in aſcēdēte vel in.2.domo in ſigno maſculino erit aptus hylech in feminino vero non. Si vero luminaria nō fuerint apta vt ſint hylech aſpiciemus vtrū cōiunctio pceſſit natiuitatē vel oppoſitio: qꝫ ſi pceſſit cōiunctio aſpiciemus gradū cōiunctiōis.ſ.illū gradū in quo luminaria fuerūt coniuncta ante natiuitatē: ꝛ ſi inuenerimus ipſum gradū in aliquo quatuoꝛ angulorū vel in aliquo ſuccedentiū accipiemus ipſum pro hylech. Et ſi nō inuenerimus ipſū in aliquo anguloꝝ necꝫ ſuccedentium. Debemus aſpicere ad gradū partis fortune quē ſi fuerit in aliquo angulorum vel ſuccedentiū debemus ipſum accipere p hylech. Si vero nō fuerit in aliquo hoꝝ locoꝝ debemus vltimo accipere gradū aſcendentē natiuitatis. Si autē oppoſitio pceſſit natiuitatē debemus aſpicere ad gradū oppoſitiōis ſicut dictū eſt de gradu cōiunctiōis ꝛ poſtea ad partē fortune ꝛ vltimo ad gradū aſcendētē natiuitatis: nec opꝫ in gradu cōiunctionis vel puentiōis vel ptis fortune aſpicere vtrū ſigna ſint maſculina vel feminina. Et ſic patet qꝫ ſol pōt eē hylech in die ꝛ nocte ſup terram ꝛ ſub terra in.11.locis. Poteſt eni eſſe ſup terrā hylech in ſex locis ꝛ ſub terra in.5. Et luna ſilr poteſt eſſe hylech in.11.locis. Pōt enī ſub terra eſſe hylech in ſex locis ꝛ ſup terrā in.5. Si aūt luna i aliquo pdictoꝝ locoꝝ fuerit cōbuſta ſub radijs ſolis nō erit apta hylech Et cū fuerint domus equate ſcōm doctrinā traditam in canonibus aſtrolabij ꝛ tabularū pmi mobilis oīs planeta qui fuerit ante aſcendens vel ante pncipiū alicuius alterius domus p qncꝫ gradus vel infra erit fortitudo eius valida in domo que ſuccedit Et oīs locus ex locis pdictis nō poteſt eſſe hylech niſi aſpiciat euꝫ aliqs planeta habens dignitatem in loco illo.ſ.qꝫ ſit dñs domus vel dominus exaltatiōis aut triplicitatis aut termini aut faciei. Tota ſnia littere poteſt reduci ad pauca verba. Quincꝫ ſunt loca a qbus accipit hylech ideſt ſignificatoꝛ vite que ſunt hec: ſol: luna: gradus cōiunctiōis vel puentiōis: pars fortune gradus aſcendens natiuitatis. Si natiuitas fuerit in die incipiēdum eſt a ſole. Et ſi non fuerit in locis aptis ſcōm qꝫ pdictū eſt recipienda eſt luna. Et ſi nō fuerit apta recipiendus eſt gradus cōiunctionis vel puentionis qui ſi nō fuerit aptꝰ recipienda eſt pars fortune. Et ſi nō fuerit apta recipiendus eſt gradus aſcendētis natiuitatis. Dicit Ptolemeus qꝫ hylech nūqꝫ debeat accipi ab aliquo loco exiſtēte ſub terra. Dicit eni ſic ꝛ cōuenit vt nō operemur in re tā nobili ſicut iſta per id totū quod eſt ſub terra ſed ſemper per id qđ aſcendit ꝛ apparet ſup terrā. Nec cōuenit nos operari per ſignū quod aſcendens non aſpicit nec per ſignū quod aſcendit ante aſcendens quod dicitur domus laboꝛis.i.domus.12.qꝛ eſt cadens ab angulo ꝛ plus etiā: quoniaꝫ fumoſitates que eleuant ab humoꝛibus terre turbant virtutē eius que venit ab ea ad terraꝫ cuꝫ ſpiſſitudine ac lugubꝛitate ſua: ꝛ dānant eā pꝑter quod apparent coloꝛes ꝛ magnitudines ſtellarū exiſtentiū in hac domo alterius maneriei qꝫ ſint p naturā eoꝝ. Haly Abenragel dicit ſapientes in hoc ſunt plurimū diſcoꝛdati: tamen id in quo maioꝛ pars eoꝛuꝫ cōcoꝛdat eſt qꝫ incipiūt pmitus in natiuitatibus diurnis a ſole ꝛ aſpiciunt ſi eſt i aliquo anguloꝝ vel ſuccedenti ꝛ in ſigno maſculino ꝛ in qrta maſculina ꝛ aſpexerit aliquā dignitatū ſuarū erit ipſe hylech: ꝛ ſi ita non fuerit nec aſpexerit aliquā dignitatū ſuarum

nō erit ipſe aptus ꝑ bylech: ⁊ perquires tūc bylech a luna ⁊ ſi eā inueneris i angulo vel in ſuccedēti ⁊ i ſigno feminino ⁊ in q̄rta feminina ⁊ aſpexerit aliquā dignitatū ſuarū accipe eā pro bylech alioquin nō erit apta: tunc aſpice natiuitatem ſi fuerit cōiunctionalis accipe bylech a gradu aſcendente: ⁊ ſi dominus aliquis habēs ibi aliquā dignitatē aſpexerit gradum illum accipies eum pro bylech. Et ſi aſcendēs non fuerit aptū perquiras bylech a parte fortune. Et ſi pars fortune nō fuerit apta ꝑquiras bylech a loco cōiunctionis vel oppoſitionis p̄cedentis natiuitatē. Et ſi nō fuerint apti natiuitas nō hēbit bylech Et oportebit te neceſſario reuerti ad dirigendū ꝑ athazir loca bylech ad loca fortunarū ⁊ ad radios earū ⁊ ibi inuenies locū finis. Et ſi natiuitas fuerit nocturna pergras p̄mitus bylech a luna ſicut incepiſti pergrere de die a ſole. Et ſi eam inueneris in angulo vel in ſuccedēti in ſigno feminino ⁊ in q̄rta feminina ⁊ aſpexerit aliquā dignitatū ſuarum ipſa erit bylech. Alioquin perquiras bylech a ſole ⁊ ſi eū inueneris in angulo vel in ſuccedēti i ſigno maſculino: ⁊ in q̄rta maſculina ⁊ aſpexerit eū hn̄s dignitatē ibidē accipias eū ꝑ bylech alioquin nō erit aptus. Et tūc ſi natiuitas fuerit p̄uentionalis ꝑquiras bylech a parte fortune ſicut ꝑquiſiuiſti a luna ⁊ ſole. Et ſi pars fortune nō fuerit apta ꝑquiras bylech a gradu aſcendēte. Et ſi aliq̄s eorū nō fuerit aptus ꝑ bylech ꝑq̄ras bylech a gradu cōiunctionis vel p̄uentiōis p̄cedentis natiuitatem. Et ſi fuerit in angulo vel i ſuccedēti: ⁊ fuerit aſpectus ab aliquo habēte ibi aliquam ex q̄nq; dignitatibus accipe eum ꝑ bylech. Et qn̄ ſol fuerit bylech ⁊ nō habuerit alcochodē ꝑquiras bylech a gradu lūe. ⁊ ſi ille. i. gradus lune fuerit bylech ⁊ nō habuerit alcochodē perquiras bylech a gradu aſcendēte ſi natiuitas fuerit cōiunctionalis: ⁊ ſi gradus ille fuerit bylech ⁊ nō habuerit alcochodē ꝑquiras bylech a parte fortune. Tamē ſi natiuitas fuerit p̄uentionalis incipe p̄mitus a parte fortune: ⁊ ſi fuerit bylech ⁊ nō habuerit alcochoden aliq̄s horū perquiras bylech a gradu cōiunctionis vel oppoſitiōis antecedētis natiuitatē: ⁊ ſi nullus eorū habuerit alcochodē quoniā natus nō habuit bylech nec alcochodē eſt ſignificatio vite hac durabilitatis modice. Et ſcias ꝙ in bylech q̄ ꝑquirit̄ ab aſcendēte ⁊ a parte fortune ⁊ a gradu cōiunctiōis vel p̄uentiōis nō aſpicit̄ maſculinitas nec femininitas ſignorum neq; quartarū. Et dicit maior pars ſapientū ꝙ luna i tertia domo apta eſt vt ſit bylech: q2 gaudet i ea ⁊ dicūt ſimiliter ꝙ ſoli in nona domo cōuenit eſſe bylec q2 gaudet ibidē.

ET ex hoc alcochoden.

In hoc capitulo docet auctor eligere alcochoden qui eſt dator annorū vite. Sn̄ia littere eſt talis cū volueris ſcire q̄s planetarū eſt dator annorum vite, debem⁹ aſpicere q̄s planetarū habeat plures dignitates ſiue fortitudines in loco bylech. Uerbi gr̄a: ſi ſol fuerit bylech debemus reſpicere planetā fortiorē in loco ſolis. Et ſi luna fuerit bylech debemus reſpicere fortiorē i loco lune. ⁊ ſic de alijs locis itelligēdū eſt. Et ſi talis planeta aſpexerit locū bylech a quocūq; aſpectu debemus ipſū accipe ꝑ alcochodē. Si vero nō aſpexerit debem⁹ reſpicere aliū poſt illū. ſ. plaꝫ q̄ hꝫ i loco bylech aliq̄s fortitudines: ſed nō tot ſicut p̄mus dn̄s gradus. Uerbi gr̄a: ſi vnus habeat in loco bylech ſex fortitudines ⁊ alius habeat ibi. 5. vel. 4. fortitudines ſi p̄mus nō aſpexerit locū bylech nō poterit eſſe alcochoden. tūc ſi ſcd̄s aſpexerit locū bylech debemus ipſm accipere ꝑ alcochodē: ⁊ ſi ille etiam nō aſpexerit debemus aſpicere iterū ad aliuꝫ habentem pauciores dignitates ⁊ ſic debemus procedere: donec inueniamus aliquem aſpicientē locum bylech qui habeat aliquā dignitatē in loco bylech: ⁊ ſi nullū planetam inuenerimus aſpicientē locū bylech q̄ habeat ibi dignitatē vel dignitates ille locus nō potuit eſſe bylech: ideo in hoc caſu oportet querere aliud bylech ſecūdū modum primo

dictum. Uerbi grã: ſi natiuitas fuerit diurna ⁊ ſol fuerit ĩ loco apto ad hoc ꝙ ſit hylech: tñ nullus habet dignitatẽ in loco ſolis aſpiciens ipm ſol nõ poterit eſſe hylech: qꝛ nõ habet alcochodẽ: ideo oportet tũc perquirere hylech a luna. ⁊ ſi ipſa fuerit in loco apto hylech ⁊ nullus hñs ĩ loco eius dignitatẽ ſit aſpiciẽs eũ opꝫ ꝑquirere hylech a parte fortune vel a gradu cõiunctiõis vel ꝑuentionis vel gradu aſcẽdente ſcḋm ordinẽ ꝑdictũ. Et videbatᷣ ꝗbuſdã eſſe incipiendũ a dño domus ita videlicet ꝙ ſi dñs domus loci hylech aſpexerit hylech accipiebant eũ pro alcochoden ⁊ nõ aſpexerũt aliquẽ aliũ. Si autem dominus domus nõ aſpexerit aſpiciebant ad dñm exaltationis qui ſi aſpexerit ponebant illũ alcochoden. Et ſi ille non aſpexerit aſpiciebant dñm triplicitatis. deinde ad dñm termini: deinde ⁊ vltimo ad dominũ faciei. Dorothius aſpexit ꝑmo dñm termini: ⁊ prepoſuit eũ dño domus: ſed hoc nõ videtᷣ veritati cõſonũ. Et ꝗdã dixerũt ſi duo vel tres vel plures planete cõueniant dignitatibus ita ꝙ habeãt equales fortitudines eſſentiales ĩ loco hylech ⁊ oẽs aſpexerint illũ locũ accipiẽdus eſt ille ꝗ ꝓpinquius aſpicit: ⁊ ſi ĩ hoc etiã cõueniãt qḋ raro cõtingit accipiẽdus eſt ille ꝗ fuerit ineſſe laudabili a ſole ita ꝙ ſit cõiunctus cũ ſole in vno gradu ⁊ nõ ſit elongatus ab ipſo ꝑ. 16. minuta. Uel accipiẽdus eſt ille ꝗ fuerit ꝓpinquior angulo aut ille ꝗ fuerit ĩ initio ortus matutini. ſ. ꝗ incipit apparere in mane ante ortũ ſolis aut ille ꝗ fuerit in ſtatiõe ſua ſcḋa ⁊ iens ad diretionẽ aut ꝗ fuerit in alio eẽ laudabili a ſole. ſ. ꝙ ſit orientalis ſi fuerit aliꝗs triũ ſupiorũ aut occidẽtalis ſi fuerit aliꝗs triũ iferioꝝ. Si vero cõtingat ꝙ ſol fuerit hylech ⁊ fuerit ĩ leone vel ĩ ariete. ſ. in domo vel exaltatiõe ſua erit ipſe hylech ⁊ alcochodẽ. Et ſi luna fuerit hylech ⁊ fuerit ĩ cancro vel in tauro erit ipſa hylech ⁊ alcochodẽ ⁊ nõ oportet cõſiderare aliquẽ aliũ. Ptolemeus dicit ꝙ ille ẽ alcochodẽ ꝗ hꝫ plures fortitudines ĩ loco hylech ſiue aſpiciat ſiue nõ aſpiciat ipm locũ. ſed nullus ſapiẽtũ cõcordat cũ eo in hoc ⁊ ideo tutius videtᷣ mihi tenere viã ſapientũ. De annis vero quos dat alcochodẽ licet auctor nihil dicat: volo tñ ſm ſententiã haly abẽragel pauca ⁊ veritati magis conſona narrare. Dicit haly abenragel maior pars ſapientũ huius ſcie dicũt ꝙ qñ alcochoden fuerit ĩ angulis dat annos ſuos maiores: ⁊ qñ in ſuccedẽtibus dat annos ſuos medios. ⁊ qñ in cadẽtibus dat annos ſuos minores nec dat melioramentũ alicui ſuccedentiũ ſup aliũ ⁊ eſt error. Dicit haly abẽragel. ſcias ꝙ de ſecretis coopertis ⁊ ſignalibus celatis huius ſcie ẽ qñ alcochoden fuerit ĩ gradu decime domus dat annos ſuos maiores. Et qñ fuerit ĩ gradu vndecime domus dat annos ſuos medios. Et quando remouetᷣ ab vno iſtorũ duorũ locorũ ⁊ vadit ad aliũ aſpice quot gradus ſunt ab vno ad aliũ ⁊ diuide ꝑ eos annos ꝗ ſunt iter annos maiores ⁊ annos medios. Uerbi grã: pono ꝙ gradus. 10. domus ſit tertius gradus piſciũ: ⁊ pono ꝙ venus ſit alcochodẽ ⁊ ſit in. 13. gradu piſciũ: eſt ergo elõgata a puncto. 10. domꝰ ꝑ. 10. gra. ⁊ pono ꝙ a ꝑncipio. 10. domus vſqꝫ ad ꝑncipiũ. 11. ſũt. 30. gra. Scio ꝙ ſi eẽt ĩ ꝑncipio. 10. domus daret ãnos maiores ꝗ ſũt. 82. Et ſi eſſet ĩ ꝑncipio. 11. domus daret annos ſuos medios ꝗ ſũt. 45. nũc aũt ĩ neutro horũ duorũ punctorũ eſt. ſubtrahã ergo. 45. annos. ſ. medios ab annis maioribus. ſ. 82. ⁊ remanẽt 37. anni quos multiplicabo ꝑ diſtãtiã veneris a ꝑncipio decime domꝰ ⁊ ꝓueniẽt. 370 ⁊ diuidã ꝑ. 30. ſ. ꝑ lõgitudinẽ iter decimã domũ ⁊ vndecimã ⁊ exibũt. 12. anni ⁊ remanẽt poſt diuiſionẽ. 10. ꝗ multiplicabo ꝑ. 12. ⁊ diuidã ꝑ. 30. ⁊ exibũt ꝗtuor menſes. ſubtrahã ergo. 12. annos ⁊ ꝗtuor mẽſes ab annis maioribus veneris ⁊ remanebũt. 69. anni ⁊. 8. mẽſes: ⁊ erũt anni quos dat venus ĩ tali caſu. Iſtud exẽplũ poteris applicare ad alios angulos ⁊ domos. Dicit haly abenragel quãdo alcochoden fuerit combuſtus ⁊ ipſe iens ad ſolem ita ꝙ nõ appareat ꝑdit totum datũ ſuũ. qꝛ qñ eſt in hoc ſtatu nõ dat ni-

ſi dies vel horas vel res que nomē nō hñt. ⁊ terminus cōbuſtiōis eſt iſte. Poſtq̄ ſaturnus fuerit occidentalis a ſole ⁊ ſol iuerit ad eum ⁊ fuerit inter eos. 15. gradus donec remanſerit ⁊ orientalis fuerit ⁊ fuerit inter eos decē gradus cōpleti. Et iupiter illud idē. Mars tamen poſtq̄ inter eum ⁊ ſolē in occidente fuerint. 15. gradus quouſq̄ ſit oriētalis ⁊ inter eos ſint nouē gradus. Mercurius tamē facit facta ſua ⁊ dat dona ſua completa q̄diu fuerit directus: dummodo nō ſit appropinquatus ſoli ad minus de ſeptem gradibus ⁊ a ſeptē gradibus vſq̄ ad. 5. dat. nō tamē cōplete. Sed a principio ſeptē graduū donec tranſeat ſolē per quinq̄ gradus perdit ſuū datū totū. ⁊ a quinq̄ gradibus vſq̄ ad cōplementū ſeptem graduū dat modicū: verum poſtq̄ tranſiuit. 7. gradus dat ſuū datum completū. ⁊ hoc idem facit venus excepto q̄ quando apparet viſibiliter ad minus horū quinq̄ graduū dat tunc datū ſuū cōpletum. Luna tamen qñ applicat ſoli eundo ad eū ⁊ fuerint inter eos. 15. gradus debilitat̄ eius factum ⁊ dat modicā rem. ſ. dies vel qđ huic aſſimilat̄. Et quando applicuerit ſoli ad. 12. gradus ꝑdit totū eius datū donec tranſiuerit gradum ſolis per. 10. gradus ⁊ tūc dat modicū datū dies. ſ. vel qđ ei aſſimilat̄ quouſq̄ tranſiuerit ſolē per. 12. gradus ⁊ tūc dabit totū eius datum cōpletum. Caſus autē planete qui eſt cōtrarius exaltationi aufert mediū dati. ⁊ terminus huius caſus ⁊ ita ſol cū fuerit in q̄nto gradu libre quouſq̄ tranſeat. 25. gradus eiuſdē eſt in caſu ſuo. reſiduū ſigni iudicabit̄ ſicut detrimentū. Saturnus eſt in ſuo caſu a p̄ncipio duodecim gradus arietis donec trāſeat. 26. graduū eiuſdē: ⁊ reſiduū ſigni pro detrimento iudicabit̄. Jupiter eſt in ſuo caſu a q̄rto gradu capricorni vſq̄ ad complementū. 20. graduū. ⁊ reſiduū ſigni iudicabit̄ ſicut detrimētū. Mars ē i ſuo caſu a p̄ncipio. 19. gradus cancri vſq̄ ad finē ipſius cancri. ⁊ in p̄ncipio ipſius ſigni iudicat̄ ſicut detrimentū. Et venus eſt i ſuo caſu poſtq̄ trāſiuit terminū Jouis vſq̄ ad. 21. gradū virginis. Jſtud de venere qđ dicit nō pōt ſtare niſi itelligas ſcđm terminos ptolemei. ſcđm enim terminos illos. 14. gradus virginis eſt finis termini iouis. Scđm vero terminos poſitos in alchabitio nō eſt ita. ibi eni terminus iouis finit̄ in. 21. gradu virginis. Uel igit̄ lr̄a haly eſt corrupta vel nō pōt dictū ſuū itelligi niſi ſm terminos ptolemei. Et mercurius eſt in ſuo caſu a p̄ncipio. 8. gradus piſciū vſq̄ ad cōplementū. 19. graduū ipſius: ⁊ in reſiduo eiuſdē ſigni iudicat̄ tanq̄ ſi eſſet in detrimento ſuo. Retrogradatio triū ſupiorū planetarū a p̄ncipio ſue retrogradatiōis vſq̄ ad oppoſitionē ſolis. i. vſq̄ ad mediū retrogradatiōis aufert medietatē dati ⁊ alia medietas remanet. ⁊ qñ trāſiuerit oppoſitionē ſolis aſpice quot gradus ⁊ minuta ibit retrogradādo ab oppoſitiōe ſolis ⁊ quot fuerint aſpice quā partē ꝓportionalē hñt ad oēs gradus quos hēt retrogradari ab oppoſitiōe vſq̄ ad directionē ⁊ tm̄ addas medietati dati ⁊ dirigas gradus illos recte cum ſuis minutis tali modo q̄ qñ planeta fuerit i p̄ncipio directionis ſue dabit recte ſuū datū cōpletū. Pono in hoc exemplū: pono q̄ mars fuerit alcochoden ⁊ fuerit datū ſuū totū. 60. anni ſm ꝓportionem p̄us factā inter angulū ⁊ ſuccedentē ⁊ ponat̄ q̄ ſit ipſe retrogradus iter mediū retrogradatiōis amiſit ergo i medio retrogradationis ſue ⁊ aſſ mediū retrogradatiōis medietatē hoꝝ annorū ⁊ remāſerūt. 30. anni: ⁊ pono q̄ iuerit vltra mediū retrogradatiōis ſue. i. oppoſitionē ſolis retrogradando ꝑ duos gradus: ⁊ pono q̄ ab oppoſitiōe vſq̄ ad directionē debeat ire retrogradādo ꝑ. 10. gradus. multiplicabo igit̄ duos gradus ꝑ medietatē dati q̄ amiſit. ſ. per. 30. annos ⁊ ꝑueniēt. 60. q̄. 60. diuidā per. 10. ⁊ exibūt. 6. anni quos annos addā medietati dati. ſ. 30. annis ⁊ ꝑueniēt. 36. anni. hoc eēt datū martis in caſu ꝓpoſito. Tñ venus ⁊ mercurius poſtq̄ q̄libꝫ eorū icipit retrogradari ꝑdit medietatē dati eius q̄ dat qñ ē directus: ⁊ poſtmodū aſpi-

ce quot gradus ⁊ minuta ſibi remanēt vſq͡ʒ ad occultatiōnē ſuam recte q̄nto plus poteris: q2 venus forte apparebit exiſtēdo īter eā ⁊ ſolē minus. 5. gradibus. Et qn̄ fuerit apparens dabit mediū datū niſi apparuit exiſtēdo īter eā ⁊ ſolē minus. 5. gradibus q2 tūc nō ꝓdeſt illi apparitio illa ī hoc caſu. Poſtmodū dirigas illos gradus ⁊ minuta poſtq̄ retrogradari īcepit quouſq͡ʒ occultauerit ſe ſubtiliter ⁊ recte ⁊ diuidas ꝑ hoc mediū dati ꝙ remāſit in mō ꝑdicto. q2 qn̄ occultat̄ totū ꝑdit eius datū ſicut ꝑdiximus q2 nihil remanet ei. Et pōt exēplificari ad ſilitudinē exēpli dati ī retrogradatiōe triū ſupioꝝ. Dicit haly ꝙ iupiter ⁊ venus qn̄ cōiuncti fuerint corpaliter vel quādo aſpiciūt alcochodē de tertio vel ſextili addunt numero annoꝝ quos dedit alcochoden ſm̄ numerū annorū ſuoꝝ minoꝝ annos vel mēſes vel dies vel horas iuxta virtutes vel debilitates eoꝝ ⁊ tamē ambe infortune ſaturnus ⁊ mars qn̄ iungunt̄ corporaliter cū alcochoden vel ipſum aſpiciunt de oppoſito vel q̄rto minuūt ei numerū annoꝝ ſuoꝝ minoꝝ. Sed qn̄ mercurius fuerit cū fortunis addentibus alcochoden addit ipſe ſimiliter numerū annorū ſuoꝝ minoꝝ: ⁊ qn̄ fuerit cum infortunis minuentibus alcochoden minuit etiā partem ſuā ⁊ qn̄ mars ⁊ ſaturnus aſpexerint de tertio a ſignis breuiū aſcenſionū aut de ſextili a ſignis longarū aſcenſionū minuunt. Et dico quod ſol in quarta ⁊ oppoſitione minuit numerū annoꝝ ſuoꝝ minoꝝ: ⁊ addit de. 3. ⁊ ſextili. Multi ex aſtrologis antiqs ⁊ modernis dicunt qđ luna fortunata addit de tertio vel ſextili. ⁊ oēs ſapientes huius ſcientie confitent̄ quod qn̄ natus nō habuerit hylech ⁊ habuerit aliquā duarum fortunarum in aſcendente vel medio celi poſſibile eſt quod viuet ſcđm q̄ntitatē annoꝝ minorū illius fortune que vitam ſignificauit niſi gradus aſcendens ⁊ luna fuerint infortunati vel fuerit eadē fortuna dn̄a domus mortis: q2 tūc ſigat modicā durabilitatē ⁊ vitam.

Almutē vero qui preeſt natiuitati. Hic auctor docet eligere almutem. i. planetā dn̄atorem in figura a quo accipit̄ eſſe nati poſt hylech et alcochodē. Sententia littere eſt iſta. planeta hn̄s maius dominiū ſiue plures fortitudines in. 5. locis ꝑdictis a q̄bus accipit̄ hylech q̄ ſunt locus ſolis locus lune locus cōiunctiōis vel preuentiōis pars fortune gradus aſcēdens ille pl̄a eſt almutē idē vincēs. Et ſi aliqs habuerit dignitates in duabus vel tribus vel pluribus locis ex locis ꝑdictis ille eſt almutē. Uerbi grā: pono ꝙ vnus planeta ſit dn̄s aſcēdētis ⁊ dn̄s termini eiuſdē aſcendētis ⁊ cū hoc dn̄s faciei eiuſdē. talis planeta haberet ī aſcendēte. 8. fortitudines: ⁊ pono ꝙ alter planeta ſit dn̄s exaltatiōis aſcendētis ⁊ dn̄s domus loci ſolis ⁊ dn̄s triplicitatis ptis fortune: talis pl̄a eſſet dignior almutē quā primus: q2 habet plures fortitudines ī locis ꝑdictis. Et vt abbreuiet̄ ſermo coligende ſunt fortitudines cuilibet pl̄e ī 5. locis ꝑdictis: ⁊ ille eoꝝ qui abundauerit in numero fortitudinum ille erit almutem.

Et ex hoc profectio in annis natiuitatuʒ atq͡ʒ mun. In hoc capl̄o docet opus ꝑfectiōis. i. mutationis annorum de vno ſigno ad aliud: ⁊ hoc dupliciter. Primo ī annis natiuitatū. Scđo ī annis magnarū cōiunctionū. Opus ī annis natiuitatū eſt facile ⁊ eſt ſnalr̄e talis. cū volueris ſcire ad ꝙ ſignū applicat ānus natiuitatis alicuius: vide quot anni ſolares pfecti trāſierīt nato ⁊ īcipies a ḡdu aſcēdēte natiuitatis: ⁊ dabis cuilibʒ āno vnū ſignū: ⁊ vbi finitus fuerit numerus ibi erit ſignū ꝑfectiōis ab aſcēdēte. Uerbi grā: aſcēdēs alicui⁹ natiuitatis fuit. 10. gra. arietis ī fine pmi āni venit ꝑfectio ad. 10. ḡdū tauri In fine ſcđi āni ad. 10. ḡdū geminoꝝ: ⁊ ſic ſm̄ hūc ordinē dādo cuilibet anno ſignū vnū

vſq ad cōplemētū. 12. annoꝝ, tūc eni. ſ. i fine. 12. ānoꝝ reuertit ad locū radicis. Si aūt multi anni trāſierint nato ſubtrahe a toto numero ānoꝝ pfectorū q trāſierūt nato. 12. quotiēs poteris id eſt diuide p. 12. ⁊ numerū q remanet īfra. 12. proijce ab aſcēdēte natiuitatis ſm modum pus dictū. Uerbi gra: aſcendēs cuiuſdā natiuitatis fuit. 13. gradus virginis: ⁊ trāſierūt nato. 32. anni ſolares cōpleti. ſubtrabam a. 32. annis. 12. bis ⁊ remanēt. 8. anni cōpleti: dabo ergo primum annū virgini: ſecundum libre: tertium ſcorpioni: quartū ſagittario: qntū capricorno: ſextū aquario: ſeptimū piſcibus: octauū arieti: veniet ergo pfectio ad ſignū qd ſuccedit imediate. ſ. ad taurū ad cōſimilē gradū gradui radicis. ſ. ad. 13. gradū eiuſdē. Sicut dixi de gradu aſcēdente: ita faciēdū eſt de gradu ſolis: ⁊ gradu lune: ⁊ gradu ptis fortune: ⁊ vbi applicuerit annus dn̄s illius ſigni eſt diſpoſitor illius anni. Et ab illo accipiunt facta de qbus natus ſe intromittet illo anno ⁊ fortunia ⁊ īfortunia q̄ accidēt ſibi illo anno. Auctor ponit exēpla in littera: ideo nō eſt neceſſe multum inſiſtere exemplis. Deinde dicit auctor cū pfectio anni puenerit ad aliquē gradū alienius ſigni ⁊ fuerit aliqs planeta vel radij alicuius planete poſt ipſuꝫ gra. in eodem ſigno vel in eadem domo in figura ⁊ volueris ſcire quando pueniet profectio ad ipſum planetā vel radios eius: vide quot gradus ⁊ minuta ſint inter gra. ad quē pueniit annus ⁊ ipſum planetā vel radios eius ⁊ multiplica illos per. 12. ⁊ ſextā partem vnius diei hoc eſt dicere. dabis cuilibet gradui. 12. dies ⁊ ſextā partē vnius ⁊ prouenient tibi dies qui ſunt a pncipio illius anni vſq ad tempus in quo pfectio perueniet ad planetā vel eius radios. Ratio aūt quare cuilibet gradui dātur. 12. dies ⁊ ſexta vnius diei eſt: qꝛ hoc modo in fine anni cōpletur vnum ſignum. Si enim multiplicaueris. 30. gradus per. 12. ⁊ ſextam vnius prouenient. 365. dies qui ſunt dies vnius anni. Dicit Ptolemꝰ in propoſitione. 36. quarte partis quadripartiti ſui. ⁊ ſciemus diſpoſitionē facti annorū accipiendo numerū annoꝝ natiuitatis: ⁊ pijciemus eos a quolibet locoꝝ hylegioꝝ ſcdm ordinē ſignoꝝ dando vnicuiq ſigno annū vnū ⁊ accipiemus diſpoſitorē a ſigno in quo applicat numerꝰ graduū. Idē Haly in cōmēto dicit qd i hoc dicto vult narrare Ptolemeus qd quodlibet ſignū diſponit anno vno: ⁊ ſic ibit ſigni reuolutio in quo eſt ſignificator qbuſlibet. 12. annis vna vice vſq ad finē vite: ⁊ hoc ſciūt oēs aſtrologi.

PRofectio autē ex annis mundi. Hic docet opus pfectionis ī annis mundi. Snia littere eſt talis. Cū volueris ſcire applicationē annoꝝ alicuius ſecte vide quot tranſierint anni ſolares cōpleti a principio illius anni ī quo fuit magna cōiunctio que ſignificauit illam ſectam: ⁊ diuide illum numerū annoꝝ per. 12. ⁊ numerū q remanſerit infra. 12. pijce ab aſcendēte illius anni in quo fuit coniunctio ⁊ vbi applicuerit numerus ibi eſt ſignū pfectionis. Auctor ponit exemplū in littera de ſecta ſarracenoꝝ. i. machometi: ⁊ dicit qd iter annū coniunctionis q̄ ſignificauit legem illam ⁊ annū apparitiōis machometi. ſ. in quo incepit pdicare fuerūt. 61. anni. Alia littera hēt. 52. anni. Ego credo qꝫ debēt eſſe. 52. anni: ⁊ 57. dies. alioquin nō cōcordabit cū illo qd dicit poſtea. ⁊ aſcēdēs illius anni in quo fuit illa cōiunctio fuit ſignū geminoꝝ ⁊ peruenit ille annus in quo incepit predicare ad ſignū virginis. ſ. ad ſignū illius planete qui fuit dn̄s ſigni aſcendētis anni cōiunctionis. Si eni ſubtrahantur a. 51. 12. quotiens poterit remanent. 3. detur ergo ſigno geminoꝝ primus. ſcds cancro. tertius leoni. ⁊ ſic annus incompletus qui nō fuit poſitus ī numero peruenit ad ſignum virginis. Nō eſt nobis magna cura quot anni fuerunt ab anno illius coniunctionis vſq ad primum annū arabū. Sufficiat eni nobis ſcire qꝫ annꝰ ille i quo iceperāt āni arabū pueniet ad virgi

ne: qꝛ anni arabū ſūt nobis noti ex tabulis extratiōis erarū ꝛ poterimus incipe a ṽgine ſm ꝙ dicit auctoꝛ in lr̃a. Et qꝛ tpe auctoꝛis ipſi opabant̃ i ptibus ſuis p annos pſarū: iō applicat dcm̃ ſuū ad annos pſarū. ꝛ dicit cū volueris hr̃e noticiā hui⁹ rei. i. ſcire ad ꝙ ſi gnū applicat ann⁹ ex āno cōiunctiōis q̃ ſigauit ſectā ſarracenoꝝ vide quot āni pſarū trā ſierūt ꝛ verte illos i dies p tabulā extractiōis erarū deſeruiētē ānis pſaꝝ: aut ꝙ multipli cent̃ āni p. 365. tot eni dies cōtinet ann⁹ pſicus qꝛ anni pſici nō hn̄t q̃rtā diei ꝛ nume ro dierū q pueuerit tibi adde. 3624. dies. tot eni dies fuerūt a pn̄° annoꝛū arabū vſqꝫ ad pn̄m annoꝛū pſarū. ꝛ ꝙ collectū fuerit diuide p. 365. ꝛ q̃rtā vnius: ꝛ pueniēt anni ſo lares: ſi qd reſiduū fuerit erunt dies āni iperfecti. Et potes ēt numerū dieꝝ reducere ad annos ſolares p tabulas extractiōis eraꝝ deſeruiētē annis ſolarib⁹. Tota itentio aucto ris ſtat i hoc ꝙ ſciamus quot anni ſolares pfecti trāſierūt ab initio ānoꝝ arabū vſqꝫ ad tp̄s cōſideratiōis ꝛ dam⁹ cuilibꝫ āno vnū ſignū ſm modū pus dictū: ꝛ icipiem⁹ a ṽgine: ꝛ ego ponā exēplū applicādo ad cōputatiōes nr̃as ſꝫ annos dn̄i nr̄i ieſu xp̄i. Cū volue ris ſcire ad ꝙ ſignū applicat annus cōiūctiōis q̃ ſigauit legē ſarracenoꝝ. ſubtrahe ab an nis xp̄i. 621. annos ꝛ. 6. mēſes ꝛ. 14. dies tot eni anni fuerūt a pn̄° annoꝝ xp̄i vſqꝫ ad pn̄ cipiū annoꝝ arabū ꝛ numerū annoꝛū pfectoꝛū q remāſerit diuide p. 12. ꝛ illud ꝙ rema net pijce a ṽgine dādo cuilibet āno ſignū vnū ſm modū pus dictū ꝛ remanet annus im perfectus ſeq̄ns annos pfectos qs diuiſiſti manet i ṽgine. Uerbi gr̃a: anni xp̄i ſūt mō. 1330. cōpleti ꝛ. 22. dies ab illis ſubtrahā. 621. annos. 6. mēſes. 14. dies remanēt. 708 anni ſolares pfecti. 6 mēſes ꝛ. 8. dies. Jlli ſūt anni q trāſierūt a pn̄° annoꝝ arabū vſqꝫ mō. qs annos pfectos diuidā p. 12. ꝛ totus numer⁹ ſurgit ita ꝙ nō remanet aliqs ānus pfectus. Dico ergo ꝙ pfectio āni cōiunctiōis magne q̃ ſigauit ſectā ſarracenoꝝ mō eſt i virgine ſꝫ ſniaꝫ auctoꝛis. Sicut exēplificatū eſt de ſecta ſarracenoꝝ ita pōt fieri i alijs ſe ctis ſi debāt dici ſecte ſi ſciat̃ ꝯiūctio ſigans illā ſectā ꝛ aſcēdēs āni ꝯiūctiōis. Sꝫ de hac mā nō expedit multū loq. eſt eni res q̃ nō cōcoꝛdat cū fide nr̃a: ſꝫ ſi qs delectat̃ i his ꝛ vo luerit reducere mutatiōes q̃ fiūt i legib⁹ ad mot⁹ ſupioꝝ coꝛpoꝝ legat libꝛos albumaſar ꝺ magnis ꝯiūctiōib⁹ ꝛ ibi iueniet. Deīde dic̃ ſi volueris ſcire pfectionē a ſigno ꝯiūctiōis q̃ ſigauit pdictā ſectā pijce ānos pdictos a ſcoꝛpiōe: qꝛ ꝯiūctio illa ſꝫ eū fuit i ſcoꝛpione Si ṽo volueris pfectionē ab aſcēdēte regni vide quot āni ſolares trāſierūt a pn̄° illi⁹ regni ꝛ pijce ab aſcēdēte eiuſdē regni. Jpe exēplificat ꝺ vno regno: ſꝫ neſcio ꝺ q̃ regno loqt̃ ꝛ nō curo qꝛ ſine exēplo ſuo pōt itelligi lr̃a. Sic̃. aūt dꝫ de aſcēdēte regni ita dꝫ iteli gi de aſcēdēte fūdatiōis alicu⁹ ciuitatis vel caſtri vel ēt cuiuſcūqꝫ edificij: ita ꝙ accipiāt̃ āni ſolares pfecti q trāſiert̃ a pn̄° fūdatiōis illi⁹ pijciant̃ ab aſcēdēte pncipij fūdatiōis ſꝫ modū an̄ dcm̄. Deīde dic̃ ſi volueris pfectiōeꝫ ab aſcēdēte mutatiōis ꝯiūctiōis Jouis ꝛ ſaturni ꝺ triplicitate aq̄tica ad triplicitatē igneā ſubtrahe ab ānis pſarū. 176. ānos p ſicos ꝛ ꝯuerte illos q remanēt i ānos ſolares ꝛ pijce a leōe. vult dicere ꝙ ꝯiūctio iouis ꝛ ſaturni i pn̄° ānoꝝ pſarū fuit i triplicitate eq̄tica ꝛ poſt pn̄m annoꝝ pſarū p qs ipi ꝯputa bāt p. 176. ānos mutauit ſe ꝯiūctio ad triplicitatē igneā: iō iubꝫ ſubtrahert̃ ab ānis pſaꝝ 176. ānos ꝛ remanēt āni q trāſiert̃ ab āno mutatiōis cōiūctiōis ad triplicitatē igneā ꝛ iubꝫ eos ānos q remanēt vertert̃ i ānos ſolares qꝛ pſici nō hn̄t biſextū: ꝛ āni ſolares hn̄t pfectio āt fit ſꝫ ānos ſolares: ꝛ iubꝫ pijcere a leōe: qꝛ ſꝫ ipm leo fuit aſcēdēs i āno muta tionis coniunctiōis ad triplicitatem igneā. ex quo videtur ꝙ auctoꝛ iſte fuit ꝛ cōpoſuit hūc libꝛū in tpe quo coniunctio fuit in triplicitate ignea: nūc autem hec coniunctio eſt in triplicitate aerea. ideo ponam exemplum de triplicitate in qua nos ſumus. Cum volue ris ſcire pꝛofectionem ab anno mutationis coiunctionis iouis ꝛ ſaturni ad triplicita

tē aereā ſubtrahe ab annis xpi.1324.annos pfectos 2.71.dies 2.20.horas.tm̄ enī tē
pus trāſiuit a pncipio annorū xpi vſq ad pncipiū annoꝝ mutatiōis cōiunctionis ad tri
plicitatē in q̄ nos ſumus: 2 reſiduū pijce a.13.gradu tauri.ille enī fuit aſcēdens anni ſu
pradicti: 2 vbi pduxerit te numerus ibi erit pfectio anni.Uerbi grā:anni xpi ſūt modo.
1330.cōpleti:2.22.dies.ab illis ſubtrahā.1324.annos 2.71.dies.2 remanebūt.5.an
ni pfecti 2.316.dies anni iperfecti:dabo primū annū tauro incipiēdo a.13.gradu ei⁹
2 ſm annū ſigno geminorū incipiēdo a.13.gra.eius tertiū cancro.quartū leoni incipiē
do a.13.gradu eius.quintū virgini incipiendo a.13.gradu eius.venit ergo pfectio.6.
anni nondū perfecti ad librā ad.13.gradū.Et ſi volueris ſcire gradum in quo eſt pfe
ctio diei vltimi ex diebus q trāſierūt de anno iperfecto multiplica numerū dierū anni i
perfecti per.30.2 productū diuide per.365.2 numerus quotiēs erit gradus.Si aūt ali
quid remāſerit poſt diuiſionē multiplica illud p.60.2 diuide p idē qd̄ prius 2 numerus
quotiēs erit minuta.verbi grā.in pppoſito exemplo remāſerūt de anno iperfecto.316
dies quos multiplicabo p.30.2 puenient.9480.quē numerū diuidam per.365.2 eri
bunt.25.gradus 2 remanēt poſt diuiſionē.355.que multiplicabo per.60.2 pueniēt.
21300.2 diuidā per.365.2 exibunt.58.minuta addā ergo ſuper.13.gradū libre.25.
grad⁹.2.58.minuta 2 perueniet numerus vſq ad.8.gradus 2.58.minuta ſcorpionis.
ibi ergo nunc eſt pfectio ab aſcendēte anni mutatiōis cōiunctiōis ad triplicitatē aereā

OEt ex hoc directio. In hoc capitulo auctor docet dirigere ſi
gnificatorē quēlibet ad quēlibet locū circu
li:Intelligendū eſt primo qd̄ directio ſiue dirigere ſignificatorē ad aliquē locū
circuli nihil aliud eſt quā īuenire gradus eqnoctialis qui reuoluunť a loco ſigni
ficatoris vſq ad locū ad quē debet dirigi.Si vero locus ſignificatoris fuerit in medio
celi vel i angulo terre tūc dirigere eſt inuenire gradus equinoctialis qui reuoluunť a lo
co ſignificatoris vſq ad locū ad quē dꝫ dirigi in horizonte recto.Si aūt fuerit in aſcen
dēte vel in occidēte tunc dirigere eſt inuenire illos gradus eqnoctialis in horizonte ob
liquo.Si aūt nō fuerit in aliq̄uo horū locorū tunc accipiunť aſcēſiōes mixtim.ſ.miſcē
do aſcenſiōes circuli directi cū aſcēſionibus regiōis: pportionaliter tm̄ ſm diſtantiā lo
ci ſignificatoris ab angulis: 2 gradus directiōis qn̄q ſignificāt annos qn̄q dies qn̄q
alia tpa.In natiuitatibus enī glibet gradus ſigat annū. In reuolutiōibus aūt annorum
mundi 2 natiuitatū glibet gradus ſignificat diē.Et quidā volūt q in reuolutiōibus an
norū:59.minuta 2.8.ſcda.ſ.motus ſolis in vno die ſignificant vnū diē. In cōiunctioni
bus ſolis 2 lune 2 i oppoſitiōibus ſm quoſdā glibꝫ.13.gra.10.mi.ſ.quātū luna moueť
i die p mediū curſū ſigant diē. Cū ergo volueris ſigatorē aliquē dirigere ad aliquē lo
cū circuli ſi ſigator ille fuerit i gradu medij celi vel in angulo terre ſubtrahe aſcenſiōes
circuli directi gradus ſigatoris ab aſcēſiōibus circuli directi loci ad quē vis eū dirige
re 2 remanēt gradus directiōis.Si vō ſignificator dirigēdus fuerit i aſcēdēte aut occi
dēte ſubtrahe aſcenſiōes circuli oblīq gradus ſignificatoris ab aſcēſiōibus circuli obli
qui illius loci ad quē vis eū dirigere 2 remanēt gradus directiōis.Exemplū qn̄ ē i me
dio celi.Pono q luna ſit i medio celi in.5.gradu aq̄rij 2 pono q radij oppoſiti ſaturni
ſint i.6.gradu piſciū.Ponā qd̄ velim dirigere lunā ad radios oppoſitos ſaturni.Queſi
ui igiť aſcēſiōes gradus lune i circulo directo 2 iueni.37.gra.23.minuta.Queſiui etiaꝫ
aſcēſiōes ſexti gradus piſciū vbi ſūt radij oppoſiti ſaturni i eodē circulo directo 2 inue
ni.67.gradus.48.minuta.Deīde ſubtraxi aſcēſiōes lune ab aſcēſiōibus radioꝝ ſaturni

aſcēdente. Pono q luna ſit i eodē .5. gradu aq̄rij ⁊ radij ſaturni i. 6. piſciū. Queſiui aſcē ſiōes gradus lune i circulo obliquo in regiōe cuius latitudo eſt. 48. graduū. ⁊ iueni. 330. gra. 22. minuta. Queſiui etiā aſcēſiōes ſexti gradus piſciū ⁊ iueni. 348. gra. 31. minuta ſubtraxi aſcenſiōes lune ab aſcēſiōibus gradus radiorū ſaturni ⁊ remāſerūt. 18. grad. 9. minuta. illi ecūt gradus directiōis in hoc caſu. hoc eodē modo dirigit gradus aſcendēs ad quēlibet locū circuli. Si vō ſigator dirigēdus fuerit extra hec loca tūc ſi fuerit inter mediū celi ⁊ aſcendēs vide diſtātiā eius a medio celi ſubtrahēdo aſcēſiōes gradus medij celi in circulo directo ab aſcēſiōibus gradus ſignatoris quā diſtantiā ſerua. Deide ſcias medietatē arc⁹ diurni gradus ſigatoris p modū dictū in capitulo de radiatiōibus ⁊ ſerua eā. Deinde ſubtrahe aſcenſiōes circuli directi gradus ſignificatoris ab aſcenſiōibus circuli directi loci ad quē vis eū dirigere ⁊ q remāſerit erit ſignificator circuli directi ſerua eā. Deinde ſubtrahe aſcenſiōes gradus ſignificatoris in circulo obliquo ab aſcenſiōibus loci ad quē vis eū dirigere in eodē circulo obliquo ⁊ q remāſerit eſt ſigator regiōis. Deinde ſubtrahe ſigatorē minorē de maiori ⁊ differentiā multiplica p diſtātiā ab angulo medij celi ⁊ pductū diuide p medietatē arcus diurni ſigatoris ⁊ pueniet pars pportionalis q̄ adde ſup ſignificatorē circuli directi ſi fuerit minor ſigatore regionis: vel ſubtrahe ſi fuerit maior ⁊ q pueuerit erit gradus directiōis. Si aūt velles dirigere cōtra ſucceſſionē ſignorū ſicut dirigunt partes ⁊ planete retrogradi. ſ. pcedēdo ab aſcendēte verſus mediū celi tūc debes accipere diſtantiā ſigatoris ab aſcēdente p aſcenſiōes regiōis ⁊ debes addere ptē pportionalē dr̄ie duor ſigatorū ſup ſignificatorem regiōis: ſi ille erit minor ſignificatore circuli directi aut ſubtrahere ab eo ſi eſſet maior. in alio nō differt opus. Si aūt ſigator dirigēdus fuerit īter aſcēdens ⁊ angulu terre: vide diſtantiā gradus ſigatoris ab aſcendēte ſubtrahendo aſcēſiōes gradus aſcēdētis regionis ab aſcēſiōibus gradus ſigatoris regiōis ⁊ ſerua diſtantiā. Deinde ſcias medietatē arcus nocturni gradus ſigatoris p modū dictū in ope radiationū quā ēt ſerua. Deinde ſubtrahe aſcenſiōes gradus ſigatoris in circulo obliquo ab aſcēſiōibus loci ad quē vis eū dirigere in eodē circulo obliquo ⁊ qd remāſerit eſt ſigator regiōis quē ſerua. Deide ſubtrahe aſcenſiōes gradus ſignificatoris circuli directi ab aſcenſiōibus circuli directi loci ad quē vis eū dirigere ⁊ q remāſerit erit ſigator circuli directi. deide ſubtrahe minorē de maiori ⁊ remāebit dr̄ia duorū ſigatorū: quā multiplica p diſtātiā gradus ſigatoris ab aſcēdēte ⁊ pductū diuide p medietatē arcus nocturni g̃dus ſigatoris ⁊ pueniet ps pportionalis quam adde ſigatori regionis ſi fuerit minor ſigatore circuli directi: vel ſubtrahe a ſigatore regiōis ſi fuerit maior ſigatore circuli directi: ⁊ q poſt additionē vl ſubtractionē puenerit ſūt g̃d⁹ directiōis. Si vō volueris diriger ꝯ ſucceſſionē ſignor. ſ. pcedēdo ab āgulo terre v̄ſus aſcēdēs: tūc debes accipere diſtātiā ſigatoris ab āgulo terre p aſcēſiōes circuli directi ⁊ multiplicare illā p dr̄iaȝ duor ſigatorū ⁊ diuidere p medietatē arcus diurni vt pus dictū ē: ⁊ ptē pportionalē debes addere ad ſigatorē circuli directi ſi fuerit minor ſigatore regiōis. Uel ſubtrahere ſi fuerit maior i alio nō differt opus. Si aūt ſigator dirigēdus fuerit iter angulū terre ⁊ gradū occidētis opari debes cū g̃du oppoſito ſigatoris ⁊ cū gradu oppoſito loci ad quē vis eū dirigere ⁊ p diſtātiā gra. oppoſiti ſigatoris a medio celi: ⁊ p medietatē arcus diurni gra. oppoſiti ſigatoris gra. n. oppoſitus ſigatoris tm̄ diſtat a linea meridiana q̄tū gra. ſigatoris ab āgulo terre: ⁊ medietas arcus diurni gra. oppoſiti eſt tāta q̄ta eſt medietas arcus nocturni ſignificatoris. et eſt tūc idē opus q fuit iter mediū celi ⁊ aſcēdens. Si vō ſigator dirigēdus fuerit iter angulū occidētis ⁊ mediū celi debes opari ſic p g̃dū oppoſitū ſigatoris ⁊ p diſtātiā eiuſdē

ab aſcēdēte ⁊ p medietatē arc⁹ nocturni eiuſdē gra. oppoſiti ⁊ p ğdū oppoſitū loci ſigā toris ad quē dirigēdus ē: ⁊ ē eadē opatio ſic ſit iter aſcēdens ⁊ angulū terre. Si vo cōtin gat ꝙ ſigator dirigēdus ſit ī vna ğdra ⁊ loc⁹ ad quē dꝫ dirigi ſit ī alia ğdra. Uerbi grā: ſigator ſit iter mediū celi ⁊ aſcēdēs: ⁊ locus ad quē dꝫ dirigi ſit iter aſcēdēs ⁊ angulū ter re tūc pmo dēs dirigere vſqꝫ ad angulū ⁊ poſtea dirigere angulū vſqꝫ ad locū ad queꝫ dꝫ dirigi ⁊ iūgere has directiōes inſil. Diriges aūt ſigatorē pus dictū: ita ꝙ accipias di ſtantiā ſigatoris ab angulo q eſt retro ipm ī ordine ſignoꝝ ſicut ſi fuerit inter angulum medij celi ⁊ aſcēdens accipies diſtātiā eius ab angulo medij celi. Et ſi fuerit iter aſcēdēs ⁊ angulū terre accipies diſtantiā eius ab aſcendēte: accipies etiā medietatē arcus diur ni vel nocturni gra. ſigatoris vel eius oppoſiti p modū pus dictū: ⁊ angulū ad queꝫ vis dirigere accipies ꝓ loco ad quē dꝫ dirigi: ⁊ teneto ordinē pus dictū. Jlla directiōe fctā diriges angulū p modū pus dictū qñ ſigator fuerit ī aliquo āguloꝝ vſqꝫ ad locū ad quē dꝫ dirigi ſigator: ⁊ addes vnā directionē cū alia: ⁊ ꝓueniēt gradus directiōis. Auctor ī lr̄a dicit ꝙ dꝫ accipi diſtātia ſigatoris ab angulo ⁊ illa dꝫ diuidi p partes horaꝝ gradus ſigatoris ⁊ ꝓueniēt hore diſtātie ſignificatoris ab āgulo ⁊ dicit qd̄ dꝫ accipi ſexta pars differiētie duorū ſigatorū quā ſextā partē iubet multiplicare p horas diſtātie ſigatoris a meridie: ⁊ ꝓueniens iubꝫ addere ad ſigatorē circuli directi vel ſubtrahere p modū di ctū. Sed modus quē poſui ēſt leuior ⁊ planior. Jn mō.n. auctoris opꝫ accipere diſtantiā ab angulo p eūdeꝫ modū quē ego poſui ⁊ vltra hoc opꝫ ğrere partes horarū gra. ſiga toris: ⁊ poſtea diuidere diſtātiā ab angulo p ptes horaꝝ gradus ſigatoris ⁊ ꝙ ꝓuenerit tenere. Opꝫ etiā ſm modū ſuū ğrere ſignificatorē circuli directi ⁊ ſignificatorē regiōis p eūdem mōdū quē poſui ⁊ etiā dr̄iam duorū ſignificatorū: ⁊ vltra hoc opꝫ illā dr̄iaꝫ di uidere p ſex ad hoc vt habeat̃ .6. pars eius. Cū vero ī multitudine opationū faciliter ca dat error videt̃ mihi modus quem poſui certior. Exemplū qñ ſigator eſt iter mediū ce li ⁊ aſcēdēs ⁊ locus ad quē dꝫ dirigi eſt ⁊ in eadē ğdra ſcꝫ iter mediū celi ⁊ aſcēdēs. Po no ꝙ luna ſit hylech ⁊ ſit ī qnto gradu aq̄rij ⁊ pono qd̄ radij oppoſiti ſaturni ⁊ idē eſſet de corpe: ſint in ſexto gradu piſciū: ⁊ pono qd̄ angulus medij celi ſit. 20. gra. capricorni Ad dirigendū lunā ad radios ſaturni ğſiui pmo aſcenſiōes gradus medij celi in circulo directo ⁊ iueni. 21. gradus ⁊. 39. minuta ſubtraxi aſcēſiōes gradus medij celi ab aſcen ſiōibus gra. lune: ⁊ remāſit diſtātia lune a medio celi. 15. gra. 44. mi. Deide ğſiui aſcēſio nes gra. lūe ī circulo obliquo ⁊ iueni. 330. gra. 22. minu. ğſiui ēt aſcēſiōes gra. oppoſiti loci lune. 104. gradus ⁊. 30. minuta a qbus ſubtraxi aſcenſiōes grad⁹ lune: ſꝫ qꝛ nō po tui ſubtrahere eo ꝙ aſcēſiōes gradus lune erāt maiores aſcenſiōibus gradus oppoſiti addidi aſcēſiōibus gradus oppoſiti gradui lune. 360. gradus ⁊ ꝓuenerūt. 464. gra. 30 minuta: deide ſubtraxi ⁊ remāſerūt. 134. gra. 8. minuta ⁊ hoc fuit totus arcus diurnus grad⁹ lūe quē mediaui ⁊ fuit medietas. 67. gra. ⁊. 4. mi. Seruaui itaqꝫ diſtātiā lūe a me dio celi ⁊ medietatē arcus diurni gradus lune. Deide ſubtraxi aſcēſiōes gra. lūe ī circulo directo ğ fuerit. 37. gra. 23. mi. ab aſcēſiōibus gra. radioꝝ ſaturni ī eodē circulo ğ fue rūt 67. gra. 48. minuta ⁊ remāſerūt. 31. gra. 25. minuta: ⁊ h̄ fuit ſigator circuli directi ſuaui itaqꝫ eū. Deide ſubtraxi aſcēſiōes gra. lune ī circulo obliquo q fuerūt. 330. grad. 22 minuta ab aſcēſiōibus radioꝝ ſaturni ī eodē circulo obliquo q fuerūt. 348. gra. 31 minuta ⁊ remāſit ſignificator regiōis q fuit. 18. gradus. 9. minuta. Deinde ſubtraxi ſi gnificatorem regionis a ſignificatore circuli directi ⁊ remāſit differentia duorum ſigni ficatorū que fuit. 12. gradus. 16. minuta. Deinde multiplicaui iſtam differentiā per di ſtantiā lune a medio celi ⁊ diuiſi per medietatem arcus diurni gradus lune ⁊ prouenit

pars ꝓportionalis q̄ fuit.2.gradus.52.minuta.38.Ea quā partē ꝓportionalem etiam ſubtraxi a ſignificatore circuli directi q2 fuit maior ſignificatore regiōis ⁊ remāſerunt gra.directiōis q fuerūt.27.gradus.32.minuta.21.Eo accepi ꝑ quolibꝫ gradu vnū annū ⁊ ꝑ quibuſlibet minutis.5.reſiduis vnū mēſem.⁊ ꝑ quolibet minuto.6.dies:⁊ pro quolibet ſcd̄o.6.minuta dierū cū cōpletū fuerit hoc tp̄s a tp̄e natiuitatis cuiꝰ figura fuerit hoc mō diſpoſita morieť natus.Qū vero ſignificator eſt inter aſcēdēs ⁊ angulū terre opaberis cū diſtantia ab aſcendēte ⁊ cū medietate arcus nocturni:⁊ nō differt in alio. Cū vero volueris dirigere cōtra ſucceſſionē ſignorū ſi ſignificator fuerit inter mediū celi ⁊ aſcendēs opaberis cū diſtātia ab aſcēdente ⁊ cū medietate arcus diurni.Si aūt ſignificator fuerit iter angulū terre ⁊ gradū occidētis opaberis cū oppoſito gradu ſignificatoris ⁊ gradu oppoſito loci ad quē vis dirigere:⁊ tūc eſt opus tuū inter mediū celi ⁊ aſcendēs.Et ſi ſignificator fuerit inter gradū occidentis ⁊ mediū celi operaberis ſimiliter cū gradibus oppoſitis:⁊ tūc eſt opus tuū iter aſcēdēs ⁊ angulū terre. ¶ Nota tñ ꝙ ſm modū dictuꝫ diriguntur ſignificatores qñ nō habent latitudinē.Quando autē ſignificatores habent latitudinē difficilior eſt modus:⁊ ꝓpter hoc factū fuit inſtrumentū ad dirigendū planetas habētes latitudinē ⁊ illud inſtrumentū vocať directoriuꝫ.Videbatur eni compoſitori ſeu iuentori illiꝰ inſtrumēti ꝙ ſignificator habēs latitudinē nō poſſet dirigi ꝑ tabulas aſcēſionum:vel nō ſine magna difficultate.Ego aūt dico ꝙ inſtrumentū ſuū nō eſt ſufficiens.niſi ſit maxime quātitatis ita ꝙ poſſit recipere minuta tale autem vix poteſt fieri.In directiōibus enī vt plurimū accipiť ꝑ quolibet gradu vnus annus.mō ſi in directiōibus inſtrumentū nō ſit diuiſum niſi per gradus vix inuenietur in eo certitudo vſq; ad annum:⁊ hoc ſi inſtrumentū ſit bene factū ita ꝙ nō ſit error idiuidēdo:hoc aūt nō ſufficit.Et ego dico tibi ꝙ ſignificator habens latitudinē pōt dirigi ad locū hñtem latitudinē ꝑ tabulas aſcēſionū:⁊ vidi modū expoſituꝫ in aliqquo libro. Modus aūt eſt iſte cū volueris dirigere ſignificatorē hñtem latitudinē ab eclyptica ad corpus alicuius planete ēt hñtis latitudinē vel ad radios alicuiꝰ hñtis latitudinē.q̄re p̄mo gradū cū quo ſignificator mediat celū ſm doctrinā canonū p̄mi mobilis. Deide q̄re gradū cū quo mediat celū locꝰ ad quē vis dirigere ſm eādē doctrinā:⁊ accipies gradū cū quo ſignificator mediat celū pro loco ſignificatoris:⁊ ꝑ hūc ſcies diſtantiā ſignificatoris a medio celi vel ab aſcendēte ꝑ modū prius dictū nec plus nec minus:⁊ accipies locū:cū quo mediat celū locus ad quē dꝫ dirigi pro loco ad quē debet dirigi:⁊ cum iſtis duobus q̄res ſignificatorē circuli directi per modū prius dictū.deinde q̄re gradū cum quo oriť ſignificator i regiōe tua ſm doctrinā canonū primi mobilis:q̄re etiā gradū cū quo oriť locus ad quē debet dirigi ſm eoſdē canones.Deide cū gradu cū quo oriť ſignificator queres medietatē arcus diurni vel nocturni ꝑ modū prius dictū:⁊ q̄res ſignificatorē regiōis cū iſtis duobus gradibus.ſ.cū gradu cū quo oriť ſignificator ⁊ cū gradu cū quo oriť locus ad quē dꝫ dirigi in alio nō differt opus.Dico tibi ēt ⁊ breuiter ꝙ opꝫ querere gradū cū quo ſignificator mediat celū ⁊ gradū cū quo mediat celū locus ad quē dꝫ dirigi. cuꝫ primis duobus opꝫ q̄rere ſignificatorē circuli directi.cū aliis duobus opꝫ q̄rere ſignificatorē regiōis.Cū gradu tñ cū quo ſig̃ator mediat celū opꝫ q̄rere diſtantiā a medio celi ſi fuerit inter mediū celi ⁊ aſcendens:cū gradu aūt cuꝫ quo oriť ſig̃ator opꝫ querere medietatē arcus diurni vel nocturni.Si aūt ſignificator fuerit iter aſcendens ⁊ angulū terre opꝫ q̄rere diſtantiā ſignificatoris ab aſcēdente cū gradu cū quo oritur ſignificator ⁊ cū eodē medietatē arcus nocturni in oībus aliis eſt idē opus cuꝫ ope prius dicto.Eſt etiā vnus alius caſus q̄ pōt cōtingere in directiōibus qñ ſignificator ⁊ locus

ad quē debēt dirigi hñt latitudinē: aut vn⁹ eoꝝ hꝫ latitudinē. Pōt enī cōtingere ꝙ ſignificator dirigēdus ꝛ loc⁹ ad quē dꝫ dirigi ſimul veniāt ad lineā meridianā: ita ꝙ ambo mediāt celū cū eodē gradu lꝫ nō ſint i eodē gradu in eclyptica. Si aliqs iſtoꝝ caſuū eueniat: tūc opaberis eodē mō quo dicā. Si eni ſigator ꝛ locus ad quē dꝫ dirigi veniāt cuꝫ eodē gradu ad mediū celi: qr nō ſūt aliq̄ aſcēſiōes i circulo directo iter eos pones ꝓ ſigatore circuli directi. o. Poſtea q̄res ſigatorē regiōis accipiēdo aſcenſiōes in circulo obliquo a loco cū quo orit̄ ſigator vſqꝫ ad locū cū quo orit̄ locus ad quē dꝫ dirigi: ꝛ totū illud. ſ. ſigatorē regiōis multiplicabis ꝑ diſtantiā ſigatoris ab angulo ꝛ ꝓductū diuides ꝑ medietatē arcus diurni vel nocturni: ꝛ ꝓueniet pars ꝓportionalis quā tenebis ꝓ gradibus directiōis. Si aūt ſigator dirigendus: ꝛ locus ad queꝫ dꝫ dirigi oriant̄ cum vno ꝛ eodē gradu pones ꝓ ſigatore regiōis. o. ꝛ ſigatoreꝫ circuli directi multiplica ꝑ diſtantiā ſigatoris ab āgulo: ꝛ diuide ꝑ medietatē arcus diurni vel nocturni: ꝛ ꝓueniet pars ꝓportionalis quā tenebis ꝓ gradibus directiōis. Ponere aūt de oībus exēpla eſſet nimis lōgū: ſꝫ itendo dño cōcedēte i fine iſtius expoſitiōis ponere eq̄tioneꝫ vnius natiuitatis. in q̄ patebit modus iueſtigādi aſcendentē ꝛ eligēdi hyleeh ꝛ alcocodē: ꝛ ponā ibi aliq̄s ꝓiectiōes radioꝝ ꝛ aliq̄s directiōes ꝓ nūc aūt ſufficiat hec de ope directionū. Dicit auctor in lr̄a cognitis annis directiōis ſi volueris ſcire locū iſtius directiōis in zodiaco adde annos directiōis ſuꝑ aſcenſiōes circuli directi gradus ſigatoris ſi ſignificator fuerit i medio celi vel i angulo terre ꝛ reduces ad gradus eq̄les i circulo directo: ꝛ vbi ꝑduxerit te numerus in circulo ſignoꝝ: ibi eſt locus directionis: ꝛ dicit̄ locus diuiſiōis ꝛ dñs termini illius loci dicit̄ diuiſor. Si vero ſigator fuerit i aſcendēte adde annos directiōis ſuꝑ aſcenſiōes regiōis gradus ſigatoris: ꝛ reduc ad gradus eq̄les in circulo obliquo: et vbi perduxerit te numerus in circulo ſignorum ibi eſt locus diuiſionis: ꝛ dominus termini illius loci eſt diuiſor. Et iſtud eſt idem opus cum opere de proiectionibus radiorum: ꝛ quando feceris directionem ꝛ feceris iſtud opus inuenies in fine eundem locuꝫ ad quem direxiſti: niſi ſignificator haberet latitudinem.

ET ex hoc algebutar ī natiuitatib⁹.

In hoc capitulo auctor docet dirigere gradū aſcendentē i natiuitatibus. Sñia lr̄e eſt talis. Cōſidera in cuius planete termino ſit gradus aſcendēs ꝛ cōſidera finē illius termini. Deide q̄re aſcenſiōes gra. aſcēdētis i circulo obliquo ꝑ tabulā tue regiōis ꝛ ſerua eas: q̄re etiā aſcenſiōes finis illius termini ꝑ eandē tabulā a qbus ſubtrahe aſcenſiōes gra. aſcēdentis ꝛ gra. q remāſerint ſūt gra. directiōis. accipe ꝓ quolibet gradu annū vnū. ꝛ ꝓ qbuſlibet qnqꝫ minutis vnū mēſeꝫ: ꝛ ꝓ quolibet minuto. 6. dies ꝛ ꝓ quolibet 2o duas horas et. 24. minuta hore: ꝛ planeta q eſt dñs termini ē diſpoſitor annoꝝ ſiue diuiſor. Poſtea cōſidera finē termini: imediate ſequētis ꝛ ſubtrahe aſcēſiōes finis termini p̄cedētis ab aſcēſiōibus finis termini illius: ꝛ remanebūt gra. directionis accipe ſic p̄us ꝓ quolibet gra. annū vnū ꝛ cetera. ꝛ dñs illius termini eſt diſpoſitor ſiue diuiſor: ꝛ iſto mō facies ad finē cuiuſlibꝫ termini ſm̄ ordinē ſignoꝝ vſqꝫ ad finē vite. Et ſi fuerit i aliquo termino aliqs pl̄a vel radij alicui⁹ pl̄e ille pl̄a erit ꝑticeps in diuiſiōe. Exēplū i hoc pono ꝙ aſcendēs alicui⁹ natiuitatis fuit q̄rtus gra. virgīs cōpletus ad dirigēdū gradū iſtū ꝯſidera p̄mo i cuius pl̄e termino eſt iſte gra. ꝛ patet p̄mo ꝙ eſt i termino mercurij ꝛ durat terminus vſqꝫ ad finē. 7. gra. v̄ginis. q̄ſiui aſcēſiōes gra. aſcēdētis i horizōte obliquo i regiōe cui⁹ latitudo eſt. 48. gra. ꝛ iueni. 144. gra. 27. mi. q̄ſiui ēt aſcēſiōes finis termini. ſ. finis. 7. gra. v̄ginis ꝛ iueni. 148. gra. 2 [illegible] minu: ſubtrahi aſcēſiōes gra. aſcēdētis ab aſcēſiōib⁹

finis termini ⁊ remāſerūt.4.gra.6.minuta.dedi cuilibet gradui vnū annū ⁊ q̄buſlibet.5.minutis vnū mēſem ⁊ cuilibet minuto.6.dies:⁊ fuerūt q̄tuoꝛ anni vnus menſis ⁊ ſex dies.⁊ mercurius dn̄s termini fuit diſpoſitoꝛ iſtoꝛū annoꝛū.Deinde cōſideraui terminū imediate ſequentē q̄ eſt veneris ⁊ durat vſq₃ ad finē.17.gradus virginis.q̄ſiui aſcenſiones finis termini illius.ſ.veneris ⁊ inueni.162.gradus.15.minuta.a quibus ſubtraxi aſcēſiōes finis termini p̄cedētis mercurij:⁊ remāſerūt.13.gra.44.minuta.q̄ fecerūt.13.annos.8.mēſes.12.dies.⁊ venus diſpoſuit hos ānos.ī fine iſtius termini fuit etas nati.17.anni.9.mēſes.18.dies.Deīde ſequit̄ terminus Jouis q̄ durat vſq₃ ad.21.gradū virginis cōpletū.q̄ſiui aſcenſiōes eius ⁊ inueni.167.gra.43.minuta.a q̄bus ſubtraxi aſcenſiōes finis termini p̄cedentis:⁊ remāſerunt q̄nq₃ gradus.28.minuta q̄ fecerunt q̄nq₃ annos.q̄nq₃ mēſes.18.dies:⁊ Jupiter fuit diſpoſitoꝛ iſtoꝛū annoꝛum.Factaq₃ eſt etas nati ī fine iſtoꝛū annoꝛū.23.anni.tres mēſes.ſex dies.Deīde ſequit̄ terminus martis ⁊ faciēdū ē:vt p̄us:⁊ ſm̄ iſtū oꝛdinē ē directio cōtinuāda vſq₃ ad finē vite:⁊ quotiēs directio p̄uenit ad coꝛp⁹ vel radios ifoꝛtune veniet nato īfirmitas vel īpedimentū ī coꝛpoꝛe ſuo ſm̄ naturā illius ifoꝛtune niſi foꝛtune aſpexerint ip̄m locū.tūc.n.minuēt malū.

Ex hoc duodenaria planetaꝝ ⁊ domoꝝ.

In hoc capl'o auctoꝛ docet inuenire dn̄m duodenarie. Intelligendū eſt ad euidentiā iſtius capituli qꝫ quodlibet ſignū intelligit̄ diuidi in duodecim partes:⁊ q̄libet pars eſt de duobus gradibus ⁊.30.minutis. Hyſpalēſis ponit hoc caplm̄:⁊ duo capl'a ſequētia iter dignitates planetarū:⁊ dn̄s p̄me duodenarie eſt dn̄s illius ſigni. Dominus ſc̄de duodenarie eſt planeta ſuccedēs deſcendēdo ⁊ ſic ſm̄ oꝛdinē.Uerbi gratia: dn̄s p̄me duodenarie arietis eſt mars ſc̄de ſol.tertie venus.q̄rte mercurius. q̄nte luna. ſexte ſaturnus ſeptime Jupiter.octaue iterū mars:⁊ ſic ſc̄dm oꝛdinē. Sn̄ia auctoꝛis eſt talis.Cū volueris ſcire duodenarias planetarū vel domoꝛū vide quantū trāſiuit planeta de ſigno in quo eſt aut de domo in q̄ eſt ⁊ numerū illoꝛū graduū multiplica p̄ duodecim:⁊ ſup numerū p̄ductū adde numerū graduū quos multiplicaſti.⁊ q̄d collectū fuerit pꝛoijce ab initio ſigni in quo eſt planeta dando vnicuiq₃ ſigno.30.⁊ vbi finitus fuerit numerus ibi erit duodenaria.

Et ex hoc anaubarach.

Hic docet inuenire dn̄m nouenarie. Sn̄ia eni eſt talis.Cū volueris ſcire nouenariam ſiue dn̄ꝫ nouenarie alicuius pl'e:vide quot ḡdus ptrāſiuit pl'a de ſigno ī quo eſt:vel d̄ domo in q̄ eſt.⁊ diuide totū illud ſignū in.9.diuiſiōes.⁊ erit q̄libet diuiſio ex tribus ḡdibus ⁊.20.minutis.Deide vide ī q̄ p̄te illi⁹ diuiſiōis ſit pl'a.⁊ dabis p̄mā diuiſionē dn̄o ſigni mobilis eiuſdē triplicitatis.⁊ ſc̄daꝫ diuiſionē dn̄o ſigni ſequētis:⁊ ſic eūdo ſm̄ oꝛdinē ſignoꝛū quouſq₃ venias ad illā nouenariā in q̄ eſt pl'a cuius q̄ris dn̄m nouenarie. Uerbi ḡrā:pono q̄d ſol ſit in.24.gra.aq̄rij.ad ſciēdū ergo dn̄m nouenarie gradus ſolis dedi p̄mos tres gradus aq̄rij ⁊.20.minuta dn̄o ſigni mobilis eiuſdē triplicitatis.eſt aūt aq̄ri⁹ de triplicitate aerea.Signū mobile illius triplicitatis eſt libꝛa.dn̄s eius ē ven⁹.eſt ergo venus dn̄a p̄me nouenarie aq̄rij.ſ.p̄moꝛū triū graduū ⁊.20.minutoꝛū.Deide dedi ſc̄am nouenariā marti dn̄o ſigni ſequētis.ſ.ſcoꝛpionis ⁊ cōpleti tūc fuerūt a p̄ncipio aq̄rij.6.gra.⁊.40.minuta.Deide tertiā nouenariā dedi Joui.ſ.dn̄o ſagittarij q̄ ſuccedit ſcoꝛpioni.⁊ cōpleti fuerūt tūc a p̄ncipio aq̄rij.10.gradus.Dedi q̄rtā nouenariā ſaturno dn̄o capricoꝛni q̄ ſuccedit ſagittario:⁊ cōpleti fuerūt a p̄ncipio aq̄rij.13.gra.⁊.20.minuta.Dedi q̄ntā nouenariā ſaturno dn̄o aq̄rij:⁊ cōpleti fuerūt.16.gra.et.40.minuta.Dedi ſextā

nouenariā ioui dño piſciū ꝛ cōpleti fuerūt a pncipio ſigni aq̄rij.20.grad. Dedi ſeptimā nouenariā marti dño arietis: ꝛ cōpleti fuerūt a pncipio ſigni.23.gra.et.20.minu. Dedi octauā nouenariā veneri dñe tauri.illa ergo eſt dña nouenarie ſolis i caſu ꝓpoſito: ꝛ cō pleti fuerūt tūc gra.26.ꝛ mi.40.aq̄rij. Qñ vo iuenies i libris iudicioꝝ de dño anaubarach luminarium ſi fuerit in die intelligitur de domino nouenarie ſolis. ſi in nocte de domino nouenarie gradus lune. Alia que auctoꝛ dicit patet legendo litteram.

Et ex hoc adoꝛongen. Hic docet iuenire decanū. Snīa ei⁹ eſt talis Diuide ſignū aſcēdēs i tres ptes: ꝛ q̄libet diuiſio erit ex decē gdibus. dabiſq; pmā diuiſionē dño aſcēdētis. ſcdā; dño gnti ſigni: ꝛ tertiā dño noni ſigni. Uult dicere ꝙ pma diuiſio eſt dñi eiuſdē ſigni ꝙ aſcēdit. Et ſa diuiſio eſt dñi ſigni ſeqnētis eiuſdē triplicitatis. tertia diuiſio eſt dñi tertij ſigni illius triplicitatis. ita ꝙ tres decani ſūt dñi triū ſignoꝝ vnius triplicitatis. Auctoꝛ ponit exēplū; tale i lr̄a. Poſito ꝙ pma facies arietis ſit aſcēdēs eius decanus ē mars. Si ſa facies eſt aſcēdēs ei⁹ decan⁹ eſt ſol dñs leōis ſcdi ſigni eiuſdē triplicitatis: ꝛ ſi tertia facies ſit aſcēdēs ei⁹ decanus ē iupiť dñs ſagittarij ꝙ eſt tertiū ſignū illius triplicitatis. Et ſi pma facies leōis ſit aſcēdēs ei⁹ decan⁹ ē ſol dñs eiuſdē ſigni. Si ſa facies ſit aſcēdēs ei⁹ decan⁹ eſt iupitur dñs ſigni quod ſuccedit leoni in eadem triplicitate. Si tertia facies ſit aſcendens eius decanus eſt mars dominus tertij ſigni a leone in eadem triplicitate. ſ. arietis. ꝛ ſecundum hunc modum intellige de alijs triplicitatibus.

ET ex hoc dñs oꝛbis. In hoc caplo ponit oꝛdinē in dño boraꝝ i natiuitatib⁹. Snīa lr̄e ē talis. Aſpice i q̄ hoꝛa nat⁹ egrediť vteꝝ ꝛ dñ; illi⁹ hoꝛe: da pꝛio āno natiuitatis ꝛ p illū ſigať eē nati i eodē āno q̄tū ad ſanitates vel iſirmitates coꝛpis nati ſic p dñ; aſcēdētis. Et dabis dñm hoꝛe ſeq̄ntis ſo āno. ꝛ p eū ſigať eē ſubſtātie i eodē āno ſic p dñm domus ſubſtātie. Dabis dñ; ťtie hoꝛe ťtio āno ab hoꝛa natiuitatis. ꝛ p eū ſigať eē fratꝝ i illo āno ſic p dñ; ťtie dom⁹. ꝛ iſto mō facies ď alijs dñis hoꝛaꝝ eūdo ſ; oꝛdinē hoꝛaꝝ ꝛ domoꝝ vſq; ad finē vite. ꝛ planū ē i lr̄a ꝙ diċ. Exēplū i h̄ ponať ꝙ gdā nat⁹ fuit i die ſol hoꝛa q̄rta q̄ hoꝛa q̄rta ē hoꝛa lūe. erit lūa dña pmi āni. ꝛ ab ea accipiť eē coꝛpiſ. Hoꝛa ſeq̄ns ē ſaturni. erit g̃ ſaturn⁹ dñs ſcdi āni. ꝛ ab eo accipiť eē ſubſtātie i illo āno. ꝛ ſic p oꝛdinē.

Et ex hoc diſpoſitio fridarie. In hoc capitulo auctoꝛ docet oꝛdinare annos fridarie ideſt gubernatiōis planetarū in natiuitatibus. Sententia littere talis eſt. Si natiuitas fuerit in die incipit fridaria a ſole ꝛ gubernat ipſum natū ſol ſm q̄titate; annoꝛum ſue fridarie g ſunt decē. Poſt ſolē gubernat ipm venus ſm q̄titatē annoꝛū fridarie eius g ſunt octo. Poſt venerē gubernat mercuri⁹ p.13.annos. deide luna p nouē annos. deide ſaturn⁹ p.11. deide iupiter p.12.annos. deinde mars p.7.annos. deide caput dꝛaconis p tres ānos. deide cauda dꝛacōis p duos ānos. deide reuertiť diſpoſitio ad ſolē ꝛ vadit p oꝛdinē plarū ſic pus: numer⁹ aūt oīu; ānoꝝ ē.75.ꝛ g trāſit hūc numeꝝ ānoꝝ reuertiť ad diſpoſitionē pmā ſ; ꝙ poſſibile ē. Si aūt natiuitas ē i nocte icipit fridaria a lūa ꝛ diſpoſuit luna annos ſuos. deinde ſaturnus. deinde iupiter. deinde mars. deinde ſol. deinde venus: poſtea mercurius. deinde reuertitur ad lunam ꝛ vadit ſm oꝛdinē planetarum ſicut pꝛius. Et qñ aliqs planeta diſponit annos ſue fridarie diſponit ipſe pmā ſeptimā partem illoꝝ annoꝝ ſolus. In ſcda autem ſeptima participat ei planeta ſequens qui ei ſuccedit. In tertia aūt ſeptima pticipat ei pla terti⁹. In q̄rta q̄rtus. Et i gnta gntus. ꝛ ſic vſq; ad ſeptē ſeptimas ꝛ ſeptē plās Uerbi grā: pono ꝙ natus fuit gs i die: icepit ergo

fridaria a ſole ⁊ gubernauit ipſuȝ ſol ſꝫ q̄ntitatē annoꝝ fridarie ſue q̄ ſūt. 10. anni. ⁊ gubernauit ipe ſol ſolus p̄mā ſeptimā ptē iſtoꝝ decē ānoꝝ. ſ. p vnū annū ſolareȝ ⁊. 156. dies ⁊. 12. horas. Hec eſt eniȝ ſeptima ps deceȝ annoꝝ. In ſa ſeptima pte hoꝝ deceȝ annoꝝ habuit venus pticipationē cū ſole i fridarie diſpoſitiōe p vnū annū ⁊. 156. dies ⁊. 12. hor. ⁊ trāſierūt tūc nato duo āni ⁊. 313. dies ɔpleti. deīde habuit pticipationē cū ſole i diſpoſitiōe fridarie mercurius p vnū ānū ⁊. 156. dies ⁊. 12. horas. ⁊ i fine huius diuiſiōis trāſierūt nato q̄tuor āni ſolares ⁊. 104. dies ⁊. 6. hore deīde habuit pticipationē cū ſole luna p eandē ſeptimā. 10. annoꝝ. ⁊ i fine huius diuiſiōis trāſierūt nato. 5. anni ⁊ 260. dies ⁊. 18. hore deīde. habuit pticipationē cū ſole ſaturnus p ſeptimā ptem. 10. annoꝝ. ⁊ i fine huius diuiſiōis trāſierūt nato ſeptē anni ⁊. 52. dies cōpleti. deīde habuit pticipationē cū ſole iupiter i diſpoſitiōe fridarie p eandē ſeptimā. ⁊ in fine huius diuiſionis trāſierūt nato. 8. anni ſolares ⁊. 208. dies ⁊ 12. hore. deīde habuit pticipationē cū ſole i diſpoſitiōe fridarie mars i vltima ſeptima pte decē annoꝝ. ⁊ i fine huius diuiſiōis trāſierūt nato. 10. anni cōpleti. ⁊ ſm hūc modū eſt faciendū i fridarijs oīum plārū. Caput aūt draconis ⁊ cauda q̄libet eoꝝ diſponit p ſe annos fridarie ſue ſine participatione planetarū. Narrare aūt euentus contingentes nato i qualibet harū diuiſionū eſſet nimis longū Haly aūt abenragel in ſuo libro magno complete poſuit omnes diuiſiones ⁊ iudicia cuiuſlibet diuiſionis. ideo qui volunt hec iudicia legant librum illum.

Et ex hoc almanar. In hoc caplo docet q̄s plāꝝ ſit eleuat⁹ ſup alterū. Intētio ſua eſt ꝙ plā q̄ fuit altior i circulo ſuo breui. ſ. i epicyclo dr̄ eleuatus ſup alterū eleuatiōe de q̄ hic loquit̄. ⁊ hoc eſt ꝙ dicit Ptolemeus in. 63. ꝓpoſitiōe cētiloquij. Dicit eni opȝ aſpicere in cōiunctiōe Saturni ⁊ iouis i eodē minuto ad eleuationē vnius ſup alteruȝ ⁊ iudica cū fortitudine nāe ei⁹ i hoc mūdo. Et ſilr̄ fac i. 20. cōiūctiōib⁹ reſiduis. Haly ibidē dicit i cōmēto. eleuatio plē ſup plāȝ eſt vt ſit remotio eius ab auge ſui circuli breuis. ⁊ ille dr̄ eleuatus ſup alterū. Auctor aūt i lr̄a iubet aſpicere mediū locū plē ⁊ veꝝ locū plē: ⁊ ſi verus loc⁹ plē fuerit minor medio motu plā ē deſcēdēs a ſupiori pte epicycli v̄ſus iferiorē ptē. Si vero verus locus plē maior medio motu fuerit plā eſt aſcēdēs ab inferiori pte epicycli verſus ſupiorē ptē. ⁊ vt breuiter dicat̄ ſi argumētū eq̄tum plē fuerit minus ſex ſignis cōibus eſt deſcendēs. ⁊ ſi plus eſt aſcēdēs. deinde iubet auctor ſubtrahere mediū motū plē de vero motu eiuſdē ſi medius motus fuerit minor vero: vel ecōtra ſi fuerit maior ita videlȝ. ꝙ minor ſubtrahat̄ a maiori ⁊ reſiduū iubet multiplicare p ſeptē. ⁊ numerū ꝓuenientē iubet diuidere p. 22. ⁊ numerū quotientē iubet tenere ꝓ eleuatiōe q̄ñ aſcendit vel ꝓ depreſſiōe q̄ñ deſcendit. De venere ⁊ mercurio iubet reſpicere diſtam inter locū cuiuſlibet eoꝝ ⁊ locū ſolis ⁊ iubet facere ſicut in alijs. Modus p̄us dictus ſm ſniam Ptolemei videt̄ mihi melior ⁊ certior. deīde dicit auctor ꝙ fortior ſigatio plarū eſt cū vnus eoꝝ fuerit eleuatus ſup alterū in cōiunctiōe. In oppoſitiōe aūt ⁊ in quarto aſpectu erit ſigatio minus apparēs. ⁊ ſi vnus plā fuerit aſcendēs ⁊ alter deſcendens. ille q̄ fuerit aſcendēs vadit ſupra deſcendentē. ⁊ ſi vterq̄ fuerit aſcendēs ille vadit ſup aliū q̄ fuerit maioris aſcenſionis. ⁊ ſi vterq̄ fuerit deſcendens: ille vadit ſup aliū. qui fuerit minoris deſcēſiōis. Dr̄ ēt alio mō plā eleuari ſup plāȝ q̄tū ad latitudinē q̄r ſeptētriōalis vadit ſup meridianū. Et ſi fuerit ambo ſeptētrionales ille q̄ fuerit plus ſeptētriōalis vadit ſup illū q̄ fuerit min⁹ ſeptētriōalis. Si v̄o fuerit ābo meridionales ille q̄ fuerit minoris latitudis vadit ſup illū q̄ fuerit maioris latitudis. Si fuerit ſilr̄ aliq̄s plāꝝ i eclyptica carēs latitudie tūc plā ſeptētrio. vadit ſup eū ⁊ ipē carēs latitudie vadit ſup meridianū.

Et ex hoc apertio poꝛtarū. Dicit ꝙ apertio poꝛtarū oꝛ qñ īferioꝛ pla iungit̃ ſupiori ꝛ cū hoc fuerint eoꝝ dom⁹ oppoſite. Uerbi grã. qñ luna cōiungit̃ cū ſaturno vel eū aſpicit tunc eſt apertio poꝛtaꝝ. Silr qñ ſol cōiungit̃ ſaturno. domus enī ſolis ꝛ lune ſūt oppoſite domibus ſaturni. Silr fit aptio poꝛtaꝝ qñ mercurius cōiungit̃ Joui. qꝛ ambe domus vtriuſqꝫ ſūt oppoſite. Silr qñ iungit̃ venus marti fit aptio poꝛtarū qꝛ eoꝛū domus ſūt oppoſite. Dicit hyſpalēſis ꝙ venus ſigat humiditatē. mercuri⁹ ſigat ventos. ſaturnus nebulas ꝛ frigus. mars ventos a dextro. i. a meridie ꝛ caloꝛē. iupiter temperiē ꝛ ventos a ſiniſtro. i. a ſeptētrione. Dicit idē hyſpalēſis qñ luna ſeparat̃ a cōiunctiōe alicuius plē vel ab ei⁹ aſpectu ꝛ cōiungit̃ alteri plē ꝛ ſint illoꝝ plārū dom⁹ oppoſite. hoc ē aptio magnaꝝ valuaꝝ i q̄ neceſſe ē venire vētos vel pluuias vt ē ex nā illoꝝ plārū. verbi grã: luna qñ ſeparādo a venere ꝯiungit̃ marti. aut ſeparādo a mercurio cōiungit̃ Joui: aut ſeparādo a ſole cōiungit̃ ſaturno. hoc ē aptio magnarū valuaꝝ.

Et ex hoc albutē. Hic loquit̃ de hoꝛis foꝛtunatis ꝛ īfoꝛtunatis. dicit ꝙ indi inuenerāt. 12. hoꝛas poſt cōiunctionē ſolis ꝛ lune et dāt eas ſoli: ꝛ diuidūt eas i tres ptes ꝛ iudicāt ſup p̄mas q̄tuoꝛ hoꝛas ſm iudiciū primi dñi triplicitatis loci ſolis. ꝛ iudicāt ſup q̄tuoꝛ ſcdas ſm iudiciū ſcdi dñi triplicitatis loci ſolis. ꝛ ſup q̄tuoꝛ vltimas ſm iudiciū tertij dñi triplicitatis loci ſolis hoꝛa cōiunctiōis. Poſtea dāt veneri. 12. hoꝛas ſequētes ꝛ diuidūt eas ſilr i tres ptes ꝛ iudicāt ſup q̄ſlibꝫ q̄tuoꝛ ſm iudiciū dñoꝛū triplicitatis loci veneris hoꝛa cōiunctiōis. Poſtea faciūt ſilr cū mercurio ꝛ luna ꝛ cū ceteris plr̄is ſm oꝛdinē plārū donec reuertat̃ oꝛbis ad ſolē poſt. 84. hoꝛas. ꝛ tūc incipiūt iterū a ſole ſm eūdē oꝛdinē. ꝛ hoc ꝯtinuāt vſqꝫ ad cōiunctionē ſcdaꝫ. Et gdā dicūt ꝙ poſt cōiunctionē ſūt. 12. hoꝛe q̄ vocant̃ cōbuſte i qbus nō ē bonū incipere aliqd̄ opus. ꝛ poſt has. 12. hoꝛas cōbuſtas ſūt. 72. hoꝛe in cōbuſte i qbus vtilis eſt iceptio operū: ꝛ poſt has. 72. hoꝛas incōbuſtas iterū ſūt duodeciꝫ hoꝛe cōbuſte. ꝛ iterū poſt illas ſūt. 72. incōbuſte. ꝛ poſt eas. 12. cōbuſte ꝛ ſic vſqꝫ ad cōiunctionē ſequentē. Et vt breuiter dicat̃ oēs. 12. hoꝛe q̄ dant̃ ſoli ſm oꝛdinē planetarū ſunt cōbuſte ꝛ. 72. q̄ ſunt alioꝛū plārū ſunt incōbuſte. Deide dicit auctoꝛ ꝛ diuidūt has. 12 hoꝛas cōbuſtas i tres diuiſiōes ꝛ q̄libet diuiſio erit ex q̄tuoꝛ hoꝛis. Et dicūt gdā ꝙ q inceperit bellū in q̄tuoꝛ p̄mis hoꝛis cōbuſtis timenda eſt pditio aīe ſue. Auctoꝛ nō itelligit hic pditionē aīe poſt vitā iſtā ita ꝙ poſt ſeparationē aīe a coꝛpe rapiāt eā diaboli ꝛ ꝯducāt ad iferos. Sꝫ itelligit p aīe pditionē amiſſionē vite pn̄tis ꝛ hoc modo itelligit̃ i oībus locis iudicioꝛū aſtronomie. De iſta enī pditione ptinet ad eos loqui. De p̄ma aūt pditiōe ptinet theologis. Et qui inceperit bellū in ſcdis quatuoꝛ hoꝛis timendū eſt detrimentū ſui coꝛpoꝛis. ſ. abſqꝫ perditione vite ꝛ qui inceperit bellum in vltimis quatuoꝛ timenda eſt pditio omnium que poſſidet ꝛ timetur perditio illoꝛum que pertinent ad ipſum et ſic completa eſt expoſitio q̄rte differentie alchabitij introductoꝛij ad magiſteriū iudicioꝛū aſtroꝛum.

Differentia qnta ī cōmento rōne vniuerſarū partiū.

Iſta eſt qnta differētia iſtius libri in q̄ auctoꝛ docet pie ctionē ptiū ꝛ pōt diuidi i duas ptes: qꝛ i p̄ma pte ponit ptes q̄ cadūt i natiuitatib⁹. Et i ſa pte ponit ptes q̄ cadūt i reuolutiōibus annoꝛū mūdi. Scda ps incipit ibi: ꝛ qꝛ auxiliāte deo. Prima pars diuidit̃ i duas ptes: qꝛ i p̄ma parte dat modū piectiōis ptiū i gñali ꝛ exēplificat de parte foꝛtune. In ſa pte ponit i ſpeciali

talis. Modus ĩ ꝓiectiõibus partiũ eſt ꝙ accipiunt gradus equales q̃ ſunt inter vnũ lo
cũ ⁊ aliũ ⁊ numerus ille proijcit ab aſcendẽte vel alio loco. vel addunt ſup gradus eq̃-
les q̃ fuerũt inter ambo loca gradus q̃ ſunt ab initio ſigni aſcendẽtis ⁊ ꝓductũ cõputat
ab initio ſigni aſcendẽtis dãdo cuilibet ſigno. 30. gradus. ⁊ vbi finitus fuerit numerus
ibi eſt pars fortune. Uerbi grã. pono ꝙ ſit ſol in fine ſexti gradus piſcũ ⁊ luna ſit ĩ fine
14. gradus geminorũ ⁊ gradus aſcẽdẽtis ſit. 10. gra. arietis. ſubtrahã verũ locũ ſolis a
vero loco lũe ⁊ remanẽt. 98. gra. ſup quos addã. 10. gra. q̃ ſunt a ꝑncipio arietis vſq; ad
gdũ aſcẽdẽtẽ ⁊ ꝑueniũt. 108. gra. ĩcipiã ꝓijcere ab initio arietis dãdo cuilibꝫ ſigno. 30
gradus: ⁊ terminat numerꝰ iſte ĩ. 28. gradu cãcri. ibi ergo ẽ ps fortune ĩ exẽplo ꝓpoſito

Incipiamus itaq;. In hac parte ponit ꝓiectiões partiũ ſm ordinẽ. 12. domorũ ponendo in q̃libet domo partes ad illã do
mũ ꝑtinentes. Et põt diuidi ĩ tot partes quot ſũt domus vbi partes incipiũt patet ĩ lr̃a.
Primo ponit partes ꝑme domus ⁊ ſũt ſex. Prima eſt pars vite. Scd̃a eſt pars hylech.
Tertia eſt pars futurorũ ſiue pars diuinatiões. Quarta eſt pars dilectionis ⁊ concordie.
Quinta eſt pars ſtabilitatis ⁊ durationis. Sexta eſt pars aioſitatis ⁊ audacie. Dicit in litte
ra cũ volueris ſcire partẽ vite accipe gradus q̃ ſũt a Joue vſq; ad ſaturnũ in die ⁊ ĩ no
cte gradus q̃ ſunt a ſaturno vſq; ad Jouẽ ⁊ ꝓijce ab aſcendẽte. Albumaſar dicit ĩ ſuo ĩ-
troductorio magno ꝙ hec pars ſigat vitã naturalẽ ⁊ eſſe corpis ac victus q̃ ſi fuerit bo
ni eſſe ſigat ꝓlixitatẽ vite ⁊ ſanitatẽ corpis ⁊ gaudiũ aie. Si vero fuerit ĩpedita ſigat pau-
citatẽ vite ⁊ multitudinẽ ĩfirmitatũ animiq; merorẽ ac triſtitiã. Deide dicit auctor pars
hylech accipit a gradu cõiunctiõis q̃ ꝑceſſit natiuitatẽ ſi natiuitas fuerit cõiunctionalis.
vel a gradu ꝑuentiõis. i. oppoſitiõis ſi natiuitas fuerit ꝑuentionalis vſq; ad gradũ lune
⁊ ꝓijcit ab aſcendẽte natiuitatis ⁊ vbi finitus fuerit numerus ibi eſt pars hylech. Albu
maſar dicit qd̃ hec pars dirigit queadmodũ dirigit hylech ꝑ gradus ⁊ ducit eius ꝓfe-
ctio ꝑ ſigna queadmodũ fit de hylech. cũq; ꝑuenerit eius directio vel ꝓfectio ad malos
ſigat ĩpedimẽtũ ⁊ ꝑiculũ. Et erãt multi ſapientũ aſtrologorũ cũ inuenirẽt hoĩeꝫ patientẽ
pericula maxima in q̃buſdã tẽpibus ⁊ nõ inuenirẽt in eodẽ tẽpe ſuuꝫ hylech ꝑueniſſe ad
loca malorũ. nec ĩuenirẽt idẽ ĩpedimento patentẽ ſigationẽ in reuolutione eiuſdẽ anni
neſciebãt cãm huius rei. Et ideo latebat eos hoc: q2 nõ dirigebãt hãc partẽ ⁊ ſi direxiſ-
ſent eã ĩueniſſent hoc malũ accidere in eodẽ tẽpe quo ꝑueniſſet hec pars ad loca quedã
ſigantia ipſum ꝑiculum. Pars futurorũ accipit in die a luna vſq; ad ſolẽ: ⁊ in nocte ecõ
tra ⁊ ꝓijcit ab aſcendẽte ⁊ ꝓprietates iſtius ptis ſm Albumaſar eſt ſigare aiaꝫ ⁊ corpꝰ
et eſſe eoꝝ. et ſigat fidem et ꝓphetiam et religioneꝫ et dei cultũ ⁊ ſecreta ⁊ cogitatiões al
q; itentiões ⁊ res occultas ⁊ celatas: ⁊ oẽ ꝙ abſens eſt ex rebus per hũc modũ applica-
bis iudicia ĩ alijs ⁊ a quo loco ĩ quẽ accipiat q̃libet ⁊ a quo loco ꝓijciatur patet in lr̃a.

S Ecunda domus. Hic ponit ꝑtes ſcd̃e domus ⁊ ſunt tres. Prima eſt pars ſubſtãtie. Scd̃a eſt pars pauꝑtatis ⁊ par
uitatis ingenij. Tertia eſt pars btitudinis triumphi ⁊ victorie. Albumaſar dicit ꝙ pars
ſubſtãtie ſigat ꝓfectũ ⁊ victũ ac cibũ q̃bus ſubſtẽtant corpora que ſi fuerit in bono lo-
co ſignificat bonũ eſſe in ſubſtãtia cibo ⁊ victu. Et ſi fuerit ĩpedita ſignificat malũ eſſe ĩ
his que diximus. Ceteras autẽ ſpecies fortune apparentes ex ſubſtãtia. ſ. que theſauriza
tur ⁊ ſeruat ac acquirit ſignificant ceteri ſignificatores ſubſtantie ⁊ pars fortune.

T Ertia domus. Hic ponit partes tertie domus ⁊ ſunt due. Prima eſt pars fratrũ. Scd̃a eſt pars beniuolentie fratrũ. Dicit
Albumaſar ꝙ pars fratrũ ⁊ dñs eius ĩ dñs ſigni ĩ quo ceciderit ſigant eſſe fratrũ ⁊ cõ-

cordiam eorū atq̃ dilectionē peregrinationēq̃ eorū ⁊ abſentiam. Poſt hec aſpice ſi hec pars ⁊ dn̄s eius ceciderint in ſignis multorū filiorū multiplicabuntur fratres. ⁊ ſi ceciderint in ſignis paucorū filiorū erunt pauci. Et ſi volueris ſcire numerū eorū accipe numerū ſignorū que fuerūt inter partē ⁊ dn̄m domus in qua ceciderit aut quot fuerint inter ipſum dn̄m partē ⁊ pone vnicuiq̃ ſigno vnū. Et ſi fuerit iter eos ſignū cōe duplica numerū eiuſdem ſigni. Et ſi fuerit iter ipſam partē ⁊ dn̄m domus in qua ceciderit aliquis planeta accipe ei etiā vnū. Albumaſar etiā ponit partē vnā in hac domo que vocatur pars mortis fratrū: ⁊ dicit quod accipit in die a ſole in gradū medij celi ⁊ in nocte econtra. ⁊ addantur deſuper gradus aſcēdentis ⁊ proijcitur ab aſcendente. ⁊ quotienſcunq̃ peruenerit hec pars ſecundum directionem ad ſignificatores fratrum ⁊ ſororum dādo vnicuiq̃ gradui vnum annum aut per profectionem dando cuilibet ſigno annum eueniet fratribus ⁊ ſororibus aliquid horribile. aut aliquis eorum morietur.

Q Uarta domus. Hic ponit partes quarte domus ⁊ ſunt ſex. Prima eſt pars patrum. Scd̄a eſt pars mortis patris. Tertia eſt pars annorū: Quarta eſt pars hereditatū ⁊ poſſeſſionū. Quinta eſt pars nobilitatis nati vtrū ſit filius illi⁹ cui iponit vel nō. Sexta eſt pars finis rerū. Albumaſar dicit quod pars patris ſignificat eſſe patris ⁊ eius nobilitatis atq̃ generis. ⁊ ſi hec pars fuerit boni eſſe pater erit nobilis. Et ſi dominus domus huius partis fuerit boni eē pater erit fortunatus. Si vero fuerit mali eſſe erit laborioſus. A ſecunda parte huius domus que eſt pars mortis patris accipitur cauſa mortis: ⁊ quotienſcunq̃ profectio anni peruenerit ad hanc partem vel ad dominum eius ſignificat periculū patri. ſimiliter cū peruenerit aliquis eorum ad ſignificatores patris.

Q Uinta domus. Hic ponit partes qͥnte domus ⁊ ſunt ſeptē. Prima eſt pars filiorum. Scd̄a eſt pars temporis in quo debent haberi filij. Tertia eſt pars ꝓpter quā ſcitur maſculinitas vel femininitas. Quarta eſt pars per quā ſcitur de nato de quo ſit interrogatio vtrum ſit maſculus vel femina. Quinta eſt pars ad quā cū peruenerit iupiter eſt ſignificatio filij. Sexta eſt pars dilectionis filiorū. Septima eſt pars ſcientie filiorum. Dicit Albumaſar ſi pars filiorum ceciderit in ſigno multorum filiorū habebit multos filios. Si vero ceciderit in ſigno ſterili nō hēbit aliquem filium. Si vero ceciderit in ſigno paucorū filiorū hēbit paucos filios. Et ſi hec pars ſignificauerit filios ⁊ fuerit fortunata filij viuent: ⁊ ſi infortunata morientur.

S Exta domus. Hic pōit partes ſexte domus ⁊ ſūt due. Prima eſt pars azemēa ideſt debilitatis iſeparabilis alicui⁹ mēbri. Secunda eſt pars ſeruorum. Si pars azemena fuerit coniuncta cum fortunis erit natus ſanus i membris ſuis. Si vero fuerit coniuncta ifortunis hēbit morbos inſeparabiles in mēbris. ⁊ loca in qͥbus erunt he egritudines ſciūtur a locis iſortunarū ſignificātiū eas.

S Eptima domus. Hic ponit partes ſeptime domus ⁊ ſunt quatuor. Prima eſt pars deſponſationis virorum. Secunda eſt pars deſponſationis mulierum. ⁊ hec accipitur duobus modis. Tertia eſt delectationis ⁊ voluptatis. Quarta eſt pars nuptiarum. Quando pars deſponſationis ꝑuenerit per directionem ad Iouē vel venerem eſt ſignificatio deſponſationis. Et ego inueni in vna natiuitate tempus deſponſationis quando dominus partis deſponſationis peruenit ad ipſam partem per directionem dando cuilibet gradui annum vnum.

O Ctaua dom⁹. Hic ponit ꝑtes octaue dom⁹ ⁊ ſūt q̄tuor. Pria ē ps mor

to mors aut paupertas ꝛc. Quarta eſt ps ɔtentiōis ꝛ ligatiōis. Dicit albumaſar ſi ps mortis fuerit īpedita ꝛ dñs ei⁹ ꝛ nō aſpexerit eos fortūe īterficietur nat⁹ morte turpiſſima. Si vo aſpexerit fortūe erit ecōtrario. Si lūa ſol aſpexerit ptē ple īterficiētis ꝛ ipa lūa fuerit ī ſigno mēbroꝝ abſciſoꝝ nat⁹ īteficiet patiēdo. Et ſi lūa fuerit īpedita abſcidet ei aliqd de mēbris. Qñ ps anni ī q̄ timet nato mors ꝛ dñs eius cū dño aſcendētis fuerit īpediti erit nat⁹ multaꝝ īfirmitatū ꝛ afflictiōis ī corpe atq; ſubſtātia ꝛ multotiēs appropinq̄bit pdi tiōi corpis ꝛ amiſſiōi ſubſtātie. ꝛ q̄tiēſcūq; pfectio āni pueneri t ad hāc ptē: aut pueneri t h̄ ps p pfectionē aut directionē ad aſcēdēs aut ad dñm ei⁹ īueniet nat⁹ picula ī corpe ex īfirmitatib⁹ ꝛ īueniet āguſtiā ꝛ horribile ī ſubſtātia. timebit q̄q; mortē ex diuerſis pub?

Nona domus.

Hic ponit ptes none domus ꝛ ſūt due. Prima eſt pars pegrinatiōis. Scda eſt pars itineris ī aq̄. Ab iſtis accipiunt pegrinatiōes nati ꝛ itinera p aquas. Albumaſar dicit. ¶ Si pars itineris ī aqua ceciderit ī ſigno aquatico faciet natus multa itinera per aquas ꝛ ſi ibi fuerit fortunata habebit in ſuis itineribus profectum ac lucrū. ꝛ ſi fuerit infortunata ſignificat contrarium.

Decima domus.

Hic ponit ptes decime domus ꝛ ſunt. 5. Prima eſt pars regiōis atq; regni. Secūda eſt pars regis atq; regni. Tertia eſt pars principatuū operis regni. Quarta eſt pars ſignificans vtrū ſit cauſa regni vel non. Quinta eſt pars matrum.

Undecima domus.

Hic ponit ptes vndecime domus ꝛ ſunt due. Prima eſt pars amicorum. Secūda eſt pars ſignificans profectum ꝛ effectum ꝛ amicitiam amicorum.

Duodecima domus.

Hic ponit vnā ſolā partē ī hac domo que eſt ps inimicoꝝ. Et hee ſunt ptes alie qbus vtunt magiſtri iudicioꝝ. Hic ponit quaſdā alias partes q̄ nō ſūt in aliq̄ domorum ꝛ ſūt ſex. Prima eſt pars mendacij rumorum. Scda eſt pars rationis ꝛ profunditatis ſenſus. Tertia eſt pars ſapie ꝛ diſcipline. Quarta eſt ps guerre ꝛ prelioꝝ. Quinta eſt pars pacis. Sexta eſt pars aſpiciendi in reuolutiōe annoꝝ. ꝛ oēs iſte pijciunt ab aſcendente.

Et qꝛ auxiliante deo.

Prius auctor poſuit ptes q̄ cadūt in natiuitatibus. Hic ponit ptes q̄ cadūt in reuolutiōibus annoꝝ mūdi. Et pōt diuidi ī duas ptes: qm̄ pmo ponit ptes qbus vtunt mgr̄i iudicioꝝ ī reuolutiōibus ī cauſis regnoꝝ. Scdo ponit ptes qbus vtunt magr̄i iudicioꝝ in pſciēdo forū rerū. ſa eſt ibi. Itē ſūt hic alie ptes. Dicit q͛ ex ptibus q̄ exercent ī reuolutiōibus annoꝝ mūdi ad ſciēdū cās regni atq; iperij ꝛ iſta accipit a marte ī lunā: ꝛ pijcit ab aſcēdēte cōiunctiōis q̄ ſigāt mutationē regni ꝛ accipit alio mō a gradu aſcēdētis cōiunctiōis ī gradū cōiunctiōis. itelligēdo a gradu aſcēdētis reuolutiōis āni ī quo ē cōiunctio vſq; ad locū ī quo ple ɔiūgunt. ꝛ niſi hoc mō itelligat īpoſſibile eſt. Supponit eni q͛ hō ſciat gdū aſcēdētis ī hora cōiūctiōis plaꝝ ſupioꝝ. Hoc aūt ē īpoſſibile ſm q͛ dicit abraā auenezre. dicit eni ſi poſſem⁹ ſcire diē ī q̄ ɔiūgi debeāt: eēt hec res magna. Fit ēt ps alio mō videlȝ accipit a gradu medij celi reuolutiōis illius anni ī quo fuit cōiūctio vſq; ī ſolē ꝛ pijcit a gdu iouis. Scda ps p quā ſcit q̄tū debeat durare rex ī regno. Hoc accipit hora electiōis regis a ſole ī. 15. gdū ſigni leonis. Et pijcit a luna. accipit etiā a luna ī. 15. gradū cancri ꝛ pijcitur a ſole. tertia pars eſt de tpe electionis regis. ꝛ hec accipitur hora electiōis regis in die a ioue ī ſaturnū ꝛ ī nocte ecōtra ꝛ pijcit ab aſcēdēte reuolutiōis anni ī quo ſurrexit rex. Et ſi iupiter fuerit ī ſigno cōl ꝛ reuolutio fuerit diurna ꝛ

dus: ⁊ ꝓijcit ab aſcendēte. Si vero iupiter ⁊ ſaturnus fuerit ſibi oppoſiti ⁊ ambo fue-
rint cadētes ab aſcēdente tunc accipit medietas graduū q̄ ſunt iter eos ⁊ ꝓijcit ab aſcē-
dēte. Et ſi fuerit iupiter in exaltatiōe ſua ⁊ fuerit reuolutio in nocte numerat ab eo ī ſa-
turnū ⁊ ꝓijcit ab aſcēdente. Deinde dicit auctor q̇ð due ſunt partes maxime ex q̄bus
extrahit tp̄s electiōis regis ⁊ eius durat iōis. Prima earū eſt vt aſpicias horā electiōis
regis ⁊ aſpicias vbi ꝑuenit ꝓfectio anni a cōiunctiōe triplicitatis q̄ ſignificauit illā ſe-
ctā in q̄ eſt illud regnū ſm ꝙ dat oībus. 30. gradibus vnus annus ⁊ oībus duob' gra-
dibus cū dimidio vnus menſis. ⁊ ſic ſm iſtā ꝓportionē vſq₃ ad horā electiōis. ⁊ cū ſci-
ueris in quo gradu ſigni ſit ſerua illū gradū: q₂ ab eo eq̄bis p̄mā partē. Et cū volueris
eq̄re eā aptabis aſcēdēs reuolutiōis anni ī quo ſurrexerit ipſe electus. Poſtea reſpice ſa-
turnū ⁊ iouē ⁊ q̄s eorū fuerit oriētalis a ſole accipe ab illo vſq₃ in gradū eq̄tiōis ptis p̄-
me quā ſeruaſti: ⁊ ꝓijce ab aſcēdente reuolutiōis ⁊ quo ꝑuenerit numerus ipē eſt locus
p̄me ptis. ¶ Nota ꝙ auctor dicit accipe a planeta oriētali a ſole ⁊ ſaturno vel ioue ⁊ nō
dicit q̄d ſit faciēdū q̄n ambo ſūt oriētales. ego credo ꝙ tūc dēt accipi ab eo q̄ ſoli fuerit
ꝓpinquior. Itē nō dicit q̄d debeat fieri q̄n nullus eorū ē oriētalis vt breuiter dicā neſcio
q̄d fieri debeat q₂ nō vidi iſtas duas ptes ꝑ hūc modū poſitas ī aliquo alio libro. Scḋa
ps ſcit hoc mō. Aſpice a cōiunctiōe iouis ⁊ ſaturni ī q̄ ſurrexerit rex vel cepit regnū ad
q̇ð ſignū ⁊ gradū ꝑuenit ꝓfectio anni dādo cuilibet anno. 30. gra. ⁊ cuilibet mēſi. 2. gra.
cū dimidio vſq₃ ad diē in q̄ ſurrexit rex ⁊ ipē eſt locus eq̄tiōis ptis ſcḋe ſm eū. Poſt h̄
accipe a ſaturno vel ioue q̄s eorū oriētalis fuerit vſq₃ ad locū ptis ſcḋe ⁊ ꝓijce ab aſcen-
dēte reuolutiōis anni ⁊ quo ꝑuenerit numerus ipſe eſt lacus ptis ſcḋe. He ſūt partes q̄
ſignificāt fortitudinē regis ⁊ eius durationē. Dicit haly abēragel. aſpicies ī reuolutiōe
annorū mūdi ꝑ ītronizatiōe intronizati. Primo a ſaturno q̄ eſt p̄ma pars. ⁊ a ioue q̄ eſt
ſcḋa. ⁊ quot gra. ⁊ quot minuta fuerint iter eos ⁊ nota hoc. ¶ Poſtmodū cōſidera in
quo ſigno eſt dn̄s medij celi ⁊ reducas illos gra. ad aſcēſiōes illius ſigni ī quo fuerit et
ꝙ inde exiuerit erit id q̇ð durāt anni vel mēſes aut dies. Et ſi fuerit ī domibus vel ī ex-
altatiōibus ſuis erūt anni ⁊ ſi fuerint ꝑegrini ī ſuccedētibus erūt menſes: alioq̄n erunt
dies. Silr̄ q̄n ſol applicuerit marti ⁊ mars fuerit curſu vacuus non applicās ſaturno ſi-
gnificat ꝙ milites mouebunt ꝯtra ip̄m intronizatū ⁊ veniēt ſup ip̄m erecti. ⁊ pp̄ hoc ac
cident ei triſticie ⁊ anxietates ⁊ forte capient eum. Tamen ſi mars cū₃ hoc applicuerit
ſaturno ipſorum nature coniunguntur ⁊ nullus mouebitur contra eum.

Item ſunt alie partes. Hic auctor ponit ptes q̄ exercent ī reuolutio-
nibus annorū mūdi ꝑ q̄s ſcit q̄ res erunt cha-
re ⁊ que viles. Sentētia lr̄e eſt talis. Cū volueris ſcire vtrū aliq̄ res erit chara vel vilis
multū vel parum cōſidera partē illius rei ⁊ vide ī cui' planete domo vel exaltatiōe vel
termino ſiue triplicitate cadat ipſa pars q̄ planeta ſi fuerit cōbuſtus vel retrograd' aut
in aliquo loco maligno vileſcit res illa erit parui p̄cij. Si vero fuerit ī loco fortitudinis
aut ī angulo ⁊ maxime ī medio celi grauabit res illa ⁊ erit maioris p̄cij. ⁊ ſi peruenerit
dn̄s domus illius ad locū deſcēſiōis ſue vileſcit res illa. Uult dicere ſi planeta hn̄s plu-
res fortitudines ī loco ptis fuerit in aliq̄ dignitatū ſuarū ⁊ maxime ī ſua exaltatiōe. aut
fuerit ī aliquo angulorū ⁊ maxime in medio celi res illa erit chara. ⁊ ſm q̄titatē fortitu-
dinis planete ī ſuis dignitatibus aut ī angulis vel ſuccedētibus erit q̄titas cariſtie. Si
vero planeta ipſe fuerit ī caſu a domo vel exaltatiōe ſua vel' fuerit ī domo cadēte ab an
gulo vileſcet res illa ⁊ erit parui p̄cij. Aſpice ſilr̄ aſpectū fortunarū ⁊ infortunarū ad eā

ciant ipſam ꝑtem multiplicabitur eadem res in precio. ⁊ ſi aſpexerint eam in fortune detrimentū patief res illa ⁊ erit vilis ⁊ parui precij. Ego dico tibi quod ſi planeta hn̄s plures fortitudines in loco partis in reuolutiōe anni retrogradus fuerit ⁊ cū hoc fuerit in aliqua dignitatū ſuarum vel in angulo ſignificat quod res illa erit chara ſed non in principio anni q̄diu dominus ptis eſt retrogradus. ⁊ quando ille planeta incipiet diri/gi tunc res illa incipiet eſſe chara. Eodem mō ſi planeta dominus ptis fuerit in caſu et fuerit directus ſignificat vilitatem rei ſed illa vilitas erit maxima quando planeta inci/piet eſſe retrogradus. Deinde ponit proiectiones et incipit a pte tritici et dicit quod ps tritici accipitur a ſole in martem ⁊ proijcitur ab aſcendente: a quibus locis accipiantur ⁊ a quibus locis proijciantur patet in littera. Et vt melius pateat modus ponam exem/plū de pte tritici in figura coniunctionis precedentis introitum ſolis in arietem ⁊ eſſet in figura reuolutiōis anni iſtius .ſ. 1 3 3 1. dico quod pariſius ſecundum veritatem ta/bularum alfonſij in hora coniunctconis ſolis ⁊ lune precedētis introitum ſolis in arie/tē erit aſcendens primus gra. cancri. locus ſolis illa hora erit. 5. ſigna alfonſi. 5 6. gra/dus. 4 2. minuta. 3 6. ſecunda verus locus martis fuit vnum ſignū. 4 4. gra. 1 7. minuta 2 8. ſecunda videbo q̄tum eſt inter ſolem ⁊ martem ſubtrahendo locū ſolis a loco mar/tis ⁊ inuenio vnum. ſignum. 4 7. gra. 3 4. minuta. 5 2. ſecunda quē numerū computabo ab aſcendente terminatur numerus in libra. 1 8. gra. 1 0. minuto. 6. ſecundo. Deinde vi/debo quis eſt ibi fortior ⁊ inuenio ſaturnum in illo loco fortiorem quia eſt exaltatio ſua ratione cuius habet ibi quatuor fortitudines ⁊ eſt triplicitas ſua rōne cuius habet tres fortitudines eſt etiā facies ſua rōne cuius habet vnam fortitudinem: habet ergo ſatur/nus in loco ptis tritici. 8. fortitudines. Poſt ſaturnum eſt venus qr eſt domus ſua ⁊ ha/bet ibi. 5. fortitudines. ⁊ iupiter habet ibi terminū. Aſpiciam ſtatum cuiuſlibet iſtorum in figura ⁊ ſm ſtatū eorū. Judicabo de ſorte tritici. Aſpiciā primo ad ſaturnū quem ſta/tum ipſe habet in figura: ⁊ inuenio ipſum in angulo terre non diſtantem ab angulo p. 4. gra. ſignificat hoc ꝙ triticū debet eſſe charum nō tñ multum qr angulus nō eſt fortis fortior eni angulorū q̄tū ad hoc eſt mediū celi: deinde aſcendēs: poſtea angulus terre ⁊ vltimo angulus occidentalis tñ qr ſaturnus eſt retrogradus ⁊ in loco ſuo peregrinus nullam habens in loco ſuo dignitatem ſignificat ꝙ triticū in principio anni erit parui ꝑ/cij. Et quādo ſaturnus incipiet dirigi aſcendet preciū eius ⁊ erit magis charū. hec eſt ſi/gnificatio ſaturni. Deinde aſpiciam ad ſtatum veneris ⁊ inuenio eā in domo. 1 1. ſua ꝓ/pria domo ſignificat hoc ſilr ꝙ triticum erit aliquantulū charū. Proſpiciā etiā eādē par/tē in figura reuolutiōis anni eiuſdē. Dico ꝙ aſcēdēs reuolutōis ſm tabulas ꝑdictas erit q̄rtus gra. 1 5. minuta. 2 6. ſcđa libre. Diſtātia inter ſolē ⁊ martē erit ideſt ſignū. 4 5. gra. 3. minuta. 5 9. ſecunda. Cōputabo hunc numerum ab aſcendente: ⁊ terminaf numerus in capricorno. 1 9. gra. 1 9. minuto. 2 5. ſecundo mars habet in loco iſtius partis exalta/tionē ⁊ triplicitatem habet ergo ibi ſeptem fortitudines. ſaturnus habet ibi domum et faciem: habet ergo ibi ſex fortitudines. mars eſt fortior in loco ⁊ ipſe in angulo medij ce/li ſignificat hoc qđ triticum debet eſſe charum. ſed quia mars eſt in caſu ab exaltatiōe ſua non erit charum donec exiuerit caſum ſuum.

Finis.

Laus deo optimo maximoqꝫ.

Regiſtrum.

4	4	4	4	4	4	4	4
a	b	c	d	e	f	g	h

FINE

Petrus Liechtenſtein

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Anno 1521 Venetijs

FINE